

ОСНОВНА ШКОЛА „МЛАДОСТ“
КЊАЖЕВАЦ

Основна школа "Младост" Књажевац
Боре Станковића 60, поштански број
19350
Тел: 019/731-620
019/735-988
Дел.бр. 633-02
Датум: 16.09.2026. године

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА
ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „МЛАДОСТ“
У КЊАЖЕВЦУ ЗА ШКОЛСКУ
2026/2027. ГОДИНУ

У Књажевцу,
септембра 2026. године

САДРЖАЈ

1.		УВОД	5
	1.1.	Историјат школе	5
	1.2.	Мисија школе	6
	1.3.	Визија школе	6
2.		ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ИЗРАДЕ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА	7
	2.1.	Законске основе за израду Годишњег плана рада школе	7
	2.2.	Приоритетни задаци школе у школској години	8
	2.3.	Програмске основе васпитног рада основне школе	9
	2.3.1.	Циљ васпитног рада у школи	9
	2.3.2.	Програмски задаци васпитног рада	9
	2.4.	Програмске основе основног образовања одраслих	10
	2.4.1.	Циљ функционалног основног образовања одраслих	10
	2.4.2.	Трајање и организација основног образовања одраслих	11
	2.4.3.	Акциони план за имплементацију основног образовања одраслих	11
3.		УСЛОВИ РАДА ШКОЛЕ	13
	3.1.	Школски простор	13
	3.2.	Техничка опремљеност школе и наставна средства	13
	3.3.	Специфични услови средине у којима школа ради	13
	3.4.	Кадровски услови рада	15
	3.5.	Запослени – извршиоци послова	16
	3.6.	Ученици и полазници школе	18
	3.6.1.	Бројно стање ученика и полазника по разредима и одељењима и циклусима	18
	3.6.2.	Полна структура ученика и полазника	19
	3.6.3.	Бројно стање ученика и полазника путника	19
	3.6.4.	Бројно стање ученика који живе у Заводу за васпитање и у породицама	20
	3.6.5.	Бројно стање ученика и полазника који се образују по индивидуалним образовним пл.	20
4.		ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ	20
	4.1.	Годишњи фонд часова редовних одељења	20
	4.2.	Недељни фонд часова редовних одељења	22
	4.3.	Годишњи фонд часова одељења за образовање одраслих	25
	4.4.	Подела предмета и одељења на наставнике и остала задужења наставника и сарадника	27
	4.5.	Структура радног времена наставника и сарадника у оквиру 40-то радне недеље	30
	4.6.	Преглед ангажовања наставника и сарадника	37
	4.7.	Преглед одељењских старешина по разредима и циклусима	37

	4.8.		Ритам радног дана, динамика током школске године и класификациони периоди	37
	4.9.		Календар образовно-васпитног рада основне школе	37
	4.10.		Календар значајних активности у школи	46
5.			ПЛАНОВИ УПРАВНОГ, РУКОВОДЕЋЕГ И САВЕТОДАВНИХ ОРГАНА	46
	5.1.		План рада Школског одбора	46
	5.2.		План рада директора школе	47
		5.2.1.	Оперативни план рада директора школе	51
	5.3.		План рада Савета родитеља	54
	5.4.		План рада Ученичког парламента	56
	5.5.		План рада секретара школе	59
6.			ПЛАНОВИ СТРУЧНИХ ОРГАНА И СТРУЧНИХ САРАДНИКА	61
	6.1.		План рада Наставничког већа	61
	6.2.		План рада Школског тима за основно образовање одраслих	63
	6.3.		План рада Одељењских већа	66
		6.3.1.	План рада Одељењских већа за разредну наставу	66
		6.3.2.	План рада Одељењских већа за предметну наставу	67
		6.3.3.	План рада Одељењских већа за основно образовање одраслих	68
	6.4.		План рада Стручних већа	68
	6.5.		План рада Одељењског старешине	70
		6.5.1.	План рада Одељењског старешине од I-IV разреда	70
		6.5.2.	План рада Одељењског старешине V и VI разреда	72
		6.5.3.	План рада Одељењског старешине VII разреда	73
		6.5.4.	План рада Одељењског старешине VIII разреда	75
	6.6.		План и програм рада ментора (одељењског старешине у ооо)	76
		6.6.1.	План рада одељењског старешине I циклуса	76
		6.6.2.	План рада одељењског старешине II циклуса	77
		6.6.3.	План рада одељењског старешине III циклуса	78
	6.7.		План рада педагога	79
	6.8.		План рада психолога	81
	6.9.		План рада библиотекара	83
	6.10.		План рада андрагошког асистента	85
7.			ПЛАН РАДА ПЕДАГОШКОГ КОЛЕГИЈУМА, ТИМОВА И АКТИВА	88
	7.1.		План рада Педагошког колегијума	88
	7.2.		План рада Тима за инклузивно образовање	90
	7.3.		План рада Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	92
		7.3.1.	План рада Тима за реаговање у кризним догађајима	94
	7.4.		План рада Тима за самовредновање	98
	7.5.		План рада Тима за обезбеђивање квалитета и развој установе	102
	7.6.		План рада Тима за развој међупредметних компетенција и предузетништва	104

	7.7.	План рада Тима за професионални развој	105
	7.8.	План рада Тима за праћење и припрему пројеката	107
	7.9.	План рада Стручног актива за развојно планирање	108
	7.10.	План рада Стручног актива за развој школског програма	109
8.		СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	111
	8.1.	План рада секција	112
	8.2.	План Слободних наставних активности	112
	8.3.	План допунске и додатне наставе	113
	8.4.	План припремне наставе за Завршни испит	115
	8.5.	План екскурзије ученика	116
	8.5.1.	Планирана релација и садржаји, места која се обилазе, носиоци активности и време реализације екскурзије за школску 2024/25. годину	116
	8.5.2.	План пута екскурзије	117
9.		КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА	117
	9.1.	Први разред	117
	9.2	Други разред	135
	9.3	Трећи разред	165
	9.4.	Четврти разред	198
	9.5.	Српски језик	229
	9.6.	Руски језик	233
	9.7	Енглески језик	235
	9.8.	Математика	237
	9.9.	Ликовна култура	257
	9.1 0	Музичка култура	268
	9.1 1	Физичко и здравствено васпитање	271
	9.1 2	Историја	274
	9.1 3	Географија	276
	9.1 4	Биологија	277
	9.1 5	Физика	287
	9.1 6	Хемија	296
	9.1 7	Информатика и рачунарство	298
	9.1 8	Техника и технологија	315
	9.1 9	Грађанско васпитање	322
	9.2 0	Слободне наставне активности	333

	9.2 1		Ромски језик са елементима националне културе	333
10			ПОСЕБНИ ПРОГРАМИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	334
	10. 1.		Програм заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	334
		10.1. 1	Програм заштите од дискриминације	334
		10.1. 2	Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања	340
	10. 2		Програм активности на превенцији малолетничке деликвенције	351
	10. 3		Програм социјалне заштите ученика у школи	353
	10. 4		Програм унапређења образовно-васпитног рада у школи	356
	10. 5		Програм здравствено-васпитног рада	357
	10. 6		Програм за естетско, еколошко и хигијенско уређење школе	358
	10. 7		Програм професионалне оријентације ученика	360
	10. 8		Програм културних активности школе	363
		10.8. 1.	Програм обележавања Дечје недеље	364
		10.8. 2.	Програм обележавања Дана школе	365
		10.8. 3.	Програм обележавања Ускрса	368
		10.8. 4.	Програм обележавања Нове године	368
		10.8. 5.	Програм обележавања Светог Саве	370
		10.8. 6.	Програм такмичења и смотри	371
		10.8. 7.	Програм обележавања државних и међународних празника	372
		10.8. 8.	Програм посете представама, изложбама, концертима и установама културе	374
	10. 9		Програм превенције злоупотребе дроге	374
11.			ПЛАНОВИ РАДА ОД ПОСЕБНОГ ИНТЕРЕСА	375
	11.1.		План приоритетних активности из Школског развојног плана	375
	11.2.		План сарадње са друштвеном средином	379
	11.3.		План сарадње са родитељима/другим законским заступницима	379
	11.4.		План стручног усавршавања наставника, стручних сарадника и директора	381
		11.4.1.	План стручног усавршавања ван установе	382
		11.4.2.	План стручног усавршавања у установи	383

	11.5.		Пројекат Заједно и безбедно кроз детињство	384
	11.6.		Програм Безбедност деце у саобраћају	385
	11.7.		План школског маркетинга	385
	11.8.		План рада на праћењу и евалуацији Годишњег плана рада	387
12.			План студијске посете ЕКСПО	389

1. УВОД

1.1. ИСТОРИЈАТ ШКОЛЕ

ОШ „Младост“ у Књажевцу као самостална организација образовно васпитни процес реализује од 15.11.1995. године, Одлуком о оснивању школе коју је донела Влада РС, бр.022-2972/95. До наведене године школа је радила у саставу Завода за васпитање младежи, сада Завод за васпитање деце и омладине у Књажевцу. Основни задатак школе је био образовање и васпитање ученика са поремећајем у понашању, а све у циљу успешног процеса ресоцијализације уписаних ученика. На свом богатом стваралачком путу педагошким досигнућима оправдала је своју намену и место у систему школства.

Да би се са ученицима остварио образовно-васпитни процес, а узимајући наведене карактеристике, уведен је План и програм огледа од 1997. године, са јасно дефинисаним циљевима и задацима огледа. План и програм рада базирао се на закључцима наставника и стручних сарадника у смислу применљивости Наставног плана и програма огледа, али кроз критичко сагледавање резултата и давања реалних сугестија да се задаци огледа што боље реализују. Овакав наставни план и програм доприноси стицању општих, образовних знања, вештина и умења а све у функцији потпуне реализације личности ученика.

Решењем Министарства просвете РС од 06.07.2009. године, без обзира на то што се Оглед за ученике са поремећајима у понашању завршен 31.09.2009. године, школа је добила сагласност да настави рад са овом категоријом ученика, као и да на основу испуњености прописаних услова у погледу простора, опреме, наставних средстава, наставника и стручних сарадника почне и са остваривањем Посебног школског програма за образовање одраслих.

На Конкурс за учешће основних школа у пројекту „Друга шанса“ јавило се 137 основних школа. Комисија за избор основних школа за учешће у пројекту „Друга шанса“, а на основу утврђених критеријума, извршила је избор 40 школа за учешће у пројекту „Друга шанса - Развој система функционалног основног образовања одраслих у Србији“.

Савет родитеља, Наставничко веће и Школски одбор 2013. године доносе Одлуку бр. 512/2-1 да Школа поднесе захтев за верификацију за остваривање новог програма образовања и васпитања по Наставном плану и програму основног образовања одраслих, који се остварује по моделу функционалног основног образовања одраслих, на основу Правилника о наставном плану и програму образовања одраслих и Правилника о условима у погледу простора, опреме, наставних средстава и степена и врсте образовања наставника и андрагошких асистента који су објављени у „Просветном гласнику“ бр. 13/2013.

Наставници школе, родитељи и чланови Школског одбора, сматрали су да постоји потреба за овим видом образовања у школи имајући у виду потребе ученика који похађају школу по Наставном плану и програму за образовање одраслих. Завршетком основне школе (они нису имали комерцијалне наставне програме) нису стицали професионална знања за одређено занимање и били су ускраћени за професионални приступ свом образовању.

Решење о верификацији школе за остваривање плана и програма за основно образовање одраслих, бр.022-05-42/2013-07/1 стигло је у школу 18.12.2013.год. Политика образовања одраслих је један од инструмената за решавање кључних социјалних и економских проблема Србије. Кроз делатност образовања одраслих Србија мора да реструктурира и унапреди свој људски потенцијал. ОШ „Младост“ Књажевац обезбедиће доступност основног образовања и обуке свим категоријама одраслог становништва у општини као и у општинама које немају изабрану школу за овај пројекат. То подразумева обезбеђење квалитета образовања и оспособљавања одраслих кроз законску регулативу и успостављање стандарда образовања.

Школа је покренула захтев за верификацију основног образовања општег типа, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања код Министарства просвете, науке и технолошког развоја. На основу израђеног елабората, утврђених чињеница и налаза просветног

инспектора школа је добила Решење о верификацији МПНТР број 610-00-1669/2017-07 од 05.10.2021. године, чиме је завршен процес регулисања њеног законског и правног статуса.

1.2. МИСИЈА ШКОЛЕ

Основна школа „Младост“ има мисију да ученицима пружи развој потребних знања и да их социјализује и укључи у нормални друштвени живот подстицањем усвајања знања и развоја вештина и навика потребних за функционисање у социјалној средини, с обзиром да су ученици ове школе васпитно запустени.

Такође, школа има мисију да одрасле полазнике описмени и функционално оспособи за сналажење и боље функционисање у свакодневним животним ситуацијама, као и за евентуални наставак школовања и укључивање у радни однос.

Школа има мисију да подстиче развој позитивних вредносних ставова код ученика и полазника, како према себи, тако и према околини и да их успешно интегрише у савремено друштво.

1.3. ВИЗИЈА ШКОЛЕ

Основна школа „Младост“ жели и тежи савременој, опремљеној и сигурној школи у којој ће стручни кадар применити нове облике и методе рада и савремену наставну технологију, а наставне садржаје прилагодити потребама, могућностима и интересовањима деце и одраслих.

Применом програма за образовање и васпитање одраслих желимо дати подршку локалној заједници и Републици Србији у борби за смањење броја неписмених.

Хоћемо да ученике и полазнике из града, захваљујући организовању функционалног основног образовања одраслих путем професионалне оријентације припремимо за самосталан живот и рад, то јест за укључивање у даље школовање или у одговарајући радни однос. С тим у вези, школа „Младост“ тежи окупљању што већег броја ученика и полазника и њиховом укључењу у образовни процес.

2. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ИЗРАДЕ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА ШКОЛЕ

2.1. ЗАКОНСКЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА ШКОЛЕ

Годишњи план рада рађен је на основу следећих закона и подзаконских аката:

- **Закон о основама система образовања и васпитања** (Службени гласник РС бр. 88/17, 27/18, 10/19, 06/20, 129/21, 92/2023 и 19/2025);
- **Закон о основном образовању и васпитању** (Службени гласник РС бр. 55/13, 101/17, 27/18, 10/19, 129/21, 92/2023 и 19/2025);
- **Закон о образовању одраслих** (Службени гласник РС бр. 55/13, 88/17, 27/18 и 6/20);
- **Закон о буџетском систему** (Службени гласник РС бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13, 108/13, 142/14, 62/15, 68/15, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 92/2023 и 94/2024);
- **Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања** (Службени гласник РС – Просветни гласник бр. 10/17, 12/18, 15/18, 18/18, 1/19, 2/20, 16/22, 1/23 и 13/23);
- **Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања** (Службени гласник РС – Просветни гласник бр. 16/18, 3/19, 5/21 и 13/23);
- **Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања** (Службени гласник РС – Просветни гласник бр. 5/19, 1/20, 6/20, 7/22 и 13/23);
- **Правилник о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања** (Службени гласник РС – Просветни гласник бр. 11/19, 6/20, 7/21, 1/23 и 13/23);
- **Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања** (15/18, 18/18, 3/19, 3/20, 6/20, 17/21, 16/22 и 13/23);
- **Правилник о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања** (Службени гласник РС – Просветни гласник бр. 5/19, 1/20, 6/20, 8/20, 5/21, 17/21, 16/22 и 13/23);
- **Правилник о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања** (Службени гласник РС – Просветни гласник бр. 11/19, 2/20, 6/20, 5/21, 17/21, 16/22 и 13/23);
- **Правилник о програму завршног испита у основном образовању и васпитању** (Службени гласник РС – Просветни гласник бр. 1/11, 3/12, 1/14, 12/14, 2/18, 3/21, 14/22, 4/23 и 5/23);
- **Правилник о наставном плану и програму за основно образовање одраслих** (Службени гласник РС бр. 13/13);
- **Правилник о општим стандардима постигнућа за основно образовање одраслих** (Службени гласник РС бр. 50/13 и 115/13);
- **Правилник о степену и врсти образовања наставника и стручних сарадника који изводе образовно-васпитни рад у основној школи** (Службени гласник РС – Просветни гласник“ бр. 11/12, 15/13, 2/16, 10/16, 11/16, 2/17, 3/17, 13/18, 11/19, 2/20, 8/20, 16/20, 19/20, 3/21, 4/21, 17/21, 18/21, 1/22, 2/22, 5/22, 6/22, 10/22, 15/22, 16/22 и 7/23);
- **Правилник о степену и врсти образовања наставника који изводе образовно-васпитни рад из изборних предмета у основној школи** (Службени гласник РС – Просветни гласник бр. 11/12, 15/13, 10/16, 11/16, 2/17, 11/17, 16/20, 3/21 и 7/23);

- **Правилник о програму свих облика рада стручних сарадника** (Службени гласник РС – Просветни гласник бр. 5/12 и 6/21);
- **Правилник о стандардима компетенција за професију наставника и његовог професионалног развоја** (Службени гласник РС – Просветни гласник бр. 5/11);
- **Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника** (Службени гласник РС, бр. 109/21)
- **Правилник о норми часова непосредног рада са ученицима наставника, стручних сарадника и васпитача у основној школи** (Службени гласник РС – Просветни гласник бр. 2/92 и 2/00);
- **Правилник о нормативима школског простора, опреме и наставних средстава у основној школи** (Службени гласник РС – Просветни гласник бр. 4/90);
- **Правилник о ближим условима за оснивање, почетак рада и обављање делатности основне школе** (Службени гласник РС – Просветни гласник", бр. 5/19 и 16/20);
- **Правилник о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног образовања и васпитања** („Службени гласник РС “ бр. 72/23);
- **Правилник о условима у погледу простора, опреме, наставних средстава и степена и врсте образовања наставника и андрагошких асистената за остваривање наставног плана и програма основног образовања одраслих** (Службени гласник РС бр. 13/13 и 18/13);
- **Правилник о календару образовно-васпитног рада основне школе за школску 2026/27. годину** (Службени гласник РС – Просветни гласник бр. 6/24);
- **Правилник о остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи** (Службени гласник РС бр. 30/19);
- **Правилник о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање** (Службени гласник РС бр. 11/24);
- **Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику** (Службени гласник РС бр. 80/18);
- **Правилник о општим стандардима постигнућа за основно образовање одраслих** (Службени гласник РС бр. 50/13 и 115/13);
- **Правилник о ближим условима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање** (Службени гласник РС бр. 74/18);
- **Посебни протокол за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама** (УНИЦЕФ, 2007);
- **Статут и друга нормативна акта школе;**
- **Развојни план школе за период 2023-2027. године;**
- **Школски програм за период од 2026-2030. године;**
- **Извештај о раду школе за претходну школску годину.**

2.2. ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ ШКОЛЕ У ШКОЛСКОЈ ГОДИНИ

Као приоритетни задаци школе могу се издвојити:

Реализација плана наставе и учења, његово праћење и евалуација - на овом задатку ангажоваће се стручна већа и стручни сарадници школе и доносиће мере за унапређење васпитно-образовног рада.

Израда и реализација ИОП-а за све ученике/полазнике за које се на основу анализе напредовања у учењу утврди да је исти неопходан како би напредовали у складу са сопственим могућностима и способностима и сопственим темпом;

Реализација програма образовања и васпитања по Наставном плану и програму основног образовања одраслих, који се остварује по моделу функционалног основног образовања одраслих. У оквиру програма основног образовања одраслих и ФООО основни задаци поред остваривања

плана и програма су: идентификација кључних подручја заједничког деловања школског и локалног партнерског тима (селекција полазника, мотивација, редукција и уклањање баријера), идентификовање потреба за стручним обукама и могућности њиховог задовољења у датој средини и организација наставе прилагодена потребама и могућностима полазника;

Приоритетне области за период школске 2026/27.год. су **Образовна постигнућа, Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима** и област **Подршка ученицима** која је Школским Развојним планом заступљена сваке године.

Како би смо остварили развојне циљеве предвиђене Школским Развојним планом и Годишњим програмом рада школе, биће спроведене следеће активности:

Пружати помоћ свим ученицима и полазницима у учењу и остваривању што бољег школског постигнућа у границама њихових способности;

Пружати максималну помоћ ученицима осмих разреда и полазницима трећег циклуса образовања одраслих у припремању за полагање завршног испита за упис и избор адекватне средње школе;

Радити на мотивисаности ученика и одраслих полазника за образовање и тиме отклањати узроке њиховог неоправданог изостајања са часова;

Са ученицима/полазницима радити на уређењу школских просторија и околине;

У току школске године поклонити посебну пажњу професионалном информисању и професионалној оријентацији, како кроз наставне садржаје, рад одељењских старешина, тако и ангажовањем стручних сарадника;

Наставити са опремањем школе савременим наставним средствима и опремањем стручном литературом;

Реализовати програм стручног усавршавања наставника тако да служи унапређивању образовно-васпитног рада;

Подстицати наставнике да активно учествују на семинарима;

Организовати огледне часове и предавања на нивоу стручних већа и Наставничког већа;

На стручним већима анализирати примену иновација у настави;

Обезбедити максималну безбедност за боравак ученика у школи и њеној околини и истовремено радити на превенцији и заштити ученика од насиља;

Повећати употребу прилагођеног наставног материјала за ученике/полазнике

Посебну пажњу поклонити здравственом васпитању ученика у целини, кроз рад разредних старешина, адекватне наставне садржаје и сарадњом са здравственим институцијама;

Посебни пажњу посветити раду тима за заштиту од насиља (превентивним и интервентним активностима)

Пратити рад у ваннаставним активностима и радити на јавном афирмисању постигнутих резултата;

Реализовати Развојни план за период од 2023. до 2027. године;

Реализовати Школски програм за период од 2026. до 2030. године;

Вршити систематску евалуацију примене програма и целокупне делатности школе и др.

2.3. ПРОГРАМСКЕ ОСНОВЕ ВАСПИТНОГ РАДА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

2.3.1. Циљ васпитног рада у школи

Циљ основног образовања и васпитања је стицање општег образовања и васпитања, складан развој личности и припрема за живот и даље стручно образовање и васпитање.

Васпитање се остварује кроз припрему за живот, оспособљавање за примену стеченог знања и умења, стваралачког коришћења слободног времена, развијање интелектуалних и физичких способности, стицање и развијање свести о потреби чувања здравља и заштите природе и човекове средине, развијање хуманости и хуманих и културних односа са људима без обзира на пол, расу, верску и националну припадност и лично уверење, неговање и развијање потреба за

културом и очување културног наслеђа и стицање основних сазнања о лепом понашању у свим приликама.

2.3.2. Програмски задаци васпитног рада у школи

Основни програмски задаци васпитног рада школе су следећи:

- Прилагођавање ученика на школу и учешће у школским активностима,
- Подстицање личног развоја,
- Подстицање социјалног сазнања и социјалних односа,
- Развијање комуникативних способности, сарадње и конструктивног решавања сукоба,
- Неговање активности за решавање индивидуалних проблема,
- Формирање аутономне моралности, изграђивање моралних и других вредности,
- Развој свих аспеката свестране личности – интелектуалног, моралног, естетског, физичког и здравственог васпитања.

Садржаји и активности васпитног рада као и временска динамика реализације садржаја који су у функцији задатака програма васпитног рада школе, носиоци активности, сарадници и начини реализације, конкретизовани су следећим наведеним програмима: редовне наставе, припремања наставника за час, стручних актива наставника, рада одељењских старешина, учешћа у ваннаставним активностима – допунска настава, додатна настава, секције, одељењска већа, наставничко веће, тимови и активи, Школски одбор, план стручних сарадника – педагога, психолога и библиотекара и сарадника – андрагошког асистента, програм професионалне оријентације, програм здравственог васпитања, програм еколошке заштите животне средине и естетског уређење школе, сарадње са васпитачима, родитељима/другим законским заступницима, ескурзије, излета и посета, сарадње са друштвеном средином.

2.4. ПРОГРАМСКЕ ОСНОВЕ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ

Решењем Министарства просвете и науке бр. 611-00-00311/20111-03/5 од 28.09.2011.год. и бр. 611-00-1698/2012-03/47 од 24.09.2012.год. наша школа је одређена за спровођење Програма огледа функционалног основног образовања одраслих („Сл. гласник РС – Просветни гласник“ бр. 6/11) у првом, другом и трећем циклусу, по једно одељење за сваки циклус. Верификацијом школе за спровођење плана основног образовања одраслих школа је дала допринос локалној стратегији развоја, реформским процесима образовања одраслих у нашој општини и региону, што значи:

- повезивање наше школе за образовање одраслих са тржиштем рада и локалном заједницом,
- давање друге шансе за образовање, обезбеђивањем доступности основног образовања и обуке свим категоријама одраслог становништва у општини, да их подржи у процесу интеграције на тржиште рада и да им помогне да пронађу сопствени пут у живот,
- припрема полазника за целоживотно учење и усавршавање
- побољшање социјалног статуса полазника и лакша интергација у савремене токове друштва
- спречавање раног напуштања школовања и смањење броја неписмених у социјално угроженим групама
- смањење незапослености, према потребама тржишта рада,
- коришћење ресурса наше школе, просторно и кадровски,
- обученост наставника школе, који морају стећи нова знања, вештине и ставове.

2.4.1. Циљ функционалног основног образовања одраслих

Модел функционалног основног образовања одраслих омогућава доступност и сврсисходност основног образовања одраслима. Циљ је да се:

- 1) у систем образовања Републике Србије уведе Наставни план и програм образовања одраслих, као организациона и програмска целина, у којој одрасли стичу основно образовање примерено својим потребама, могућностима учења и потребама тржишта рада;
- 2) овим Наставним планом омогућава истовремено стицање и стручног образовања (квалификације),
- 3) успостави подршка и сарадња на локалном нивоу са свим релевантним институцијама како би дошло до што већег одазива одраслих који нису завршили основно образовање.

Као целовити приступ образовању одраслих модел функционалног основног образовања представља новину на концептуалном плану и плану остваривања:

- 1) ООО траје три године у односу на досадашње четворогодишње основно образовање одраслих;
- 2) ООО се остварује у три циклуса, у трајању од по годину дана, тако да се у првом стиче основна функционална писменост, у другом основа општег образовања, а у трећем основе кључних и стручних компетенција;
- 3) модел ООО обухвата и обуке као један од облика стручног образовања засниваног на стандардима рада и потребама тржишта рада;
- 4) наставни план и програм ООО заснован је на исходима који омогућавају развој знања, вештина и вредносних ставова неопходних за квалитетан и одговоран живот и рад у савременом друштву;
- 5) интегрисан наставни план и програм ООО садржи: међусобно повезане циклусе, међусобно повезано опште образовање и обуке, дефинисане опште исходе који се остварују у свим предметима и модулима, узајамно повезане и функционално рационализоване садржаје различитих предмета, функционално повезане опште и практичне садржаје, хоризонтално и вертикално повезане предмете и модуле;
- 6) нови предмети и модули у програму (Предузетништво, Дигитална писменост, Одговорно живљење у грађанском друштву Животне вештине и Примењене науке и 30 програма обука и њихови испити);
- 7) организациони облик рада у ООО је редовна настава;
- 8) организација наставе прилагодена потребама и могућностима полазника (настава у блоку, за време викенда, вечерња настава, сезонско и дневно прилагођавање потребама полазника);
- 9) уважавање специфичности потреба полазника приликом уписивања у школу и остваривања програма ООО и процењивање потребе за индивидуализацију и начин организације рада;
- 10) уважавање специфичности различитих циљних група кроз начин остваривања програма;
- 11) дужина трајања часа од 30 минута;
- 12) организовање одраслих у одељења тако да се проверава оптималност броја полазника;
- 13) увођење андрагошког асистента и програма обуке за његово оспособљавање;
- 14) обученост наставника за рад са одраслима и за остваривање функционалног основног образовања одраслих;
- 15) израда приручника за наставнике за први, други и трећи циклус, за обуке у стручном образовању, за основне андрагошке вештине и израда материјала за наставу и учење за сваки предмет и модул, намењених наставницима и полазницима;
- 16) остваривање интерсекторске сарадње у пружању подршке остваривању модела ООО и већи обухват одраслих основним образовањем;
- 17) успостављање и функционисање школског тима за остваривање ООО да би се обезбедила његова одрживост.

2.4.2. Трајање и организација основног образовања одраслих

Програм ООО се остварује у три циклуса, од којих сваки траје једну школску годину.

Циклус основног образовања одраслих	Програмске активности
-------------------------------------	-----------------------

1. циклус основног образовања одраслих	Основно писменошће и стицање основа функционалне писмености
2. циклус основног образовања одраслих	Стицање основног образовања и базичних интелектуалних и социјалних компетенција
3. циклус основног образовања одраслих	Стицање основног општег образовања и стручних компетенција које омогућавају стручно усавршавање

Настава у одељењима за основно образовање одраслих се одвија у току редовне школске године која почиње септембра, а завршава се у јуну. Календар рада је усклађен са динамиком редовне основне школе. Трајање наставног часа у одељењима за образовање одраслих је 30 минута. Распоред часова у току године може да варира, с обзиром да се након завршетка разреда мењају наставни предмети или се мења фонд постојећих наставних предмета, као и потребе и могућности полазника.

2.4.3. Акциони план за имплементацију основног образовања одраслих

Активности у вези са имплементацијом и остваривањем основног образовања одраслих одвијају се током школске године, према утврђеној динамици. За њихову реализацију задужени су андрагошки асистент, Школски тим за образовање одраслих, стручни сарадници школе и директор школе.

Све активности и динамика реализације дати су табеларно.

АКТИВНОСТ	ОПИС АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ
Формирање Школског тима	Школски тим чине директор, андрагошки асистенти, стручни сарадници и наставници за одговарајуће предмете 000	Почетак септембра
Упис полазника и почетак рада	Регистровање и упис полазника је континуирани процес који мора бити окончан до почетка школске године. Школа уписује 3 одељења, по једно у I, II и III циклусу	Почетак септембра/ током године
Склапање споразума	Склапање споразума се врши између школе и Националне службе за запошљавање, као и склапање индивидуалних споразума сваког полазника са НСЗ. Андрагошки асистент координира потписивање индивидуалних споразума на основу којих полазници добијају рефундацију трошкова превоза и помаже полазницима и у прибављању документације неопходне за потписивање споразума	Септембар
Доношење одлуке о одобравању средстава за реализацију мере 000	Директори филијала, након потписивања споразума, доносе одлуку о одобравању средстава за реализацију мере 000	Октобар
Саветовање полазника у избору програма обуке	После уписа полазника III циклуса, школа у сарадњи са НСЗ организује саветовање полазника о избору програма обуке. Процес саветовања полазника се организује у оквиру предмета Предузетништво. Овај задатак	Новембар

	заједнички реализују наставник предузетништва, сарадник филијале НСЗ, одељењски старешина и андрагошки асистент. Овај тим треба да предложи полазницима 3 – 5 од 35 обука из Правилника о наставном плану и програму ООО	
Избор школа за реализацију стручних обука	НСЗ врши избор школа за реализацију стручних обука	Јануар
Склапање уговора о реализацији стручних обука	НСЗ склапа уговор о реализацији стручних обука	Фебруар
Склапање споразума између основне и средње школе	Директор школе и средњих стручних школа склапају споразум о условима и динамици реализације наставе и стручне обуке	Фебруар
Реализација стручних обука	Реализација стручних обука се одвија према програмима који су објављени у Правилнику о наставном плану и програму ООО, а НСЗ учествује у праћењу и евалуацији обука. За време похађања обука полазницима се надокнађују путни трошкови.	Март - Јун
Медијски наступи	Директор школе и андрагошки асистент активно учествују у промоцији ООО путем медија, промо материјала (летака и постера) и издавања часописа	Мај
Медијска кампања у циљу анимирања полазника	Покретање локалне медијске кампање у циљу уписа нових полазника (обилазак насеља и дела насеља у којима живи ромска популација)	Јун
Прибављање личне документације	Полазницима који немају личну документацију и нису регистровани код НСЗ потребно је обезбедити све услове. Да би полазници остварили право на надокнаду путних трошкова потребно је да се региструју код НСЗ пре почетка школске године и да отворе рачуне у банци.	Јун – Август
Обука Школског тима	Обуку наставника и андрагошких асистената организује МП на основу Правилника о наставном плану и програму ООО. Обука је обавезна због специфичности у организацији ООО	Јун – Август, током године

3. УСЛОВИ РАДА ШКОЛЕ

3.1. ШКОЛСКИ ПРОСТОР

Школа је наменски грађена и технички је прилагођена опремом и простором за потребе ученика. Школа има све услове да испуни своју намену и да успешно реализује образовно-васпитни процес. Корисна површина школе износи 1557 m². Располаже са 4 учионице (за млађе разреде и за сва три циклуса образовања одраслих) и 8 кабинета (за математику, српски језик, историју и географију, биологију и хемију, стране језике, физику и технику и технологију, ликовну и музичку културу и за информатику). Посебно је издвојена физкултурна сала са опремљеном справарницом, свлачионицама и купатилима. У школи је смештена и школска библиотека са преко 4500 наслова.

Школа је опремила просторије за пратеће службе, укупно 7 канцеларија за: директора, стручне сараднике (педагога и психолога), сараднике (андрагошке асистенте), секретара, рачуновођу, наставника физичког васпитања и наставничку канцеларију. У школи су смештени наставнички и јачки тоалети који су сређени и у потпуности у функцији, затим остава, архива, радионица и чајна кухиња.

Школа располаже са великим двориштем од око 2,5 хектара, које дели са Заводом за васпитање деце и омладине, а у оквиру кога су асфалтирани терени за мале спортове, јама за скокове, атлетске стазе и велики број справа за вежбање и игру.

3.2. ТЕХНИЧКА ОПРЕМЉЕНОСТ ШКОЛЕ И НАСТАВНА СРЕДСТВА

За све наставне предмете школа поседује одговарајућа наставна средства и иста су у функцији иако су нека од њих набављена раније. Многа наставна средства која су застарела замењују се постепено савременијим. Тако школа сада располаже следећим наставним средствима: преносива интерактивна табла, 20 преносивих рачунара, 4 бим пројектора, рачунари у кабинетима, наставничкој канцеларији, у канцеларији стручних сарадника и у информатичком кабинету, као и копир апарат и копир апарат у боји и штампачи и штампач у боји.

Својим финансијским планом школа је запланирала и набавку нове опреме, као и техничких апарата за наставу. И ове школске године ученици ће користити рачунаре у оквиру редовног предмета Информатика и рачунарство и полазници у оквиру Дигиталне писмености. Свим наставницима ће бити омогућено да поједине наставне садржаје реализују путем рачунара. Кабинет информатике служиће и за реализацију других предмета.

Што се тиче намештаја он је употребљив и апсолутно функционалан без обзира што је дуго у употреби, пошто је раније извршена репарација истог (тако што су све дрвене површине замењене а металне конструкције офарбане). Сама структура деце – ученика да су агресивна и да често ту своју агresiју испољавају уништавајући простор и намештај, намеће потребу да се исти константно поправља и замењује. До сада се све поправљало захваљујући раду радника школе који су водили бригу о школском простору, а да ученици нису били ни једног момента спутани.

3.3. СПЕЦИФИЧНИ УСЛОВИ СРЕДИНЕ У КОЈИМА ШКОЛА РАДИ

Школа се налази у улици Боре Станковића број 60, на територији Општине Књажевац, на периферији града и у непосредној близини Завода за васпитање деце и омладине, са којим представља функционалну целину. Школа има довољно простора за ваннаставне активности, а учioniчки и кабинетски простор задовољава потребе за извођење наставе. Двориште је пространо и травнато, са спортским теренима. У близини школе нема културних институција. Естетско уређење школског простора је задовољавајуће. Учионице су у добром стању и редовно се одржавају. Улажући велики напор помоћно особље води бригу о ентеријеру, спољашњем изгледу зграде и школског дворишта. Холлови школе су осликани примереним сликама, а степениште у школи је офарбано разним бојама и исисано едукативним порукама. О здравственом стању ученика брине педијатријска служба Дома здравља Књажевац која са школом има добру сарадњу. Систематски и контролни прегледи обављају се у Дому здравља, о чему се извештавају Завод за васпитање деце и омладине, управа школе и одељењске старешине.

Основна подручја деловања школе у локалној средини биће:

- Укључивање представника друштвене средине у одлучивање о условима рада школе ангажовањем у раду ШО, тимова и актива у школи, у складу са законом;
- Представници друштвене средине изабрани у органе управљања школе треба да допринесу усмеравању политике развоја школе;
- Усклађено васпитно деловање на младе и укључивање у њихову ресоцијализацију;
- Подстицање лица старијих од 15 година која немају завршену или немају потпуну основну школу да се укључе у образовни систем, заврше основно образовање по моделу функционалног основног образовања одраслих и остваре права на тржишту рада

Р. БР.	ПОСЛОВИ – СИСТЕМАТИЗОВАНО РАДНО МЕСТО	СТРУЧНА СПРЕМА	БРОЈ ИЗВРШИЛАЦА
1.	Директор	Висока	1,0000
2.	Психолог	Висока	0,5000
3.	Педагог	Висока	0,5000
4.	Библиотекар	Висока	0,5000
5.	Андрагошки асистент	Средња	1,0000
6.	Секретар	Висока	1,0000
7.	Дипломирани економиста за финансијско-рачуноводствене послове	Висока	1,0000
8.	Разредна настава	Висока	2,0000
9.	Српски језик	Висока	1,3574
10.	Енглески језик	Висока	0,7121
11.	Руски језик	Висока	0,5444
12.	Ликовна култура	Висока	0,2500
13.	Музичка култура	Виша	0,2500
14.	Историја	Висока	0,4444
15.	Географија	Висока	0,4444
16.	Физика	Висока	0,3944
17.	Математика	Висока	1,3052
18.	Информатика и рачунарство	Висока	0,2000
19.	Биологија	Висока	0,4444
20.	Хемија	Висока	0,2944
21.	Техника и технологија	Висока	0,4000
22.	Физичко и здравствено васпитање	Висока	0,6000
23.	Обавезне физичке активности	Висока	0,0500
24.	Грађанско васпитање	Висока	0,2000

25.	Основне животне вештине	Висока	0,0808
26.	Одговорно живљење у грађанском друштву	Висока	0,1764
27.	Предузетништво	Висока	0,0750
28.	Примењене науке	Висока	0,0735
29.	Дигитална писменост	Висока	0,1632
30.	Домар – мајстор одржавања	Средња	0,5000
31.	Радник на одржавању хигијене – чистачица	Основна	3,5000
32.	Медијска писменост-СНА	Висока	0,0500
33.	Вежбањем до здравља -СНА	Висока	0,0500
34.	Домаћинство-СНА	Висока	0,100
35.	Ромски језик са елементима националне културе	Виша	0,2000
Укупно			20,4100

- Коришћење услова у сарадњи са друштвеном средином, предузећима и организацијама у свим областима;

- Отварање школе за сарадњу са заинтересованим лицима и организацијама, за друштвене, културно-уметничке и спортске активности.

Школа сарађује са великим бројем институција из шире локалне средине. Основне институције са којима школа сарађује су:

- Завод за васпитање деце и омладине Књажевац
- Центри за социјални рад (општински, међуопштински и градски)
- Здравствене установе
- Установе културе
- Образовне установе
- Спортске организације, клубови и објекти
- Туристичке организације и агенције
- МП – ШУ Зајечар
- МУП – ПС Књажевац
- Црвени крст
- Национална служба за запошљавање

Сарадња са Заводом за васпитање деце и омладине Књажевац је двосмерна и константна сарадња због заједничког рада на ресоцијализацији ученика и развоју друштвено прихватљивих норми понашања, као и на њиховом оспособљавању за школовање и усвајање трајних знања и умења. У том смислу неопходна је и сарадња са Центрима за социјални рад из свих градова и општина који упућују ученике у Завод за васпитање. Неопходна је и сарадња са здравственим установама, МУП-ом, односно ПС Књажевац, спортским организацијама и клубовима, туристичком организацијом, установама културе, другим образовним установама, Црвеним крстом и слично, а све ради спровођења активности превенције непожељних облика понашања и промоције здравих и

пожељних облика и стилова живота, професионалне оријентације, спровођења предузетничких активности и развоја међупредметних компетенција ученика.

Са друге стране, укључивањем у образовни процес одраслих особа у оквиру функционалног основног образовања одраслих намеће се и константна сарадња са Националном службом за запошљавање. Такође, у циљу професионалне оријентације и развоја предузетничких компетенција и међупредметних компетенција одраслих полазника неопходна је и у овом сегменту рада сарадња са другим образовним установама (пре свега Техничком школом у Књажевцу која нуди наставак школовања или могућност за укључивање у одређене обуке), установама културе и предузећима и фирмама различитих делатности.

3.4. КАДРОВСКИ УСЛОВИ РАДА

Кадровска структура запослених у школи је дата у следећој табели:

3.5. ЗАПОСЛЕНИ – ИЗВРШИОЦИ ПОСЛОВА

Преглед запослених, са стручном спремом, стеченим звањем и радним стажом дат је у табели:

Р.бр	Презиме и име	Степен стручне спреме	Лиценца/ стручни испит	Звање		Радни стаж у образовању
1.	Ристић Бојан	VII	Да	Професор српског језика		19
2.	Павловић Милан	VII	Да	Дипломирани правник		10
3.	Грујић Јелена	VII	Не	Дипломирани економиста		2
4.	Ранђеловић Дарко	VII	Да	Дипломирани психолог		22
5.	Милошевић Марина	VII	Да	Дипломирани педагог		7
6.	Радивојевић Дејан	VIII	Да	Доктор наука - методика наставе		30
7.	Ћирић Маја	VII	Да	Професор разредне наставе		27
8.	Миленковић Тањица	VII	Да	Професор српског језика		18
10.	Ристић Сандра	VII	Не	Професор српског језика		2
11.	Рајковић Ана	VII	Не	Професор руског језика		10
12.	Стевановић Јована	VII	Не	Професор руског језика		5
13.	Савић Ана	VII	Да	Професор енглеског језика		13

14.	Милошевић Јелена	VII	Не	Професор енглеског језика		5
15.	Видојковић Тањица	VII	Да	Професор ликовне културе		27
16.	Звездић Саша	VI	Да	Наставник музичке културе		20
17.	Петровић Дарко	VII	Да	Професор историје		20
18.	Ристић Александар	VII	Да	Професор историје		15
19.	Младеновић Бранислав	VII-2	Да	Магистар географије		20
20.	Павловић Александра	VII	Да	Професор географије		16
21.	Ранђеловић Весна	VII	Да	Професор физике		29
22.	Миљковић Бобана	VII	Да	Професор физике		11
23.	Петровић Лидија	VII	Да	Професор математике		20
24.	Маринковић Даница	VII	Не	Професор математике		3
25.	Видојковић Тамара	VII	Не	Професор биологије		9
26.	Петровић Ана	VII	Не	Професор биологије		9
27.	Симић Љубинка	VI	Не	Наставник ромског језика		9
28.	Ђорђевић Никола	VII	Не	Професор хемије		2
29.	Ранђеловић Јелена	VII	Не	Професор информатике		6
30.	Јанковић Милан	VII	Да	Професор информатике		14
31.	Милетић Марија	VIII	Да	Доктор наука - физичко васпитање		25
33.	Марјановић Ирена	VII	Не	Професор географије		0
34.	Крстић Саша	III	-	Домар – мајстор одржавања		1
35.	Ђорђевић Виолета	I	-	Чистачица		9
36.	Ранђеловић М. Јелена	I	-	Чистачица		9
36.	Радокановић Ивана	I	-	Чистачица		5
Укупно						456

3.6. УЧЕНИЦИ И ПОЛАЗНИЦИ ШКОЛЕ

3.6.1. Бројно стање ученика и полазника по разредима и одељењима и циклусима

Бројно стање редовних ученика по разредима и одељењима на дан 01.09.2026.г:

Разред	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Укупно
Одељење	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Број ученика	2	3	1	4	3	2	9	7	31

У току целе године школа по извештајима Завода за васпитање деце и омладине у Књажевцу, где су ученици смештени на основу упута надлежних Центара за социјални рад из читаве Србије, врши упис и испис ученика, а у складу са правним прописима и процесом ресоцијализације личности ученика.

Бројно стање полазника у одељењима за образовање одраслих на дан 01.09.2026год:

НАЗИВ	ЦИКЛУС	РАЗРЕД	БРОЈ ОДЕЉЕЊА	БРОЈ ПОЛАЗНИКА
Основно описмењавање и стицање основа функционалне писмености	I	I-IV	1	15
Стицање основног образовања и базичних интелектуалних и социјалних компетенција	II	V-VI	1	16
Стицање основног општег образовања и стручних компетенција које омогућавају стручно усавршавање	III	VII-VIII	1	14
Укупно: Функционално образовање одраслих	I - III	I - VIII	3	45

Слична ситуација је у погледу броја полазника у одељењима за образовње одраслих. Како се у једном циклусу завршавају два, односно сва четири разреда у првом циклусу, то до уписа може доћи и током школске године уколико уписују други, трећи, четврти, шести или осми разред, јер на почетку године циклуси почињу са првим, петим и седмим разредом.

Из наведеног произилази да је број ученика и полазника у току школске године веома променљив, са тендецијом могућег повећања, и да школа као установа не може битно да утиче на тај број.

3.6.2. Полна структура ученика и полазника

Бројно стање ученика по полу на дан 01.09.2026.године:

Разред		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Укупно
Пол ученика	мушки	1	/	/	4	3	2	4	5	19
	Женски	1	3	1	/	/	/	5	2	12
Укупан број ученика		2	3	1	4	3	2	9	7	31

Бројно стање полазника образовања одраслих по полу на дан 01.09.2026.године:

Циклус		I	II	III	Укупно
Пол полазника	мушки	12	7	7	26
	женски	3	9	7	19
Укупан број полазника		15	16	14	45

3.6.3. Бројно стање ученика и полазника путника

Бројно стање ученика путника на дан 01.09.2026.године:

Разред		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Ученици који:	Путују	/	/	/	/	/	/	/	1
	не путују	2	3	1	4	3	2	9	6
Укупан број ученика		2	3	1	4	3	2	9	7

Бројно стање полазника који путују на дан 01.09.2026.године:

Циклус		I	II	III	Укупно
Полазници који:	путују	3	5	9	17
	не путују	12	11	5	28
Укупан број полазника		15	16	14	45

3.6.4. Бројно стање ученика који живе у Заводу за васпитање и у породицама

Бројно стање ученика према смештају у породици или Заводу на дан 01.09.2026.године:

Разред		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Ученици који:	Завода	/	/	/	1	1	1	7	4
	Породице	2	3	1	3	2	1	2	3
Укупан број ученика		2	3	1	4	3	2	9	7

3.6.5. Бројно стање ученика и полазника који се образују по индивидуалним образовним плановима

Бројно стање ученика који се образују по индивидуалном образовном плану 1 или индивидуалном образовном плану 2 на дан 01.09.2026.године:

Разред		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Укупно
ИОП	1		/		4	1	2	8	3	18
	2	1	/	1				1	2	5
Укупан број ученика по ИОП		1	/	1	4	1	2	9	5	23

Бројно стање полазника који се образују по индивидуалном образовном плану 1 или индивидуалном образовном плану 2 на дан 01.09.2026.године:

Циклус		I	II	III	Укупно
ИОП	1	/	3	4	7
	2	/	/	/	/
Укупан број полазника		/	/	/	7

4. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ**4.1. ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА РЕДОВНИХ ОДЕЉЕЊА**

Годишњи фонд часова редовне и обавезне изборне наставе за ученике од I до IV разреда:

Предмет	I разр.	II разр.	III разр.	IV разр.
Српски језик	180	180	180	180

Ликовна култура	36	72	72	72
Музичка култура	36	36	36	36
Свет око нас	72	72	/	/
Природа и друштво	/	/	72	72
Математика	180	180	180	180
Физичко и здравствено васпитање	108	108	108	108
Руски језик	72	72	72	72
Дигитални свет	36	36	36	36
Грађанско васпитање	36	36	36	36
Ромски језик са елементима националне културе	72	72	72	72
УКУПНО	828	864	864	864

Годишњи фонд часова редовне и обавезне изборне наставе за ученике од V до VIII разреда:

Предмет	V разр.	VI разр.	VII разр.	VIII разр.
Српски језик	180	144	144	136
Страни језик – Руски језик	72	72	72	68
Ликовна култура	72	36	36	34
Музичка култура	72	36	36	34
Историја	36	72	72	68
Географија	36	72	72	68
Физика	/	72	72	68
Математика	144	144	144	136
Биологија	72	72	72	68
Хемија	/	/	72	68
Техника и технологија	72	72	72	68
Информатика и рачунарство	36	36	36	34

Физичко и здравствено васпитање	108	108	108	102
Други страни језик – Енглески језик	72	72	72	68
Обавезне физичке активности	18	18	/	/
Грађанско васпитање	36	36	36	34
Ромски језик са елементима националне културе	72	72	72	68
Укупно	1098	1134	1188	1122

Годишњи фонд часова изборних предмета и програма који се изучавају у школи:

Разред	Изборни предмет	Фонд часова	Слободне наставне активности	Фонд часова
I разред	Грађанско васпитање	36	Ваннаставне активности	72
II разред	Грађанско васпитање	36	Ваннаставне активности	36
III разред	Грађанско васпитање	36	Ваннаставне активности	36
IV разред	Грађанско васпитање	36	Ваннаставне активности	36
V разред	Грађанско васпитање	36	Медијска писменост	36
VI разред	Грађанско васпитање	36	Вежбањем до здравља	36
VII разред	Грађанско васпитање	36	Домаћинство	36
VIII разред	Грађанско васпитање	34	Домаћинство	34
I-VIII разред	Ромски језик са елементима националне културе	72 (68 у осмом)		

4.2. НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА РЕДОВНИХ ОДЕЉЕЊА

Недељни фонд часова редовне и обавезне изборне наставе и изборног програма за ученике од I до IV разреда:

Предмет	I разр.	II разр.	III разр.	IV разр.
Српски језик	5	5	5	5
Ликовна култура	1	2	2	2
Музичка култура	1	1	1	1
Свет око нас	2	2	/	/
Природа и друштво	/	/	2	2
Математика	5	5	5	5
Физичко и здравствено васпитање	3	3	3	3
Дигитални свет	1	1	1	1
Руски језик	2	2	2	2
Грађанско васпитање	1	1	1	1
Ромски језик са елементима националне културе	2	2	2	2
Ваннаставне активности	2	1	1	1
УКУПНО	25	25	25	25

Недељни фонд часова изборних предмета и програма који се изучавају у школи:

Разред	Изборни предмет	Фонд часова	Слободне наставне активности	Фонд часова
I разред	Грађанско васпитање	1	Ваннаставне активности	2
II разред	Грађанско васпитање	1	Ваннаставне активности	1
III разред	Грађанско васпитање	1	Ваннаставне активности	1
IV разред	Грађанско васпитање	1	Ваннаставне активности	1
V разред	Грађанско васпитање	1	Медијска писменост	1
VI разред	Грађанско васпитање	1	Вежбањем до здравља	1
VII разред	Грађанско васпитање	1	Домаћинство	1
VIII разред	Грађанско васпитање	1	Домаћинство	1

I-VIII разред	Изборни програм Ромски језик са елементима националне културе	2		

Недељни фонд часова редовне и обавезне изборне наставе за ученике од V до VIII разреда:

Предмет	V разр.	VI разр.	VII разр.	VIII разр.
Српски језик	5	4	4	4
Страни језик – Руски језик	2	2	2	2
Ликовна култура	2	1	1	1
Музичка култура	2	1	1	1
Историја	1	2	2	2
Географија	1	2	2	2
Физика	/	2	2	2
Математика	4	4	4	4
Биологија	2	2	2	2
Хемија	/	/	2	2
Техника и технологија	2	2	2	2
Информатика и рачунарство	1	1	1	1
Физичко и здравствено васпитање	3	3	3	3
Други страни језик – Енглески језик	2	2	2	2
Обавезне физичке активности	0,5	0,5	/	/

Ромски језик са елементима националне културе	2	2	2	2
Укупно	29,5	30,5	32	32

4.3. ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА ОДЕЉЕЊА ЗА ОБРАЗОВАЊЕ ОДРАСЛИХ

Годишњи фонд часова наставе у образовању одраслих од I до VIII разреда :

Наставни предмет	Први циклус	Други циклус			Трећи циклус		
	I-IV разр.	V разр.	VI разр.	Укупно други циклус	VII разр.	VIII разр.	Укупно трећи циклус
Српски језик	200	85	68	153	50	50	100
Енглески језик	50	17	34	51	34	34	68
Историја	/	17	17	34	34	/	34
Географија	/	17	17	34	34	/	34
Физика	/	/	34	34	34	/	34
Математика	200	85	68	153	51	51	102
Биологија	/	34	17	51	17	/	17
Хемија	/	/	34	34	34	/	34
Основне животне вештине	55	/	/	/	/	/	/
Одговорно живљење у грађан.друшт.	/	30	30	60	30	30	60
Дигитална писменост	50	17	17	34	17	10	27
Предузетништво	/	/	17	17	17	17	34
Примењене науке	/	/	/	/	/	50	50
Укупно	555	302	353	655	352	242	594

4.4. ПОДЕЛА ПРЕДМЕТА И ОДЕЉЕЊА НА НАСТАВНИКЕ И ОСТАЛА ЗАДУЖЕЊА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Р. БР.	ПРЕЗИМЕ И ИМЕ НАСТАВНИКА	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	РАЗРЕД/ЦИКЛУС	%	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	РАЗРЕД/ЦИКЛУС	%	ОСТАЛО - САРАДНИК	%	УКУПНО
1.	Ћирић Маја	Разредна настава- редовна настава	I - IV	95,0 0	Разредна настава- изборна настава	I - IV	05,0 0	/	/	100,00
2.	др Радивојевић Дејан	Разредна настава- редовна настава	I циклус 000	58,8 2	Индивидуална настава	I циклус 000	41,1 8	/	/	100,00
3.	Миленковић Тањица	Српски језик	V,VI,VII,VIII	94,4 4	/	/	/	библиотекар	05,5 6	100,00
4.	Ристић Сандра	Српски језик	II и III циклус 000	41,3 0	Медијска писменост-СНА	V	/	библиотекар андрагошки асистент	15,6 5 43,0 5	100,00
5.	Рајковић Ана	Руски језик	VII	11,1 1	/	/	/	/	/	11,11
6.	Стевановић Јована (замена Радовановић Даница)	Руски језик	I-IV, V, VI, VIII	43,3 3	/	/	/	/	/	43,33

7.	Савић Ана (замена Милошевић Јелена)	Енглески језик	V,VI,VII,VIII	44,4 4	Енглески језик	I, II и III циклус 000	26,7 7	библиотекар	28,7 9	100,00
8.	Видојковић Тањица	Ликовна култура	V,VI,VII,VIII	25,0 0	/	/	/	/	/	25,00
9.	Звездић Саша	Музичка култура	V,VI,VII,VIII	25,0 0	/	/	/	/	/	25,00
10.	Ристић Александар	Историја Грађанско васпитање	V	05,0 0 05,0 0	Историја	II и III циклус 000	9,44	/	/	19,44
11.	Петровић Дарко	Историја	VI, VI,VIII	30,0 0	/	/	/	/	/	30,00
12.	Павловић Александра	Географија	VIII	10,0 0	Одговорно живљење у грађ.друштву	III циклус 000	8,82	/	/	51,34
	Павловић Александра	Географија	II и III циклус 000	9,44	Основне животне вештине	I циклус 000	08,0 8	/	/	
	Павловић Александра	Грађанско васпитање	VI,VII,VIII	15,0 0	/	/	/	/	/	
13.	Младеновић Бранислав	Географија	V,VI,VII	25,0 0	/	/	/	/	/	25,00
14.	Петровић Лидија	Математика	V,VI,VII,VIII	88,8 9	Математика	III циклус 000	16,6 5	/	/	105,54

15.	Маринковић Даница	Математика	II циклус Ф000	24,9 8				/	24,9 8	24,98
16.	Ђорђевић Никола	Хемија	VII и VIII разред	20,0 0	Хемија	II и III циклус Ф000	09,4 4	/	/	29,44
17.	Симић Љубинка	Ромски језик са елементима националне културе	Две групе, Прва група I-IV, друга група V-VIII разред	20,0 0	/	/	/	/	/	20,00
18.	Ранђеловић Весна	Физика	VI,VII,VIII	30,0 0	Техника и технологија	V	10,0 0	/	/	40,00
19.	Миљковић Бобана	Физика	II и III циклус 000	9,44	Предузетништв о	II циклус 000	2,50	/	/	11,94
20.	Петровић Ана	Биологија	V,VI,VII,VIII	40,0 0	Домаћинство- СНА	VII,VIII	/	/	/	56,17
	Петровић Ана	Примењене науке	II и III циклус 000	07,3 5	Одговорно живљење у грађ.друштву	II циклус 000	8,82	/	/	
21.	Видојковић Тамара	Биологија	II и III циклус 000	09,4 4	/	/	/	/	/	09,44
24.	Ранђеловић Јелена	Техника и технологија	VI, VII,VIII	30,0 0	/	/	/	/	/	30,00
25.	Јанковић Милан	Информатика и рачунарство	V,VI,VII,VIII	20,0 0	Дигитална писменост	I, II и III циклус 000	16,3 2	/	/	41,32

	Јанковић Милан	Предузетништв о	III циклус 000	05,0 0	/	/	/	/	/	
26.	Милетић Марија	Физичко и здрав-ствено васпитање	V,VI,VII,VIII	60,0 0	Обавезне физичке активности	V,VI	/	/	/	60,00
	Милетић Марија	Вежбањем до здравља-СНА	VI	/	/	/	/	/	/	
27.	Ранђеловић Дарко	/	/	/	/	/	/	психолог	50,0 0	50,00
28.	Милошевић Марина	/	/	/	/	/		педагог	50,0 0	50,00
29.	Марјановић Ирена	/	/	/	/	/	/	андрагошки асистент	56.9 5	56.95
Укупно:					Наставник		10,91	Сарадник	250,00	1318,00

4.5. СТРУКТУРА РАДНОГ ВРЕМЕНА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА У ОКВИРУ 40-ТО ЧАСОВНЕ РАДНЕ НЕДЕЉЕ

СТРУКТУРА РАДНОГ ВРЕМЕНА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА У ОКВИРУ 40-ТО ЧАСОВНЕ РАДНЕ НЕДЕЉЕ

Р. БР.	ПРЕЗИМЕ И ИМЕ НАСТАВНИКА	БРОЈ ЧАСОВА РЕДОВНЕ НАСТАВЕ		Б Р О Ј Ч А С О В А И З Б О Р Н Е Н А С Т А В Е	ДО ПУ НС КА / ДО ДА ТН А НА СТ АВ А	С Л О Б О Д Н Е А К Т И В Н О С Т И / С Е К Ц И ЈЕ	Ч АС О ДЕ Љ Е Њ СК ОГ СТ АР Е Ш И НЕ	П И С М Е Н И З А Д А Ц И	ПР ИП РЕ М А ЗА НА СТ АВ У	РА ДУ СТ РУ ЧН И М ОР ГА НИ МА Ш КО ЛЕ	В О Ђ Е Њ Е Ш КО Л С К Е ДО КУ МЕН ТА ЦИ ЈЕ	С Т Р У Ч НО У СА В Р ША ВА ЊЕ	С А Р А Д Њ А СА РО ДИ ТЕ Љ И МА / Д 33	Д Е Ж У Р СТ ВО У Ш КО ЛИ	О С Т А Л И ПО С ЛО В И ПО НА ЛО ГУ ДИ РЕ	С Т Р У Ч НИ СА РА Д НИ К	УК УП АН БР ОЈ СА ТИ	ПРО ЦЕН АТ АНГ АЖ ОВА ЊА
		РЕ ДО ВН А ОД ЕЉ ЕЊ А	ОБ РА ЗО ВА ЊЕ ОД РА СЛ ИХ															

															К Т О Р А			
1.	Ђирић Маја	19,00	0,00	1,00	2,00	1,00	1,00	1,00	10,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,0 0	0,0 0	40,00	100,00
2.	др Радивојевић Дејан	0,00	11,76	8,24	4,00	0,00	1,00	0,00	10,00	1,00	1,00	1,00	0,00	1,00	1,0 0	0,0 0	40,00	100,00
3.	Миленковић Тањица	17,00	0,00	0,00	2,00	1,00	1,00	2,00	09,00	2,00	1,00	1,00	0,89	0,89	0,0 0	2,2 2	40,00	100,00
4.	Ристић Сандра	0,00	7,42	0,00	0,50	1,00	1,00	0,00	3,12	0,40	0,40	0,40	0,00	1,00	0,0 0	24, 26	40,00	100,00
6.	Рајковић Ана	2,00	0,00	0,00	0,20	0,00	0,00	0,20	1,00	0,11	0,11	0,21	0,11	0,50	0,0 0	0,0 0	04,44	11,11
7.	Стевановић Јована (Радовановић Даница)	8,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	1,50	3,70	1,00	0,50	0,30	0,33	1,00	0,0 0	0,0 0	17,33	43,33
9.	Савић Ана (Милошевић Јелена)	8,00	6,00	0,00	1,00	0,48	0,00	1,00	7,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,0 0	11, 52	40,00	100,00
10.	Видојковић Тањица	5,00	0,00	0,00	0,00	0,50	0,00	0,00	2,50	0,50	0,25	0,20	0,20	0,85	0,0 0	0,0 0	10,00	25,00
11.	Звездић Саша	5,00	0,00	0,00	0,00	0,50	0,00	0,00	2,50	0,25	0,25	0,25	0,25	1,00	0,0 0	0,0 0	10,00	25,00
12.	Ристић Александар	1,00	2,00	1,00	0,15	0,00	0,00	0,00	2,00	0,80	0,20	0,20	0,17	0,25	0,0 0	0,0 0	07,77	19,44
13.	Петровић Дарко	6,00	0,00	0,00	0,20	0,20	0,00	0,00	3,00	1,00	0,20	0,20	0,20	1,00	0,0 0	0,0 0	12,00	30,00
14.	Младеновић Бранислав	5,00	0,00	0,00	0,50	0,00	0,00	0,00	2,50	0,75	0,25	0,25	0,25	0,55	0,0 0	0,0 0	10,00	25,00

15.	Павловић Александра	2,00	5,00	3,00	1,00	0,50	1,00	0,00	5,00	1,00	0,50	0,50	0,50	0,30	0,23	0,00	20,53	51,34
16.	Петровић Лидија	16,00	4,00	0,00	2,00	0,00	1,00	2,00	9,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00	40,00	100,00
17.	Маринковић Даница	0,00	5,00	0,00	0,50	0,00	0,00	0,00	2,50	0,30	0,30	0,40	0,00	0,00	0,99	0,00	9,99	24,98
18.	Ранђеловић Весна	8,00	0,00	0,00	0,30	0,00	1,00	0,00	4,00	1,00	0,30	0,40	0,40	0,60	0,00	0,00	16,00	40,00
19.	Миљковић Бобана	0,00	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,94	0,53	0,10	0,20	0,00	0,00	0,00	0,00	04,77	11,94
20.	Петровић Ана	8,00	3,20	0,00	0,30	2,00	0,00	0,00	5,50	0,80	0,50	0,60	0,50	0,98	0,20	0,00	22,68	56,17
21.	Видојковић Тамара	0,00	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,94	0,53	0,10	0,20	0,00	0,00	0,00	0,00	03,77	09,44
22.	Ђорђевић Никола	4,00	2,00	0,00	0,30	0,00	0,00	0,00	3,00	0,92	0,30	0,30	0,20	0,75	0,00	0,00	11,78	29,44
23.	Ранђеловић Н. Јелена	6,00	0,00	0,00	0,00	0,30	0,00	0,00	3,00	1,00	0,30	0,20	0,20	1,00	0,00	0,00	12,00	30,00
25.	Јанковић Милан	4,00	4,00	0,00	0,20	0,00	1,00	0,00	4,00	0,70	0,40	0,40	0,40	0,00	1,00	0,00	16,00	40,00
26.	Милетић Марија	12,00	0,00	0,00	0,00	2,00	0,00	0,00	5,00	2,00	0,66	0,66	0,67	1,00	1,00	0,00	24,00	60,00
27.	Ранђеловић Дарко	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	20,00	50,00
28.	Милошевић Марина	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	20,00	50,00
29.	Љубинка Симић	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00	0,00	0,00	2,00	0,20	0,20	0,35	1,00	0,25	0,00	0,00	08,00	20,00

30.	Ирена Марјановић	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,00	22,00	56,95
Укупно:		136,00	55,18	13,24	16,15	13,48	08,00	07,70	100,20	19,79	11,22	11,32	10,27	15,92	05,47	100,00	523,06	1302,19	

4.6. ПРЕГЛЕД АНГАЖОВАЊА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА**4.7. ПРЕГЛЕД ОДЕЉЕЊСКИХ СТАРЕШИНА ПО РАЗРЕДИМА И ЦИКЛУСИМА**

Р.БР.	РАЗРЕД / ЦИКЛУС	ОДЕЉЕЊСКИ СТАРЕШИНА	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Комбиновано I - IV разред	Маја Ћирић	1 нед./36 год.
2.	V разред	Петровић Лидија	1 нед./36 год.
3.	VI разред	Јанковић Милан	1 нед./36 год.
4.	VII разред	Миленковић Тањица	1 нед./36 год.
5.	VIII разред	Савић Ана (Ранђеловић Весна)	1 нед./34 год.
6.	I циклус фооо	др Радивојевић Дејан	1 нед./34 год.
7.	II циклус фооо	Павловић Александра	1 нед./34 год.
8.	III циклус фооо	Ристић Сандра	1 нед./32 год.

4.8. РИТАМ РАДНОГ ДАНА ШКОЛЕ, ДИНАМИКА ТОКОМ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ И КЛАСИФИКАЦИОНИ ПЕРИОДИ

Сви облици образовно-васпитног рада у школи током школске 2026/27. године одвијаће се у једној смени. Наизменично ће се смењивати прва и друга смена, и то на начин да школа са радом у првој наставној недељи (01.09.2026.) ради у поподневној смени. Редовна настава у преподневној смени почиње у 8:00h и траје до 13:25h, а поподневна смена почиње у 13:30h до 18:55h.

Остали облици рада (допунска, додатна настава, слободне активности, час одељењског старешине, и др) изводиће се, по правилу, пре почетка редовне наставе уколико су ученици слободни или после завршетка наставе. После сваког часа биће одмори у трајању од: први одмор - 10 минута, други одмор - 20 минута, трећи одмор - 10 минута, четврти одмор - 10 минута и пети одмор - 5 минута.

Табеларно је дат ритам радног дана, односно време почетка и завршетка часова наставе и одмора, трајање часова и одмора у преподневној и послеподневној смени у школској 2026/27. години.

**РАСПОРЕД ЗВОЊЕЊА – ТРАЈАЊА ЧАСОВА И ОДМОРА ЗА ШКОЛСКУ 2026/2027.
ГОДИНУ**

Трајање часа 45 минута		Почетак	Крај	Одмор
0. час	I смена	7:10	7:55	5
1. час	I смена	8:00	8:45	5
2. час	I смена	8:50	9:35	15
3. час	I смена	09:50	10:35	15
4. час	I смена	10:50	11:35	10
5. час	I смена	11:45	12:30	10
6. час	I смена	12:40	13:25	5
7. час	I смена	13:30	14:15	-
0. час	II смена	12:40	13:25	5
1. час	II смена	13:30	14:15	5
2. час	II смена	14:20	15:05	15
3. час	II смена	15:20	16:05	15
4. час	II смена	16:20	17:05	10
5. час	II смена	17:15	18:00	10
6. час	II смена	18:10	18:55	5
7. час	II смена	19:00	19:45	-

Сви облици образовног рада у образовању одраслих одвијаће се у једној смени, у складу са реализацијом наставе у редовним одељењима. Настава у преподневној смени почиње у 9:40h и траје до 12:40h, а поподневна смена почиње у 15:10h до 18:10h. Остали облици рада (допунска настава и рад ментора – одељењског старешине) изводиће се у исто време, где је то могуће, а тамо где то није након наставе, као седми час у времену од 12:45 до 13:15 или од 18:15 до 18:45. Часови наставе трају по 30 минута и одвијају се у блоку по 2 часа у укупном трајању од 60 минута.

Режим дневног рада одељења за ООО дат је у табели.

ЧАС	ПРЕПОДНЕВНА СМЕНА	ПОСЛЕПОДНЕВНА СМЕНА
1. и 2.	09:40 – 10:40	15:10 – 16:10
3. и 4.	10:40 – 11:40	16:10 – 17:10
5. и 6.	11:40 – 12:40	17:10 – 18:10
7.	12:45 – 13:15	18:15 – 18:45

4.9. КАЛЕНДАР ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ ЗА ШКОЛСКУ 2026/27. ГОДИНУ

Настава и други облици образовно-васпитног рада у основно школи остварују се у току два полугодишта. Прво полугодиште почиње у уторак, 1. септембра 2026. године, а завршава се у среду, 30. децембра 2026. године. Друго полугодиште почиње у понедељак, 18. јануара 2027. године, а завршава се у петак, 11. јуна 2027. године. Друго полугодиште завршава се у петак, 28. маја 2027. године за ученике осмог разреда, односно у петак, 11. јуна 2027. године за ученике од првог до седмог разреда.

Образовно-васпитни рад за ученике од првог до седмог разреда остварује се у 36 петодневних наставних седмица, односно 180 наставних дана. Образовно-васпитни рад за ученике осмог разреда остварује се у 34 петодневне наставне седмице, односно 170 наставних дана.

У случају када због угрожености безбедности и здравља ученика и запослених није могуће да школе остваре обавезне облике образовно-васпитног рада у пуном броју наставних седмица и наставних дана на годишњем нивоу, могуће је одступање до 5% од утврђеног броја петодневних наставних седмица, односно наставних дана. У оквиру 36, односно 34 петодневне наставне седмице, школа је у обавези да годишњим планом рада равномерно распореди дане у седмици. Сваки дан у седмици неопходно је да буде заступљен 36, односно 34 пута, изузев у случају када због угрожености безбедности и здравља ученика и запослених није могуће обезбедити да сваки дан у седмици буде заступљен утврђен број пута. У уторак, 10. новембра 2026. године, настава се у свим школама изводи према распореду часова за петак.

У току школске године ученици имају јесењи, зимски, Сретењски, пролећни и летњи распуст. Јесењи распуст почиње у среду, 11. новембра 2026. године, а завршава се у петак, 13. новембра 2026. године. Зимски распуст почиње у четвртак, 31. децембра 2026. године, а завршава се у петак, 15. јануара 2027. године. Сретењски распуст почиње у понедељак, 15. фебруара 2027. године, а завршава се у петак, 19. фебруара 2027. године. Пролећни распуст почиње у петак, 30. априла 2027. године, а завршава се у уторак, 04. маја 2027. године. За ученике од првог до седмог разреда, летњи распуст почиње у понедељак, 14. јуна 2027. године, а завршава се у уторак, 31. августа 2027. године. За ученике осмог разреда летњи распуст почиње по завршетку завршног испита, а завршава се у уторак, 31. августа 2027. године.

У школи се празнују државни и верски празници, у складу са Законом о државним и другим празницима у Републици Србији („Службени гласник РС”, бр. 43/01, 101/07 и 92/11). У школи се празнују и:

- 1) 21. октобар 2026. године, као Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату;
- 2) 27. јануар 2027. године, Свети Сава – Дан духовности;
- 3) 22. април 2027. године, као Дан сећања на жртве холокауста, геноцида и других жртава фашизма у Другом светском рату;
- 4) 9. мај 2027. године, као Дан победе;
- 5) 28. јун 2027. године, Видовдан – спомен на Косовску битку.

Свети Сава и Видовдан се празнују радно без одржавања наставе, а Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату, Дан сећања на жртве холокауста, геноцида и других жртава фашизма у Другом светском рату и Дан победе су наставни дани, изузев кад падају у дане када школа и иначе не ради.

У школи се обележавају и:

- 1) 8. новембар 2026. године, као Дан просветних радника;
- 2) 21. фебруар 2027. године, као Међународни дан матерњег језика;
- 3) 10. април 2027. године, као дан сећања на Доситеја Обрадовића, великог српског просветитеља и првог српског министра просвете;
- 4) недеља од 5. до 7. маја 2027. године, као Недеља сећања и заједништва током које се реализују различите активности које су усмерене на неговање културе сећања и одавање поштовања невиним жртвама – ученицима и младима, развој и промоцију хуманости, емпатије, толеранције, поштовања и дијалога.

Ученици и запослени у школи имају право да не похађају наставу, односно да не раде у дане следећих верских празника, и то:

- 1) православци – на први дан крсне славе;
- 2) припадници исламске заједнице – на први дан Рамазанског бајрама и на први дан Курбанског бајрама;
- 3) припадници јеврејске заједнице – на први дан Јом Кипура;
- 4) припадници верских заједница које обележавају верске празнике по грегоријанском календару – 25. децембра 2026. године, на први дан Божића;
- 5) припадници верских заједница које обележавају верске празнике по јулијанском календару – 7. јануара 2027. године, на први дан Божића;
- 6) припадници верских заједница које обележавају дане васкршњих празника по грегоријанском и јулијанском календару – почев од Великог петка, закључно са другим даном Васкрса (католици – од 26. до 29. марта 2027. године; православни од 30. априла до 03. маја 2027. године).

Годишњим планом рада школа ће утврдити екскурзије и време када ће надокнадити наставне дане у којима су остварене екскурзије. Ако је дан школе наставни дан према календару, школа ће тај дан надокнадити на начин који утврди годишњим планом рада.

Правилником о календару образовно-васпитног рада у основној школи предвиђено је да уколико је Дан школе наставни дан према календару, школа тај дан надокнади на начин који утврди Годишњим планом рада, а како се исти обележава радног дана (15. мај 2027. године), то ће се истог дана одвијати и часови наставе.

Такође је Правилником о календару образовно-васпитног рада у основној школи предвиђено да, уколико је време реализације екскурзије наставни дан према календару, школа тај дан надокнади на начин који утврди Годишњим планом рада. С тим у вези, уколико екскурзија буде реализована у радни дан током маја месеца 2026. године, исти ће бити надокнађен одмах након реализације исте, а најкасније у суботу 27.05.2027. године.

Време саопштавања успеха ученика и поделе ђачких књижица на крају првог полугодишта, школа утврђује годишњим планом рада, у складу са овим правилником. Време поделе сведочанстава, као и време поделе диплома, школа утврђује годишњим планом рада, у складу са овим правилником. Свечана подела ђачких књижица, односно сведочанстава, ученицима од првог до седмог разреда, на крају другог полугодишта, обавиће се у недељу, 28. јуна 2027. године. Свечана подела сведочанстава, ученицима осмог разреда, на крају другог полугодишта, обавиће се у периоду не дужем од седам дана од завршетка наставне године.

Школа ће годишњим планом рада предвидети једнодневну посету ученика специјализованој изложби „ЕХРО 2027 БЕОГРАД“, у периоду од 17. маја до 25. јуна 2027. године.

Ученици осмог разреда полагаће пробни завршни испит у петак 19. марта 2027. године и у суботу, 20. марта 2027. године, а завршни испит у понедељак, 14. јуна 2027. године, у уторак, 15. јуна 2027. године и у среду, 16. јуна 2027. године.

У току школске године планирани су следећи класификациони периоди;

- 1) Први класификациони период - 07.11. 2026. године
- 2) Прво полугодиште - 30. децембра 2026. године
- 3) Трећи класификациони период – 03. априла 2027. године
- 4) Друго полугодиште - за ученике осмог разреда 29. маја, за ученике од првог до седмог разреда 12. јуна 2027. године.

Саопштења успеха обавиће се на крају сваког класификационог периода и на крају првог и другог полугодишта, у складу са бројем часова у сваком класификационом периоду, односно полугодишту, а према накнадној одлуци директора. Планирана је следећа динамика:

- за крај првог класификационог периода: 11. радна недеља (09- 10. 11. 2026);
- за крај првог полугодишта: 19. радна недеља (18- 22. 01. 2027);
- за крај трећег класификационог периода: 30. радна недеља (05-09. 04. 2027);
- за крај другог полугодишта: Свечана подела ђачких књижица, односно сведочанстава, ученицима од првог до седмог разреда, на крају другог полугодишта, обавиће се понедељак, 28.

јуна 2027. године. Свечана подела сведочанстава, ученицима осмог разреда, на крају другог полугодишта, обавиће се у периоду не дужем од седам дана од завршетка наставне године.

Поправни и разредни испити и припремна настава за полагање истих ће се организовати у школи у складу са Законом о основама система образовања и васпитања, Законом о основном образовању и васпитању и Правилником о полагању поправних и разредних испита у ОШ „Младост“.

Ученици осмог разреда полагаће пробни завршни испит у петак, 19. марта 2027. године и у суботу, 20. марта 2027. године, а полазници ФООО у петак 19.03.2027. године. Завршни испит за ученике осмог разреда обавиће се у понедељак, 14. јуна 2027. године, у уторак, 15. јуна 2027. године и у среду, 16. јуна 2027. године. За полазнике ФООО Завршни испит обавиће се у понедељак 14.06.2027. године.

**ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД КАЛЕНДАРА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА
ОСНОВНЕ ШКОЛЕ ЗА ШКОЛСКУ 2026/2027. ГОДИНУ**

ПРВО ПОЛУГОДИШТЕ								
М	РН	П	У	С	Ч	П	С	Н
Септембар	1.		1	2	3	4	5	6
	2.	7	8	9	10	11	12	13
	3.	14	15	16	17	18	19	20
	4.	21*	22	23	24	25	26	27
	5.	28	29	30				
Октобар					1	2	3	4
	6.	5	6	7	8	9	10	11
	7.	12	13	14	15	16	17	18
	8.	19	20	21	22	23	24	25
	9.	26	27	28	29	30	31	
Новембар								1
	10.	2	3	4	5	6	7	8
	11.	9	10	11	12	13	14	15
	12.	16	17	18	19	20	21	22
	13.	23	24	25	26	27	28	29
Децембар	14	30						
			1	2	3	4	5	6
	15.	7	8	9	10	11	12	13
	16.	14	15	16	17	18	19	20
	17.	21	22	23	24	25*	26	27
	18.	28	29	30	31			
Укупно наставних дана:								84
Легенда Наставни дани Државни празници Школски распуст, ненаставни или нерадни дани Празници који се обележавају радно (наставни дани) Празници који се обележавају радно без одржавања наставе (Свети Сава и Видовдан) Дани резервисани за полагање пробног, завршног и пријемних испита Недеља сећања и заједништва Завршетак наставе на крају првог и другог полугодишта Број наставних дана у месецу Дани предвиђени за посету ученика специјализованој изложби „ЕХРО 2027 БЕОГРАД“ * Верски празници Е								
ДРУГО ПОЛУГОДИШТЕ								
М	РН	П	У	С	Ч	П	С	Н
Јануар						1	2	3
		4	5	6	7*	8	9	10
		11	12	13	14	15	16	17
	19.	18	19	20	21	22	23	24
	20.	25	26	27	28	29	30	31
Фебруар								
	21.	1	2	3	4	5	6	7
	22.	8	9	10	11	12	13	14
		15	16	17	18	19	20	21
	23	22	23	24	25	26	27	28
Март								
	24	1	2	3	4	5	6	7
	25	8	9*	10	11	12	13	14
	26	15	16	17	18	19	20	21
	27	22	23	24	25	26*	27*	28*
Април	28	29*	30	31				
					1	2	3	4
	29	5	6	7	8	9	10	11
	30	12	13	14	15	16	17	18
Мај	31	19	20	21	22	23	24	25
	32	26	27	28	29	30*		
							1*	2*
	33	3*	4	5	6	7	8	9
	34	10	11	12	13	14	15	16*
Јун	35	17 ^Е	18 ^Е	19 ^Е	20 ^Е	21 ^Е	22 ^Е	23 ^Е
	36	24 ^Е	25 ^Е	26 ^Е	27 ^Е	28 ^Е	29 ^Е	30 ^Е
	37	31 ^Е						
			1 ^Е	2 ^Е	3 ^Е	4 ^Е	5 ^Е	6 ^Е
	38	7 ^Е	8 ^Е	9 ^Е	10 ^Е	11 ^Е	12 ^Е	13 ^Е
		14 ^Е	15 ^Е	16 ^Е	17 ^Е	18 ^Е	19 ^Е	20 ^Е
		21 ^Е	22 ^Е	23 ^Е	24 ^Е	25 ^Е	26	27
		28	29	30				
Укупно наставних дана:								96

4.10. КАЛЕНДАР ЗНАЧАЈНИХ АКТИВНОСТИ У ШКОЛИ

Преглед и распоред значајних активности у школи дат је табеларно:

Ред.бр.	Време реализације	Садржај активности	Разред	Реализатори
1.	У току године у првом и другом полугодишту	Друштвено користан рад – сређивање просторија у школи сређивање школског дворишта	I-IV V-VIII	-одељењске старешине -помоћно-техничко особље школе
2.	Октобар 2026. год.	Дечија недеља: спортски дан, музички дан, дан језика и културе, ликовни дан, квиз знања и спретности у вези са дечјим правима	I-VIII	-наставници физичког, ликовног, музичког, српског и страног језика -учитељи -директор -стручни сарадници
3.	27. 01. 2027. год.	Свети Сава – приредба, изложба дечијих радова	I-VIII	-наставници -учитељи -стручни сарадници -директор
4.	Јануар–Фебруар 2027.год.	Зимовање ученика на Старој планини у организацији Завода	I-VIII	-директор, васпитачи и стручни тим из Завода за васпитање деце и омладине
5.	Децембар 2026-Април 2027.год.	Акција скијања ученика „Снежни четвртак“	V-VIII	-Туристичка организација Општине Књажевац, -Општина Књажевац, -ЈП Скијалишта Србије
6.	04-07.05.2027.	Недеља сећања и заједништва	I-VIII	-ученици -наставници -стручни сарадници -директор
7.	Мај 2027. год.	Недеља поводом Дана школе - спортске и културне активности и активности за развој међупредметних и предузетничких компетенција	I-VIII	-ученици -наставници -стручни сарадници -директор

8.	15. 05. 2027. год.	Дан школе – Свечана академија	I-VIII	-ученици и полазници -наставници -стручни сарадници -директор
9.	септембар 2026. год.	Дневни излети у Парку природе Стара планина	IV-VIII	-ученици -наставници -директор

5. ПЛАНОВИ УПРАВНОГ, РУКОВОДЕЋЕГ И САВЕТОДАВНИХ ОРГАНА

5.1. ПЛАН РАДА ШКОЛСКОГ ОДБОРА

У току школске 2026/2027.год. школски одбор ће радити у седницама. План рада Школског одбора дат је табеларно:

Садржај	Време реализације	Носиоци посла
Анализа рада Школског одбора у протеклој школској години	IX	Председник
Доношење Плана рада за наредну школску годину		
Разматрање и усвајање Извештаја о раду школе у протеклој години	XI	Директор
Разматрање и усвајање Годишњег плана рада школе за школску 2024/2025. годину		
Праћење кадровске проблематике школе		
Анализа извршених припрема за почетак рада		Директор
Анализа извршених радова у току распуста и године, инвестиционо и текуће одржавање	II	Директор
Одлучивање о правима, обавезама и одговорности запослених радника		
Разматрање и предузимање мера за побољшање услова рада у школи и остваривање васпитно-образовне функције	IV	Рачунопологач
Разматрање извештаја о материјално-финансијском пословању школе		
Анализа успеха и дисциплине на крају класификационих периода		Директор
Анализа завршног рачуна за протеклу годину и сагледавање материјалног пословања школе	V	Рачунопологач
Анализа остваривања Годишњег плана рада школе		
Увид у материјално стање школе и могућности извођења радова у току распуста	VI	Директор
Доношење општих и појединачних аката у складу са законом		Председник
Сви садржаји рада Школског одбора биће допуњавани према потреби током школске године	Током године	Директор Председник ШО Секретар

Школски одбор броји девет чланова. Састав ШО дат је табеларно:

Чланови ШО	Локална самоуправа	Родитељи – законски заступници: Завод, ЦСР	Школа
Решење Скупштине општине број 022-44/2022-01 од 29.12.2022. године	Марко Тодоровић	Милена Милосављевић	Марија Милетић
	Тамара Видојковић (у оставци)	Иван Богдановић	Ана Савић
	Марко Јеленковић	Милица Ђорђевић Тодоровић	Дарко Ранђеловић

5.2. ПЛАН РАДА ДИРЕКТОРА ШКОЛЕ

Овлашћења и обавезе директора школе приозилазе из одредба закона у области образовања и васпитања, закона о радним односима и Статута школе. Обавезе директору даје и сваки други пропис којим се уређује рад и организација рада, као и извршавање појединих обавеза према друштвеној заједници, државним органима и органима локалних самоуправа.

Основни задатак директора је одговорност за законитост рада школе, представљање школе пред другим лицима, организовање целокупног рада у школи, непосредно инструктивно-педагошко руковођење образовно васпитног рада, подстицање иницијативе ради постизања бољих резултата у раду, подстицање на стручно усавршавање и осавремењавање наставе, организација сарадње школе и друштвене средине и др. План рада директора дат је табеларно:

Р. бр	Област активности	Садржаји рада	Сарадници
1.	Планирање и организовање остваривања програма образовања и васпитања и свих активности школе	- планирање и програмирање рада - остваривање програма образовања и васпитања - финансијско и материјално пословање школе - инвестиционо и текуће одржавање школе - општа и посебна организација рада у школи	стручни сарадник, председници већа, тимова и актива, рачуновођа, секретар
2.	Старање о осигурању квалитета, самовредновању, остваривању стандарда постигнућа и унапређивању образовно-васпитног рада	- израда извештаја и анализа - набавка наставних средстава, опреме и учила - побољшање сегмената рада из самовредновања - организација образовно-васпитног рада - остали организациони послови	председници већа, тимова и актива, стручни сарадници, секретар

3.	Старање о остваривању развојног плана школе	- праћење и контрола реализације годишњег програма - праћење и контрола реализације развојног програма - праћење законских прописа и контрола примеме - израда извештаја и остали организациони послови - организација излета, екскурзије, другарске вечери	стручни сарадници, председници већа, тимова и актива,
4.	Одлучивање о коришћењу средстава утврђених финансијским планом и одговорност за одобравање и наменско коришћење	- израда финансијског плана - израда плана јавних набавки - доношење одлука о коришћењу одобрених средстава - набавка добара, радова и услуга - израда извештаја и анализа	рачуновођа, секретар
5.	Сарадња са органима јединице локалне самоуправе, организацијама и удружењима	- сарадња са органима локалне самоуправе, - сарадња са Заводом за васпитање деце и омладине - сарадња са културним организацијама и институцијама - сарадња са ЦСР у општини и окружењу - сарадња са невладиним организацијама и удружењима	сви запослени
6.	Пружање подршке у стварању амбијента за остваривање предузетничког образовања и активности	- стварање услова за већу међупредметну корелацију - стварање услова за интердисциплинарно тематско планирање - сарадња са другим школама, установама и предузећима - организација и реализација пројектне наставе и пројекта - подстицањенаставника за развој предузетничког духа - именовање тима за развој међупред. компетен. и предузет.	сви запослени, друге школе и предузећа родитељи/законски заступници
7.	Педагошко-инструктивни увид и праћење квалитета образовно-васпитног рада и предузимање мера за унапређивање рада наставника и сарадника	- посета наставним часовима са анализом и дискусијом - инструктивни рад са приправницима - педагошки рад са одељењским старешинама - организација рада стручних органа - израда извештаја и анализа - развијање правилних односа у колективу	наставници, стручни сарадници
Р. бр	Област активности	Садржаји рада	Сарадници
8.	Планирање и праћење стручног усавршавања и спровођење поступка за стицање звања	- организација стручног усавршавања наставника и сарад. - учешће на предавањима, симпозијумима и семинарима - разматрање оправданости захтева за стицање звања - спровођење поступка за стицање звања - израда плана и извештаја стручног усавршавања	наставници, стручни сарадници, чланови ПК
9.	Одговорност за регуларност спровођења свих испита у школи у складу са прописима	- праћење прописаних временских термина за завршни испит - праћење и утврђивање потребе за организацијом испита - формирање испитних комисија у складу са прописима - праћење спровођења свих испита у складу са прописима - контрола релевантне документације о спроведеним испитима	наставници, секретар

10.	Предузима мере у случају повреда чл. 110. до 113. ЗОСОВ-а, недоличног понашања и негативног утицаја на децу и ученике	- спровођење дисциплинског поступка и изрицање мера - предузимање мера у случају дискриминације - предузимање мера у случају насиља и злостављања - предузимање мера у случају политичког организовања - сарадња са МУП, надлежним ЦСР и Домом здравља	наставници, стручни сарадници, чланови ЗДОН тима
11.	Предузимање мера ради извршавања налога просветног инспектора и саветника, као и других инспекцијских органа	- предузимање мера по налогу просветног инспектора - предузимање мера по налогу просветног саветника - предузимање мера по налогу инспекцијских органа - предузимање мера за несметано функционисање школе - израда извештаја и анализа	сви запослени
12.	Старање о благовременом и тачном уносу и одржавању ажурности базе података о школи у јединственом информационом систему	- сагледавање неопходних показатеља о раду школе - праћење правилника којима се регулише рад школе - унос података за почетак школске године - редовно и благовремено ажурирање унетих података - израда извештаја и достављање надлежним органима	секретар, стручни сарадници
13.	Старање о благовременом обавештавању запослених, ученика и родитеља, стручних органа и органа управљања о раду установе	- праћење прописа и њихова примена на школу - обавештавање запослених о раду школе и органа и тела - обавештавање ученика о битним питањима за рад - обавештавање родитеља/старатеља/васпитача - учешће у ажурирању летописа, сајта, часописа	сви запослени, ученици, родит./закон.заст уп стручна тела, Школски одбор
14.	Сазивање и руковођење седницама наставничког већа	- припрема материјала за седнице одељењског већа - припрема материјала за седнице наставничког већа - благовремено сазивање седница већа - руковођење седницама већа, без права одлучивања - старање о извршењу закључака са седница	наставници, стручни сарадници
15.	Образовање стручних тела и тимова и усмеравање и усклађивање рада стручних органа у школи	- образовање стручних тела и стручних тимова школе - организација рада стручних органа - сазивање и руковођење радом Педагошког колегијума - учешће у раду стручних органа и усклађивање рада - старање о извршењу закључака са седница	наставници, стручни сарадници
16.	Сарадња са родитељима, односно законским заступницима и васпитачима деце и ученика	- консултативни рад са васпитачима из Завода - консултативни рад са родитељима - старатељима - сарадња са надлежним ЦСР - припрема материјала за седнице Савета родитеља - старање о извршењу закључака са седница	васпитачи, родитељи/законски заступници Савет родитеља
17.	Подношење извештаја о свом раду и раду установе органу управљања	- припрема извештаја о свом раду и раду школе - израда извештаја и достављање надлежним органима - подношење извештаја о свом раду два пута годишње - подношење извештаја о раду школе два пута годишње - учешће на седницама органа локалне самоуправе	наставници, стручни сарадници

Р. бр	Област активности	Садржаји рада	Сарадници
18.	Одлучивање о правима, обавезама и одговорностима ученика и запослених, у складу са ЗОСОВ-ом и посебним законом	- одлучивање о правима, обавезама и одговорностима - подстицање свих облика свестраног и креативног рада - професионална оријентација ученика и развој запослених - педагошки рад, похваљивање и награђивање ученика - вођење поступка и изрицање мера	стручни сарадници, секретар
19.	Доношење општег акта о организацији и систематизацији послова	- праћење правилника о стручној спреми и каталога рад. места - утврђивање критеријума и стандарда за рад школе - сагледавање бројног стања ученика и одељења - израда Правилника о организац. и систематизац. послова - доношење Правилника и добијање сагласности од ШО	секретар, Школски одбор
20.	Обезбеђивање услова за остваривање права, обавеза и одговорности ученика и запослених	- упознавање са обавезама и одговорностима ученика и запосл. - упознавање са правима ученика и запослених - обележавање значајних догађаја и манифестација - стварање подстицајне и стимулативне средине за рад и учење - обезбеђивање услова за развој правилних односа у колективу	стручни сарадници, секретар, наставници, ученици
21.	Сарадња са ученицима и полазницима и са Ученичким парламентом	- упознавање са ученицима и полазницима и пријем у школу - упознавање са карактеристикама ученика и проблемима - решавање проблема у сарадњи са стручним сарадницима - учешће у раду Ученичког парламента - спровођење одлука и препорука Ученичког парламента	стручни сарадници, секретар, наставници, ученици/полазници
22.	Подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву у складу са чланом 84, став 3 овог закона;	- подношење захтева за покретање прекршајног поступка - подношење кривичне пријаве у складу са чланом 84, став 3. - учешће у поступку	секретар, наставници, стручни сарадници
23.	Остали послови у складу са законом и статутом школе	- старање о безбедности и заштити здравља на раду - пријем странака и поступање по захтевима и дописима - представљање и заступање школе према трећим лицима - представљање и заступање школе у правним односима - склапање финансијских и других уговора	овлашћена лица и представници других установа, рачуновођа, секретар

5.2.1. Оперативни план рада директора школе

Садржаји рада	Време реализације
• Пријем ученика и почетак школске године • Пријем полазника ФООО и почетак наставе • Утврђивање стања снабдевености ученика потребним уџбеницима и прибором • Утврђивање бројног стања ученика • Праћење примене распореда редовне наставе и наставе у ФООО • Припрема и учешће на седницама стручних тела и тимова, СР и ШО • Праћење кадровских потреба • Рад на увођењу изборних предмета и измена плана и програма, примена Школског програма за све разреде • Израда потребних извештаја	Септембар
• Праћење израде анализа, статистичких извештаја и других докумената • Преглед педагошке документације из претходне школске године • Рад на анализи глобалних и оперативних планова рада наставника и стручних сарадника • Обилазак наставе ради остваривања инструктивног увида и надзора у образовно-васпитни рад • Праћење припремања наставника за непосредан рад са ученицима • Припрема документације за уговарање финансирања школске делатности • Организација састанка Савета родитеља школе • Сарадња са спортским клубовима и другим институцијама ради обogaћивања садржаја рада у школи	Октобар
• Преглед и анализа оперативних планова наставника и припрема за час • Анализа рада ваннаставних активности и ученичких организација • Преглед матичних књига и друге педагошке документације • Стање снабдевености и коришћења наставних средстава • Рад на документацији потребној за редовно финансирање школске делатности • Обилазак наставе ради остваривања инструктивног увида и надзора у образовно-васпитни рад • Припрема и учешће на седницама стручних тела и тимова, СР и ШО	Новембар
• Сарадња са локалном заједницом и институцијама у окружењу • Анализа успеха и дисциплине на првом класификационом периоду • Реализација наставног плана од првог до осмог разреда • Анализа рада допунске наставе • Рад са стручним сарадницима и предметним наставницима на обogaћивању садржаја редовне и осталих видова наставе • Обилазак наставе ради остваривања инструктивног увида и надзора у образовно-васпитни рад • Преглед педагошке документације • Рад на екстерном маркетингу школе	Децембар

• Разматрање питања из нормативне делатности школе • Анализа реализације плана и програма редовне наставе, допунске, додатне наставе, секција и сл. • Припрема и учешће на седницама стручних тела и тимова, СР и ШО • Анализа садржаја родитељских састанака • Израда извештаја о остваривању инструктивног увида и надзора у образовно-васпитни рад са предлогом мера за његово унапређивање • Припреме за прославу Светог Саве • Анализа рада на уређењу школског простора, поставки изложби ученичких радова, предавања у оквиру здравствене заштите и професионалног усмеравања ученика • Припрема Одељењских и Наставничког већа • Припрема Савета родитеља и Школског одбора • Праћење рада стручних органа у школи • Праћење израде завршног рачуна са рачунополагачем школе • Праћење припрема за прославу Нове године	Јануар и Фебруар
• Анализа реализованог програма рада и постигнутог успеха ученика • Утврђивање успеха и дисциплине ученика на крају првог полугодишта • Преглед педагошке документације • Обилазак наставе ради остваривања инструктивног увида и надзора у образовно-васпитни рад • Праћење текућег и инвестиционог одржавања школског простора • Укључивање наставника и сарадника у организовано усавршавање • Припрема извештаја о раду школе у првом полугодишту • Припрема седница Наставничког већа и Школског одбора • Анализа реализације наставе ФООО • Анализа рада стручних органа школе и рада на унапређивању васпитно-образовне делатности • Анализа стручног усавршавања наставника и сарадника	Март
• Анализа рада библиотеке и коришћења стручне литературе • Рад са ученицима који имају проблема у раду и понашању • Рад на уређењу школског простора и дворишта • Припрема и учешће на седницама стручних тела и тимова • Припрема Одељењских и Наставничког већа • Припрема Савета родитеља и Школског одбора • Припреме за упис ученика у ФООО • Припрема за обележавање Дана школе • Прослава Дана школе • Анализа постигнутих резултата на такмичењима • Обилазак наставе ради остваривања инструктивног увида и надзора у образовно-васпитни рад • Утврђивање успеха и дисциплине ученика на крају трећег тромесечја • Анализа броја и узрока изостанака ученика са стручним сарадницима и одељењким старешинама • Преглед материјално-финансијског пословања у првом тромесечју • Припрема седница Наставничког већа и Школског одбора	Април

● Анализа рада додатне наставе и сл. активности и укључивања у такмичења ● Обилазак наставе ради остваривања инструктивног увида и надзора у образовно-васпитни рад ● Анализа рада стручних актива и унапређивања васпитно-образовне делатности школе ● Реализација плана и програма редовне и осталих видова наставе ● Анализа рада одељенских заједница и одељењских старешина ● Припрема седнице Наставничког већа и Савета родитеља ● Припреме за завршетак школовања ученика осмих разреда, анализа реализације плана и програма; утврђивање успеха и владања и додела похвала, диплома и награда ● Анализа постигнутих резултата на такмичењима ● Праћење уписа ученика у ФООО ● Организовање матурске вечери за ученике осмих разреда ● Организација полагања ЗИ ● Припреме за завршетак наставе, анализа реализације плана и програма; утврђивање успеха и владања и додела похвала, диплома и награда ● Припрема и учешће на седницама стручних тела и тимова, СР и ШО ● Припреме за израду Годишњег плана рада школе ● Анализа реализације плана и програма редовне и осталих видова наставе ● Утврђивање успеха и дисциплине ученика ● Одређивање комисија за поправне и разредни испит ● Утврђивање кадровских потреба за наредну школску годину ● Израда Годишњег плана рада школе ● Израда Извештаја о раду школе и раду директора у протеклој школској години ● Израда других извештаја (СУ, самовредновање, ШРП, Годишњи план) ● Анализа рада стручних тела и сарадника ● Утврђивање потреба и материјалних могућности за извођење радова у школи ● Утврђивање ритма рада у току летњег распуста ● Анализа материјално-финансијског пословања у току школске године ● Анализа успешности сарадње других институција са школом ● Припрема и учешће на седницама стручних тела и тимова, СР и ШО ● Упознавање са Правилником о календару школских активности за нову шк.год. ● Израда предлога и усвајање 40-часовне радне недеље свих запослених ● Утврђивање техничке припремљености школе за почетак школске године ● Организација припремне наставе, поправних и разредних испита ● Утврђивање кадровских потреба и набавке наставних средстава ● Утврђивање успеха ученика и успеха на ЗИ на крају школске године ● Реализација уређења школе за почетак школске године ● Припреме за пријем и упис нових ученика ● Израда и усвајање распореда часова	Мај Јун Јул и август
--	---

--	--

5.3. ПЛАН РАДА САВЕТА РОДИТЕЉА

Савет родитеља има саветодавну улогу у раду школе, а план рада овог тела дат је у табели:

Р.б р.	Т е м е	Месец
1.	Праћење постигнутог успеха и предлагање мера за побољшање успеха ученика	септембар - април
2.	Праћење изостајања и предлагање мера за смањивање изостанака ученика	новембар - март
3.	Предлагање представника родитеља у орган управљања школе	септембар, август
4.	Предлагање представника за члана актива за школско развојно планирање, за чланове тима за самовредновање, за обезбеђење квалитета и развој установе и др.	септембар, август
5.	Предлагање мера за осигурање квалитета и унапређивање образовно-васпитног рада	септембар – август
6.	Предлагање и избор родитеља за Општински савет родитеља	септембар
7.	Упознавање са одлукама и предлозима Општинског савета родитеља и спровођење	септембар – август
8.	Разматрање извештаја о вредновању и самовредновању рада школе	фебруар, август
9.	Разматрање и праћење услова за рад школе и услова за одрастање, учење, безбедност и заштиту деце и ученика	септембар – август
10.	Разматрање предлога програма образовања и васпитања, развојног плана, годишњег плана рада школе и извештаја о њиховом остваривању	септембар – август
11.	Разматрање намене коришћења средстава од донација	јун, септембар
12.	Разматрање опремљености ученика неопходним школским прибором и уџбеницима	септембар, јануар
13.	Утицање на бољу сарадњу наставника и васпитача и планирање заједничких програма и ваннаставних активности	октобар – април
14.	Учествовање у поступку предлагања изборних предмета који ће се изучавати у школи у наредној школској години	мај – јун
15.	Учествовање у поступку прописивања мера, начина и поступка заштите и	септембар –

	безбедно-сти ученика за време боравка у школи и свих активности које школа организује	август
16.	Учествовање у поступку избора уџбеника за наредну школску годину	фебруар – мај
17.	Учествовање у планирању и реализацији екскурзије и излета, давање сагласности на програм и организовање истих и разматрање извештаја о њиховом остваривању	септембар - мај
18.	Учествовање у планирању и организацији другарске вечери за ученике осмог разреда	мај
19.	Предлагање представника СР за орган управљања	септембар – август
20.	Предлагање других мера за унапређивање и развој установе	септембар – август

Савет родитеља ради у седницама које, редовно или на основу указане потребе, сазива председник. Чланови савета родитеља су групни васпитачи и стручни тим Завода, и то:

Р. бр.	Презиме и име члана СР	Одељење које представља	Улога у тиму
1.	Бегановић Јасмина	комбиновано одељење млађих разреда I-IV	члан
2.	Бонић Бранислав	одељење V разреда	члан
3.	Милосављевић Милена	одељење VI разреда	заменик председника
4.	Илић Ивана	одељење VII разреда	члан
5.	Тасић Ненад	одељење VIII разреда	председник СР

5.4. ПЛАН РАДА УЧЕНИЧКОГ ПАРЛАМЕНТА

У школи се у оквиру седмог и осмог разреда организује Ученички парламент, са по два представника сваког од ових разреда. Чланове парламента бирају ученици одељењске заједнице сваке школске године.

Ученички парламент представља једно парламентарно тело унутар ученичког колектива, које учествује у креирању демократске атмосфере и стварању бољих услова за учење и боравак у школи, и то:

1) давањем мишљења и предлога стручним органима, Школском одбору, Савету родитеља и директору школе о: правилима понашања у школи, мерама безбедности ученика, Годишњем плану рада, Школском развојном плану, Школском програму, начину уређивања школског простора, избору уџбеника,

слободним и ваннаставним активностима, учешћу на спортским и другим такмичењима и организацији манифестација ученика у школи и ван ње и другим питањима од значаја за образовање;

2) разматрањем односа и сарадње ученика и наставника и стручног сарадника и атмосфере у школи;

3) обавештавањем ученика о питањима од посебног значаја за њихово школовање и о активностима Ученичког парламента;

4) активним учешћем у процесу планирања развоја школе и у самовредновању школе;

5) предлагањем чланова стручног актива за развојно планирање и тима за превенцију вршњачког насиља из реда ученика.

Чланови парламента бирају између себе председника Ученичког парламента.

Парламент бира два представника ученика који учествују у раду школског одбора, без права одлучивања у складу са законом.

Програм рада парламента саставни је део годишњег плана рада школе.

Ученички парламенти школа могу да се удруже у заједницу ученичких парламената, као и да сарађују са удружењима и организацијама које се баве заштитом и унапређењем права ученика.

Састав Ученичког парламента у школској 2026/27. години дат је у следећој табели:

Р. бр.	Презиме и име члана УП	Одељење које представља	Улога у УП	Задужење испред УП
1.	Живановић Данијел	VIII разред	председник	Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе
2.	Небрига Драган	VII разред	заменик председника	Тим за заштиту од ДНЗЗ
3.	Антић Лана	VII разред	члан	Тим за самовредновање, Школски одбор
4.	Маркановић Мили	VIII разред	члан	Тим за развој међупредметних компетенција и предузетништва
5.	Мелиса Љиљана Ибрић	VIII разред	члан	Актив за развојно планирање
6.	Филипов Павле	VIII разред	члан	Стручни актив за развој школског програма

За координацију и пружање помоћи и подршке ученицима око вођења и рада УП у школској 2026/27. су задужене:

- Љубинка Симић, наставник ромског језика и
- Јелена Милошевић, наставник енглеског језика

Ученички парламент има свој план рада (дат је табеларно у наставку), ради у седницама и о томе води записнике.

Време реализације	Планиране активности
Септембар Октобар	1. Конституисање и избор руководства парламента 2. Избор представника за учешће у раду стручних органа 3. Измене плана и програма рада 4. Мере безбедности у школи и кућни ред школе 5. Одлазак на ескурзију – предлагање релације и плана обиласка 6. Права и обавезе ученика 7. Мишљење о Годишњем плану рада и другим документима (ШРП, ШП)
Новембар Децембар	1. Анализа успеха на тромесечју 2. Мере побољшања успеха 3. Разговор о предстојећим активностима у оквиру Школског развојног плана 4. Анализа успеха и владања 5. Разговор о активностима поводом обележавања Нове године и Божића 6. Разматрамо могућности и начине уређивања школског простора
Јануар Фебруар	1. Актуелна питања 2. Позив за наставника – одговори на питања 3. Мере побољшања успеха 4. Извештај о резултатима самовредновања 5. Анализа успеха и владања 6. Разговор о безбедности у школи 7. Разговор о активностима око обележавања Светог Саве
Март Април	1. Посета директора или стручног сарадника 2. Изостанци и понашање ученика 3. Избор уџбеника за наредну годину 4. Извештај са тромесечја 5. Разговор о безбедности у школи 6. Разговор о активностима поводом обележавања Дана школе
Мај Јун	1. Завршни испит – припрема и реализација 2. Одлазак на екскурзију – реализација и извештавање 3. Разговор о односу и сарадњи ученика и наставника у протеклој школској години 4. Разговор о урађеном у току школске године 5. Постигнуће ученика у овој школској години 6. Предлог плана за наредну годину 7. Извештај о резултатима самовредновања 8. Разговор о безбедности у школи 9. Другарско веће – организација и прослава

5.5. ПЛАН РАДА СЕКРЕТАРА ШКОЛЕ

Септембар:

- Одјава бивших и пријаве нових радника пензионим и социјалним осигурањем,
- Одјава бивших и пријаве нових радника кроз информационе системе МП,
- Израда извештаја о резултатима поправних испита и о бројном стању ученика,
- Израда статистичких извештаја за крај претходне и почетак нове школске године,
- Израда спискова ученика и уношење у матичну књигу и јединствени информациони систем,
- Персонални послови – решења о пријему нових радника,
- Усаглашавање нормативних аката школе са новим законским прописима.

Октобар:

- Писање захтева другим школама за доставу преводница и писање преводница,
- Усаглашавање нормативних аката са изменама закона и прописа,
- Обезбеђење радника ХТЗ средствима,

Новембар:

- Усклађивање нормативних аката школе са измењеним законским прописима,
- Формирање комисија за попис особних средстава ситног инвентара,
- Текући послови.

Децембар:

- Сређивање администрације по деловоднику и припрема за архиву,
- Помоћ комисијама око пописа инвентара,
- Административни послови на крају године.

Јануар:

- Отварање нових пословних књига за текућу годину,
- Сређивање и одлагање архиве за прошлу и упис у архивну књигу,
- Припрема и израда табеларних прегледа извештаја на крају првог полугодишта,

Фебруар:

- Текуће административно пословање,
- Израда извештаја о извршеним пописима,

Март:

- Нормативна делатност,
- Текући и административни послови.

Април:

- Текући и административни послови
- Нормативна делатност

Мај:

- Израда распореда радника на одржавању чистоће за време летњег распуста,
- Нормативна делатност,
- Текући и административни послови.

Јун:

- Текући и административни послови,
- Годишњи одмори.

Август:

- Контрола припремљености објеката за почетак школске године,
- Спровођење конкурса и огласа за пријем нових радника,
- Пријем пријава за поправне и разредне испите
- Договор са техничким и помоћним особљем око рада у новој школској години.

Све набројане активности које су везане за делатност секретара школе су трајног карактера. У зависности од потребе, неке се реализују и у месецима када се не наводи да ће бити планиране. Поред ових послова секретар школе спроводи потребне мере заштите од пожара, спроводи мере унапређивања службе обезбеђења имовине. Секретар обавезно учествује у раду школског одбора, по потреби и у комисијама, сарађује са управним органима и организацијама ван школе, са ученицима и старатељима и са другим лицима, води записник са седница школског одбора, води матичну књигу радника школе. Прима и обрађује пошту, издаје дупликате сведочанстава и ради друге административне послове по налогу директора. Секретар увек ради на свом стручном усавршавању, у складу са законским прописима.

6. ПЛАНОВИ СТРУЧНИХ ОРГАНА И СТРУЧНИХ САРАДНИКА

6.1.ПЛАН РАДА НАСТАВНИЧКОГ ВЕЋА ЗА ШКОЛСКУ 2026/2027. ГОДИНУ

Наставничко веће чине сви наставници, стручни сарадници (педагог и психолог), сарадници (андрагошки асистенти) и директор школе. За поједине тачке из плана рада формирају се тимови, који припремају материјал за седницу. О раду Наставничког већа води се Записник, који садржи закључке који се утврђују на седници. Наставничко веће обавља послове који су дефинисани Законом и Статутом школе и то:

- Бира представнике запослених у Школски одбор,
- Даје мишљење о кандидатима за избор директора,
- Разматра и доноси одлуке о стручним питањима образовно-васпитног рада,
- Прати успех и владање ученика, предлаже мере за њихово побољшање и унапређење,
- Предлаже увођење нестандартних програма и активности,
- Даје мишљење о годишњем плану рада установе,
- Даје мишљење о осавремењивању наставе,
- Даје мишљење о стручном усавршавању наставника,
- Врши избор уџбеника и уџбеничких комплета,
- Одлучује о васпитним мерама из своје надлежности,
- Обавља и друге послове, у складу са Законом и Статутом школе.

Наставничко веће има свој план рада и ради на основу Пословника о раду наставничког већа на седницама. Седнице сазива и њиховим радом руководи директор школе, који учествује у раду седница без права одлучивања.

План рада наставничког већа дат је табеларно:

ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ИЗВРШИОЦИ ПОСЛА
Разматрање и усвајање Извештаја о раду за школску 2025/2026.год. Разматрање и усвајање Годишњег плана рада за школску 2026/2027. год. Разматрање и усвајање годишњег програма рада Наставничког већа Усвајање распореда часова наставе и других облика рада Усвајање структуре радног времена наставника и сарадника Формирање стручних већа Усвајање плана стручног усавршавања наставника, сарадника и директора Обележавање Дечје недеље Анализа опремљености ученика Пријем полазника за ФООО Сарадња са родитељима/ другим законским заступницима	Септембар/ Октобар	Директор Чланови Наставничког већа Одељењске старешине и предметни наставници Андрогошки асистенти Стручни сарадници Одељењске старешине

Анализа реализације програмских садржаја наставе и ваннаставних активности за протекли период Утврђивање успеха и владања ученика/полазника за први класификациони период Сарадња са родитељима/другим законским заступницима Разматрање стручног усавршавања Припреме за обележавање Нове године Текућа питања	Новембар	Директор Стручни сарадници Андрагошки асистенти Одељењске старешине Координатори одељ. већа
Утврђивање општег успеха и владања ученика/полазника на крају полугодишта Организовање родитељских састанака Анализа рада одељенских старешина Преглед рада тимова, актива и стручних већа Разматрање стручног усавршавања Организовање прославе Светог Саве Почетак другог полугодишта	Јануар	Директор Стручни сарадници Андрагошки асистенти Одељењске старешине Координатори стручних већа Руководиоци тимова и актива
Одлука о избору уџбеника за школску 2025/26. годину Мере мотивације за побољшање успеха ученика и полазника Сарадња са родитељима/другим законским заступницима Текућа питања	Фебруар	Директор Одељењске старешине и предметни наставници Стручни сарадници
Утврђивање успеха и владања на крају трећег класификационог периода Организовање родитељских састанака Организовање прославе Дана школе Разматрање стручног усавршавања Реализација екскурзије Разматрање резултата са пробног завршног испита	Април	Одељењске старешине Директор Стручни сарадници Андрагошки асистенти Координатори стручних већа Руководиоци тимова и актива
Припреме за израду Годишњег плана и програма за наредну школску годину Анализа сарадње васпитача ЗЗВДО и школе Анализа успеха и владања на крају школске године за ученике осмих разреда и полазнике трећег циклуса Утврђивање и додела диплома и похвала за постигнуте резултате и успех постигнут током школовања Формирање Комисија за полагање разредних и поправних испита Организовање другарске вечери	Мај	Директор Стручни сарадници Андрагошки асистенти Одељењске старешине Руководиоци тимова и актива
Утврђивање успеха и владања, похвала и награда на крају школске године за ученика од 1 до 7. разреда Организовање припремне наставе за полагање поправних и разредних испита Припреме и реализација завршног испита	Јун	Директор Стручни сарадници Андрагошки асистенти Одељењске старешине Координатори стручних већа

Превођење ученика млађих разреда Пројекција бројног стања ученика за наредну годину Информација о кадровским потребама за нову школску год. Разматрање стручног усавршавања Анализа програма рада школе Извештај директора школе о праћењу остваривања Годишњег плана и програма рада, оствареном педагошко-инструктивном раду и раду стручних органа и сарадника Реализација плана професионалне оријентације	Јул	Директор Стручни сарадници Андрагошки асистенти Одељењске старешине Руководиоци тимова и актива Координатори стручних већа
Организација припремне наставе за ученике/полазнике који полажу поправни/разредни испит Организација полагања поправних и разредних испита Организација завршних испита у августовском року Успех ученика на крају школске године Усвајање правилника о календару рада Реализација уписа ученика ФООО Предлози 40-часовне радне недеље Предлози за извршиоце програма рада Утврђивање основних елемената за израду глобалних и оперативних планова и припрема за час	Август	Директор Одељењске старешине Стручни сарадници Андрагошки асистент Координатори стручних већа Руководиоци тимова и актива

6.2. ПЛАН РАДА ШКОЛСКОГ ТИМА ЗА ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ ОДРАСЛИХ

Школски Тим за основно образовање одраслих формира се у школи у циљу спровођења програма функционалног основног образовања одраслих. Тим се бави свим законом прописаним питањима која се тичу основног образовања одраслих. Тим чине сви наставници који изводе наставу и друге облике рада у одељењима функционалног основног образовања одраслих, стручни сарадник, андрагошки асистент и директор школе.

Састав школског Тима за основно образовање одраслих у школској 2026/27. години дат је у следећој табели:

Р. бр.	Презиме и име члана Тима за ооо	Наставни предмет / сарадник	Улога у тиму
1.	Радивојевић Дејан	Разредна настава: Српски језик, Математика, Индивидуална настава – I циклус	члан тима
2.	Павловић Александра	Основне животне вештине – I циклус, Одговорно живљење у грађанском друштву – III цикл, Географија – II и III циклус	члан тима
3.	Милошевић Јелена	Енглески језик – I, II и III циклус	члан тима
4.	Јанковић Милан	Дигитална писменост - I, II и III циклус, Предузетништво - III циклус	члан тима

5.	Ристић Сандра	Андрагошки асистент, Српски језик II циклус и III циклус	члан тима
6.	Ђорђевић Никола	Хемија - II и III циклус	члан тима
7.	Видојковић Тамара	Биологија – II и III циклус	члан тима
8.	Миљковић Бобана	Физика – II и III циклус , Предузетништво II циклус	члан тима
9.	Ристић Александар	Историја - II и III циклус	члан тима
10.	Маринковић Даница	Математика – III циклус	Заменик координатора Тима
11.	Петровић Ана	Одговорно живљење у грађанском друштву – II циклус, Примењене науке - II и III циклус	члан тима
12.	Петровић Лидија	Математика – II циклус	члан тима
13.	Милошевић Марина	Стручни сарадник – педагог	члан тима
14.	Ранђеловић Дарко	Стручни сарадник - психолог	члан тима
15.	Марјановић Ирена	андрагошки асистент	члан тима
16.	Ристић Бојан	Директор школе	координатор

Школски Тим бави се питањима реализације интегрисаног наставног плана и програма ФООО који садржи: међусобно повезане циклусе, међусобно повезано опште образовање и обуке, дефинисане опште исходе који се остварују у свим предметима и модулима, узајамно повезане и функционално рационализоване садржаје различитих предмета, функционално повезане опште и практичне садржаје, хоризонтално и вертикално повезане предмете и модуле; питањима организације редовне наставе и других облика наставног рада; прилагођавањем наставе потребама и могућностима полазника (настава у блоку, , сезонско и дневно прилагођавање потребама полазника); питањима уважавања специфичности потреба полазника приликом уписивања у школу и остваривања програма ФООО; питањима процењивања потребе за индивидуализацију и начин организације рада; питањима специфичности различитих циљних група кроз начин остваривања програма и сл.

План рада Школског Тима за образовање одраслих са програмским садржајима, извршиоцима послова и временом реализације садржаја и активности дат је табеларно.

ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ	ИЗВРШИОЦИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
- Конституисање школског тима - Почетак школске године - Распоред часова - Реализација наставе и задужења наставника	сви чланови школског тима, директор, андрагошки асистент, стручни сарадник	Септембар
- Потписивање уговора са НСЗ - Присутност и мотивација полазника - Оцењивање и допунска настава - Вођење евиденције	сви чланови школског тима, директор, андрагошки асистент, стручни сарадник	Октобар
- Анализа успеха и изостанака полазника - Евидентирање непохађача - Промена распореда часова - Мотивација полазника	сви чланови школског тима, директор, андрагошки асистент, стручни сарадник	Новембар
- Анализа успеха на крају разреда по циклусима - Предлог за разредни испит - Упис нових полазника - Распоред часова и почетак наставе за полазнике	сви чланови школског тима, директор, андрагошки асистент, стручни сарадници	Децембар/ Јануар
- Почетак наставе за полазнике и распоред часова - Извештај са разредног испита - Распоред часова - Извештај о упису полазника у II и III циклус - Мотивација полазника	сви чланови школског тима, директор, андрагошки асистент, стручни сарадник	Фебруар
- Мотивација полазника - Предлози и мере за побољшање квалитета наставе - Организовање пробног завршног испита (III циклус) - Редовност похађања наставе	сви чланови школског тима, директор, андрагошки асистент, стручни сарадник	Март
- Анализа успеха и изостанака полазника - Анализа резултата пробног завршног испита - Промена распореда часова - Припрема за завршни испит - Мотивација полазника	сви чланови школског тима, директор, андрагошки асистент, стручни сарадник	Април
- Анализа успеха и изостанака полазника III циклуса - Организовање припремне наставе за ЗИ - Организовање разредног испита за полазнике III цик. - Организовање завршног испита за полазнике III цик.	сви чланови школског тима, директор, андрагошки асистент, стручни сарадник	Мај/ Јун
- Анализа успеха и изостанака полазника I и II цик. - Организовање разредног испита за полазнике I и II ц. - Резултати са завршног испита	сви чланови школског тима, директор, андрагошки асистент,	Јун

	стручни сарадник	
- Извештај са разредног испита - Упис полазника за следећу школску годину - Сарадња са Националном службом за запошљавање	сви чланови школског тима, директор, андрагошки асистент, стручни сарадник	Јул
- Разредни и завршни испит у августовском испитном року - Бројно стање полазника по циклусима и анализа уписа - Пројекција одељења за следећу школску годину	сви чланови школског тима, директор, андрагошки асистент, стручни сарадник	Август

6.3. ПЛАН РАДА ОДЕЉЕЊСКИХ ВЕЋА

Законом је дефинисано да одељењско веће чине наставници који изводе наставу у одређеном одељењу и одељењски старешина. У школи раде одељењска већа за разредну наставу, одељењска већа за предметну наставу и одељењска већа одељења за ООО. Одељењска већа током године разматрају питања из своје надлежности, заузимају ставове и дају препоруке за даљи рад.

6.3.1. План рада Одељењских већа за разредну наставу

Р. бр.	Програмски садржаји	Време	Извршиоци
1. 2. 3. 4. 5.	Разматрање и усвајање глобалних планова и програма рада Одлука о увођењу допунског, додатног рада, секција слободних активности Програм рада већа за школску годину Распоред писмених задатака, вежби и тестирања План рада одељењског старешине и сарадња са васпитачима	Септембар	сви чиниоци, директор, стручни сарадници, наставно особље и руководиоци секција и стручних већа
1. 2. 3. 4.	Успех и дисциплина ученика на крају првог тромесечја Реализација наставних садржаја у првом тромесечју Оптерећеност ученика Мере побољшања успеха ученика и одељења	Новембар	сви чиниоци образовно-васпитног рада
1. 2. 3.	Анализа успеха на полугодишту Реализација програмских садржаја Проблеми у раду и сугестије за отклањање	Јануар	сви чиниоци, директор, психолог, одељењске старешине
1. 2.	Анализа успеха и дисциплине на тромесечју Екскурзија, излети и посете ученика	Април	директор, психолог, одељењске старешине
1. 2.	Реализација плана и програма образовно-васпитног рада Коначан успех на крају наставне године	Јун	сви чиниоци, директор, психолог

3.	Предлог награда, похвала и дисциплинских мера ученика		
4.	Извештај о екскурзији		

6.3.2. План рада Одељењских већа за предметну наставу

Р. бр.	Програмски садржаји	Време	Извршиоци
1. 2. 3. 4.	Разматрање и усвајање глобалних планова рада Организација допунске наставе и слободних активности Усвајање планова писмених задатака и писмених вежби Опремљеност ученика уџбеницима и прибором	Септембар	сви чиниоци, директор, психолог, наставно особље и руководиоци секција и стручних већа
1. 2. 3.	Анализа успеха ученика у настави и допунском раду Разматрање владања, изрицање похвала и дисциплинских мера Остваривање плана и програма образовно-васпитног рада Оптерећеност ученика	Новембар	сви чиниоци образовно-васпитног рада
1. 2.	Анализа рада и успеха ученика на крају првог полугодишта Остваривање фонда часова, задатака и садржаја обавезних активности и осталих облика образовно-васпитног рада	Јануар	сви чиниоци, директор, стручни сарадници, одељењске старешине
1. 2. 3. 4.	Остваривање плана и програма рада – праћење Анализа рада увида вођења одељењске документације Анализа успеха ученика на крају трећег класифик. периода План екскурзије и начин реализације	Април	директор, стручни сарадници, одељењске старешине
1. 2.	Утврђивање успеха, владања и општег успеха ученика на крају другог полугодишта Анализа остварености плана и програма образовно-васпитног рада	Мај/Јун	сви чиниоци, директор, стручни сарадници, руководиоци секција

6.3.3. План рада Одељењских већа за основно образовање одраслих

Р.бр.	Програмски садржаји	Време	Извршиоци
1. 2. 3. 4. 5.	Усвајање плана Одељенског већа Усвајање глобалних планова и програма рада Доношење одлуке о извођењу допунског рада и индивидуализованог рада Разматрање и усвајање распореда часова Опремљеност полазника	Септембар	сви чланови школског тима, директор, андрагошки асистент, стручни сарадници
1. 2. 3. 4.	Усвајање успеха и изостанака полазника на крају I класификационог периода Реализација наставних садржаја Мотивација полазника Промена и усвајање распореда часова	Новембар	сви чланови школског тима, директор, андрагошки асистент, стручни сарадници
1. 2. 3. 4.	Усвајање успеха и изостанака на крају разреда Реализација програмских садржаја Реализација разредних испита (II и III циклус) Промена и усвајање распореда часова	Јануар	сви чланови школског тима, директор, андрагошки асистент, стручни сарадници
1. 2. 3. 4.	Усвајање успеха и изостанака на крају трећег класификационог периода Мотивација полазника Промена и усвајање распореда часова Припрема за завршни испит (III циклус)	Април	сви чланови школског тима, директор, андрагошки асистент, стручни сарадници
1. 2. 3.	Усвајање успеха и изостанака на крају школске године Реализација наставног плана и програма Реализација завршног испита (III циклус)	Јун	сви чланови школског тима, директор, андрагошки асистент, стручни сарадници

6.4. ПЛАН РАДА СТРУЧНИХ ВЕЋА

Сходно Закону о основама система образовања и васпитања и Статута школе, у школи су формирана стручна већа за групе сродних наставних предмета и области и струно веће за разредну наставу. Стручно веће за разредну наставу чине сви наставници који остварују наставу у првом циклусу образовања и васпитања. Стручно веће за области предмета чине сви наставници који изводе наставу из групе сродних предмета. На основу наведеног у школи ће радити стручно веће за разредну наставу и два стручна већа за области предмета и то су следећа стручна већа:

- **Стручно веће разредне наставе** (наставник разредне наставе у редовним одељењима и у фооо) -

председник: Маја Тирић, наставник разредне наставе

- **Стручно веће предметне наставе за област природних наука и математике** (наставници биологије, физике, хемије, географије, физичког васпитања, технике и технологије, информатике и математике) -

председник: Лидија Петровић, наставник математике

- **Стручно веће предметне наставе за област друштвених наука и језика** (наставници историје, ликовне културе, музичке културе, првог и другог страног језика и српског језика) -

председник: Тањица Миленковић, наставник српског језика

Стручна већа раде на својим седницама, које на основу плана рада или на основу указане потребе, заказује и истим руководи председник стручног већа.

План рада стручних већа дат је табеларно:

Садржај програма рада већа	Време	Носиоци	Сарадници
Доношење плана и програма рада већа	IX	чланови већа	директор, стручни сарадници, андрагошки асистент
Доношење плана и програма допунске наставе и слободних активности			
Доношење плана и програма контролних задатака и писмених задатака			
Идентификација ученика, који имају потребе за увођење инклузивног образовања			
Опремљеност ученика уџбеницима и прибором за рад			
Израда глобалних, оперативних и месечних планова за рад			
Предлог за реализацију екскурзије			
Коорелација међу предметима	XI	чланови већа	директор, стручни сарадници, андрагошки асистент
Праћење закона и прописа у области образовања			
Сагледавање успеха, владања и изостанака ученика и успеха и изостанака полазника на крају првог класификационог периода			
Предлог мера за превазилажење проблема са рад са ученицима			
Коришћење наставних средстава у настави			
Предлог за набавку нових наставних средстава			
Извештај о евалуацији успеха ученика који раде по ИОП-у			
Предлог нових ученика који имају потребе за инклузивним образовањем			
Активности поводом прославе Нове године и Божића	I	чланови већа	директор, стручни сарадници, андрагошки асистент
Сагледавање успеха, владања и изостанака ученика и успеха и изостанака полазника на крају првог полугодишта			
Анализа реализације наставе и слободних активности на крају првог полугодишта			
Реализација свих облика стручног усавршавања за време зимског распуста			
Активности око обележавања Светог Саве	II	чланови већа	директор, стручни сарадници
Одлука о избору уџбеника за следећу школску годину			
Мере мотивације за побољшање успеха ученика и полазника			
Сарадња са родитељима/другим законским заступницима	IV	чланови већа	директор, стручни сарадници, андрагошки асистент
Сагледавање успеха, владања и изостанака ученика и успеха и изостанака полазника на крају другог класификационог периода			
Предлог мера за превазилажење проблема са рад са ученицима			
Израда плана рада припреме ученика осмог разреда за полагање завршног испита			
Активности поводом прославе Дана школе			

Сагледавање успеха, владања и изостанака ученика и успеха и изостанака полазника на крају другог полугодишта	VI	чланови већа	директор, стручни сарадници, андрагошки асистент
Анализа реализације наставе и слободних активности на крају другог полугодишта			
Сагледавање успеха ученика осмог разреда на завршном испиту			
Предлагање листе изборних предмета за нову школску годину			
Организација припремне наставе и испита			
Разматрање избора семинара за време летњег распуста			
Извештај о стручном усавршавању			
Конституисање већа за наредну школску годину и избор руководиоца већа	VIII	чланови већа	директор, стручни сарадници, андрагошки асистент
Подела одељења и предмета на наставнике			
Структура радног времена наставника и подела задужења			
Планирање стручног усавршавања наставника - обуке за наредну школску годину			
Дефинисање индивидуалних задужења чланова већа на праћењу појединих проблема реализације наставног процеса			

6.5. ПЛАН РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Одељењски старешина има организационо-руководећу и педагошко-инструктивну улогу у раду са ученицима одељења којем је одељењски старешина, сарадњи са њиховим родитељима/другим законским заступницима и води прописану евиденцију и педагошку документацију. Одељењски старешина своје активности реализује на часовима одељењског старешине и кроз посебне облике рада ван наставе. У зависности од узраста ученика са којима ради, постоје различити планови рада одељењског старешине.

6.5.1. План рада одељењског старешине од I-IV разреда

Р.бр.	Тема	Месец
1.	Упознавање ученика са школом, кућним редом и правилима о раду - Моја школа је мој други дом – правила понашања	Септембар
2.	Поштовање кућног реда – понашање ученика у школи и ван школе - Поштујмо себе и друге	
3.	Опремљеност ученика уџбеницима и прибором за рад	
4.	Занимања у школи и окружењу – професионална оријентација	
5.	Родитељски састанак (састанак са васпитачима и стручним тимом Завода)	
6.	Обавезе ученика у школи и дому	Октобар
7.	Идентификација ученика који имају проблеме у учењу и похађању наставе	

8.	Развијање позитивне атмосфере у одељењу и упознавање са другим народима и културама	
9.	Како побољшати успех у одељењу	
10.	Тема по избору ученика – У туђим ципелама	Новембар
11.	Усмеравање ученика према склоностима и способностима за рад у секцијама	
12.	Саопштавање резултата успеха ученика после класификационих периода	
13.	Проблеми у одељењу и решавање–Емпатија- способност да разумемо и помогнемо другима	
14.	Помоћ слабијим ученицима – индивидуални рад	Децембар
15.	У свету различитих занимања – Кад се многе руке сложе/удруже	
16.	Сарадња са сручним тимом Завода	
17.	Сарадња са директорком школе	
18.	Лични проблеми ученика –разговор са ученицима	Јануар/ Фебруар
19.	Припремање полугодишњег извештаја за седницу одељењског већа	
20.	Обележавање Дана Светог Саве	
21.	Како успоставити бољу комуникацију за решавање проблема- Магична моћ речи	
22.	Лична хигијена и хигијена одеће ученика	
23.	Помоћ слабијим ученицима - Филантропија	Март
24.	Припремање симбола за ускршње празнике	
25.	Разматрање проблема владања и изостајања ученика – Позитивне вредности и примери	
26.	Наш гост је наставник грађанског васпитања – професионална оријентација – Дани демократске културе	
27.	Борба против болести зависности и заштита од заразних болести – предавање	
28.	Читање лепих штива по избору у библиотеци	Април
29.	Дружење са педагогом и директором школе - Шта ти осећаш, желим да знам?	
30.	Упознавање са услужним и производним делатностима – професионална оријентација	Мај
31.	Сагледавање успеха и изостанака ученика	

32.	Мој допринос у очувању животне средине	
33.	Дружење у кругу школског дворишта - Богатство различитости	
34.	Израда плаката „Оставимо пушење - осетимо укус слободе“	Јун
35.	Саопштавање успеха ученика	
36.	Припремање извештаја - упознавање ученика са успехом	

6.5.2. План одељењског старешине V и VI разреда

Р.бр.	Тема	Месец
1.	Упознавање ученика са школом, кућним редом и правилима о раду – Моја школа је мој други дом – правила понашања	Септембар
2.	Поштовање кућног реда – понашање ученика на часу, одморима и ван школе – Поштујмо себе и друге	
3.	Опремљеност ученика уџбеницима и прибором за рад	
4.	Занимања у школи и окружењу – професионална оријентација	
5.	Родитељски састанак (састанак са васпитачима и стручним тимом Завода)	
6.	Обавезе ученика у школи и дому	Октобар
7.	Идентификација ученика који имају проблеме у учењу и похађању наставе	
8.	Развијање другарских односа и позитивне атмосфере у одељењу и упознавање са другим народима и културама	
9.	Како побољшати успех у одељењу	
10.	Тема по избору ученика – У туђим ципелама	Новембар
11.	Усмеравање ученика према склоностима и способностима за рад у секцијама	
12.	Саопштавање резултата успеха ученика после класификационих периода	
13.	Проблеми у одељењу и решавање истих – Емпатија – способност да разумемо и помогнемо другима	Децембар
14.	Помоћ слабијим ученицима – индивидуални рад	
15.	У свету различитих занимања – Кад се многе руке сложе/удруже	
16.	Сарадња са директором школе	

17.	Припремање полугодишњег извештаја за седницу одељењског већа	
18.	Обележавање Дана Светог Саве	Јануар/ Фебруар
19.	Сарадња са сручним тимом Завода	
20.	Лични проблеми ученика – разговор са ученицима	
21.	Како успоставити бољу комуникацију за решавање проблема – Магична моћ речи	
22.	Лична хигијена и хигијена одеће ученика	Март
23.	Помоћ слабијим ученицима - Филантропија	
24.	Припремање симбола за ускршње празнике	
25.	Разматрање проблема владања и изостајања ученика – Позитивне вредности и примери	
26.	Наш гост је наставник грађанског васпитања – професионална оријентација – Дани демократске културе	Април
27.	Борба против болести зависности и заштита од заразних болести – предавање	
28.	Читање лепих штива по избору у библиотеци	
29.	Дружење са педагогом и директором школе - Шта ти осећаш, желим да знам?	
30.	Упознавање са услужним и производним делатностима – професионална оријентација	Мај
31.	Сагледавање успеха и изостанака ученика	
32.	Мој допринос у очувању животне средине	
33.	Дружење у кругу школског дворишта - Богатство различитости	
34.	Израда плаката „Оставимо пушење - осетимо укус слободе“	Јун
35.	Саопштавање успеха ученика – да ли су наш успех и владање могли бити бољи	
36.	Припремање извештаја – упознавање ученика са успехом	

6.5.3. План рада одељењског старешине VII разреда

Р.бр.	Тема	Месец
1.	Упознавање ученика са школом, кућним редом и правилима о раду школе - Моја школа је мој други дом, опремљеност ученика уџбеницима и прибором за рад, избор ученика за УП	Септембар

2.	Подељена срећа је два пута већа	
3.	Толеранција и поштовање различитости	
4.	Поштовање кућног реда – понашање ученика на часу, одморима и ван школе	
5.	Родитељски састанак (састанак са васпитачима и стручним тимом Завода)	
6.	Емпатија, способност препознавања шта мој друг/другарица мисли	Октобар
7.	Идентификација ученика који имају проблеме у учењу и похађању наставе	
8.	Како побољшати успех у одељењу	
9.	Другарство, међусобна помоћ и солидарна осећања.	
10.	Развијање другарских односа и позитивне атмосфере у одељењу	Новембар
11.	Усмеравање ученика према склоностима и способностима за рад у секцијама	
12.	Саопштавање резултата успеха ученика после класификационих периода	
13.	Проблеми у одељењу и решавање истих	Децембар
14.	Помоћ слабијим ученицима – индивидуални рад	
15.	У очима других – професионална оријентација	
16.	Сарадња са директором школе	
17.	Припремање полугодишњег извештаја за седницу одељењског већа	
18.	Обележавање Дана Светог Саве	Јануар/ Фебруар
19.	Мој стил учења – разговор са ученицима	
20.	Шта је филантропија?	
21.	Како успоставити бољу комуникацију за решавање проблема	
22.	Лична хигијена и хигијена одеће ученика	Март
23.	Помоћ слабијим ученицима	
24.	Припремање симбола за ускршње празнике	
25.	Разматрање проблема владања и изостајања ученика	
26.	Позитивне вредности –путокази за живот	

27.	Борба против болести зависности и заштита од заразних болести – предавање	Април
28.	Читање лепих штива по избору у библиотеци	
29.	Дружење са педагогом и директором школе	
30.	Осврт на информисање о делатностима – професионална оријентација	
31.	Сагледавање успеха и изостанака ученика	Мај
32.	Мој допринос у очувању животне средине	
33.	Дружење у кругу школског дворишта	
34.	Израда плаката „Оставимо пушење - осетимо укус слободе“	
35.	Евалуација програма професионалне оријентације	Јун
36.	Припремање извештаја - упознавање ученика са успехом	

6.5.4. План и програм рада одељењског старешине VIII разреда

Р.бр.	Тема	Месец
1.	У свету интересовања - прикупљање и сређивање података о ученицима у одељењу – професионална оријентација, избор ученика за УП	Септембар
2.	Саветодавни рад у решавању школских проблема	
3.	Толеранција и поштовање различитости	
4.	Сређивање школског дворишта	
5.	Разматрање проблема учења ученика - организовање помоћи слабијим ученицима	Октобар
6.	Емпатија, способност препознавања шта мој друг/другарица мисли	
7.	У свету вештина и способности – професионална оријентација	
8.	Разматрање проблема владања ученика у одељењу	
9.	Другарство, међусобна помоћ и солидарна осећања.	Новембар
10.	Разматрање проблема изостајања ученика са наставе	
11.	Припрема за седницу поводом првог тромесечја	Децембар
12.	Сарадња са педагогом и директором школе	
13.	Правилно усмеравање на непосредној сарадњи ученик-наставник, ученик-ученик	Јануар/ Фебруар
14.	Саветодавни рад у решавању проблема у разреду	
15.	Слика савременог света рада и кључне компетенције за занимање – проф. оријентација	
16.	Шта је филантропија?	
17.	Украшавање учионице и како прославити предстојеће празнике	
18.	Организовање помоћи слабијим ученицима	
19.	Припремање извештаја за седницу одељењског већа	
20.	Образовни профили у средњим школама – професионална оријентација	

21.	Снабдевеност ученика уџбеницима, свескама и ђачким прибором	
22.	Учешће одељењске заједнице у раду школске заједнице	Март
23.	Разматрање проблема дисциплине ученика и изостајање ученика са часа	
24.	Захтеви занимања – способности и компетенције – професионална оријентација	
25.	Предузимање мере за побољшавање успеха ученика	
26.	Позитивне вредности – путокази за живот	
27.	Анализа успеха и дисциплине ученика на крају трећег квалификационог периода	Април
28.	Саветодавни рад у решавању школских проблема	
29.	Сређивање школског дворишта	
30.	Правилно усмеравање ка непосредној сарадњи наставника и ученика	Мај
31.	Критеријуми за избор школе – професионална оријентација	
32.	Саветодавни рад у решавању школских проблема	
33.	Моја одлука о школи и занимању – саветодавни рад – професионална оријентација	
34.	Упознавање ученика са успехом	

6.6. ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА МЕНТОРА (ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ У ООО)

Ментор има организационо-руководећу и педагошко-инструктивну улогу у раду са полазницима, а у сарадњи са андрагошким асистентом. Води прописану евиденцију и педагошку документацију. Ментор своје активности реализује у оквиру сусрета са полазницима (час одељенског старешине) и то једном недељно у сарадњи са андрагошким асистентом. Постоје различити планови рада ментора, посебно за први циклус где учитељ сам организује своје сусрете, а посебно за други и трећи циклус где ментор у консултацији са предметним наставницима усмерава полазнике на одређене теме. Сви планови су дати табеларно у наставку.

6.6.1. План рада одељењског старешине I циклуса

Р.бр.	Тема	Месец
1.	Пријем полазника и помоћ у адаптацији на школску средину	Септембар
2.	Прикупљање података о полазнику и сарадња са стручном службом школе	
3.	Упознавање са школом, кућним редом и правилима о раду	Октобар
4.	Сарадња са стручном службом и директором школе	
5.	Обавезе полазника у школи	
6.	Учешће у идентификацији полазника за допунску наставу	Новембар
7.	Упознавање полазника са библиотеком школе и правилима коришћења	
8.	Систематско бележење података о развоју и школског напредовања полазника	
9.	Саветодавни рад у решавању проблема	Децембар
10.	Правилно усмеравање ка непосредној сарадњи полазник – наставник	
11.	Правилно усмеравање ка непосредној сарадњи полазник – полазник	
12.	Брига о здравственом стању полазника	

13.	Разматрање проблема изостајања са наставе, додатна мотивација за долазак	Јануар/ Фебруар
14.	Анализа успеха полазника и изрицање похвала полазницима	
15.	Обележавање Дана Светог Саве	
16.	У свету различитих занимања – професионална оријентација	
17.	Израда плаката „Оставимо пушење – осетимо укус слободе“	
18.	У свету занимања – професионална оријентација	Март
19.	Организовање помоћи слабијим полазницима	
20.	Лична хигијена полазника	
21.	Преузимање мера за побољшавање успеха полазника, мотивација полазника	
22.	Сарадња са стручном службом и директором школе	
23.	Остваривање увида у редовност наставе	Април
24.	Обележавање Дана Рома	
25.	Саветодавни рад у решавању школских проблема	
26.	Мој допринос у очувању животне средине	
27.	Наш гост је... – професионална оријентација	Мај
28.	Организовање помоћи слабијим полазницима	
29.	Борба против болести зависности и заптита од заразних болести	
30.	Брига о здравственом стању полазника	
31.	Остваривање увида у редовност наставе	
32.	Час је ваш – организација часа по жељи полазника	Јун
33.	Анализа успеха полазника – шта смо могли боље	
34.	Упознавање полазника са успехом	

6.6.2. План рада одељењског старешине II циклуса

Р.бр.	Тема	Месец
1.	Упознавање полазника са школом, кућним редом и правилима о раду школе	Септембар
2.	Поштовање кућног реда – понашање полазника на часу, одморима и ван школе	
3.	Опремљеност полазника уџбеницима и прибором за рад	Октобар
4.	Обавезе полазника у школи	
5.	Разматрање проблема учења - организовање помоћи слабијим полазницима	
6.	Идентификација полазника који имају проблеме у учењу и похађању наставе	Новембар
7.	Развијање другарских односа и позитивне атмосфере у одељењу	
8.	Како побољшати успех у одељењу	
9.	Разматрање проблема изостајања са наставе, додатна мотивација за долазак	
10.	Лична хигијена полазника	Децембар
11.	У свету различитих занимања – професионална оријентација	
12.	Чистоћа је пола здравља	
13.	Помоћ слабијим полазницима	
14.	Мој стил учења – разговор са полазницима	Јануар/ Фебруар
15.	Обележавање Дана Светог Саве	
16.	Саопштавање резултата успеха полазника после класификационих периода	
17.	Брига о здравственом стању полазника	
18.	Проблеми у одељењу и решавање истих	Март
19.	Како успоставити бољу комуникацију за решавање проблема	

20.	Борба против болести зависности и заштита од заразних болести – предавање	
21.	Сарадња са стручном службом и директором школе	
22.	У свету различитих занимања – професионална оријентација	
23.	Како полазници користе слободно време	
24.	Израда плаката „Оставимо пушење – осетимо укус слободе“	Април
25.	Обележавање Дана Рома	
26.	Како успоставити бољу комуникацију за решавање проблема	
27.	Разматрање проблема владања и изостајања полазника	
28.	Наш гост је... – професионална оријентација	Мај
29.	Моја допринос у очувању животне средине	
30.	Мере за побољшање успеха	
31.	Самоспознаја – то сам ја – професионална оријентација	
32.	Час је ваш – организација часа по жељи полазника	Јун
33.	Анализа успеха полазника – шта смо могли боље	
34.	Упознавање полазника са успехом	

6.6.3. План и програм рада одељењског старешине III циклуса

Р.бр.	Тема	Месец
1.	У свету интересовања - прикупљање и сређивање података о полазницима у одељењу – професионална оријентација	Септембар
2.	Опремљеност полазника уџбеницима и прибором за рад	
3.	Поштовање кућног реда, понашање полазника на часу, одморима и ван школе	Октобар
4.	Обавезе полазника у школи	
5.	Разматрање проблема учења полазника - организовање помоћи слабијим полазницима	
6.	Учешће у идентификацији полазника који имају проблема у учењу и похађању наставе	Новембар
7.	Развијање позитивне атмосфере у одељењу	
8.	Разматрање проблема изостајања полазника, мотивација за долазак у школу	
9.	Самоспознаја – то сам ја – професионална оријентација	
10.	Како побољшати успех у одељењу	Децембар
11.	Чистоћа је пола здравља	
12.	Лична хигијена полазника	
13.	Мој стил учења – разговор са полазницима	Јануар/ Фебруар
14.	Упознавање полазника са успехом	
15.	Како полазници користе слободно време	
16.	Обележавање Дана Светог Саве.	Март
17.	У свету различитих занимања – професионална оријентација	
18.	Организовање помоћи слабијим полазницима	
19.	Израда плаката „Оставимо пушење – осетимо укус слободе“	Март
20.	Предузимање мере за побољшање успеха полазника	

21.	Образовни профили у средњим школама – професионална оријентација	
22.	Мере за побољшање успеха	
23.	Упознавање полазника са правилима завршног испита и припрема за пробни ЗИ	
24.	Упознавање полазника са постигнутим успехом на пробном ЗИ и указивање на евентуалне грешке	
25.	Образовни профили у средњим школама – професионална оријентација	Април
26.	Обележавање Дана Рома	
27.	Мој допринос у очувању животне средине	
28.	Наш гост је... – професионална оријентација	Мај/Јун
29.	Критеријуми за избор школе – професионална оријентација	
30.	Моја одлука о школи и занимању – саветодавни рад – професионална оријентација	
31.	Упознавање полазника са завршним испитом, припрема за ЗИ	
32.	Упознавање полазника са успехом	

6.7. ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ПЕДАГОГА

Циљ рада педагога је да у процесу остваривања задатака основног образовања и васпитања и унапређивања образовно-васпитног рада примени савремена теоријска, практична и истраживачка сазнања педагошке науке. План рада педагога дат је табеларно:

Подручје рада	Програмски садржај	Време
ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА (1 сат недељно)	1. Учествовање у изради Годишњег план рада школе, плана самовредновања, Развојног плана установе, као и плана професионалне оријентације; 2. Припремање годишњег и месечних планова педагога; 3. Пружање помоћи наставницима у изради глобалних и оперативних планова рада; 4. Учествовање у припреми индивидуалног образовног плана за ученике и полазнике; 5. Учешће у избору и предлозима одељењских старешинстава; 6. Учешће у планирању и организовању појединих облика сарадње са другим институцијама.	август током године по предвиђеној динамици
ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА (2,5 сати недељно)	1. Праћење и вредновање наставног процеса и индивидуалног развоја и напредовања ученика и полазника; 2. Праћење и вредновање реализације образовно-васпитног рада; 3. Праћење и вредновање поступака и ефеката оцењивања; 4. Праћење и вредновање мотивације ученика и полазника за рад и учење; 5. Праћење и вредновање постигнућа ученика/полазника у настави и ваннаставном раду; 6. Праћење и вредновање примене мера индивидуализације и ИОП-а.	током године

РАД СА НАСТАВНИЦИМА (2,5 сати недељно)	1. Пружање помоћи наставницима у имплементацији општих и посебних стандарда; 2. Пружање помоћи наставницима на унапређивању квалитета наставе применом савремених наставних метода и облика рада; 3. Праћење начина на који наставници воде своју педагошку документацију; 4. Пружање помоћи у раду са ученицима и полазницима којима је потребна додатна подршка; 5. Пружање помоћи наставницима који су одељењски старешине ; 6. Откривање узрока поремећаја понашања појединих ученика и предузимање одговарајућих васпитних мера.	током године
РАД СА УЧЕНИЦИМА И ПОЛАЗНИЦИМА (8 сати недељно)	1. Саветодавни рад са ученицима и полазницима којима је потребна додатна подршка; 2. Испитивање групне динамике одељења и статуса појединца; 3. Праћење успеха и напредовања ученика и полазника у наставним и ваннаставним активностима; 4. Идентификовање склоности ученика и полазника; 5. Идентификовање и рад на отклањању педагошких узрока проблема у учењу и понашању ; 6. Учествовање у појачаном васпитном раду; 7. Рад на професионалној оријентацији ученика и полазника и каријерном вођењу; 8. Саветодавни рад са новим ученицима и полазницима, као и са онима који су поновили разред.	током године

САРАДЊА СА РОДИТЕЉИМА/ ВАСПИТАЧИМА (1 сат недељно)	1. Пружање помоћи у васпитном раду са ученицима и полазницима; 2. Пружање помоћи у раду са ученицима и полазницима са проблемима у понашању; 3. Пружање помоћи у раду са ученицима и полазницима која похађају наставу по ИОПу; 4. Пружање помоћи у раду са ученицима и полазницима који имају тешкоће у учењу.	током године
РАД СА ДИРЕКТОРОМ И СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА (1 сат недељно)	1. Заједничко планирање активности, израда стратешких докумената школе, анализа и извештај о раду школе; 2. Рад стручних тимова и редовна размена информација; 3. Решавање специфичних проблема и предлагање мера за унапређивање; 4. Стручно усавршавање наставника и стручних сарадника.	по потреби, друго полугодиште
РАД У СТРУЧНИМ ОРГАНИМА И ТИМОВИМА (1 сат недељно)	1.Члан тима за развој међупредметних компетенција и предузетништва; 2.Члан тима за заштиту деце од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања; 3. Члан тима за инклузивно образовање; 4. Члан стручног актива за развој школског програма; 5. Члан стручног актива за школски развојни план; 6. Учешће у раду наставничког и одељенских већа; 7. Учешће у раду Ученичког парламента.	током године

САРАДЊА СА НАДЛЕЖНИМ УСТАНОВАМА И ЈЕДИНИЦОМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ (0,5 сати недељно)	1. Сарадња са Заводом за васпитање деце и омладине у Књажевцу; 2. Сарадња са центрима за социјални рад; 3. Сарадња са основним и средњим школама у Књажевцу; 4. Размена искустава и сарадња са другим педагозима; 5. Сарадња са Националном службом за запошљавање.	током године
ВОЂЕЊЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ, ПРИПРЕМА ЗА РАД И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ (2,5 сати недељно)	1. Вођење документације о свом раду: план и програм рада (годишњи и месечни), дневник рада; 2. Вођење школске педагошке документације 3. Вођење евиденције о раду са ученицима, наставницима и родитељима 4. Вођење евиденције о годишњем и месечном планирању наставника и учитеља 5. Анализа и саопштења; 6. Предавања за наставнике, ученике и родитеље; 7. Посета часовима редовне наставе 8. Прикупљање података о ученицима и полазницима; 9. Припремање и договарање са осталим стручним сарадницима о заједничким активностима у школи. 10. Праћење и проучавање стручне литературе.	током године

6.8. ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ПСИХОЛОГА

Психолог у процесу остваривања задатака основног образовања и васпитања и унапређивања образовно-васпитног рада примењује савремена теоријска, практична и истраживачка сазнања психолошке науке. План рада психолога дат је табеларно:

Подручје рада	Програмски садржај	Време
ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ О-В РАДА (1 сат недељно)	1. Учествовање у изради концепције Годишњег програма рада школе, програма стручних већа и актива, професионалне оријентације и сарадње школе и породице. 2. Израда годишњег и месечних планова рада психолога; сарадња са наставницима у изради планова рада редовне и допунске наставе, одељењске заједнице, планираних угледних часова. 3. Учешће у тиму за израду и вредновање ИОПа 4. Учешће у планирању и организовању појединих облика сарадње са другим институцијама	август током године по предвиђеној динамици
ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА (2 сата недељно)	1. Праћење и вредновање наставног процеса и индивидуалног развоја и напредовања ученика и полазника; 2. Праћење и вредновање реализације образовно-васпитног рада; 3. Праћење и вредновање поступака и ефеката оцењивања; 4. Праћење и вредновање мотивације ученика и полазника за рад и	током године

	учење; 5. Праћење и вредновање постигнућа ученика/полазника у настави и ваннаставном раду; 6. Праћење и вредновање примене мера индивидуализације и ИОП-а.	
РАД СА НАСТАВНИЦИМА (2 сата недељно)	<u>1. Сарадња са наставницима</u> - Упознавање стручних већа и актива, одељењских већа и Наставничког већа са резултатима анализа, испитивања и истраживања - Пружање помоћи у раду са ученицима који имају тешкоћа у учењу и/или социјалним и комуникацијским вештинама - Анализа коришћења метода и облика рада у настави - Остваривање циљева професионалне оријентације ученика <u>2. Сарадња са одељењским старешинама</u> - Упознавање са принципима групне динамике и социјалне интеракције - Помоћ у припреми и реализацији програма одељењског старешине - Откривање узрока поремећаја понашања појединих ученика или група и предузимање одговарајућих васпитних мера - Упознавање одељенских старешина са карактеристикама ученика по њиховом пријему у школу	током године
РАД СА ДИРЕКТОРОМ И СРУЧНИМ САРАДНИЦИМА (1 сат недељно)	1. Заједничко планирање активности, израда стратешких докумената школе, анализа и извештај о раду школе; 2. Рад стручних тимова и редовна размена информација; 3. Решавање специфичних проблема и предлагање мера за унапређивање; 4. Стручно усавршавање наставника и стручних сарадника	током године
РАД СА УЧЕНИЦИМА И ПОЛАЗНИЦИМА (10 сати недељно)	1. Саветодавни рад са ученицима који раде по ИОП-у. 2. Испитивање групне динамике и статуса појединца- разменом информација са ученицима /непосредним посматрањем 3. Праћење успеха и напредовања ученика у наставним и ваннаставним активностима 4. Идентификовање склоности ученика, 5. Идентификовање и испитивање ученика који заостају у раду, утврђивање узрока, предузимање одговарајућих мера , 6. Учествовање у појачаном васпитном раду 7. Саветодавни рад са ученицима који су неуспешним у настави, са тешкоћама у емоционалном развоју и сазревању, са тежим породичним проблемима, поремећајима у понашању 8. Професионално усмеравање (коришћењем тестова професионалне оријентације и кроз разговор и упознавање ученика са занимањима 9. Спровођење корака предвиђеним Програмом ЗДНЗЗ 10. Предавање за ученике петог и шестог ` разреда „ Технике учења“ 11. Предавање за ученике седмог и осмог разреда „Штетност употребе дрога и алкохола“	током године по потреби Децембар Фебруар

САРАДЊА СА РОДИТЕЉИМА/ ВАСПИТАЧИМА (1 сат недељно)	1. Пружање помоћи у васпитном раду са децом; 2. Пружање помоћи у раду са децом са проблемима у понашању; 3. Пружање помоћи у раду са децом која похађају наставу по ИОП-у 4. Пружање помоћи у раду са децом која имају тешкоће у учењу	током године
РАД У СТРУЧНИМ ОРГАНИМА И ТИМОВИМА (1 сат недељно)	1. Координатор тима за професионални развој 2. Члан тима за самовредновање рада школе 3. Члан тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања 4. Члан Стручног тима за инклузију и ИОП тима 5. Члан стручног актива за развој школског програма 6. Члан тима за обезбеђивање квалитета и развој установе 7. Члан стручног актива за школски развојни план 8. Учешће у раду наставничког и одељенског већа 9. Учешће у раду Ученичког парламента	током године
САРАДЊА СА НАДЛЕЖНИМ УСТАНОВАМА И ЈЕДИНИЦОМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ (0,5 сати недељно)	1. Сарадња са Заводом за васпитање деце и омладине у Књажевцу 2. Сарадња са центрима за социјални рад 3. Успостављање сарадње са другим основним школама, 4. Размене искустава и сарадња са другим школским психолозима 5. Израда статистичких извештаја за крај школске и почетак нове школске године, за Завод за статистику	током године
ВОЂЕЊЕ ДОКУМЕН- ТАЦИЈЕ, ПРИПРЕМА ЗА РАД И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ (1,5 сати недељно)	1. Вођење документације о свом раду: план и програм рада (годишњи и месечни), дневник рада, досијеа о раду са ученицима који захтевају посебан рад, документацију о извршеном истраживачком раду, извештајима и слично 2. Вођење школске педагошке документације 3. Вођење евиденције о раду са ученицима, наставницима и родитељима 4. Вођење евиденције о годишњем и месечном планирању наставника	током године

6.9. ПЛАН РАДА БИБЛИОТЕКАРА

Ради побољшања рада за потребе библиотеке набављен је и постављање рачунара, прикључен на Интернет и тиме је омогућено ученицима и запосленима да се информишу и едукују не само преко писане речи, већ и електронским путем. Библиотека је тренутно смештена у адаптирану просторију, која само делимично може да испуни потребне услове за рад који је планиран. Планира се даље увећавање броја књига и попуњавање адекватним насловима, који ће бити више прилагођен и настави и узрасним потребама деце, као и раду по инклузивним програмима.

Р.бр.	Подручје рада	Време рада	Сарадници
1.	ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ 1. Издавање књига ученицима и наставницима 2. Обнављање и расхоровање књижевног фонда 3. Сређивање и разврставање књига 4. Сарадња са градском библиотеком 5. Сарадња са колегама 6. Организовано упознавање ученика са књигом и библиотеком	током године	директор стручни сарадници наставно особље
2.	ПЕДАГОШКО ИНСТРУКТИВНИ РАД 1. Рад са ученицима 2. Популаризација књига 3. Укључивање у истраживања са стручним сарадницима о коришћењу литературе и узрасним карактеристикама ученика	током године	наставници српског језика и учитељи
3.	САВЕТОДАВНИ РАД 1. Књига коју треба прочитати 2. Стварање навике код ученика да сами користе књиге библиотеке	током године	стручни сарадници наставно особље
4.	РАД У СТРУЧНИМ ОРГАНИМА 1. Рад на седницама Наставничког већа 2. Рад у стручним тимовима и активима школе	током године	директор стручни сарадници наставно особље

СТРУКТУРА 40 ЧАСОВНЕ РАДНЕ НЕДЕЉЕ БИБЛИОТЕКАРА

Р.бр.	Активност	Недељни фонд
1.	Издавање књижног фонда	10
2.	Рад са ученицима у читаоници	4
3.	Сређивање књижног фонда	2
4.	Евидентирање књига и часописа	1
5.	Набавка књига	0,5
6.	Стручно усавршавање	0,5
7.	Сарадња са наставницима и стручним сарадницима	1

8.	Културно-јавна делатност	1
УКУПНО		20

6.10. ПЛАН РАДА АНДРАГОШКОГ АСИСТЕНТА

Правилником о Педагошком и андрагошком асистенту („Службени гласник РС“ бр. 87/19) прописано је да андрагошки асистент пружа подршку одраслима за укључивање у систем образовања и помоћ запосленима у остваривању програма образовања. Даље се, истим Правилником, наводи да андрагошки асистент пружа подршку полазницима и кандидатима у складу са њиховим потребама, сарађује са извођачима активности образовања одраслих и запосленима (стручним сарадницима, сарадницима и др), као и надлежним органима јединице локалне самоуправе, установама, организацијама и удружењима, у циљу квалитетног остваривања активности образовања одраслих.

Наведеним Правилником прописано је да андрагошки асистент пружа подршку одраслима, односно полазницима програма функционалног основног образовања одраслих, тако што:

- 1) информише одрасле о могућности стицања, односно завршавања програма ФООО кроз координисане активности са наставничким тимом за реализацију програма ФООО (у даљем тексту: наставнички тим) и локалним партнерским тимом (у даљем тексту: ЛПТ) уз могућност укључивања и мобилних тимова за социјално укључивање Рома;
- 2) мотивише одрасле за укључивање у систем образовања;
- 3) помаже одраслима у отклањању баријера за упис и похађање наставе кроз подршку у решавању питања превоза полазника до школе и учествује у активностима основне школе са локалним партнерима (средња стручна школа, центар за социјални рад, Национална служба запошљавања, казнено поправни завод (у даљем тексту: КПЗ), јединица локалне самоуправе);
- 4) помаже полазницима у превазилажењу тешкоћа у учењу;
- 5) учествује у остваривању наставних и ваннаставних активности дефинисаних у оквиру годишњег плана рада школе и предлаже, у сарадњи са наставничким тимом, листу могућих активности у односу на структуру полазника;
- 6) помаже у остваривању интереса посебних циљних група укључених у образовни процес;
- 7) помаже у остваривању индивидуализованих програма у додатној и допунској настави;
- 8) помаже полазницима у избору стручних обука;
- 9) води андрагошку документацију кроз књигу андрагошке евиденције, у складу са правилником којим се уређује вођење евиденције у школи.

На основу напред изложеног андрагошки асистент, као члан школског тима за основно образовање одраслих и као сарадник школе, током школске године потребно је да реализује следеће задатке:

- да одрасле информише о могућностима стицања, односно завршавања ФООО;
- да мотивише одрасле за укључивање у систем образовања;
- да одраслима помаже у отклањању баријера за упис и похађање наставе;
- да полазницима образовања помаже у превазилажењу тешкоћа у учењу;
- да пружа подршку наставницима у остваривању програма и у изради материјала за учење и наставу;
- да учествује у остваривању различитих наставних и ваннаставних активности;
- да ради на успостављању сарадње школе са социјалним партнерима у јединици локалне самоуправе ради остваривања права полазника и остваривања образовног процеса;

- да помаже у остваривању интереса посебних циљних група укључених у образовни процес;
- да помаже у остваривању индивидуализованог програма, као и у додатној и допунској настави;
- да помаже полазницима у избору адекватних обука;
- да посредује у сарадњи основне и средње школе ради укључивања полазника у процес обучавања (превоз, усаглашавање времена остваривања наставе и обуке, припрема документације за полазнике приликом уписа у школу и за укључивање на обуку, помагање у прибављању посебних уверења, заштитне опреме и др).

Све своје задатке андрагошки асистент остварује током године, на основу плана наставе и учења и у сарадњи са наставницима, директором школе и другим лицима ван школе битним за реализацију основног образовања одраслих.

Садржаји рада	Сарадници	Време реализације
- Упис полазника у систем основног образовања одраслих - Учешће у изради распореда часова - Почетак наставе и задужења наставника - Припрема документације за потписивање уговора са НСЗ - Свечани пријем полазника и почетак наставне године - Сарадња са другим институцијама ради почетка наставе	директор, сви чланови школског тима, учитељ/предметни наставници, стручни сарадници, партнери ван школе	Септембар
- Праћење присутности и мотивација полазника за исту - Реализација наставе и задужења наставника - Оцењивање и идентификовање за допунску наставу - Припрема извештаја о успеху и похађању наставе - Помоћ наставницима у припреми наставе и материјала - Вођење евиденције и подношење неопходних извештаја	сви чланови школског тима, директор, учитељ/предметни наставници, стручни сарадници, партнери ван школе	Октобар
- Анализа успеха и изостанака полазника - Припремање и израда извештаја за крај полугодишта - Евидентирање непохађача и разговор са њима - Мотивација полазника за редовно учење и рад - Рад у стручним органима и телима школе - Промена распореда часова након полугодишта - Припрема извештаја о успеху и похађању наставе	сви чланови школског тима, директор, учитељ/предметни наставници, стручни сарадници, стручна тела (тимови и активи, наставничко веће)	Новембар
- Анализа успеха на крају разреда по циклусима - Припрема извештаја о успеху и похађању наставе - Утврђивање листе полазника за разредни испит - Упис нових полазника за следеће разреде - Вођење евиденције и подношење неопходних извештаја - Распоред часова и почетак наставе у следећем разреду - Рад у стручним органима и телима школе	сви чланови школског тима, директор, учитељ/предметни наставници, стручни сарадници стручна тела (тимови и активи, наставничко веће)	Децембар/ Јануар
- Праћење почетка наставе за полазнике у новим разредима - Учешће у изради извештаја са разредних испита - Учешће у изради распореда часова и праћење реализације - Извештај о упису полазника у II и III циклус - Мотивација полазника за редовно похађање, учење и рад	сви чланови школског тима, учитељ/предметни наставници, директор, стручни сарадници, партнери ван школе	Фебруар

- Вођење евиденције и подношење извештаја		
- Мотивација полазника за редовно похађање наставе - Предлози и мере за побољшање квалитета наставе - Организовање пробног завршног испита (III циклус) - Сарадња са социјалним партнерима (припрема за упис) - Анализа редовности похађања наставе и успеха полазника - Помоћ наставницима у припреми наставе и материјала	директор, партнери ван школе, сви чланови школског тима, учитељ/предметни наставници, стручни сарадници	Март
- Рад у стручним органима и телима школе - Анализа успеха и изостанака полазника на полугодишту - Анализа резултата пробног завршног испита - Учесће у изради распореда часова и праћење реализације - Учесће у припреми за завршни испит - Мотивација полазника за редовно похађање, учење и рад - Вођење евиденције и подношење извештаја	сви чланови школског тима, директор, учитељ/предметни наставници, стручни сарадници, стручна тела партнери ван школе	Април
- Организовање припремне наставе за разредни и ЗИ - Анализа успеха и изостанака полазника III циклуса - Организовање разредног испита за полазнике III циклуса - Припрема за спровођење ЗИ за полазнике III циклуса - Вођење евиденције и подношење извештаја - Сарадња са социјалним партнерима (припрема за упис)	партнери ван школе, директор, сви чланови школског тима, учитељ/предметни наставници, стручни сарадници	Мај
- Анализа успеха и изостанака полазника I и II циклуса - Организовање разредног испита за полазнике I и II циклуса - Организовање завршног испита за полазнике III циклуса - Анализа резултата са завршног испита - Рад у стручним органима и телима школе - Вођење евиденције и подношење извештаја - Упис полазника за следећу школску годину	директор, сви чланови школског тима, учитељ/предметни наставници, стручни сарадници, стручна тела (тимови и активи, наставничко веће)	Јун
- Извештај са разредног испита - Упис полазника за следећу школску годину - Сарадња са Националном службом за запошљавање - Рад у стручним органима и телима школе - Вођење евиденције и подношење извештаја - Утврђивање потреба за организацијом испита у августом испитном року (поправни, разредни и завршни испит)	сви чланови школског тима, стручни сарадници, стручна тела, партнери ван школе директор, учитељ/предметни наставници	Јул
- Упис полазника за следећу школску годину - Организовање испита у августовском року - Организовање ЗИ за полазнике III циклуса - Упис полазника за следећу школску годину - Анализа уписних активности - Утврђивање бројног стања полазника по циклусима - Пројекција одељења за следећу школску годину	директор, сви чланови школског тима, стручни сарадници, стручна тела (тимови и активи, наставничко веће)	Август

7. ПЛАН РАДА ПЕДАГОШКОГ КОЛЕГИЈУМА, ТИМОВА И АКТИВА

7.1. ПЛАН РАДА ПЕДАГОШКОГ КОЛЕГИЈУМА

Педагошки колегијум је стручно тело које се у свом раду бави следећим питањима: стара се о осигурању, обезбеђењу и унапређивању квалитета образовно-васпитног рада установе; прати остваривање програма образовања и васпитања; стара се о остваривању циљева и стандарда постигнућа; вреднује резултате рада наставника, васпитача и стручних сарадника; прати и утврђује резултате рада ученика и одраслих; предузима мере за јединствен и усклађен рад са ученицима и одраслима у процесу образовања и васпитања; решава друга стручна питања образовно-васпитног рада.

Законско решење предвиђа да Педагошки колегијум разматра питања и даје мишљење у вези са следећим пословима директора: планирањем и организовањем остваривања програма образовања и васпитања и свих активности установе; обезбеђивањем квалитета, самовредновањем, стварањем услова за спровођење спољашњег вредновања, остваривањем стандарда постигнућа и унапређивањем квалитета образовно-васпитног рада; остваривањем развојног плана установе; сарадњом са органима јединице локалне самоуправе, организацијама и удружењима; пружањем подршке у стварању амбијента за остваривање предузетничког образовања и предузетничких активности ученика; организовањем и вршењем инструктивно-педагошког увида и праћењем квалитета образовно-васпитног рада и педагошке праксе и предузимањем мера за унапређивање и усавршавање рада наставника, васпитача и стручних сарадника.

Педагошки колегијум ради по следећем плану и програму рада, датом у табели:

Р.бр.	Теме – садржаји рада	Месец	Носиоци
1.	Планира и доноси одлуку које ће се ваннаставне активности реализовати (секције, допунска настава) као и одговорна лица за реализацију	септембар	Чланови Педагошког колегијума
2.	Планира и предлаже мере за побољшање успеха	новембар, фебруар	Чланови Педагошког колегијума
3.	Предлаже адекватније методе у настави како би се успешније остварили образовни задаци	новембар, март	Чланови Педагошког колегијума
4.	Ради унапређивања наставе планира посету настави и одељенским заједницама	фебруар, април	Чланови Педагошког колегијума
5.	Пружа помоћ у педагошко инструктивном раду приправницима	октобар, фебруар	Чланови Педагошког колегијума
6.	Прати рад актива за развојно планирање	јун	Чланови Педагошког колегијума

7.	Планира и предлаже стручно усавршавање наставника, организује обуке према потребама школе	новембар, април	Чланови Педагошког колегијума
8.	Разматра и усваја ИОП и његово вредновање	септембар-јун	Чланови Педагошког колегијума
9.	Припрема извештај о раду школе и нацрт за израду Годишњег програма рада школе	август	Чланови Педагошког колегијума

Педагошки колегијум школе, у складу са законским решењем, чине председници стручних већа и стручних актива, координатори стручних тимова и стручни сарадници. Такође, законом је дефинисано да педагошким колегијумом председава и руководи директор школе. То уједно значи да Педагошки колегијум школе чине следећи чланови:

Р.бр.	Презиме и име	Радно место	Основ ангажовања у ПК
1.	Ристић Бојан	директор школе	директор школе по својој функцији председава радом Педагошког колегијума, координатор тима за обезбеђивање квалитета и развој установе и тима за ФООО
2.	Петровић Лидија	наставник математике	председник стручног већа за област природних наука и математике
3.	Миленковић Тањица	наставник српског језика	председник стручног већа за област друштвених наука и језика
4.	Ћирић Маја	наставник разредне наставе	председник стручног већа разредне наставе
5.	Ранђеловић Весна	наставник физике	председник стручног актива за развојно планирање
6.	Радивојевић Дејан	др разредне наставе	председник стручног актива за развој школског програма
7.	Милошевић Марина	педагог	координатор тима за инклузивно образовање, стручни сарадник
8.	Петровић Дарко	наставник историје.	координатор тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања
9.	Ристић Сандра	наставник српског језика	координатор тима за самовредновање андрагошки асистент

10.	Ранђеловић Јелена	наставник технике и технологије	координатор тима за развој међупредметних компетенција и предузетништва
11.	Ранђеловић Дарко	психолог	координатор тима за професионални развој, стручни сарадник
12.	Ђорђевић Никола	наставник хемије	координатор тима за праћење и припрему пројектата
Напомена: директор школе, који је по својој функцији члан и председавајући Педагошког колегијума истовремено је и координатор тима за обезбеђивање квалитета и развој установе, те је у табели приказан и као представник овог тима, а законом је дефинисано да је и координатор наведеног тима члан Педагошког колегијума			

7.2. ПЛАН РАДА ТИМА ЗА ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАЊЕ

План рада Тима за инклузивно образовање дат је у следећој табели:

Р.бр .	Активности	Реализатори	Време
1.	Анализа стања у школи и идентификација потребе за ИО	чланови тима, Педагошки колегијум	Почетком полугодишта и на крају године
2.	Идентификација ученика који имају потребе за увођење ИО	чланови тима, стручни сарадници	Почетком полугодишта и током године
3.	Прикупљање података о ученицима	чланови тима, стручни сарадници	Почетком школске године и по потреби
4.	Израда педагошког профила ученика	чланови тима, стручни сарадници	Почетком полугодишта и током године
5.	Одређивање приоритета у пружању подршке ученицима у виду ИОП-а	чланови тима, Педагошки колегијум	Почетком школске године и по потреби
6.	Развијање стратегије подршке, крајњих циљева пружања подршке и детаљних планова активности	чланови тима, Педагошки колегијум	На састанцима ТИО: октобар, новембар, јануар, фебруар, април, мај
7.	Осмишљавање мера за спровођење ИОП-а	чланови тима, стручни сарадници	На редовним састанцима ТИО
8.	Идентификација потребе и формирање тимова за додатну подршку	чланови тима, директор, Педагошки колегијум	По потреби током школске године
9.	Праћење и спровођење	чланови тима,	Током реализације и на

		Педагошки колегијум, стручни сарадници	сваком класификационом периоду
10.	Анализа успеха на пробном завршном испиту и на завршном испиту ученика који раде по ИОПу	чланови тима, стручни сарадници	На састанцима ТИО: април, јун и август
11.	Евалуација	чланови тима, Педагошки колегијум	На 3 месеца (први пут) и на 6 месеци за остале

Састав Тима за инклузивно образовање у школској 2026/27. години дат је у табели:

Р.бр.	Презиме и име	Радно место	Основ ангажовања / место у ТИО
1.	Милошевић Марина	Педагог	стручни сарадник школе, координатор
2.	Тирић Маја	наставник разредне наставе	одељ. старешина I-IV разреда, члан тима
3.	Јанковић Милан	наставник информатике	Одељењски старешина V разреда
4.	Миленковић Тањица	наставник српског језика	одељ. старешина VI разреда, заменик координатора
5.	Ранђеловић Весна	наставник физике	одељ. старешина VII разреда, члан тима
6.	Петровић Лидија	наставник математике	одељ. старешина VIII разреда, члан тима
7.	Радивојевић Дејан	наставник разредне наставе	одељ. старешина I циклуса, члан тима
8.	Павловић Александра	наставник географије	одељ. старешина II циклуса, члан тима
9.	Ристић Сандра	наставник српског језика	одељ. старешина III циклуса, члан тима
10.	Ранђеловић Дарко	психолог	стручни сарадник школе, члан тима
11.	Ристић Бојан	директор школе	директор школе, члан тима
12.	Маркулин Пешић Ана	психолог	представник родитеља/дзз - ЗВДО, члан тима
13.	Јеленковић Соња	психолог	представник локалне самоуправе, члан тима

7.3. ПЛАН РАДА ТИМА ЗА ЗАШТИТУ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

План заштите ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања израдио је Тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања. Припремљен је са намером да помогне у стварању сигурне и безбедне средине, да се олакшају и прецизирају процедуре и поступци у заштити деце од насиља и обавезујући је за све субјекте у процесу образовања. План је дат табеларно:

Садржај/активности	Време реализације	Носиоци реализације	Начин праћења реализације
- Формирање тима за заштиту - Усвајање плана рада тима - Подсећање запослених у школи са Посебним протоколом и Програмом за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама - Подсећање свих запослених у школи са законским оквирима - ЧОС - упознавање ученика са правилником о безбедности, одељењска правила понашања - Процена безбедности ученика	Септембар - октобар	Директор школе, Тим за заштиту ученика од насиља	Записници са: седнице Наставничког већа, са састанка тима за заштиту ученика од насиља, Програм заштите ученика од насиља, планови за ЧОС
- Упознавање чланова Савета родитеља и Школског одбора са Посебним протоколом и Програмом за заштиту ученика од насиља - Упознавање васпитача Завода на састанцима Савета родитеља са Посебним протоколом и Правилима понашања у школи	Новембар - децембар	Тим за заштиту ученика од насиља, одељењске старешине	Записници са: седнице Наставничког већа, тима за заштиту ученика од насиља, Програм заштите ученика од насиља, Посебни протокол
- Организовати предавање за ученике и запослене у школи о дискриминацији, насиљу, злостављању и занемаривању (МУП, стручни сарадник - психолог) - Сарадња са надлежним службама (ЗЦ, ЦСР, МУП)	До краја школске 2026/2027.	Директор школе, Тим за заштиту ученика од насиља	Записници са састанака тима
- Континуирано вођење евиденције (протокол за евидентирање насиља у школи) - Дежурство наставника – праћење и редовно и савесно обављање истог - Праћење учесталости и процена врсте насиља	Континуирано током школске године	Тим за заштиту ученика од насиља, одељењске старешине, дежурни наставници	Протокол за евидентирање насиља у школи, записници са састанака тима
- Анализа примене правила понашања у школи - Радионице на часовима ОС (према плану за ЧОС) - Анкетирање ученика од 5. до 8. разреда (анкета о насилништву) – Ученички парламент - Израда паноа са ученичким радовима о	Фебруар - март	Тим за заштиту ученика од насиља, одељењске старешине,	Планови за ЧОС, Анкете за ученике, панои

безбедности ученика		ученички парламент	
- Саветодавни рад са ученицима који врше насиље и ученицима који трпе насиље - Праћење и вредновање ефеката предузетих мера - Редовно извештавање Наставничког већа о безбедности ученика	Април – мај, и по потреби током године	Тим за заштиту ученика од насиља, одељењске старешине	Протокол за евидентирање насиља у школи, записници са састанака тима
- Извештај рада школског тима за заштиту - Израда плана рада тима за заштиту ученика од насиља за школску 2025/2026. годину	Јун	Тим за заштиту ученика од насиља	Извештај о раду тима за школску 2024/2025. План рада тима за школску 2025/2026.

Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања (ТЗДНЗЗ) за школску 2026/2027. годину, чине:

Р.бр.	Презиме и име	Радно место у школи	Задужење у Тиму
1.	Петровић Дарко	наставник историје	координатор Тима
2.	Ранђеловић Дарко	психолог школе	лице задужено за реализацију превентивних и интервентних активности у сарадњи са Тимом
3.	Ристић Бојан	директор школе	лице задужено за праћење реализације Програма ЗДНЗЗ
4.	Миленковић Тањица	наставник српског језика	лице задужено за евиденцију случајева насиља и реализацију интервентних активности
5.	Милошевић Марина	педагог школе	лице задужено за реализацију превентивних и интервентних активности у сарадњи са Тимом
6.	Звездић Саша	наставник музичке културе	лице задужено за реализацију интервентних активности
7.	Младеновић Бранислав	наставник географије	заменик координатора, лице задужено за реализацију интервентних активности
8.	Милетић Марија	наставник физичког васпитања	лице задужено за реализацију интервентних активности
9.	Павловић Милан	секретар школе	лице задужено за евиденцију случајева насиља

10.	Небрига Драган	представник УП	члан Тима
11.	Јеленковић Марко	представник ЛС	члан Тима
12.	Илић Ивана	представник родитеља/дзз	члан Тима

7.3.1. ПЛАН РАДА ТИМА ЗА РЕГОВАЊЕ У КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА

На основу члана 130 Закона о основама образовања и васпитања (“Службени гласник РС, број:88/2017, 27/2018-др.закон, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023, и 19/2025) и Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (“Службени гласник РС” бр:11/24 од 12. фебруара 2024. године), директор школе доноси:

РЕШЕЊЕ о образовању Тима за реаговање у кризним догађајима

У школи је формиран Тим за реаговање у кризним догађајима.

Састав Тима за реаговање у кризним догађајима у школској 2026/27. години дат је у табели:

Р.бр .	Презиме и име	Радно место	Основ ангажовања / место у ТИО
1.	Петровић Дарко	наставник историје	координатор
2.	Ристић Бојан	директор школе	члан тима
3.	Ранђеловић Дарко	психолог	члан тима задужен за пружање психосоцијалне подршке
4.	Милошевић Марина	педагог	члан тима задужен за пружање психосоцијалне подршке
5.	Павловић Милан	секретар школе	члан тима задужен за информисање

6.	Милетић Марија	наставник физичког васпитања	члан тима
7.	Илић Ивана	васпитач	представник родитеља/дзз - ЗВДО, члан тима

Циљ и задаци Тима:

Тим за реаговање у кризним догађајима формира се у циљу ефикасног поступања установе у кризним догађајима. Тим реагује у случајевима неочекиваних појава, догађаја већих размера и других кризних дешавања и догађаја.

Кризни догађај је у већини случајева непредвидив догађај са потенцијално негативним последицама. Тај догађај и његове последице могу проузроковати значајну штету особама које су непосредно или посредно изложене кризном догађају. Кризни догађај карактерише број жртава (повређених или настрадалих), материјална штета, психолошке реакције појединца и/или заједнице у целини, као и солидарност у сврху отклањања последица.

Кризни догађаји су:

- Природна смрт детета/ученика;
- Покушај убиства и убиство детета/ученика (у установи или ван ње);
- Покушај самоубиства ученика и самоубиство (у установи или ван ње);
- Природна смрт, самоубиство или убиство запосленог у установи;
- Саобраћајна незгода у којој је повређен или настрадао ученик и/или запослени у установи;
- Нестанак ученика;
- Масовно тровање у простору установе;
- Дојава о подметнутој експлозивној направи у установи или терористичком нападу и слично;
- Талачка криза;
- Насиље већих размера (масовне туче, вишеструка убиства, терористички напади);
- Техничко-технолошке опасности (експлозија, изливање, испаравање отровних материја и пожар);
- Природне катастрофе (поплаве, земљотреси, пожари...);
- Епидемија која је обухватила територију/општину на којој се налази установа;
- Други кризни догађаји, у смислу овог правилника.

У случају проглашења ванредне ситуације, односно ванредног стања, установа поступа у складу са прописима који то уређују.

Улога Тима је првенствено организација психолошке прве помоћи за кризне интервенције.

План рада Тима за реаговање у кризним догађајима дат је у следећој табели:

Р.бр.	Активности	Реализатори	Време	Начин праћења
1.	Формирање Тима - избор координатора Тима за кризне догађаје	Наставничко веће	Септембар	Записник са седнице наставничког већа
2.	Усвајање плана Тима	чланови тима,	Септембар	Записници са састанка Тима
3.	Упознавање чланова колектива, као и ученика и родитеља(васпитача) са појмом и мерама у случају кризних психолошких ситуација - Тим за кризне ситуације	чланови Тима, одељењске старешине, Савет родитеља, Ученички парламент	Септембар, по потреби током године	Записници са састанка Тима
4.	Упознавање чланова колектива, као и ученика и родитеља са Приручником за случај психолошких кризних интервенција	чланови Тима	Септембар, по потреби током године	Записници са састанка Тима
5.	Сарадња са Тимом за заштиту деце од дискриминације, насиља, занемаривања и злостављања	чланови Тима, Педагошки колегијум	Током школске године	Записници са састанка Тима
6.	Стручно усавршавање - семинари/обука на теме: криза, кризни догађаји, успешно реаговање на кризне догађаје, кризне интервенције	чланови Тима,	Током школске године	Записници са састанка Тима

7.	Едукације за ученике (стручна предавања)	чланови Тима Ватрогасна јединица Књажевац, Здравствени центар Полицијска станица	Током године	Записници са састанка Тима
11.	Састављање Годишњег извештаја Тима	чланови Тима	Јун	Записници са састанка Тим

КОРАЦИ У СЛУЧАЈУ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

Када установа има сазнање да се догодио кризни догађај одмах, а најкасније у року од 24 сата, активира се тим за кризне догађаје, који има следеће задатке:

1. прикупљање података, процена потреба и обавештавање надлежних органа;
2. успостављање сарадње са спољашњом мрежом заштите;
3. сарадња и заједничко деловање са мобилним тимом за кризне интервенције;
4. благовремено информисање деце/ученика, родитеља, запослених и медија о догађају;
5. психосоцијална подршка деци, ученицима и запосленима;
6. израда и реализација плана рада установе у измењеним условима и стабилизација рада;
7. организација евентуалних комеморативних активности;
8. праћење реализације планова и евалуација;
9. вођење документације и извештавање и
10. други послови који могу бити од значаја у ситуацијама када се деси кризни догађај.

УЛОГА ТИМА ЗА КРИЗНЕ ДОГАЂАЈЕ

1. Руководи кризном ситуацијом
2. Иницира почетак интервенције у школи/одељењу или других активности везаних за ситуацију кризе
3. Процењује ниво погођености школе, групе и појединаца
4. Процењује потребе школе као целине или њених сегмената
5. Ученицима, запосленима и родитељима обезбеђује тачне и правовремене информације (писане, усмене)
6. Иницира састанке унутар школе (са наставницима и запосленима) у циљу информисања ученика и родитеља о догађају
7. Иницира састанке за запослене у циљу обраде њихових осећања везаних за кризни догађај
8. Остварује везу са службом за ментално здравље
9. Процењује услове за измену уобичајених школских активности

10. Процењује да ли су услови за нормализацију наставе остварени
11. Комуницира са службама на терену које се брину о уклањању последица природне катастрофе
12. Подржава наставнике у њиховим напорима да разговарају са децом и адолесцентима
13. Психолог и педагог започињу рад кризног саветовалишта, одређују место и време рада у договору са Тимом, воде евиденцију о ученицима којима је потребна додатна помоћ која се може остварити у оквиру услуга других система, пре свега здравственог и система социјалне заштите.

7.4. ПЛАН РАДА ТИМА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ

Подручја рада за самовредовање за школску 2026/27. год. су **Образовна постигнућа, Организација рада школе и управљање људским и материјалним ресурсима и Подршка ученицима.** У складу са Школским развојним планом за школску 2026/27.год. исте су приоритетне области, а евалуација оствареног ће се обављати полугодишње или тромесечно, у зависности од динамике реализације самих активности предвиђених за свако од подручја рада.

Образовна постигнућа			
<u>-Проценат ученика/полазника који су савладали основни ниво образовних стандарда</u> <u>-проценат ученика/полазника који похађају додатну и припремну наставу</u> <u>- Побољшање постигнућа ученика/полазника на класификационим перидимаи и на завршном испиту</u> <u>Циљ:</u> <u>Унапређивање образовних постигнућа ученика и полазника у току школовања и на завршном испиту</u>			
Активности	Носиоци	Начин праћења	Време
-анализа завршних испита из претходних година - анализа успеха на класификационим периодима - наставник користи различите поступке за мотивисање ученика уз уважавање њихове различитости и претходних постигнућа - Наставник прпрема материјале за ИОП - Прилагођавање начина рада и наставног материјала индивидуалним карактеристикама сваког ученика -анализира се успех ученика који наставу похађају по ИОП-у на тестовима и проверама знања	наставници, ученици	Упоредна анализа тестова прилагођени материјали Материјал за ИОП Тестови	након ЗИ Током школске године

- Наставник формативно и сумативно оцењује - Наставник даје ученицима повратну информацију о њиховом раду и јасне препоруке о наредним корацима		Штампани материјали прилагођени карактеристикама ученика	
--	--	---	--

Област праћења: Организација рад школе, управљање људским и материјалним ресурсима			
Показатељи: - Број уписаних ученика / полазника школе - педагошко инструктивни рад(извештаји са обиласка часова) - Видљивост школе (школски сајт, летопис, школе) - Проценат ученика и полазника који учествује у ваннаставним активностима, као и у активностима локалне заједнице - Примена интерног система награђивања ученика и запослених за постигнуте резултате Циљ: Успешна оствареност образовно васпитног рада усмереног ка праћењу стандарда постигнућа /исхода у наставним предметима и развијању међупредметних и предметних компетенција			
Активности	Носиоци	Начин праћења	Време

директор организује инструктивни увид у образовно-васпитни рад у установи директор прати рад стручних сарадника Подржавање и промовисање резултата ученика и наставника Тим за самовредновање спроводи самовредновање у циљу унапређења квалитета рада школе Успостављање сардње на свим нивоима унутар школе и (тимови и активи унутар школе) и ван школе (институције, спољашња заштитна мреже) Запослени преносе новостечена знања осатлим запосленима из области у којим су се усавршавали директор школе ствара услове за континуирано пераћење дигиталне зрелости школе и примену дигиталне технологије у образовно-васпитном раду	Разредни и предметни наставници тим за самовредновање тимови и активи школе директор, Одељењске старешине	записници са седница Одељ. и Настав. већа, евиденција полазника по циклусима, извештај тимова и актива видео записи, извештаји о посетама и реализованим активностима, Летопис	Током школске године
---	---	--	-----------------------------

Област праћења: Подршка ученицима			
Показатељи: - 100 % извештаја о проблемима у понашању ученика за време боравка у школи - 80% ученика који редовно и активно похађају наставу - 25% ученика који показују већу бригу о себи и другима - 5% ученика који аргументовано доноси одлуке о професионалној оријентацији Циљ: Обезбеђивање безбедног окружења за унапређивање интелектуалног, емоционалног, социјалног, физичког и моралног развоја ученика и одраслих			
Активности	Носиоци	Начин праћења	Време

- Дежурство наставника у школи / школском дворишту - Контрола присутности и извештавање Завода за васпитање деце и омладине о ученицима, односно НСЗ о полазницима - Спровођење превентивних мера (у складу са планом превенције) - Праћење, извештавање о евентуалним ситуацијама насиља у школи. По потреби спровести интервентне активности у складу са нивоом насиља - Наставник подстиче међусобно уважавање између ученика и има позитивна очекивања у погледу понашања и успеха - Наставник користи различите поступке за мотивисање ученика уз уважавање њихове различитости и претходних постигнућа - Наставник припрема материјале за ИОП - Прилагођавање начина рада и наставног материјала индивидуалним карактеристикама сваког ученика (индивидуализација, ИОП, прилагођавање наставе са 4. на 5. разред, иницијални тестови и сл.) - Организовање приредби и других ваннаставних активности за важне датуме (Дечија недеља, Нова година, Божић, Св. Сава, „Теткин дан“, Дан школе, Дан изазова итд) - Одржавање спортских, културних и друштвених манифестација (маскембал, Снежни четвртак, посете Завичајном музеју, заједнички излети, екскурзије) и организовање интерних такмичења и конкурса са наградама и похвалама (јесењи и пролећни крос, Еко јелка...) - Спровођење система награђивања за редовно похађање и активно учешће у настави и ваннаставним активностима	одељењске сарешине, наставници, ученици	Материјал за ИОП, Тестови, Штампани материјали прилагођени карактеристикама ученика,	Током школске године
---	---	--	----------------------

Чланови тима за самовредновање у школској 2026/27. години:

Р.бр.	Презиме и име	Радно место	Основ ангажовања	Улога у тиму
1.	Ристић Сандра	наставник српског језика	представник школе	координатор тима
2.	Ристић Александар	наставник историје	представник школе	члан тима
3.	Марјановић Ирена	андрагошки асистент	представник школе	члан тима

4.	Милошевић Јелена	наставник енглеског језика	представник школе	члан тима
5.	Ранђеловић Дарко	психолог школе	представник школе	заменик координатора
6.	Ристић Бојан	директор школе	представник школе	члан тима
7.	Тодоровић Марко	представник ЛС	представник ЛС	члан тима
8.	Богдановић Иван	стручни сарадник у Заводу	представник СР	члан тима
9.	Антић Лана	ученик VII разреда школе	представник УП	члан тима

7.5. ПЛАН РАДА ТИМА ЗА ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ КВАЛИТЕТА И РАЗВОЈ УСТАНОВЕ

План рада тима за обезбеђивање квалитета и развој установе за школску 2026/27. год. и састав овог тима дати су у наставку табеларно.

Чланови тима за обезбеђивање квалитета и развој установе у школској 2026/27. години:

Р.б р.	Презиме и име	Радно место	Основ ангажовања	Улога у тиму
1.	Ристић Бојан	директор школе	представник школе	координатор
2.	Рајковић Ана	наставник руског језика	представник школе	члан тима
3.	Ристић Александар	наставник историје	представник школе	заменик координатора
4.	Видојковић Тањица	наставник ликовне културе	представник школе	члан тима
5.	Маријановић Ирена	андрагошки асистент	представник школе	члан тима
6.	Радовановић Даница	наставник руског језика	представник школе	члан тима
7.	Тодоровић Марко	Представник ЛС	представник ЛС	члан тима
8.	Тодоровић Милица	стручни сарадник - психолог	представник СР	члан тима
9.	Јованић Јован	ученик VII разреда школе	представник УП	члан тима

План рада тима за обезбеђивање квалитета и развој установе дат је табеларно:

Р.бр.	Активности	Реализатори	Време
1.	Анализа положаја школе у окружењу; сагледавање и дефинисање свих могућности за њен рад и развој на основу унутрашњих и спољашњих ресурса	чланови тима, тим за самовредновање	Септембар, Фебруар
2.	Организовање сарадње са представницима различитих установа и институција, са органима и другим субјектима у школи у циљу остваривања и развијања сарадње и унапређивања квалитета рада	директор школе, чланови тима	Октобар
3.	Праћење реализације приоритетних задатака дефинисаних Годишњим планом рада школе и Школским развојним планом	чланови тима, стручни актив за развојно планирање	Јануар, Јун
4.	Праћење примене одредаба закона, Статута и других општих аката школе чија је примена неопходна за обезбеђивање квалитета и развој	чланови тима, секретар, директор школе	Јануар, Јун
5.	Праћење остваривања циљева и стандарда постигнућа	чланови тима, тим за самовредновање	Јануар, Јун
6.	Праћење и утврђивање резултата рада ученика и полазника образовања одраслих у односу на очекиване резултате	чланови тима, тим за самовредновање	на класификационим периодима и на крају школске године
7.	Праћење развоја компетенција у односу на захтеве квалитетног васпитно-образовног рада, резултате самовредновања и спољашњег вредновања	чланови тима, тим за развој међупред. компетенција и предузет.	Јануар, Јун
8.	Праћење и вредновање резултата рада наставника и стручних сарадника школе и давање мишљења у поступку за стицање звања	директор школе, чланови тима	Јун, Август, по потреби током године
9.	Разматрање и јачање капацитета школе за израду пројеката у вези са обезбеђивањем квалитета и даљим развојем и учешће тима у изради самих пројеката у вези са обезбеђивањем квалитета и развојем	чланови тима, тим за праћење и припрему пројеката, директор школе	током године

10.	Обезбеђивање и унапређивање квалитета образовно-васпитног рада школе и развој методологије самовредновања у односу на очекиване резултате рада	чланови тима, тим за самовредновање	током године
11.	Учествовање у изради аката која се односе на обезбеђивање квалитета и развој школе и само учествовање у обезбеђивању услова за исто	чланови тима, секретар, директор школе	током године

7.6. ПЛАН РАДА ТИМА ЗА РАЗВОЈ МЕЂУПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА И ПРЕДУЗЕТНИШТВА

Табеларно је дат план рада тима за развој међупредметних компетенција и предузетништва који ће се реализовати током школске 2026/27. године.

Р.бр.	Активности	Реализатори	Време
1.	Подстицање наставника да креирају и изводе часове и друге облике наставних и ваннаставних активности којима се развијају међупредметне компетенције	чланови тима, стручни сарадници, директор школе	Август, Септембар
2.	Промоција предузетништва кроз организовање предавања, радионица, изложби или посете различитим манифестацијама	предметни наставници	током године
3.	Наставници реализују повезивање исхода предмета са међупредметним компетенцијама	предметни наставници, стручни сарадници	током године
4.	Наставници осмишљавају различите заједничке активности наставника и ученика којима се подстиче развој међупредметних компетенција и развој предузетништва	предметни наставници, стручни сарадници	током године
5.	Наставници подстичу ученике на активно учешће у савременом друштву које се мења	предметни наставници, чланови тима, одељењске старешине	током године
6.	Наставници посебну пажњу у свом раду (кроз остављање исхода) обраћају на развој кључних компетенција за целоживотно учење	предметни наставници, чланови тима, одељењске старешине	током године
7.	Промоција предузетништва кроз активности израде употребних и украсних предмета и њихову продају на изложбама и смотрама поводом Нове године, Дана школе и сл.	координатори секција, координатори рада УП	током године, за посебне празнике

Чланови тима за развој међупредметних компетенција и предузетништва са задужењима у школској 2026/27. години дати су табеларно:

Р.бр .	Презиме и име наставника	Радно место	Задужење у тиму
1.	Ранђеловић Јелена	наставник технике и технологије	координатор тима
2.	Симић Љубинка	наставник ромског језика	члан тима
3.	Ћирић Маја	наставник разредне наставе	члан тима
4.	Петровић Лидија	наставник математике	члан тима
5.	Милошевић Марина	стручни сарадник педагог	заменик координатора
6.	Ристић Бојан	директор школе	члан тима
7	Маринковић Даница	наставник математике	члан тима
8	Маркановић Мили	представник УП	члан тима
9	Јеленковић Марко	представник ЛС	члан тима
10	Тасић Ненад	представник СР	члан тима

7.7. ПЛАН РАДА ТИМА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНИ РАЗВОЈ

План рада тима за професионални развој дат је табеларно:

Р.бр .	Активности	Реализатори	Време
1.	Анализа личних планова стручног усавршавања и професионалног развоја наставника и стручних сарадника и израда школског годишњег плана стручног усавршавања у установи и ван установе	предметни наставници, стручни сарадници, директор школе	Август, Септембар
2.	Обавештавање наставника о актуелним програмима обуке и стручним скуповима и њихова организација у школи или за запослене школе у другим установама	чланови тима, директор школе	током године
3.	Израда протокола праћења и само праћење реализације стручног усавршавања у установи и ван установе, анализа реализације стручног усавршавања и израда неопходних извештаја о	стручни сарадници, директор школе	Јун, Август

	стручном усавршавању и професионалном развоју		
4.	Праћење рада приправника и пружање неопходне помоћи и подршке у професионалном развоју	ментор, психолог школе	током године
5.	Израда инструмената за испитивање личних интересовања и афинитета наставника и стручних сарадника у вези са стручним усавршавањем и анализа података добијених испитивањем	чланови тима, психолог школе, директор школе	Јануар, Јун
6.	Израда инструмената за самопроцену рада и професионалног развоја наставника и стручних сарадника школе	Чланови тима, психолог школе, директор школе	Јануар, Јун
7.	Прикупљање и обрада података о стручном усавршавању наставника и стручних сарадника и израда извештаја о реализацији школског годишњег плана стручног усавршавања у установи и ван установе	Чланови тима, психолог школе, директор школе	Август

Чланови тима за професионални развој у школској 2026/27. години:

Р.бр .	Презиме и име наставника	Радно место	Задужење у тиму
1.	Ранђеловић Дарко	психолог школе	координатор тима
2.	Миљковић Бобана	наставник физике	члан тима
3.	Ђорђевић Николас	наставник хемије	члан тима
4.	Милошевић Јелена	наставник енглеског језика	члан тима
5.	Петровић Ана	наставник биологије	члан тима
6.	Радивојевић Дејан	наставник разедне наставе	заменик координатора
7.	Ристић Бојан	директор школе	члан тима
8.	Тодоровић Марко	представник ЛС	члан тима
9.	Милосављевић Милена	представник СР	члан тима

7.8. ПЛАН РАДА ТИМА ЗА ПРАЋЕЊЕ И ПРИПРЕМУ ПРОЈЕКТА

План рада тима дат је табеларно:

Планиране активности	Време реализације	Носиоци активности	Учесници активности
Састанак Пројектног тима	Септембар	Пројектни тим	Чланови Пројектног тима
Разматрање могућности конкурисања за пројекат	Септембар – мај	Пројектни тим	Чланови Пројектног тима
Подношење извештаја о раду пројектног тима	Јун	Пројектни тим	Чланови Пројектног тима
Завшни састанак Пројектног тима и стратешки план са следећу годину	Јун	Пројектни тим	Пројектни тим Директор

Циљ рада Тима и састав тима дати су наставку:

Циљ: У складу са Развојним планом школе проналазити и конкурисати на конкурсе на којима се додељују средства за развој школе.

Средства: Праћење конкурса преко Интернета и израда конкурсне документације на основу добијених информација од специјализованих служби за праћење конкурса.

План:

- Унапређење мултимедијалне опремљености
- Набавка књига, приручника и стручне литературе
- Конкурси за поправке и опремање школе
- Конкурси за пројекте за стручно усавршавање и размену искустава

Чланови тима са задужењима у тиму дати су табеларно:

Р.бр.	Презиме и име наставника	Радно место	Задужење у тиму
1.	Ђорђевић Никола	наставник хемије	координатор тима
2.	Грујић Јелена	дипл. ек. за финансијско-рачуновод. послове	члан тима
3.	Павловић Милан	секретар школе	члан тима
4.	Павловић Александра	наставник географије	заменик координатора
5.	Милетић Марија	наставник физичког васпитања	члан тима
6.	Ранђеловић Јелена	наставник технике и технологије	члан тима
7.	Ристић Бојан	директор школе	члан тима
8.	Симић Љубинка	наставник ромског језика	члан тима

7.9. ПЛАН РАДА СТРУЧНОГ АКТИВА ЗА РАЗВОЈНО ПЛАНИРАЊЕ

Садржај/активности	Време реализације	Носиоци реализације	Начин праћења реализације
* Доношење плана рада актива за развојно планирање школску 2025/2026. годину * Израда плана активности и носиоца активности за школску 2026/2027. годину * Евалуација досадашње реализације ШРП-а и планова даљих активности	Септембар - Октобар	Актив за РП чине: 1. Ранђеловић Весна – наставник физике, председник актива 2. Јанковић Милан – наставник информатике, заменик председника 3. Ристић Бојан – директор школе члан актива	Записници са састанака актива, план активности за школску 2026/2027. годину
* Планирање реализације активности планирање школску 2025/2026. годину * Праћење реализације активности – евиденција реализованим активностима * Анализа постигнутих резултата након реализације одређених активности из ШРП-а	Новембар - децембар	4 Јелена Милошевић – наставник енглеског језика, члан актива	Записници са састанака актива, евиденције о реализованим активностима
* Помоћ наставницима у припреми часова, ради изложби, квизова... * Праћење реализације ШРП-а * Анализа постигнутих ефеката и мере за побољшање реализације	Фебруар – март		Записници са састанака актива, припреме за огледне часове и остале активности планиране ШРП-ом

*Организација семинара *Праћење примене стечених знања са семинара *Анализа постигнутих ефеката применом стечених знања на семинарима *Анализа реализације плана актива *Предлог плана рада актива за следећу школску годину	Мај- јун	5. Ранђеловић Дарко – психолог, члан актива 6. Милошевић Марина – педагог, члан актива 7. Ћирић Маја – проф. разредне наставе, члан актива 8. Јеленковић Марко – представник ЛС, члан актива 9. Васић Лазар – представник УП, члан актива 10. Јаневски Данијел – представник СР, члан актива	Записници са састанака актива, уверења са семинара, план актива за наредну школску годину
--	----------	---	---

7.10. ПЛАН РАДА СТРУЧНОГ АКТИВА ЗА РАЗВОЈ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Садржај/активности	Време реализације	Носиоци реализације	Начин праћења реализације
*Анализа Школског програма за 2024/2025. годину *Доношење анекса Школског програма *Праћење новина везаних Школски програм и реализацију *Праћење измена у Правилницима о наставном програму	Септембар - Октобар	Стручни актив за развој школског програма чине: Радивојевић Дејан, председник актива	Записници са састанака актива, увид у Школски програм
*Анализа реализације Школског програма *Предлози за успешније остваривање ШП	Новембар – децембар	Ристић Бојан, директор школе, члан актива Ћирић Маја – наставник разредне наставе	Записници са састанака актива, увид у Школски програм

*Анализа успешности повезаности ШП и ШРП *Анализа постигнућа ученика реализацијом ШП предлог мера за побољшање постигнућа *Праћење нових законских прописа везаних за ШП Школски програм *Предлагање нових чланова за допуну или измену стручног актива за развој школског програма	Фебруар – март	наставе, члан актива Петровић Лидија – наставник математике, члан актива Миленковић Тањица – наставник српског језика, заменик председника Милошевић Марина – педагог, члан актива Петровић Дарко – члан актива Павле Филипов – Ученички парламент, члан актива Ненад Тасић – представник СР, члан актива	Записници са састанака актива, увид у Школски програм, ШРП...
*Анализа реализације ваннаставних активности планираних Школским програмом *Предлози за новим активностима ученика или новим методама реализације *Анализа реализације Школског програма *Анализа предлога за измене који су дати у тој години, њихово разматрање и усвајање	Мај – јун		Записници са састанака актива, увид у Школски програм, извештај о реализацији наставних и ваннаставних активности, план актива за наредну школску годину

8. СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

Основни циљеви и задаци рада ОШ „Младост“ нису само стицање одређеног фонда знања преко основних наставних активности, већ из њих искористити основу за програмске садржаје, где ће ученици слободно развијати психофизичке способности, стицати нова знања, умења и вештине.

Планиране слободне активности у школи имаће посебан значај. Њима не само да се задовољавају одређене потребе ученика у којима могу да се искажу и да задовоље одређена своја интересовања, него се и превентивно делује како би се допринело развоју личности и потенцијала ученика, њиховом оспособљавању да се активно и одговорно укључе у друштвени живот и тиме смањењу бекстава и неповољних социјалних облика понашања као што су скитња, просјачење, крађе, насилништво, употреба алкохола и сл. За њихову реализацију биће задужени наставници који реализују одређене наставне предмете у школи.

Основни циљеви и задаци активности:

- задовољење посебних интересовања ученика за бављење неким другим активностима,
- постизање бољих резултата а самим тим и повећање радне способности,
- креативно коришћење слободног времена,
- могућност слободног избора активности и учествовање у бирању програмских садржаја као и метода рада,
- усвајање нових садржаја који нису обухваћени редовним програмима,
- индивидуално исказивање сазнања и радне способности,
- учешће ученика у изради Правилника понашања у групи којој припада и прихватање тих правила,
- развијање толеранције према различитим мишљењима, ставовима, новинама,
- истрајност у савладавању проблема, превазилажење неуспеха,
- развијање самоконтроле и упорности.

Реализација слободних активности у школи омогућује следеће исходе:

- ученик постаје свестан своје индивидуалности, својих квалитета и могућности што га охрабрује да наступа стваралачки,
- ученик се прилагођава новој школској средини,
- елиминишу се негативни утицаји на развој личности ученика (ПАС, алкохол, пушење, бекства, скитња),
- ученик самостално препознаје и решава проблеме са којима се суочава,
- има више времена за ангажовање и завршавање започетих активности.

Наведени исходи доприносе укупном развоју личности и потенцијала ученика, њиховом оспособљавању да се активно и одговорно укључе у друштвени живот. Начин спровођења слободних активности треба да обезбеди бољу комуникацију на релацији ученик-наставник, ученик-ученик и ученик-остали запослени у школи.

8.1. ПЛАН РАДА СЕКЦИЈА

У текућој школској години радиће следеће секције, односно активности, у складу са Школским програмом, а узимајући у обзир могућности и интересовања ученика као и ангажовање наставника у оквиру 40-то часовне радне недеље, и за њихову реализацију биће задужени следећи наставници:

Секција - група	Годишњи фонд часова	Водитељ – реализатор
Драмска секција (V - VIII разред)	5	Миленковић Тањица
Секција из енглеског језика (V - VIII разр)	5	Јелена Милошевић
Еколошка секција (V - VIII разред)	5	Петровић Ана
Ликовна секција (V - VIII разред)	5	Видојковић Тањица
Моделовање (V - VIII разред)	5	Ранђеловић Јелена
Хор и оркестар (V - VIII разред)	5	Звездић Саша

8.2. ПЛАН СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ

Школа је у обавези да ученицима понуди листу од најмање три слободне наставне активности, а ученик обавезно бира једну од њих и похађа током целе школске године. Слободне наставне активности реализују се по програму који је припрема и развила сама школа или по програмима које су претходно припремили и донели Завод за унапређивање образовања и васпитања и стручна друштва (нпр. Животне вештине, Медијска писменост, Вежбањем до здравља, Цртање, вајање и сликање, Чуvari природе, Музиком кроз живот, Сачувајмо нашу планету, Моја животна средина, Уметност, Предузетништво, Домаћинство, Филозофија са децом). Ове активности школа планира у складу са потребама ученика и узимајући у обзир све специфичности наших ученика, као и у складу са својим ресурсима (као што су материјални услови, кадровски услови, средински услови, опремљеност наставним средствима и дидактичким материјалима...), просторним могућностима и интересовањима и могућностима ученика.

Узимајући у обзир интересовања и могућности ученика, као и кадровске, просторне и материјалне могућности, у школи се тренутно могу реализовати све предложене наставне активности ЗУОВ-а и стручних друштава јер у потпуности покривају различита интересовања и области, и нема потребе за увођењем активности које би развила сама школа. Могуће наставне активности које би школа предложила, у складу са захтевима које може да испуни, су Креативна информатика, Занимљива географија, Ја и други, Живот у прошлости и сл.

Сврха ових активности је подршка прилагођавању на школску средину и заједницу и развој социјализације и позитивних ставова неопходних за укључивање у живот и самостално обављање основних активности које се од појединца очекују у савременом друштву, затим задовољавање и даље проширивање ученикових интересовања, дружење са вршњацима кроз заједничко делање, исказивање способности, осамостаљивање, развој неких вештина, оснаживање ученика да препознају своја интересовања и способности које су важне за професионални развој и доношење одлука за наставак школовања. Зато ученици могу сваке године бирати различите слободне наставне активности.

У наставку је дат преглед слободних наставних активности које се реализују током школске године, на основу испитивања интересовања ученика и изјашњења на анкетном листу.

Слободна наставна активност	Разред	Годишњи фонд часова	Задужени наставник
Слободне наставне активности	I-IV	36	Ћирић Маја
Медијска писменост	V	36	Ристић Сандра
Вежбањем до здравља	VI	36	Милетић Марија
Домаћинство	VII	36	Петровић Ана
Домаћинство	VIII	34	Петровић Ана

8.3. ПЛАН ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

8.3.1. ДОПУНСКА НАСТАВА

Допунска настава се организује за ученике који, из неког разлога, заостају у савладавању наставног програма. Организује се са једним часом недељне норме, односно 36 часова годишње. Допунска настава је средство педагошке интервенције у ситуацијама у којима се поступцима редовне наставе не могу постићи задовољавајући резултати једног дела ученика. Организује се управо за ученике који у редовној настави теже савладавају делове прописаног програма, па им је потребна допунска помоћ ради нормалног напредовања у редовној настави. Празнине које се показују у редовној настави онемогућују ученику даље напредовање, па се попуњавају повременом допунском наставом. У суштини, програм редовне наставе отуда је уједно и програм допунске наставе.

Проблеми ученика којима је неопходна допунска настава и који се због њих и укључују у овај вид подршке веома су различити: психо-моторичке сметње, неприлагођено понашање, дуже изостајање са наставе, проблеми емотивне природе, неадекватни услови учења ван школе и сл, а може се организовати и са ученицима који немају потребно самопоуздање или нису довољно мотивисани за рад. Организује се према потреби, а колико ће трајати и који ће ученици бити укључени варира током школске године. Ученик може бити укључен у допунску наставу једнократно, кроз дужи временски период или повремено.

У школи се, у првом циклусу за ученике од првог до четвртог разреда, наизменично, на недељном нивоу, изводи допунска настава из српског језика и допунска настава из математике, као и додатна настава из математике. У другом циклусу, за ученике од петог до осмог разреда, допунска настава реализује се из предмета који се полажу на завршном испиту (српски језик, математика, историја, географија, биологија, физика и хемија) као и из страних језика јер су неопходни за комуникацију и живот у савременом друштву. Најзад, у образовању одраслих, с обзиром на другачији концепт наставног рада и на основу досадашњих искустава и потреба за савладавањем садржаја неопходних одраслом полазнику, допунска настава организује се из следећих предмета: из предмета који се полажу на завршном испиту (српски језик, математика, историја, географија, биологија, физика и хемија), из страних језика, дигиталне писмености и основних животних вештина (у првом циклусу), односно одговорног живљења у грађанском друштву (у другом и трећем циклусу) јер су ови садржаји неопходни за комуникацију и живот у савременом друштву.

У наставку је дат преглед наставних предмета из којих се реализује допунска настава током школске године. За реализацију задужени су наставници који предају одређеном разреду/циклусу наставни предмет из којег је планирано извођење овог облика наставног рада. Допунска настава се реализује само на основу указане потребе, па може бити и мањих одступања у погледу реализованог броја наставних часова током године из појединих предмета.

Наставни предмет из кога се реализује допунска настава	Разред/циклус	Годишњи фонд часова	Задужени наставник
Српски језик	I-IV	18	Ћирић Маја
Математика	I-IV	18	Ћирић Маја
Српски језик	V-VIII	18	Миленковић Тањица
Математика	V-VIII	36	Петровић Лидија
Руски језик	V-VIII	9	Рајковић Ана / Стевановић Јована (замена Радовановић Даница)
Енглески језик	V-VIII	9	Савић Ана (замена Јелена Милошевић)
Историја	V-VIII	7	Петровић Дарко / Ристић Александар
Географија	V-VIII	7	Младеновић Бранислав/ Павловић Александра
Биологија	V-VIII	7	Петровић Ана
Физика	VI-VIII	7	Ранђеловић Весна
Хемија	VII-VIII	7	Ђорђевић Никола
Српски језик	I циклус	34	Радивојевић Дејан
Математика	I циклус	34	Радивојевић Дејан
Основне животне вештине	I циклус	8	Павловић Александра
Дигитална писменост	I-III циклус	8	Јанковић Милан
Енглески језик	I-III циклус	8	Савић Ана (замена Јелена Милошевић)
Српски језик	II-III циклус	34	Ристић Сандра
Математика	II-III циклус	34	Петровић Лидија
Историја	II-III циклус	8	Ристић Александар
Географија	II-III циклус	8	Павловић Александра
Биологија	II-III циклус	8	Видојковић Тамара
Физика	II-III циклус	8	Миљковић Бобана
Хемија	II-III циклус	8	Ђорђевић Никола
Одговорно живљење у грађ.друш.	II-III циклус	8	Павловић Александра/Петровић Ана
Примењене науке	II-III циклус	8	Петровић Ана

Предузетништво	II-III циклус	8	Петровић Ана / Јанковић Милан
----------------	---------------	---	-------------------------------

Кораци који се реализују при укључивању ученика у допунску наставу су следећи:

- Први корак за укључивање ученика у допунску наставу је идентификација ученика којима је помоћ потребна, а врши се испитивањем ученикових потешкоћа у савладавању градива и тражењем узрока њихове појаве.
- Други корак је идентификовање садржаја из српског језика или математике које ученик није усвојио, што се реализује праћењем постигнућа ученика на часовима редовне наставе наведених наставних предмета.
- Трећи корак је израда програма за сваког ученика укљученог у допунску наставу у писменој форми, који подразумева садржаје и активности којима ће се исти реализовати и реализација тог програма на часовима допунске наставе.
- Четврти корак је праћење и контролисање даљег учениковог напретка, најпре у допунској, а онда и редовној настави како би се учили резултати овог вида подршке.

8.4. ПЛАН ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ ЗА ЗАВРШНИ ИСПИТ

Припремна настава реализује се из предмета које ученици/полазници образовања одраслих полажу на Завршном испиту. Наставни предмети из којих се реализује припремна настава за завршни испит су: српски језик, математика, историја, географија, биологија, физика и хемија. Припремна настава из свих наведених предмета организује се у функционалном основном образовању одраслих пошто полазници полажу тестове из свих тих предмета на јединственом тесту, док се у редовном образовању организује из српског језика, математике и трећег – изборног предмета који ученици бирају са листе од пресосталих пет предмета (историја, географија, биологија, физика и хемија). Реализује се током другог полугодишта завршног разреда по посебном распореду који доноси директор школе. За образовање одраслих реализација се планира за мај и јун месец, а за ученике осмог разреда за јун месец, у две седмице након завршетка редовне наставе, а пре полагања Завршног испита, у складу са Календаром рада.

Број часова припремне наставе, носиоци реализације и време реализације припремне наставе из свих предмета дат је табеларно.

Наставни предмет из кога се реализује припремна настава	Разред/циклус	Годишњи фонд часова	Време реализације	Задужени наставник
Српски језик	VIII	10	31.5-11.6.2027	Миленковић Тањица
Математика	VIII	10	31.5-11.6.2027	Петровић Лидија
Историја	VIII	10	31.5-11.6.2027	Петровић Дарко
ГеМатематикаографија	VIII	10	31.5-11.6.2027	Павловић Александра
Биологија	VIII	10	31.5-11.6.2027	Петровић Ана
Физика	VIII	10	31.5-11.6.2027	Ранђеловић Весна

Хемија	VIII	10	31.5-11.6.2027	Ђорђевић Никола
Српски језик	III циклус	10	мај-јун 2027.	Ристић Сандра
Математика	III циклус	10	мај-јун 2027.	Петровић Лидија
Историја	III циклус	10	мај-јун 2027.	Ристић Александар
Географија	III циклус	10	мај-јун 2027.	Павловић Александра
Биологија	III циклус	10	мај-јун 2027.	Видојковић Тамара
Физика	III циклус	10	мај-јун 2027	Миљковић Бобана
Хемија	III циклус	10	мај-јун 2026.	Ђорђевић Никола

8.5. ПЛАН ЕКСКУРЗИЈЕ УЧЕНИКА ЗА ШКОЛСКУ 2026-27. ГОДИНУ

Екскурзија ученика школе планирана је на релацији Књажевац – Национални парк "Ђердап" – Књажевац, за друго полугодиште школске 2026/27. године, односно за мај месец 2027. године. Ранијих година успешно су реализоване екскурзије по плану за сваку школску годину. И ове године ће се настојати да иста буде реализована у складу са предвиђеним планом датим у наставку.

8.5.1. Планирана релација и садржаји, места која се обилазе, носиоци активности и време реализације екскурзије за школску 2026/27. годину

Планирана релација екскурзије, садржаји који се упознају, места која се обилазе, носиоци активности задужени за организацију и реализацију екскурзије и време реализације екскурзије дати су у следећој табели:

Релација	Места која се обилазе	Планирани садржај	Носиоци активности
Екскурзија до Националног парка "Ђердап" на релацији: Књажевац – Неготин-Кладово -Доњи Милановац-Лепенски вир-Књажевац	-- Неготин - Мокрањчева кућа - Кладово - ХЕ „Ђердап“ - Градски музеј - тврђава Фетислам - Доњи Милановац - Лепенски вир	- посета и разгледање - разговор - музеј - хидроелектрана - клисура - археолошко налазиште - одмаралиште - средњовековни град - боравак у природи	- директор школе - одељењске старешине - васпитачи Завода за васпитање деце и омладине

8.6.2. План пута екскурзије

07:00 – полазак испред школе
08:45 – путовање до Неготина
09:30 – Обилазак Мокрањчеве куће
10:00 – Полазак за Кладово и посета Градском музеју и ХЕ "Бердап"
14:00 – Обилазак тврђаве Фетислам
15:30 Посета Лепенском виру
17:00 – повратак ка Књажевцу

По повратку са екскурзије, стечена знања и искуства треба што више интегрисати у наставни процес. Пожељно је са ученицима разменити утиске, извршити систематизацију и обраду података добијених током екскурзије, а од прикупљеног материјала (цртежи и фотографије уметничког блага манастира и диносауруса, биљног и животињског света, културно-историјских споменика, установа културе, природних лепота...) приредити изложбу, као пригодан начин да се реализована екскурзија представи на нивоу школе.

9. КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА У ОШ "МЛАДОСТ"

Критеријуми оцењивања су усклађени Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању који је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 34/2019 од 17.5.2019. године, ступио је на снагу 25.5.2019, а примењује се почев од школске 2019/2020. године, бр.59/20 и 81/2020.

9.1. ПРВИ РАЗРЕД Критеријуми оцењивања за први разред основне школе

Ученици првог разреда оцењују се описном оценом оријентисаном ка исходима, из свих наставних предмета. Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика је формативно и сумативно и реализује се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Потребно је да наставник континуирано и на примерен начин указује ученику на квалитет његовог постигнућа тако што ће повратна информација бити прилагођена, довољно јасна и информативна како би имала улогу подстицајне повратне информације.

Повратна информација треба да буде увременењена, дата током или непосредно након обављања неке активности; треба да буде конкретна, да се односи на

активности и продукте ученика, а не на његову личност и да буде позитивно интонирана, односно да прво садржи оне елементе који су за похвалу, а тек потом оне које би ученик требало да развија и унапређује. Оно започиње иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази и у односу на који ће се процењивати његов даљи ток напредовања. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода

Предмет	Период	Први ниво (најбољи)	Друго ниво	Трећи ниво
Српски језик	Прво тромесечје	-Правилно изговара све гласове, везује их за слова, а слова у речи. -Чита краће текстове са разумевањем. -Правилно и самостално пише једноставним и пуним реченицама. Самостално исказује своје мишљење. -Правилно употребљава тачку и велико слово.	-Правилно шчитава повезујући речи у реченицу, правилно пише слова и повезује их у речи. -Одваја речи приликом писања. -Одговара на питања пуном реченицом и дословно понавља краће садржаје. -Самосталан је у исказивању свог мишљења.	-Изговара гласове, везује их за слова. -Шчитава и делимично разумева прочитано. -Пише по диктанду, грешкама. -Уочава главне ликовне у тексту.

	Прво полоугодиш те (закључна оцена)	- Успешно је савладао сва штампана и писана слова. - Чита са разумевањем. - Пише без грешке. - Самостално препричава краће садржаје и прича о догађајима.	- Зна и штампана и писана слова и међусобно их разликује. - Чита повезујући речи у реченицу. - Пише по диктату са по неком грешком. - Одговара на питања пуном реченицом.	- Разликује писана од штампаних слова. - Пише по диктату са извесним грешкама. - Шчитава и делимично разуме прочитано.	- Разликује писана од штампаних слова. - Пише по диктату са извесним грешкама. - При читању словка.
Српски језик	Мишљење наставника о раду и напредовањ у ученика (прво полугодишт е)	- Ученик је успешно савладао предвиђене садржаје. - Чита са разумевањем, пише без грешака. - Самостално исказује своје мишљење пуним реченицама.	- Ученик је уз велики труд и рад успешно савладао сва слова. - Чита са разумевањем, пише по диктату са мањим грешкама. - Правилно употребљава тачку и велико слово.	- У односу на предзнање са почетка школске године ученик је напредовао у писању и шчитавању с тим што делимично разуме прочитано. - Несигуран је при употреби тачке и великог слова. - Пуном реченицом одговара на постављено питање. - Препорука је да вежба читање и писање и употребу тачке и великог слова.	- Ученик је почео шк. годину без предзнања у погледу познавања слова, читања и писања. - Напредује спорије од очекиваног, распознаје сва слова, преписује текст са табле, а по диктату пише са извесним грешкама. - Препорука је да посебну пажњу посвети писању и усавршавању технике читања.

Српски језик		-Савладао је читање и писање, разликује знаке интерпункције као и обавештајну, упитну и узвичну реченицу. -Уочава главне ликове и	-Савладао је читање и писање, разликује знаке интерпункције као и обавештајну, упитну и узвичну реченицу. -Уочава главне ликове,	-Правилно пише слова и повезује их у речи. Правилно шчитава и разуме прочитано. -Уз	-Познаје сва штампана слова и разликује их од писаних. -Лагано шчитава. -При писању везује слова у реч и одваја речи
--------------	--	---	--	---	---

		њихове особине као и просторне и временске односе. -Дословно понавља краће садржаје и самостално описује бића по битним обележјима.	просторне и временске односе.	подстицај препричава краће садржаје и прича о догађајима из окружења. -Још увек греши при употреби тачке и великог слова. Разликује тачку, упитник и узвичник.	при писању. Не разликује основне елементе правописа. -Словка при читању. -Уз помоћ учитеља уочава главне ликове у тексту.
Српски језик	Крај године (закључна оцена)	-У потпуности савладао предвиђене садржаје. - Самостално пише без грешке. - Чита брзином нормалног говора.	-Савладао је читање и писање. -Познаје елементе правописа. - Уочава главне ликове у тексту и самостално изражава своје мишљење.	-Правилно повезује слова у реч, шчитава и разуме прочитано. -Уз подстицај препричава краће садржаје и прича о догађајима.	-Преписује текст штампаним словима. -Словка при читању. - Уз подстицај уочава ликове и догађаје у тексту.

Српски језик	Мишљење наставника о раду и напредовањ у ученика (крај године)	-Ученик је у потпуности савладао све предвиђене садржаје. - Чита брзином нормалног говора и пише без грешке. - Препорука је да и даље вежба чита и писање како би наставио и даље да напредује у другом разреду.	-Ученик је показао велико напредовање у току другог полугодишта. -Савладао технику читања и писање. - Успешно изражава своје мишљење о ликовима у тексту. -Познаје основе правописа. -Препорука је да и даље вежба читање како би стекао брзину нормалног говора.	- Ученик је напредовао у току другог полугодишта. - Правилно повезује слова у речи, шчитава и разуме прочитано. -Препричава краће садржаје, прича о догађајима, али још увек није самосталан. -Препорука је да вежба читање, ради на брзини писања и уредности при писању.	- Ученик је напредовао у току другог полугодишта. Преписује одвајајући речи при писању. - Лагано шчитава непознати текст. Још увек је несамосталан у уочавању ликова и догађаја у тексту. -Препорука је да и даље вежба читање и писање.
--------------	--	--	---	--	---

Предмет	Период	Први ниво (најбољи)	Друго ниво (оцена 4)	Трећи ниво (оцене 2 и 3)	Четврти ниво (незнатно напредовање)
Математика	Прво тримесечје	-Разликује и именује геометријска тела и фигуре. -Одређује положај предмета према себи, другој особи и другом предмету. -Црта отворену и затворену линију уз правилно коришћење лењира. Правилно користи одреднице у, на, ван.	-Одређује положаје предмета према себи. Разликује геометријска тела и фигуре. -Црта отворену и затворену линију и правилно користи одреднице у, на, ван. -Групише предмете према више особина. -Броји, чита, пише и упоређује бројеве до 10. -Сабира и одузима до 10 једноставне текстуалне задатке.	-Разликује предмете према величини, облику и боји. -Разликује и уз помоћ именује и црта отворену и затворену линију. -Правилно користи одреднице у, на, ван. -Групише предмете према два особинама. -Броји, чита и пише бројеве до 10, решава једноставне задатке са сабирањем и одузимањем уз мање грешке.	-Уз помоћ и подстицај разликује предмете према величини, облику и боји. -Распознаје различите врсте линија. -Разуме одреднице у, на, ван. -Групише предмете према једној особини. -Пише бројеве до 5 и броји помоћу дидактичког материјала, али не разуме количину. -Уз подстицај учитеља, а уз помоћ
		-Сабира и одузима до 10 и познаје термине и знаке сабирања и одузимања. Са лакоћом решава текстуалне задатке.			дидактичког материјала сабира и одузима до 5.

	Прво полуугодиште (закључна оцена)	- Сабира и одузима до 10 и познаје термине и знаке сабирања и одузимања. - Са лакоћом решава текстуалне задатке.	- Броји , чита, пише и упоређује бројеве до 10. - Сабира и одузима до 10 једноставне текстуалне задатке.	- Разликује предмете према величини, облику и боји. - Правилно користи одреднице у, на, ван. - Броји , чита и пише бројеве до 10, решава једноставне задатке.	- Разликује предмете према величини, облику и боји. - Разуме одреднице у, на, ван. - Групише предмете према једној особини. - Уз подстицај сабира и одузима до 5.
Математика	Мишљење наставника о раду и напредовању ученика (прво полуугодиште)	- Сабира и одузима до 10 и познаје термине и знаке сабирања и одузимања. Са лакоћом решава текстуалне задатке. - Препоручујем да и даље вежба задатке како би их са успехом решавао.	- Броји , чита, пише и упоређује бројеве до 10. - Сабира и одузима до 10 и решава једноставне текстуалне задатке. - Препоручујем да ученик више пажње посвети вежбању текстуалних задатака како би био сигурнији при њиховом решавању.	- Броји , чита и пише бројеве до 10, решава једноставне задатке са сабирањем и одузимањем уз мање грешке. - Препоручујем да се ученик више потруди како би савладао таблицу сабирања и одузимања до 10, што би му омогућило да у наредном периоду	- Разуме одреднице у, на, ван. - Групише предмете према једној особини и уз помоћ сабира и одузима до 5. - Пошто не разликује количину у наредном периоду је потребно радити на оспособљавању ученика да сабира и одузима до 10 и схвати количину.

				решава једноставне задатке без грешке.	
Математика	Треће тромесечје	-Броји, чита и пише бројеве до 20, међусобно их упоређује са употребом знакова веће, мање једнако. -Сабира и одузима бројеве до 20, познаје и користи математичку терминологију. -Броји, чита и пише и упоређује бројеве до 100. -Сабира и одузима до 100 и успешно решава текстуалне задатке.	-Броји, чита и пише бројеве до 20 и упоређује их уз коришћење знакова веће, мање, једнако. -Решава једноставне текстуалне задатке. -Броји, чита и пише бројеве до 100.	-Броји, чита и пише бројеве до 20 и упоређује их. -Сабира и одузима до 20. -Чита и пише бројеве до 100. -Разликује новчанице и користи их. -Зна ознаку непознатог броја.	-Броји чита и пише бројеве до 10 и упоређује их. -Сабира и одузима до 5 без грешке, а до 10 са грешкама. -Броји до 20 уз помоћ дидактичког материјала и не разликује количину. -Разликује метални и папирни новац.

Математика	Крај године (закључна оцена)	-Сабира и одузима до 100 и успешно решава текстуалне задатке.	-Решава једноставне текстуалне задатке до 20. -Броји , чита и пише бројеве до 100.	-Броји , чита и пише бројеве до 20 и упоређује их. -Сабира и одузима до 20. -Чита и пише бројеве до 100.	-Броји чита и пише бројеве до 10 и упоређује их. -Сабира и одузима до 5 без грешке, а до 10 са грешкама. -Зна да броји до 20.
Математика	Мишљење наставника о раду и напредовању ученика (крај године)	-Сабира и одузима бројеве до 20, познаје и користи математичку терминологију. -Броји , чита и пише и упоређује бројеве до 100. -Сабира и одузима до 100 и успешно решава текстуалне задатке. -Препорука је да и даље овако успешно примењује стечена знања у раду	-Броји , чита, пише и упоређује бројеве до 20. -Сабира и одузима до 20 и решава једноставне текстуалне задатке. -Броји , чита и пише бројеве до 100. -Препоручујем да ученик више пажње посвети вежбању текстуалних задатака како би био сигурнији при њиховом решавању.	-Броји , чита и пише бројеве до 20, решава једноставне задатке са сабирањем и одузимањем уз мање грешке. -Чита и пише бројеве до 100. -Препоручујем да се ученик више потруди како би савладао таблицу сабирања и одузимања до 20, што би му омогућило да у наредном периоду решава једноставне задатке без грешке.	-Како би ученик савладао сабирање и одузимање до 20, препорука је да се више ангажује и буде активнији у раду.

Предмет	Период	Први ниво (најбољи)	Друго ниво (оцена 4)	Трећи ниво (оцене 2 и 3)	Четврти ниво (незнатно напредовање)
Свет око о нас	Прво тромесечје	- Сарђује са вршњацима и одраслима у групи -Препознаје и уважава сличности и разлике међу људима -Препознаје осећања и поштује осећања других -Примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе,приликом кретања улицом са и без тротоара и приликом преласка улице	-Поштује о зна правила у групи којима припада -Уважава различитост својих вршњака и других људи -Препознаје своја осећања и потребе других -Зна правила понашања у школи и насељу -Својим речима описује опасне сизуације из свог окружења	-Именује групе којима припада и одређује своје место у њима -Препознаје своје жеље и интересовања -Чува своју,школску и имовину других -Препознаје правила безбедног понашања у школи и ван ње -Препознаје опасне ситуације у кући	-Уз помоћ наставника именује групе којима припада -Уз подстицај препознаје осећања -Одржава личну хигијену -Уз подршку препознаје правила понашања у школи и насељу -Уз помоћ даје примере опасног понашања у кући
	Прво полуугодиште (закључна оцена)	- Познаје и примењује знања о култури живљења и основна саобраћајна правила. -У потпуности је савладао предвиђене исходе.	-Познаје и поштује неке елементе културе живљења. -У већој мери је савладао предвиђене исходе	-Делимично је савладао предвиђене исходе за овај период.	-Исходи за овај класификациони период су у мањој мери савладани.

Свет око нас	Треће тромесечје	- Разуме и повезује везе у природи - Повезује биљке и животиње са условима живота у станишту - Разуме и повезује	-Уочава повезаност живе и неживе природе - Групише биљке и животиње у односу на станиште -Уочава сличности и	- Разликује живу и неживу природу - Именује биљке и животиње различитих станишта - Именује основне	- Уз помоћ наставника зна шта чини живу и неживу природу - Препознаје делове биљака, делове тела животиња и човека
--------------	------------------	--	--	--	---

		повезаност жових бића - Разуме утицај неживе природе на жива бића и обрнуто - Разликује облике рељефа - Схвата потребу очувања животне средине -Идентификује биљке из окружења на основу спољашњег изгледа -Зна и разуме улогу чука у свакодневном функционисању и сазнавању окружења	разлике између живих бића - Разликује основна својства елемената неживе природе - Познаје облике рељефа - Именује штетан утицај човека на природу - Зна делове свог тела и еихову улогу	карактеристике живих бића -	- Не угрожава биљке и животиње у свом окружењу - Идентификује биљке и животиње из окружења
--	--	--	---	--	---

Свет око нас	2. полугодиште	- Разликује природу и производе људског рада на примерима из непосредног окружења - Упоредије и групише особине различитих материјала - Уочава понашање различитих материјала под различитим спољашњим механичким и топлотним утицајем - Разуме природне појаве /смену обданице и ноћи,смену годишњих доба и временске прилике - Сналази се у времену и	-Зна да наброји материјале -Описује особине материјала -Опицавањем предмета - Уочава и именује различите природне појаве/смена обданице и ноћи,смена годишњих	- Именује различите материјале - На основу опивавања предмета разликује особине материјала - Именује дане у недељи,месеце у години,годишња доба - Познаје и користи временске односе пре,после,јуче,	- Препознаје материјале -Уз помоћ наставника описује особине материјала - Уз помоћ наставника именује дане у седмици и месеце у години - Препознаје временске одреднице пре,после,јуче,данс,сутра
--------------	-------------------	---	--	---	--

	Крај године (закључна оцена)	простору - Уочава узрочно последичен везе појава и процеса - Разуме и описује утицај природних појава на живи свет Самостално износи своје мишљење, зна узрочно-последичне везе у природи и примењује стечена знања.	доба,временске прилике - Сналази се у простору помоћу просторних одредница напред-назад,лево-десно, горе- доле и карактеристичних објеката - Уочава утицај природних појава на живи свет Разуме узрочно-последичне везе у природи.	данас,сутра - Препознаје временске одреднице напред-назад,лево-десно,горе-доле Познаје узрочно-последичне везе у природи.	Препознаје узрочно-последичне везе у природи уз већу помоћ.
--	------------------------------------	---	---	---	---

Предмет	Период	Први ниво (најбољи)	Друго ниво	Трећи ниво	Четврти ниво (незнатно напредовање)
Ликовна култура	Прво тромесечје	- Служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања, уз повремено истраживање поступака и могућности техника. - Самостално описује својим речима визуелне карактеристике по којима препознаје облике. - Самостално исказује утиске	- Служи се техникама ликовно-визуелног изражавања, уз посредовање учитеља повремено истражује поступке и могућности техника. - Описује визуелне карактеристике по којима препознаје облике уз малу	- Служи се техникама ликовно-визуелног изражавања, разликује боје, али их не примењује реално. -Уз помоћ описује визуелне карактеристике по	- Уз помоћ служи се неким техникама ликовно-визуелног изражавања. . -Уз помоћ и подстицај кратко описује визуелне карактеристике по којима препознаје облике

		о свом раду и радовима друге деце. - Педантан и уредан у раду.	помоћ - Искупује утиске о свом раду и радовима друге деце.	којима препознаје облике - Уз помоћ искупује утиске о свом и радовима друге деце.	
	Прво полугодиште (закључна оцена)	- Служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања, уз повремено истраживање поступака и могућности техника.	Служи се техникама ликовно-визуелног изражавања, уз посредовање учитеља повремено истражује поступке и могућности техника.	Служи се техникама ликовно-визуелног изражавања, разликује боје, али их не примењује реално.	Уз помоћ и подстицај служи се неким техникама ликовно-визуелног изражавања, у сврху израде свог рада.
	Треће тромесечје	-Самостално повезује особине и намену простора, употребних предмета и визуелних знакова у својој околини; уочено користи у свом ликовном раду.	-Уз повремену посредовање учитеља повезује особине и намену простора, употребних предмета и визуелних знакова у својој околини; уочено користи у свом ликовном раду.	-Разликује особине и намену простора, употребних предмета и визуелних знакова у својој околини; уочено користи у свом ликовном раду.	-Уз помоћ и подстицај разликује особине и намену простора, употребних предмета и визуелних знакова у својој околини; уочено користи у свом ликовном раду.
	Крај године (закључна оцена)	Успешно се служи средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања .	Служи се техникама и средствима ликовно-визуелног изражавања. Познаје ликовне садржаје и материјале.	Служи се неким техникама и средствима ликовно- визуелног изражавања. Препознаје неке ликовне садржаје и материјале.	Уз помоћ и подстицај служи се неким техникама и средствима ликовно- визуелног изражавања.

Предмет	Период	Први ниво (најбољи)	Друго ниво	Трећи ниво	Четврти ниво (незнатно напредовање)
Музичка култура	Прво тримесечје	- Самостално изводи песме и бројалице уз покрет. .	- Изводи песме и бројалице делимично уз покрет.	- Изводи песме и бројалице.	- Уз помоћ изводи песме и бројалице.
	Прво полоугодиште (закључна оцена)	- Разликује звуке из окружења и самостално изводи бројалице уз покрет. Веома је ангажован у свим музичким активностима током часа.	Самостално изводи песме и бројалице уз покрет. Воли музичке игре.	Изводи песме и бројалице уз мању помоћ.	Уз помоћ и подстицај изводи песме бројалице уз покрет.
	Треће тримесечје	- Зна да пева све научене песме по слуху. Успешно игра све научене игре. Изводи ритмичку пратњу без грешке. Воли да слуша уметничку музику.	- Пева све научене песме по слуху, игра све научене игре и изводи ритмичку пратњу .	- Зна да пева неке научене песме. Игра неке научене музичке игре. Делимично изводи ритмичку пратњу.	- Уз помоћ пева неке научене песме и игра неке научене музичке игре.
	Крај године (закључна оцена)	Зна да пева све научене песме по слуху. Успешно игра све научене игре. Изводи ритмичку пратњу без грешке. Воли да слуша уметничку музику,	Пева све научене песме, игра све научене игре и изводи ритмичку пратњу .	Зна да пева неке научене песме. Игра неке научене музичке игре. Делимично изводи ритмичку пратњу.	Уз помоћ пева неке научене песме и игра неке научене музичке игре.

Предмет	Период	Први ниво (најбољи)	Друго ниво	Трећи ниво	Четврти ниво (незнатно напредовање)
Физичко и здравствено васпитање	Прво тромесечје	-Напредује у развоју моторичких способности, Правилно и вешто изводи вежбе и природне облике кретања. Познаје и поштује правила у играма.	-Развија моторичке способности, Правилно изводи вежбе, и природне облике кретања. Познаје и поштује правила у играма.	- Спорије напредује у развоју моторичких способности. Изводи једноставне облике кретања. Учествоје у играма.	- Уз помоћ изводи вежбе и једноставне облике кретања. -Учествоје у играма.
	Прво полуугодиште (закључна оцена)	- Успешно изводи форме природног облика кретања. Вешт је и спретан, тако да се истиче при вежбању.	- Правилно изводи форме природног облика кретања и вежбања и учествује у заједничким активностима.	Изводи форме природног облика кретања и укључује се у заједничке активности .	Изводи неке форме природног облика кретања, уз подстицај се укључује у заједничке активности
	Треће тромесечје	- Познаје и поштује правила у играма и правила понашања на часу. Учествоје у заједничким активностима и успешно сарађује са вршњацима .Брине о правилном	Познаје и поштује правила у играма и правила понашања на часу. Учествоје у заједничким активностима и сарађује са вршњацима.	- Изводи одређене облике природног облика кретања. Воли да се такмичи и познаје правила игре, и углавном их се придржава.	- Изводи одређене облике природног облика кретања уз подстицај. Воли да се такмичи, уз помоћ учитеља поштује правила игре.

		држању тела.			
	Крај године (закључна оцена)	Вешто изводи вежбе, поштује правила у играма и правила понашања на часу.	Изводи вежбе, поштује правила у играма и правила понашања на часу.	Изводи вежбе уз мање грешке. Делимично поштује правила у играма и правила понашања на часу.	Уз помоћ и подстицај изводи вежбе, као и правила игре и понашање на часу.

Предмет	Период	Први ниво (најбољи)	Друго ниво (оцена 4)	Трећи ниво (оцене 2 и 3)	Четврти ниво (незнатно напредовање)
Грађанско васпитање	Прво тромесечје	Веома успешан		Успешан	
	Прво полугодиште (закључна оцена)	Веома успешан		Успешан	
Грађанско васпитање	Друго тромесечје	Веома успешан		Успешан	
Грађанско васпитање	Крај године (закључна оцена)	Веома успешан		Успешан	

Предмет	Период	Први ниво (најбољи)	Други ниво (оцена 4)	Трећи ниво (незнатно напредовање)
---------	--------	------------------------	----------------------	--------------------------------------

Верска настава	Прво тромесечје	Истиче се	Добар	Задовољава
	Прво полугодиште (закључна оцена)	Истиче се	Добар	Задовољава
Верска настава	Друго тромесечје	Истиче се	Добар	Задовољава
	Друго полугодиште (закључна оцена)	Истиче се	Добар	Задовољава

9.2. Критеријуми оцењивања за 2. разред

Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Ученик се оцењује бројчано из обавезних предмета, у складу са законом и правилником.

Бројчана оцена из обавезних предмета, у току школске године, утврђује се на основу следећих критеријума: **оствареност исхода, самосталност и ангажовање ученика**. Оцену одличан (5) добија ученик који:

- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
- лако логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;
- показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који:
- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;
- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Оцену добар (3) добија ученик који:

- у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;
- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;
- у довољној мери критички расуђује;
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку

наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;

- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који:

- знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;
- не изводи закључке који се заснивају на подацима;
- критички не расуђује;
- не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

Критеријуми оцењивања у настави Српског језика – 2. разред			
Тема: УЧЕЊЕ ДРУГОГ ПИСМА			
<i>Исходи:</i> На крају разреда ученик ће бити у стању да: • влада основном техником читања и писања латиничког текста;			
Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
- Разликује ћирилицу од латинице; може да запише речи латиницом; уме да уз помоћ запише краће реченице; слова обликује неправилно, често мешајући писма; - чита споро и често греша;	- Записује реченице, преписујући текст написан ћирилицом; често слова обликује нечитко; чита споро уз грешке; самостално латиницом записује реченице.	- Самостално чита и пише латиницом уз мање грешке.	- Користи латиницу исто као што користи ћирилицу; потпуно и самостално користи оба писма.
Тема: КЊИЖЕВНОСТ			
<i>Исходи:</i> На крају разреда ученик ће бити у стању да: • пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); • разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; • одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; • одреди редослед догађаја у тексту; • уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; • разликује стих и строфу; • уочи стихове који се римују; • објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни; • чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; • изражајно рецитије песму; • изводи драмске текстове; • износи своје мишљење о тексту;			
Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
- Препознаје делове песме: строфа и стих, уз помоћ; - Повезује догађаје у причи уз помоћ; - Препознаје главне и	- Препознаје делове песме: строфа и стих, уз помоћ, препознаје песничке слике уз подстицај; - Препознаје догађаје у	- Разликује делове песме: строфа и стих, Изражава доживљај песме те издваја песничке слике; - Уочава временску	- Самостално разликује делове песме; - Изражава доживљај песме и песничке слике уз давање примера; - Објашњава узрочно-

споредне ликове; наводи ликове у причи; примећујући основне особине ликова уз помоћ; -Уз помоћ разликује бајку, драмски текст, басну, причу и роман; - Углавном научи песму и уз помоћ је рецитије; - Уз помоћ и подстицај може да изведе једноставану улогу у драмском тексту; -Уз помоћ може да издвоји очигледну и јасну поуку басне; уме да препозна пословицу.	причи и повезује их уз подстицај; - Разврстава ликове на главне и споредне и препознаје основне особине ликова уз подстицај; - Разликује бајку, драмски текст, басну, причу и роман; - Рецитије песму уз мањи подстицај; - Уз мањи подстицај може да изведе једноставнију улогу у драмском тексту; -Уз подстицај издваја очигледну и јасну поуку басне; може да препозна пословицу.	повезаност догађаја у причи и наводи правилан редослед радње; - Издваја главне и споредне ликове; објашњава основне особине; - Уме да опише главне карактеристике књижевне врсте; - Изражајно рецитије песму; - Самостално изводи улоге у драмском тексту; - Самостално издваја поуку у басни, уме да објасни неке пословице.	последичну временску повезаност догађаја у причи и износи правилан редослед радње; - Разликује главне и споредне ликове и упоређује их; објашњава особине ликова и наводи примере; -Самостално описује главне карактеристике књижевне врсте дајући примере; - Самостално и изражајно рецитије доносећи доживљај песме слушаоцу; - Самостално и изражајно изводи улоге у драмском тексту; - Самостално издваја поуке у басни, самостално објашња пословице.
--	---	--	---

Тема: ЈЕЗИК*Исходи:***На крају разреда ученик ће бити у стању да:**

- разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике;
- разликује врсте речи у типичним случајевима;
- одређује основне граматичке категорије именица и глагола;
- разликује реченице по облику и значењу;
- поштује и примењује основна правописна правила.

Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
- Препознаје именице и глаголе помоћ; - Уз помоћ разликује реченице по облику и значењу; -Уз помоћ препознаје и разликује глас и слово; - Раставља речи на крају реда користећи цртицу	- Препознаје једноставне примере именица и глагола у говорној и писаној комуникацији; - Разликује реченице по облику и значењу у једноставним примерима; - Разликује глас и слово; - Раставља речи на крају	- Препознаје и разликује именицу и глагол као врсту речи међу другим речима у говорној и писаној комуникацији уз подстицај; - Разликује реченице по облику и значењу и даје једноставне примере;	- Разликује именицу и глагол као врсту речи међу другим речима у говорној и писаној комуникацији; -Разликује реченице по облику и значењу и даје сопствене примере; -Разликује глас, слово,

уз помоћ; -Углавном правилно изговара речцу ли, грешу у записивању упитних реченица; - Углавном правилно изговара речцу не , грешу у записивању; -- Примењује претходно научена правописна правила уз помоћ; - Пише вишечлана географска имена, често грешу; - Препознаје велико почетно слово у називима улица, тргова и градова, пише само уз помоћ. - Изговара и пише гласове <i>ч, ђ, ђ, ђ</i> у речима уз веће грешке.	реда користећи цртицу, често грешу; -- Правилно изговара речцу ли, понекад грешу у записивању упитних реченица; -Углавном правилно изговара речцу не, понекад грешу у записивању; -- Примењује претходно научена правописна правила уз мању помоћ; - Пише вишечлана географска имена уз више грешака; - Препознаје велико почетно слово у називима улица, тргова и градова, пише уз више грешака; - Изговара и пише гласове <i>ч, ђ, ђ, ђ</i> у речима уз грешке.	- Разликује слас, слово , самогласнике и сугласнике - понекад грешу; - Раставља речи на крају реда користећи цртицу уз понеку грешку; - Правилно изговара и записује речцу ли у упитним реченицама; - Правилно изговара и записује речцу не у одричним реченицама; -Разуме и примењује претходна знања и вештине; - Пише вишечлана географска имена уз мање грешака; -Примењује научена правописна правила о писању имена, назива градова, села, улица и тргова уз мање грешке; - Изговара и пише гласове <i>ч, ђ, ђ, ђ</i> у речима уз понеку грешку.	самогласнике и сугласнике; - Примењује правило растављања речи на крају реда користећи цртицу и даје примере; - Правилно изговара и самостално записује речцу ли и даје примере; - Правилно изговара и записује речцу не у одричним реченицама и примењује научено у сопственим примерима; - Самостално повезује и примењује претходна знања; - Примењује научено о писању вишечланих географских имена; - Разуме и примењује научена правописна правила о писању имена, назива градова, села, улица и тргова; - Примењује научено о писању гласова <i>ч, ђ, ђ, ђ</i> и <i>ц</i> у речима и реченицама.
---	---	---	--

Тема: ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА*Исходи:***На крају разреда ученик ће бити у стању да:**

- користи различите облике усменог и писменог изражавања препричавање, причање, описивање;
- правилно састави дужу и потпуну реченицу и
- споји више реченица у краћу целину;
- учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника;
- разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај);
- изражајно чита ћирилички текст.

Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
- Разговара и слуша саговорника у разговору уз помоћ; -Уз помоћ саставља једноставну реченицу, често грешу; - Обликује кратку причу уз подстицај и помоћ; - Запажа појединости у посматрању и уз помоћ,	- Поставља и одговара на питања уз помоћ; -Може уз подстицај да састави реченицу, уз мање правописне грешке; -- Обликује кратку причу према плану; -- Запажа појединости у посматрању и уз подстицај,	- Уљудно разговара и слуша саговорника; - Самостално поставља и одговара на питања; - Самостално саставља реченице уз поштовање већине правописних правила; - Самостално обликује кратку причу према	- Самостално уљудно разговара и слуша саговорника; - Самостално поставља сложенија питања и даје одговоре на сложена питања, у складу са узрастом; - Самостално саставља сложеније реченице

описује лик/предмет према плану; - Извештава о обављеном задатку или о ономе који ће се тек обавити не поштујући хронолошки редослед догађаја; - Уз помоћ разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); - Чита споро и без поштовања интерпункције, често грешки; уз помоћ разуме прочитано;	описује лик/предмет према плану; - Извештава о обављеном задатку или о ономе који ће се тек обавити уз одступања у хронолошком редоследу догађаја; - Разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај), често грешки; - Гласно чита текст уз грешке, не обраћа пажњу на знаке интерпункције; углавном разуме прочитано.	плану; - Запажа појединости у посматрању, непотпуно описује лик/предмет према плану; - Извештава о обављеном задатку или о ономе који ће се тек обавити уз мања одступања у хронолошком редоследу догађаја; - Самостално разликује основне делове текста; - Гласно чита текстове уз понеку грешку, потребно му је скренути пажњу на интонацију и доживљај текста; разуме прочитано.	поштујући правописна првила; - Самостално обликује причу уз поштовање језичких и правописних правила; - Самостално запажа појединости у посматрању и описује лик/предмет према плану описом логички повезаним реченицама; -- Самостално извештава о обављеном задатку или о ономе који ће се тек обавити држећи се хронолошког редоследа догађаја; - Самостално разликује основне делове текста уз навођење примера; - Гласно и изражајно чита текстове, поштујући интерпункцију и доживљај текста; разуме прочитано;
--	---	---	--

Критеријуми оцењивања у настави Математике – 2. разред

Тема: **БРОЈЕВИ***Исходи:***На крају разреда ученик ће бити у стању да:**

- одреди десетице најближе датом броју;
- усмено сабира и одузима бројеве до 100;
- користи појмове *чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац*;
- примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања;
- усмено множи и дели у оквиру прве стотине;
- израчуна вредност бројевног израза са највише две операције;
- реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења;
- одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом;
- одреди делове (облика) дате величине;
- изрази одређену суму новца преко различитих апоена;
- прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама;
- прикаже мањи број података у табlici и стубичастим дијаграмом;

– уочи правило и одреди следећи члан започетог низа;			
Довољан (2)	Добар (3)	врло добар (4)	Одличан (5)
- Броји унапред и уназад до 100. - Зна да одреди који бројеви припадају одређеној десетици. - Сабира и одузима до до 100 без аутоматизације уз сталну помоћ, - повремено грешу у примени одговарајућег математичког записа. - Уз подршку примењује замену места и здруживање сабирака, често грешу у именовању чланова рачунских операција. - Уз подршку примењује везу сабирања и одузимања у скупу бројева до 100 при чему често грешу у именовању чланова рачунских операција. - Одређује непознати сабирак, умањеник и умањилац уз сталну помоћ. - Множи и дели у оквиру таблице множења без аутоматизације, уз сталну помоћ. - Примењује везу множења и дељења уз сталну помоћ, не именује при томе чланове рачунских операција. - Одређује непознати	- Уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој уз мању помоћ. - Самостално и тачно сабира и одузима са прелазом у скупу бројева до 100, ретко погрешу. - Примењује одговарајући математички запис, објашњава уз минималну помоћ поступак писаног рачунања. - Примењује замену места и здруживање сабирака именујући при томе чланове рачунских операција, понекад погрешу. - Примењује везу сабирања и одузимања именујући при томе чланове рачунских операција. - Одређује непознати сабирак, умањеник и умањилац, али не објашњава поступак. - Множи и дели у оквиру таблице множења без потпуне аутоматизације, уз повремене грешке које исправља самостално. - Примењује везу множења и дељења уз	- Уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој. - Самостално и тачно сабира и одузима са прелазом у скупу бројева до 100. - Самостално и тачно примењује одговарајући математички запис, објашњава поступак писаног рачунања. - Самостално и тачно примењује замену места и здруживање сабирака именујући при томе чланове рачунских операција. - Самостално и тачно примењује везу сабирања и одузимања именујући при томе чланове рачунских операција. - Самостално и тачно одређује непознати сабирак, умањеник и умањилац и објашњава поступак. - Самостално и тачно решава једноставне и понекад сложене текстуалне задатке и зна да самостално и понекад уз мањи подстицај објасни поступак. - Самостално и тачно	- Самостално и тачно решава изразе са две и више рачунских операција. - Самостално и тачно примењује замену места и здруживање сабирака именујући при томе чланове рачунских операција. - Самостално и тачно примењује везу сабирања и одузимања у скупу бројева до 100 именујући при томе чланове рачунских операција ради лакшег и бржег рачунања. - Самостално и тачно одређује непознати сабирак, умањеник и умањилац и објашњава поступак израчунавања. - Самостално и тачно решава сложене текстуалне задатке са две операције и објашњава поступак и проверава тачност решења. - Самостално и тачно решава једначином сложене текстуалне задатке и проверава тачност решења. - Самостално и тачно аутоматизовано множи и дели у свакодневној примени. - Самостално и тачно примењује везу можења

чиницац, дељеник и делилац уз сталну	повремену помоћ, не именујући при томе	одређује непознати чинилац, дељеник и	и дељења именујући при томе чланове
помоћ. - Решава једноставне текстуалне задатке уз мању несигурност и сталну помоћ. - Именује новчанице и уз помоћ зна да изрази суму преко различитих апоена. - Уз помоћ чита и записује бројеве римским цифрама. - Уз велику помоћ приказује мањи број података у табlici и стубичастим дијаграмом. - Уз велику помоћ уочава правило и одређује следећи члан започетог низа.	чланове рачунских операција. - Одређује непознати чинилац, дељеник и делилац, али не објашњава поступак. - Решава текстуалне задатке, уз несигурност и повремену помоћ, али најчешће разуме и може самостално да постави задатак. - Именује новчанице, али греша и сам се исправља када изражава суму преко различитих апоена. - Чита и записује бројеве римским цифрама, понекад греша. - Приказује мањи број података у табlici и стубичастим дијаграмом, али понекад се деси грешка. - Најчешће самостално уочава правило и одређује следећи члан започетог низа.	делилац и објашњава поступак. - Самостално множи и дели аутоматизовано у оквиру табlice множења. - Самостално примењује везу можења и дељења именујући при томе чланове рачунских операција. - Самостално и тачно решава текстуалне задатке уз помоћ и подстицај код сложених задатака. - Зна да изрази одређену суму новца преко различитих апоена, али је несигуран. - Самостално и тачно чита и записује бројеве римским цифрама. - Самостално приказује мањи број података у табlici и стубичастим дијаграмом и зна да прочита податке из дијаграма, најчешће зна да реши задатак на основу тих података. - Самостално уочава правило и одређује следећи члан започетог низа.	рачунских операција. - Самостално и тачно решава једначине са две рачунске операције и објашњава поступак. - Самостално и тачно решава сложене текстуалне задатке са две операције и објашњава поступак и проверава тачност решења. - Самостално и тачно решава проблемске задатке на више начина и објашњава своје приступе решавању. - Самостално и тачно изражава одређену суму новца преко различитих апоена. - Самостално и тачно записује и чита бројеве римским цифрама и објашњава систем писања бројева римским цифрама. - Самостално и тачно приказује мањи број података у табlici и стубичастим дијаграмом и зна да прочита податке из дијаграма и на основу тих података реши задатак и провери тачност решења. - Самостално закључује на основу датих података, уочава правило и одређује следећи члан започетог низа, објашњава правило.

Тема: **ГЕОМЕТРИЈА***Исходи:***На крају разреда ученик ће бити у стању да:**

- разликује дуж, полуправу и праву;
- одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски);
- одреди обим геометријске фигуре;
- нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи;
- уочи подударне фигуре на датом цртежу;
- уочи симетричне фигуре;
- допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву.

Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
-Разликује дуж, полуправу и праву и уз помоћ их црта. - Уз помоћ мери дужину дужи. - Именује геометријска тела (лопта, ваљак, купа, пирамида, квадар и коцка) - Именује геометријске облике у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник и тачку). - Именује и разликује отворену изатворену изломљену и криву линију. - Уз велику помоћ одређује дужину изломљене линије графички и рачунски. - Зна да обим представља збир дужина страница фигуре, али му је потребна помоћ у израчунавању. - Уз помоћ црта правоугаоник, квадрат и троугао на	- Разликује дуж, полуправу и праву и понекад прецизно их црта. - Самостално мери дужину дужи, али понекад греши. - Именује и црта геометријска тела (лопта, ваљак, купа, пирамида, квадар и коцка) - Именује и црта геометријске облике у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник и тачку). - Зна да одреди дужину изломљене линије графички и рачунски, али повремено греши. - Зна да обим представља збир дужина страница фигуре, самостално израчунава обим када су дужине страница изражене истом јединицом мере уз повремене грешке. - Самостално, али	- Црта и обележава дуж (када је дата дужина), праву и полуправу. - Самостално и тачно мери дужину дужи, понекад погрешно у изражавању различитим јединицама мере за дужину. - Именује и самостално црта геометријска тела (лопта, ваљак, купа, пирамида, квадар и коцка) - Именује и самостално црта геометријске облике у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник и тачку). - Самостално одређује дужину изломљене линије графички и рачунски. - Самостално израчунава обим када су дужине страница изражене истом јединицом мере. - Самостално црта правоугаоник, квадрат и троугао на	- Самостално црта и обележава дуж, праву и полуправу. - Самостално и тачно мери дужину дужи, и изражава је различитим јединицама мере за дужину. - Самостално и тачно одређује дужину изломљене линије графички и рачунски, - Самостално и тачно израчунава обим када су дужине страница изражене различитим јединицама мере или сам мери дужине страница и рачуна обим. - Уочава симетричне фигуре и самостално и прецизно допуњава дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву. - Уочава међусобне односе геометријских објеката у равни и самостално их црта на

квадратној мрежи и тачкастој мрежи. - Уочава подударне фигуре на датом	непрецизно црта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој	квадратној мрежи и тачкастој мрежи. - Уочава симетричне фигуре и самостално	основу захтева датих у текстуалном задатку.
цртежу, али често греша и потребана му је помоћ. - Уочава симетричне фигуре и често неправилно (потребна му је већа помоћ) допуњава дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву. - Уз помоћ користи геометријски прибор.	мрежи. - Самостално уочава подударне фигуре на датом цртежу. - Уочава симетричне фигуре, уз повремену помоћ допуњава дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву. - Самостално, али непрецизно користи геометријски прибор.	допуњава дати цртеж, тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву, али није прецизан. - Уочава међусобне односе геометријских објеката у равни и црта их на основу захтева датих у текстуалном задатку повремено тражећи помоћ. - Самостално користи геометријски прибор.	
Тема: МЕРЕЊЕ И МЕРЕ			
<i>Исходи:</i> На крају разреда ученик ће бити у стању да: ● изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; ● измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине; ● чита и запише време са часовника; ● користи јединице за време у једноставним ситуацијама.			
Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)

- Зна јединице за мерење дужине и претвара их уз већу помоћ. - Уз помоћ мери дужину дате дужи и црта дуж одређене дужине. - Уз већу помоћ користи прибор за мерење дужине. - Разликује врсте часовника. - Зна да прочита време на дигиталном часовнику. - Уз помоћ зна да наброји јединице за мерење времена. - Зна који је дан данас,	- Зна јединице за мерење дужине и претвара их уз повремену помоћ. - Мери дужину дате дужи и и црта дуж одређене дужине, али је повремено непрецизан. - Самостално користи прибор за мерење дужине. - Зна да прочита време на дигиталном часовнику и уз помоћ чита време на часовнику са казаљкама. - Набраја јединице за мерење времена и зна колико минута има час,	- Зна јединице за мерење дужине и самостално их претвара. - Самостално мери дужину дате дужи и црта дуж одређене дужине, али је понекад непрецизан. - Зна самостално да прочита и запише време на часовнику, али понекад погрешно. - Набраја јединице за мерење времена и зна колико минута има час, колико часова траје дан, колико дана и недеља има у години, самостално набраја	- Самостално мери дужину дате дужи и црта дуж одређене дужине. - Зна самостално и тачно да прочита и запише време на било ком часовнику. - Добро познаје јединице за мерење времена и самостално и тачно то знање примењује у свакодневном животу. - Самостално и тачно именује који месец припада ком годишњем добу.
--	--	--	--

- који је био јуче и који ће бити сутра, зна који је сада месец. - Самостално набраја годишња доба. - Зна колико месеци траје једна година и зна да наброји дане у недељи и месеце у години.	- колико часова траје дан, колико дана и недеља има у години, самостално набраја месеце у години, али му је потребна помоћ у примени. - Самостално и тачно бележи датум. - Самостално чита календар.	- месеце и колико који месец има дана. - Самостално уз мање грешке претвара јединице за мерење времена. - Уз мању помоћ зна да именује који месеци припадају ком годишњем добу.	
--	--	---	--

Критеријуми оцењивања у настави Света око нас – 2. разред

Тема: **ДРУГИ И ЈА**

Исходи:

На крају разреда ученик ће бити у стању да:

- оствари права и обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада;
- прихвати последице када прекрши правила понашања;
- се понаша тако да уважава различитости других људи;
- сарађује са другима у групи на заједничким активностима;
- препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима;
- идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима;
- разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота;
- повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља;
- повеже резултате рада са уложеним трудом;
- одржава личну хигијену- руку, зуба и чулних органа.

Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
- Препознаје пристојно понашање у школи и ван ње, али га се не придржава. - Препознаје мирно решавање сукоба уз помоћ. - Препознаје важност међусобног помагања и уважавања. - Препознаје права и именује дужности уз	- Примењује пристојно понашање у школи и ван ње уз честа одступања. - Примењује мирно решавање сукоба уз подстицај. - Примењује међусобно помагање и уважавање уз подстицај. - Именује права и дужности уз подстицај.	- Примењује пристојно понашање у школи и ван ње уз мања одступања. - Примењује мирно решавање сукоба уз мања одступања. - Примењује међусобно помагање и уважавање уз мања одступања. - Објашњава права и	-Примењује пристојно понашање у школи и ван ње. - Предлаже начине мирног решавања сукоба. - Примењује и предлаже међусобно помагање, уважава друге. - Објашњава права и дужности, даје

помоћ. -Препознаје грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима; - разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота.	- Именује химну, грб и заставу Републике Србије и примерено се понаша према симболима.	дужности.	примере. - Повезује личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља.
---	--	-----------	---

Тема: **КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА**

Исходи:

На крају разреда ученик ће бити у стању да:

- одреди тип насеља на основу његових карактеристика;
- оствари права и обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада;
- идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима;
- сарађује са другима у групи на заједничким активностима;
- се понаша тако да уважава различитости других људи;
- примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином;
- именује занимања људи у свом насељу са околином;
- пронађе тражени објект у насељу помоћу адресе/карактеристичних објеката;
- разликује облике рељефа у свом насељу и околини;
- разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини.

Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
--------------------	------------------	-----------------------	--------------------

-Препознаје појам насеља уз помоћ; - Разликује село од града уз помоћ; - Препознаје значајне грађевине у близини школе уз помоћ; - Препознаје права и обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада уз помоћ; - Разликује врсте саобраћаја уз помоћ; - Препознаје правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином уз помоћ; - Именује занимања људи у свом насељу са околином уз помоћ; - Разликује облике рељефа у свом насељу и околини уз помоћ; - Разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини уз помоћ.	- Препознаје појам насеља уз подстицај; - Разликује село од града уз подстицај; - Препознаје значајне грађевине у близини школе уз подстицај; - Препознаје права и обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада уз подстицај; -Разликује врсте саобраћаја уз подстицај; - Препознаје правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином уз подстицај; - Именује занимања људи у свом насељу са околином уз подстицај; - Разликује облике рељефа у свом насељу и околини уз подстицај; - Разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини уз подстицај.	- Зна појам насеља; - Разликује село од града; - Препознаје значајне грађевине у близини школе; - Препознаје права и обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада уз мања одступања; - Разликује врсте саобраћаја; - Препознаје правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; - Именује занимања људи у свом насељу са околином; - Разликује облике рељефа у свом насељу и околини; - Разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини.	-Користи појам насеља у свакодневном животу; -Наводи и описује значајне грађевине у близини школе; - Објашњава права и обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада и даје примере из свакодневног живота; -Разликује врсте саобраћаја; - Примењује правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; - Наводи примере из окружења и описује занимања људи у свом насељу са околином; - Именује облике рељефа у свом насељу и околини; - Именује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини.
--	--	---	---

Тема: **КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ВРЕМЕНУ**

Исходи:

На крају разреда ученик ће бити у стању да:

- одабере начин кретања тела , узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће;
- понаша се тако да уважава различитости својих вршњака и других људи;
- сарађује са другима у групи на заједничким активностима;
- наводи примере различитих облика кретања у окружењу;
- измери растојање које тело пређе током свог кретања;
- одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу,

месец, годину; ● забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена; ● повеже резултате рада са уложеним трудом; ● изведе једноставне огледе пратећи упутства.			
Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
- Уме да одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће, уз помоћ; - Наводи примере различитих облика кретања у окружењу уз помоћ; - Мери растојање које тело пређе током свог кретања уз помоћ; - Препознаје јединице за мерење времена; -Именује месеце у години уз помоћ; - Одређује број дана у месецу помоћу календара, чита календар и пише датум уз помоћ, - Гледа у сат уз помоћ.	- Уме да одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће уз подстицај; - Наводи примере различитих облика кретања у окружењу уз подстицај; - Мери растојање које тело пређе током свог кретања уз подстицај; - Препознаје јединице за мерење времена; - Именује месеце у години уз подстицај; - Одређује број дана у месецу помоћу календара, чита календар и пише датум уз подстицај, -Гледа у сат уз подстицај.	- Уме да одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће уз мања одступања; - Наводи примере различитих облика кретања у окружењу уз мања одступања; - Мери растојање које тело пређе током свог кретања уз мања одступања; - Препознаје јединице за мерење времена -Именује месеце у години; -Одређује број дана у месецу помоћу календара, чита календар и пише датум; -Гледа у сат.	- Примењује, наводи примере и објашњава кретање тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће. -Самостално изводи једноставне огледе пратећи упутства; - Примењује орјентацију у времену.

Тема: **РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ**

Исходи:

На крају разреда ученик ће бити у стању да:

- идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења;
- сарађује са другима у групи на заједничким активностима;
- препозна примере повезаности живих бића са условима живота;
- разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране;
- изведе једноставне огледе пратећи упутства;
- разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла;
- повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/ улогама;
- негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу;
- наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека;

• повеже резултате рада са уложеним трудом; • повеже промене у природи и активности људи са годишњим добрима; • безбедно поступа пре и током временских непогода; • штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; • разврста отпад на предвиђена места; • понаша се тако да уважава различитости других људи.			
Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
-Идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења уз помоћ; -Разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране уз помоћ; -Разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла уз помоћ.	-Идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења уз подстицај; -Разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране уз подстицај; -Разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла уз подстицај; -Препозна примере повезаности живих бића са условима живота уз подстицај.	-Идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења уз мања одступања; -Разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране уз мања одступања; -Разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла уз мања одступања; -Препозна примере повезаности живих бића са условима живота уз мања одступања; -Повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/ улогама уз мања одступања.	-Идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; - Разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране; - Разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; - Препозна примере повезаности живих бића са условима живота; - Повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/ улогама; - Изведе једноставне огледе пратећи упутства; -Наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека; - Повеже промене у природи и активности људи са годишњим добрима;
Тема: ЧОВЕК СТВАРА			
<i>Исходи:</i> На крају разреда ученик ће бити у стању да: • сарађује са другима у групи на заједничким активностима; • одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета;			

• истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; • повеже резултате рада са уложеним трудом; • штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; • пронађе нову намену коришћеним предметима; • разврста отпад на предвиђена места.			
Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
-Препознаје различите врсте материјала уз помоћ; - одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета уз помоћ; -препознаје природне и вештачке материјале уз помоћ; - разврстава отпад на предвиђена места уз помоћ.	-Препознаје различите врсте материјала уз подстицај; - одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета уз подстицај; -разликује природне и вештачке материјале уз подстицај; - разврстава отпад на предвиђена места уз подстицај.	- Зна различите врсте материјала уз мања одступања; -зна да одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета уз мања одступања; -разликује природне и вештачке материјале уз мања одступања; - самостално разврстава отпад на предвиђена места ; -истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала.	-Примењује стечена знања о различитим врстама материјала у свакодневном животу; -самостално одабира материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; -примењује знања о природним и вештачким материјалима; -истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; - штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; -проналази нову намену коришћеним предметима; - самостално разврстава отпад на предвиђена места ; -изводи једноставне огледе пратећи упутства;

Критеријуми оцењивања у настави Ликовне културе – 2. разред

Тема: **ОБЛИЦИ**

Исходи :

- Користи информације о светлости и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад
- Тумачи једноставне визуелне информације везане за облике које опажа у свакодневном

животу. • Природне облике надограђују, допуњују и на тај начин развијају комбинаторне способности ; • Користи информације о особинама облика и контрасту у свом стваралачком раду. • Разматра сам и са другима шта и како је учио и где та знања може применити. • Изражава своје замисли одабраном ликовном техником. • Примени стечена знања и доживљена искуства на новим задацима. • Користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; • Уочава визуелне супротности у свом окружењу и изрази одабраним материјалом и техникама свој доживљај и замисли. • Преобликују материјале у занимљиве ликовне целине • Користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин • Користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу • Изрази, одабраним материјалом и техникама, своје емоције, машту, сећања и замисли. • Преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу • Разматра, сам или у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити. • Повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте.			
Тема : ПРОСТОР Исходи: • Повезује и примењује стечена знања из различитих области, да уређује простор у коме живи и да води рачуна о њему. • Повезује уметничко занимање сценографа, костимографа, и одговарајуће продукте. • Изражава говором, мимиком, и телом различита расположења, покрете и дешавања; • Упоредује свој и туђ естетски доживљај простора, изрази, одабраним материјалом и техникама замисли; Тема : СПОРАЗУМЕВАЊЕ Исходи: • Тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу и користи их као подстицај за стваралачки рад • користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин се изрази, одабраним материјалом и техникама тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу • користи информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; • тумачи једноставне визуелне информације • користи материјал и прибор на безбедан, одговоран и креативан начин; • изрази, одабраним материјалом и техникама, своје емоције, машту, сећања и замисли Тема: ЛИКОВНЕ ИГРЕ Исходи: • изрази бојом, одабраним материјалом и техникама, своје емоције, машту, осећања и замисли • вајањем у глини изрази своје емоције, машту, осећања и замисли • користи информације као подстицај за стваралачки рад; • разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити			
Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
Тема: Облици			

-Редовно доноси прибор и заинтересован је за рад.	-Ученик уз подстицај уочава и представља облике у простору.	- Самостално уочава и представља облике у простору; - спретно повезује облике у простору.	-Самостално уочава и представља облике у простору. -Креативно и јединствено ликовно повезује облике у простору.
Тема: Простор -Редовно доноси прибор и заинтересован је за рад.	-Ученик уз подстицај уређује простор у коме живи, уочава и представља простор, облике и дешавања у њему.	-Самостално уређује простор у коме живи и води рачуна о њему; -Повезује уметничко занимање сценографа, костимографа и одговарајуће продукте; -спретно приказује свој доживљај простора.	-Самостално уређује простор у коме живи и води рачуна о њему; Повезује уметничко занимање сценографа, костимографа, и одговарајуће продукте. - Креативно и јединствено приказује свој доживљај простора.
Тема: Споразумевање -Редовно доноси прибор и заинтересован је за рад.	-Тумачи уз подстицај једноставне визуелне информације.	-Самостално користи једноставне визуелне информације као подстицај за стваралачки рад.	-Самостално користи једноставне визуелне информације као подстицај за стваралачки рад, приказујући свој доживљај креативно и јединствено.
Тема: Ликовне игре -Редовно доноси прибор и заинтересован је за рад.	-Ученик уз подстицај изражава своје емоције и замисли користећи информације и различите материјале и технике.	-Самостално и спретно изражава своје емоције машту, осећања и замисли користећи различите материјале и технике примењујући стечено знање.	-Самостално, креативно и јединствено изражава своје емоције, машту, осећања и замисли користећи различите материјале и технике примењујући стечено знање.

Критеријуми оцењивања у настави Физичког и здравственог васпитања – 2. разред
Тема: ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ

*Исходи:***На крају разреда ученик ће бити у стању да:**

- примени једноставне двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања);

- правилно дише током вежбања;
- разликује правилно од неправилног држања тела;
- успостави правилно држање тела;

Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
-------------	-----------	----------------	-------------

Тема: МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ

*Исходи:***На крају разреда ученик ће бити у стању да:**

- правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;
- комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу;
- одржава равнотежу у различитим кретањима;
- изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу;
- изведе дечји и народни плес;

Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
- Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања уз помоћ; -Користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу уз помоћ; - Одржава равнотежу у различитим кретањима; - Изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу уз помоћ; - Изводи дечји и народни плес уз помоћ.	- Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања уз подстицај; - Користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу уз подстицај; - Одржава равнотежу у различитим кретањима; - Изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу уз подстицај; - Изводи дечји и народни плес уз подстицај.	- Правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања уз мања одступања; -Користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу уз мања одступања; - Одржава равнотежу у различитим кретањима; - Изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу уз мања одступања; - Изводе дечји и народни плес уз мања одступања.	-Поседује позитивно искуство успешности кроз овладавање правила елементарних и штафетних игара -Спретно учествује у елементарним и штафетним играма -Покретом изражава своје емоције и искуства, покрет усклађује са музиком -Вешто изводи сложеније форме природних облика кретања.

Тема: ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА

*Исходи:***На крају разреда ученик ће бити у стању да:**

- користи основну терминологију вежбања;
- поштује правила понашања у и на просторима за вежбање;
- поштује мере безбедности током вежбања;
- одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање;
- поштује правила игре;
- навија и бодри учеснике у игри на начин који никога не вређа;
- прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;

- уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања;
- уочава улогу делова тела у вежбању;
- уочи промене у расту код себе и други;
- препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан;
- примењује здравствено - хигијенске мере пре, у току и након вежбања;
- одржава личну хигијену;
- учествује у одржавању простора у коме живи и борави;
- наведе врсте намирница у исхрани;
- препознаје везу вежбања и уноса воде;
- повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље;
- препозна лепоту покрета у вежбању;
- се придржава правила вежбања;
- вреднује успех у вежбању;

Довољан (2)	Добар (3)	врло добар (4)	Одличан (5)
--------------------	------------------	-----------------------	--------------------

- Користи основну терминологију вежбања уз помоћ; – Поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – Поштује мере безбедности током вежбања; - Одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; - Поштује правила игре; - Навија и бодри учеснике у игри на начин који никога не вређа; - Уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања;	- Користи основну терминологију вежбања уз подстицај; - Уочава улогу делова тела у вежбању; - Уочи промене у расту код себе и других.	- Користи основну терминологију вежбања уз мања одступања; - Препознаје везу вежбања и уноса воде; - Наведе врсте намирница у исхрани.	- Користи основну терминологију вежбања - Повезује ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље; – Препознаје лепоту покрета у вежбању; – Придржава се правила вежбања; – Вреднује успех у вежбању.
---	---	--	--

Критеријуми оцењивања у настави Музичке културе – 2. разред

Тема: СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ**Исходи:**

- објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело;
- разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима;
- издвоји основне музичке изражајне елементе;
- препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу;
- повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима;

Тема: ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ**Исходи:**

- изговара бројалице у ритму, уз покрет;
- пева по слуху песме различитог садржаја и расположења;
- изводи уз покрет музичке и традиционалне игре;
- примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању;
- свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма;
- повезује почетне тонове песама модела и једноставних наменских песама са бојама; повезује ритам са графичким приказом;
- објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења;
- учествује у школским приредбама и манифестацијама;

Тема: МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО**Исходи:**

- направи дечије ритмичке инструменте;
- осмисли покрете уз музику,
- осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука;
- осмисли одговор на музичко питање;
- осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст;
- према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај;
- поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;
- користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука.

	Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
	Пева песме по слуху, по сопственом избору и изводи бројалице.	Пева једноставне песме у складу са текстом.	Пева дечије, уметничке и народне песме различитог садржаја и расположења у складу са текстом. Изводи различите покрете на песме које пева и музику коју слуша. Свира пратњу за бројалице и песме на дечијим ритмичким инструментима.	Самостално пева дечије, уметничке и народне песме различитог садржаја и расположења у складу са текстом. Креира различите покрете на песме које пева и музику коју слуша. Свира и креира пратњу за бројалице и песме на дечијим ритмичким инструментима.

С Л У Ш А	Препознаје различите тонске боје,	Препознаје различита темпа и динамику.	Разликује тонске боје (гласове и инструменте).	Самостално изражава свој доживљај музике коју изводи или слуша.
---------------------------------------	-----------------------------------	--	--	---

	гласове и инструменте у одређеним композицијама Препознаје различита темпа (брзо,споро) и динамичке разлике (гласно, тихо)		Препознаје слушане композиције.	Препознаје слушане композиције на основу одломака.
М У З И Ч К О С Т В А Р А Л А Ш Т О	Опонаша звукове из непосредне околине спонтаном или договореном импровизацијом .	Изводи једноставне ритмичке пратње користећи различите изворе звука, глас, тело. Понавља већ осмишљен покрет.	Изводи ритмичке пратње користећи ритмичке инструменте Самостално креира покрет.	Користи различите изворе звука за креирање једноставних ритмичких и звучних ефеката као пратња за бројалице, песме. Самостално креира кореографију.

Критеријуми оцењивања у настави Дигиталног света – 2. разред

Тема: ДИГИТАЛНО ДРУШТВО**На крају разреда ученик ће бити у стању да:**

- упореди начин и акоји учи у школи са онлајн учењем путем школске платформе;
- користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника);
- самостално користи дигиталне уџбенике за учење;
- креира, чува и поново уређује дигиталну слику (самостално и/или уз помоћ наставника) користећи одговарајућу апликацију;
- својим речима објасни појам покретне слике;
- креира елементе покретне слике;
- креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици;
- својим речима објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо на мреже, укључујући интернет;
- наведе могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја.

Тема: БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА**На крају разреда ученик ће бити у стању да:**

- објасни добитке и ризике који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја;
- разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету;
- реагује на одговарајући начин ако дође у додир са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин;
- наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу;
- организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног уређаја;
- предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну

средину. Тема: АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА**На крају разреда ученик ће бити у стању да:**

- својим речима објасни појам алгоритам;
- анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски;
- креира одговарајући рачунарски програм у визуелном програмском језику;
- анализира једноставан програм креиран у визуелном програмском језику и објасни шта и на који начин тај програм ради;
- уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новогрешења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички);
- креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја.

	Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
--	-------------	-----------	----------------	-------------

	- Уз помоћ упоређује учење у школи са онлајн учењем путем школске платформе; - Уз помоћ користи дигиталне уџбенике за учење; - Уз већу помоћ користи одговарајућу апликацију за креирање дигиталне слике; - Уз већу помоћ објашњава својим речима појам покретне слике; - Уз већу помоћ	- Уз мањи подстицај упоређује учење у школи и онлајн учење путем школске платформе; - Уз мању подршку користи дигиталне уџбенике за учење; - Уз мању помоћ користи одговарајућу апликацију за креирање дигиталне слике; - Уз мањи подстицај објашњава својим речима појам покретне слике; - Уз мању помоћ креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици;- Уз	- Углавном самостално упоређује учење у школи и онлајн учење путем школске платформе; - Углавном самостално користи дигиталне уџбенике за учење; - Уз подстицај користи одговарајућу апликацију за креирање, чување и поново уређивање дигиталне слике; - Углавном зна да објасни својим речима појам покретне слике; - Креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици - Разуме значај умрежавања дигиталних	- Самостално упоређује учење у школи и онлајн учење путем школске платформе; - Самостално користи дигиталне уџбенике за учење; - Уз подстицај или самостално користи одговарајућу апликацију за креирање, чување и поново уређивање дигиталне слике; - Зна да објасни својим речима појам покретне слике; - Самостално креира једноставни графички материјал намењен познатој публици; - Јасно му је зашто се дигитални уређаји повезују на мрежу, као и значај интернета; - Самостално наводи могућности за размену материјала, комуникацију
	- креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици; - Уз већу помоћ разуме значај умрежавања дигиталних уређаја (интернет) и препознаје које се могућности на тај начин пружају за размену материјала и комуникација	мању помоћ разуме значај умрежавања дигиталних уређаја (интернет) и препознаје које се могућности на тај начин пружају за размену материјала	уређаја (интернет) и препознаје које се могућности на тај начин пружају за размену материјала и комуникацију	захваљујући умрежавању дигиталних уређаја.

	-Разуме који су добици и ризици који произилазе при употреби дигиталних уређаја ; -Уз помоћ разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету -Уз помоћ препознаје на који начин треба да реагује ако дође у додир са непримереним дигиталним садржајем или злонамерним особама; -Уз помоћ препознаје начине где корисници дигиталних уређаја	Уз помоћ објашњава који су добици и ризици који произилазе при употреби дигиталних уређаја -Углавном разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету; -Углавном препознаје на који начин треба да реагује ако дође у додир са непримереним дигиталним садржајем или злонамерним особама -Најчешће препознаје начине где корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу	-Уз мању подршку објашњава који су добици и ризици који произилазе при употреби дигиталних уређаја -Разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету; - Препознаје на који начин треба да реагује ако дође у додир са непримереним дигиталним садржајем или злонамерним особама -Препознаје начине где корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу	-Самостално објашњава који су добици и ризици који произилазе при употреби дигиталних уређаја; - Разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету, зна да наведе конкретне примере из свакодневног живота; - Зна на који начин треба да реагује ако дође у додир са непримереним дигиталним садржајем или злонамерним особама; - Зна начине где корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу; - Организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталних уређаја
	остављају личне податке			

	-Уз помоћ предлаже начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину; - Уз већу помоћ објашњава својим речима појам алгоритма; -Уз већу помоћ анализира поступак који садржи понављање одређених радњи и представља га као алгоритамски; -Уз помоћ креира једноставни рачунарски програм у визуелном програмском језику; - Уз помоћ уочава и исправља грешку у једноставном програму	-Делимично зна да предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину; - Уз подршку објашњава својим речима појам алгоритма; - Уз подршку анализира поступак који садржи понављање одређених радњи и представља га као алгоритамски; -Креира једноставан рачунарски програм у визуелном програмском језику; -Делимично зна да уочи и исправи грешку у једноставном програму.	-Углавном зна да објасни својим речима појам алгоритма; -Углавном зна да анализира поступак који садржи понављање одређених радњи и представља га као алгоритамски; -Креира и уз подршку анализира једноставан рачунарски програм у визуелном програмском језику и објашњава шта и на који начин тај програм ради; - Уочава и исправља грешку у једноставном програму.	- Самостално објашњава својим речима појам алгоритма; -Самостално анализира поступак који садржи понављање одређених радњи и представља га као алгоритамски; -Самостално креира и анализира једноставан рачунарски програм у визуелном програмском језику и објашњава шта и на који начин тај програм ради; - Самостално уочава и исправља грешку у једноставном програму, проверава ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправља
--	---	--	---	--

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Критеријуми описног оцењивања у настави ВЕРСКА НАСТАВА и ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – 2. разред		
Исходи су планирани индивидуалним образовним планом.		
задовољава	добар	истиче се
- Описну оцену задовољава добија ученик који остварује минимални напредак у савладавању захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођени стандардима постигнућа, уз значајну помоћ наставника и ангажовање ученика.	- Описну оцену добар добија ученик који остварује напредак у савладавању захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођени стандардима постигнућа, уз ангажовање ученика и помоћ наставника.	- Описну оцену истиче се добија ученик који остварује значајан напредак у савладавању захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођени стандардима постигнућа, уз веома висок степен ангажовања.

9.3.Критеријуми оцењивања за 3. разред

Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Ученик се оцењује бројчано из обавезних предмета, у складу са законом и правилником.

Бројчана оцена из обавезних предмета, у току школске године, утврђује се на основу следећих критеријума: оствареност исхода, самосталност и ангажовање ученика.

Оцену одличан (5) добија ученик који:

у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;

лако логички повезује чињенице и појмове;

самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;

решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;

показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који:

у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;

самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;

решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;

показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који:

у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;

у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;

већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;

у довољној мери критички расуђује;

показује делимични степен активности и ангажовања. Оцену довољан (2) добија ученик који:
знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;
у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;
показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који:
знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;
не изводи закључке који се заснивају на подацима;
критички не расуђује;
не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

По Правилнику о оцењивању, ученици се континуирано оцењују, што значи да је оцењивање ученика активност која се спроводи на сваком часу.

Критеријуми оцењивања у настави предмета Српски језик- 3. разред			
Тема: ЈЕЗИК			
Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да: одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола; разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима; подели речи на крају реда одреди управни и неуправни говор зна где се пише велико слово правилно пише присвојне придеве изведене од властитих именица правилно пише речцу не правилно пише наводнике правилно пише сугласник ј правилно пише скраћенице за мерне јединице			
Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
Ученик уз помоћ препознаје основне граматичке категорије: именице, придеве и глаголе; Уз помоћ разликује управни од неуправног говора, дели речи на крају реда, пише велико слово, речцу не, наводнике, сугласник ј, скраћенице за мерне јединице.	- Ученик препознаје основне граматичке категорије: именице, придеве и глаголе. -Уз мањи подстицај уме да подели речи на крају реда, правилно да напише велико слово, присвојне придеве изведене од властитих именица, речцу не, наводнике, сугласник ј, скраћенице за мерне јединице. Углавном уме да одреди управни и неуправни говор.	Ученик уз мању помоћ одређује основне граматичке категорије: именице, придеве и глаголе. -Одређује управни и неуправни говор и даје једноставне примере. - Даје једноставне примере и правилно пише велико слово, присвојне придеве изведене од властитих именица, речцу не, наводнике, сугласник ј, скраћенице за мерне јединице.	Ученик одређује и даје сопствене примере за основне граматичке категорије: именице, придеве и глаголе. Разликује врсте и подврсте речи у типичним случајевима. Самостално дели речи на крају реда, одређује управни и неуправни говор. Правилно пише велико слово, присвојне придеве изведене од властитих именица, речцу не, наводнике, сугласник ј, скраћенице за мерне јединице.
Тема: КЊИЖЕВНОСТ			

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:
 чита са разумевањем различите текстове;
 опише свој доживљај прочитаних књижевних дела;
 изнесе своје мишљење о тексту;
 разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст;
 одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту;
 именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине;
 уочи основне одлике лирске песме (стих, строфа и рима);
 разуме пренесено значење пословице и басне и њихову поучност;
 разуме идеје књижевног дела;

уочи основне одлике народне бајке;
 разликује народну од ауторске бајке;
 јунака;
 уочи основне одлике народне епске песме;
 уочи поређење у књижевном делу и разуме његову улогу;
 разликује опис од приповедања у књижевном делу;
 покаже примере дијалога у песми, причи и драмском тексту;
 уочи хумор у књижевном делу;
 чита текст поштујући интонацију реченице/стиха;
 изражајно рецитује песму и чита прозни текст;
 изводи драмске текстове;

Довољан (2)

Добар (3)

Врло добар (4)

Одличан (5)

Препознаје делове песме: строфа и стих, уз помоћ; -Повезује догађаје у причи уз помоћ; -Препознаје главне и споредне ликове; наводи ликове у причи; примећујући основне особине ликова уз помоћ; -Уз помоћ разликује бајку, драмски текст, басну, причу и роман; Углавном научи песму и уз помоћ је рецитије; Уз помоћ и подстицај може да изведе једноставану улогу у драмском тексту; -Уз помоћ може да издвоји очигледну и јасну поуку басне; уме да препозна пословицу.	Препознаје делове песме: строфа и стих, уз помоћ, препознаје песничке слике уз подстицај; Препознаје догађаје у причи и повезује их уз подстицај; Разврстава ликове на главне и споредне и препознаје основне особине ликова уз подстицај; Разликује бајку, драмски текст, басну, причу и роман; Рецитије песму уз мањи подстицај; Уз мањи подстицај може да изведе једноставнију улогу у драмском тексту; -Уз подстицај издваја очигледну и јасну поуку басне; може да препозна пословицу.	Чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; Разликује делове песме: строфа и стих , Изражава доживљај песме те издваја песничке слике; Уочава временску повезаност догађаја у причи и наводи правилан редослед радње; Издава главне и споредне ликове; објашњава основне особине; Уме да опише главне карактеристике књижевне врсте; Изражајно рецитије песму; Самостално изводи улоге у драмском тексту; Самостално издваја поуку у басни, уме да објасни неке пословице.	Чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије; -Самостално разликује делове песме: Изражава доживљај песме и песничке слике уз давање примера; Објашњава узрочно-последичну временску повезаност догађаја у причи и износи правилан редослед радње; Разликује главне и споредне ликове и упоређује их; објашњава особине ликова и наводи примере; -Самостално описује главне карактеристике књижевне врсте дајући примере; Самостално и изражајно рецитије доносећи доживљај песме слушаоцу; Самостално и изражајно изводи улоге у драмском тексту;
--	---	---	--

			- Самостално издваја поуке у басни, самостално објашња пословице.
Тема: ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА			

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:
јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну реченицу, поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат, паузе, брзину и темпо; споји више реченица у краћу и дужу целину;
препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин; извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности, тачности, објективности и сажетости; одређује речи истог, сличног, супротног, умањеног и увећаног значења. Саставља приче на основу задатог почетка, мења крај приче, наставља причу
пише правилно диктат и аутодиктат

Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
Уз помоћ саставља и изговара једноставну обавештајну, упитну и заповедну реченицу, спаја више реченица у кратку целину. Уз помоћ препричава, прича и описује на сажет начин и извештава о догађајима. Делимично одређује речи истог, сличног, супротног, умањеног и увећаног значења. Ретко саставља приче на основу задатог почетка, мења крај приче, наставља причу. Често неправилно пише диктат и аутодиктат.	Уз мању помоћ саставља и изговара обавештајну, упитну и заповедну реченицу, спаја више реченица у кратку целину. Уз мању помоћ препричава, прича и описује на сажет начин и извештава о догађајима. Углавном самостално одређује речи истог, сличног, супротног, умањеног и увећаног значења. Углавном саставља приче на основу задатог почетка, мења крај приче, наставља причу. Пише диктат и аутодиктат са грешкама.	Самостално саставља и изговара обавештајну, упитну и заповедну реченицу, спаја више реченица у кратку целину. Препричава, прича и описује на сажет начин и извештава о догађајима. Одређује речи истог, сличног, супротног, умањеног и увећаног значења. Самостално саставља приче на основу задатог почетка, мења крај приче, наставља причу. Пише диктат и аутодиктат са мањим грешкама.	Самостално саставља и изговара сложену обавештајну, упитну и заповедну реченицу, спаја више реченица у дужу целину. Самостално препричава, прича и описује на опширан начин и извештава о догађајима. Одређује речи истог, сличног, супротног, умањеног и увећаног значења. Самостално саставља приче на основу задатог почетка, мења крај приче, наставља причу. Правилно пише диктат и аутодиктат.

Писмене провере знања, контролни задаци и писмени вежбе се раније најављују и одржавају према унапред утврђеном распореду. Задаци на овим проверама су према нивоима тежине.

Бодовна скала је јединствена за све ученике:

Оцена	1	2	3	4	5
Постотак	до 40%	од 41% - 55%	од 56% – 70%	од 71% - 85%	од 86% - 100%

Постоји могућност и ненајављених, кратких провера знања, тзв. БЛИЦ провере. Оне су пре свега намењене за проверу теоријског знања. Као редован вид провере писмености биће уврштени и диктати, којима се проверава граматичка, правописна и функционална писменост.

Критеријуми оцењивања у настави предмета Математика – 3. разред			
Тема: ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 1000			
Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да: прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој; прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1000); изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1000); подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат; процени вредност израза са једном рачунском операцијом; израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције; одреди десетице и стотине најближе датом броју; реши једначину са једном рачунском операцијом; одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; реши проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину; уочи делове целине и запише разломке облика $\frac{m}{n}$; — $(m \leq n \leq 10)$ упореди разломке облика $\frac{m}{n}$ са једнаким имениоцима; резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом; уочи и речима опише правило за настајање бројевног низа; чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм);			
Довољан (2)	Добар (3)	врло добар (4)	Одличан (5)
-Уз помоћ чита, пише и упоређује бројеве прве хиљаде. -Уз помоћ чита број записан римским цифрама и пише дати број римским цифрама (до 1000).	Самостално са грешкама пише и упоређује бројеве прве хиљаде. У довољној мери чита број записан римским цифрама и пише дати број римским цифрама	Често самостално пише и упоређује бројеве прве хиљаде. Углавном чита број записан римским цифрама и пише дати број римским цифрама (до 1000).	- Самостално и тачно пише и упоређује бројеве прве хиљаде. -У потпуности чита број записан римским цифрама и пише дати број римским цифрама

Ретко самостално врши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1000); Често са грешкама дели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат; -Ретко самостално процени вредност израза са једном рачунском операцијом; -Ретко тачно израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције; -Уз помоћ одреди десетице и стотине најближе датом броју; -Уз помоћ решава једначину са једном рачунском операцијом. -Понекад делимично одређује и записује скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; -Ретко решава проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину; -Понекад делимично уочи делове целине и запише разломке облика $m \div (m \leq n \leq 10)$ -Ретко пореди разломке облика m са n једнаким имениоцима. -Ретко самостално резултат мерења дужине запише децималним бројем са	(до 1000). Самостално уз грешке врши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1000); Уз мање грешке дели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат; Често самостално уз мање грешке процени вредност израза са једном рачунском операцијом; У великој мери тачно израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције; Самостално, уз мање грешке одређује десетице и стотине најближе датом броју; Делимично решава једначину са једном рачунском операцијом; Делимично одређује и записује скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; У великој мери решава проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину; Делимично уочи делове целине и запише разломке облика $m \div (m \leq n \leq 10)$ Самостално пореди разломке облика m са n једнаким имениоцима. Често самостално резултат мерења	Често самостално врши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1000); Често дели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат; Често самостално процени вредност израза са једном рачунском операцијом; У знатној мери тачно израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције; Често самостално одређује десетице и стотине најближе датом броју; Углавном решава једначину са једном рачунском операцијом; У знатној мери одређује и записује скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; У знатној мери решава проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину; Углавном уочива делове целине и запише разломке облика $m \div (m \leq n \leq 10)$ Често самостално пореди разломке облика m са једнаким n имениоцима. Често самостално резултат мерења	(до 1000). Самостално и тачно врши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1000); У потпуности тачно дели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат; Самостално и тачно уме да процени вредност израза са једном рачунском операцијом; У потпуности тачно израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције; Самостално и тачно одређује десетице и стотине најближе датом броју; Тачно решава једначину са једном рачунском операцијом; У потпуности одређује и записује скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; Тачно решава проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину; -Уочава делове целине и записује разломке облика $m \div (m \leq n \leq 10)$ Самостално пореди
--	--	---	--

једном децималом; -Понекад делимично	дужине запише	дужине запише	
---	---------------	---------------	--

уочава и речима описује правило за настајање бројевног низа; -Уз помоћ чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм);	децималним бројем са једном децималом; Углавном уочава и речима описује правило за настајање бројевног низа; Каткад чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм);	децималним бројем са једном децималом; -Делимично уочава и речима описује правило за настајање бројевног низа; - Често самостално чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм);	разломке облика $\frac{m}{n}$ са — п једнаким именицима. Самостално и тачно резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом; У потпуности уочава и речима описује правило за настајање бројевног низа; Самостално чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм);
Тема: ГЕОМЕТРИЈА			
Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да: црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; конструира троугао и круг; именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; разликује врсте углова и троуглова; одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца; описује особине правоугаоника и квадрата; преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање.			
Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)

Разликује паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат и уз помоћ их црта. Уз помоћ конструише троугао и круг; Именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; Именује и разликује врсте углова и	Разликује паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат и понекад прецизно их црта; Самостално конструише троугао и круг, понекад греши; Именује и црта геометријске облике у равни, угао, правоугаоник, квадрат, троугао и круг;	Црта и обележава паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; Самостално конструише троугао и круг; Именује и самостално црта геометријске облике у равни, угао, правоугаоник, квадрат, троугао и круг; Самостално	Самостално црта и обележава паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; Самостално и тачно конструише троугао и круг; Самостално и тачно црта геометријске фигуре у равни, угао, правоугаоник, квадрат, троугао и круг;
---	--	--	---

троуглова; Уз велику помоћ одређује обим правоугаоника, квадрата и троугла; Уз помоћ пресликава геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; Уз помоћ користи геометријски прибор и алате за цртање.	Зна да одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, али повремено греши; Самостално, али непрецизно пресликава геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; Самостално, али непрецизно користи геометријски прибор и алате за цртање.	израчунава обим правоугаоника, квадрата и троугла; Самостално пресликава геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; Самостално користи геометријски прибор и алате за цртање.	Самостално и тачно израчунава обим правоугаоника, квадрата и троугла; Самостално и тачно пресликава геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства;
--	---	---	---

Тема: МЕРЕЊЕ И МЕРЕ

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:
чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена;
упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време);
измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом);
примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.

Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
-------------	-----------	----------------	-------------

Зна јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена и претвара их уз већу помоћ. Уз помоћ упоређује величине (дужина, маса, запремина течности и време); Уз већу помоћ мери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); Уз велику помоћ примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.	Зна јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена и претвара их уз повремену помоћ. Самостално уз грешке упоређује величине (дужина, маса, запремина течности и време); Самостално уз грешке мери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); Уз мању помоћ примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.	Зна јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена и самостално их претвара; Самостално упоређује величине (дужина, маса, запремина течности и време); Зна самостално да измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); Самостално примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.	Самостално мери, упоређује и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена; Самостално и тачно упоређује величине (дужина, маса, запремина течности и време); Зна самостално и тачно да измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); Самостално и тачно примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.
---	---	---	--

Писмене провере знања, контролни и писмени задаци се раније најављују и одржавају према унапред утврђеном распореду. Задаци на овим проверама су према нивоима тежине.

Бодовна скала је јединствена за све ученике:

Оцена	1	2	3	4	5
Постотак	до 40%	од 41% - 55%	од 56% – 70%	од 71% - 85%	од 86% - 100%

Постоји могућност и ненајављених, кратких провера знања, тзв. БЛИЦ провере. Унастави математике оцењује и активност на часу, редовно доношење прибора за рад (свеска, уџбенички комплет, комплетан геометријски прибор), израда домаћих задатака – за неурођена три домаћа задатка добије се оцена 1, док се за редовну израду домаћих задатака на крају тромесечја може добити оцена која је за две оцене виша од најмање оцене у том полугодишту, израда наставних помагала, уредност свеске, тачност и прецизност у раду, као и похађање допунске наставе за ученике којима је такав вид наставе потребан. Све наведено поред писмених и усмених провера улази у оцену.

Критеријуми оцењивања у настави предмета Природа и друштво – 3. разред

Тема: ПРИРОДА – ЧОВЕК - ДРУШТВО

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:

идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају;
 одреди положај задатог објекта у односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају;
 илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају;
 примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима;
 повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи;
 примени правила безбедног понашања у саобраћају;
 разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу;
 повеже температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха;
 прочита вредности температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра;
 прикаже везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланаца исхране;
 илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини сарађује са другима у групи на заједничким активностима;

Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
-------------	-----------	----------------	-------------

Препознаје уз помоћ облике рељефа и површинских вода у свом крају; Уз велику помоћ одређује положај задатог објекта у односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају. Уз велику помоћ илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају; Уз већу помоћ повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи и примењује правила безбедног понашања у саобраћају; Ретко самостално разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу; Понекад делимично повезује температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха; Уз већу помоћ читава вредност температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра; У недовољној мери приказује везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланца исхране; Уз већу помоћ илуструје примерима одговоран и неодговоран однос	Самостално уз грешке именује облике рељефа и површинских вода у свом крају; Уз мању помоћ одређује положај задатог објекта у односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају. Уз мању помоћ илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају; Уз мању помоћ повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи и примењује правила безбедног понашања у саобраћају; У довољној мери самостално разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу; Делимично повезује температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха; Уз мању помоћ читава вредност температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра; У довољној мери приказује везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланца исхране; Уз мању помоћ илуструје примерима одговоран и	Самостално именује облике рељефа и површинских вода у свом крају; Самостално одређује положај задатог објекта у односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају. Самостално илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају; Самостално повезује врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи и примењује правила безбедног понашања у саобраћају; Углавном самостално разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу; У знатној мери повезује температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха; Самостално читава вредност температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра; У знатној мери приказује везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланца исхране; Самостално илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној заједници; У знатној мери	Самостално и тачно именује облике рељефа и површинских вода у свом крају; Самостално и тачно одређује положај задатог објекта у односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају. Самостално и тачно илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају; Самостално и тачно повезује врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи и примењује правила безбедног понашања у саобраћају; У потпуности самостално разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу; У потпуности повезује температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха; Самостално и тачно читава вредност температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра; У потпуности приказује везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланца исхране; Самостално и тачно илуструје примерима одговоран и неодговоран однос
--	---	--	---

заједници; - У недовољној мери сарађује са другима у групи на заједничким активностима;	заједници; - У довољној мери сарађује са другима у групи на заједничким активностима;	активностима;	заједници; - У потпуности сарађује са другима у групи на заједничким активностима;
Тема: КРЕТАЊЕ У ВРЕМЕНУ И ПРОСТОРУ			
Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да: се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења; опише пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља; идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије; повеже јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем; доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом; разликује природне и вештачке изворе светлости; повеже промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости; -повеже промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора сарађује са другима у групи на заједничким активностима.			
Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)

Оријентише се у простору уз помоћ компаса и оријентира из природе/окружења уз помоћ; Описује пут од једне до друге тачне помоћу плана насеља уз помоћ; Идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије уз помоћ; У недовољној мери повезује јачину деловања на тело са његовим пређеним ратојањем; Понекад делимично доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом; Разликује природне и вештачке изворе светлости уз помоћ; Повезује промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора уз помоћ.	Оријентише се у простору уз помоћ компаса и оријентира из природе/окружења уз подстицај; Описује пут од једне до друге тачне помоћу плана насеља уз подстицај; Идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије уз подстицај; У довољној мери повезује јачину деловања на тело са његовим пређеним ратојањем; Делимично доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом; Разликује природне и вештачке изворе светлости уз подстицај; Повезује промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора уз подстицај.	Оријентише се у простору уз помоћ компаса и оријентира из природе/окружења; Самостално описује пут од једне до друге тачне помоћу плана насеља; Идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије уз мања одступања; У знатној мери повезује јачину деловања на тело са његовим пређеним ратојањем; Често доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом; Разликује природне и вештачке изворе светлости; Самостално повезује промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора;	Оријентише се у простору уз помоћ компаса и оријентира из природе/окружења; Самостално и тачно описује пут од једне до друге тачне помоћу плана насеља; Идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије ; У потпуности повезује јачину деловања на тело са његовим пређеним ратојањем; Самостално доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом; Наводи примере из окружења природне и вештачке изворе светлости; Самостално и тачно повезује промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора;
Тема: НАШЕ НАСЛЕЂЕ			
Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да: користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости; прикупи и представи податке о прошлости породице и краја; сарађује са другима у групи на заједничким активностима;			
Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)

У недовољној мери користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости; Уз помоћ прикупља и представља податке о прошлости породице и краја; У недовољној мери сарађује са другима на заједничким активностима;	У довољној мери користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости; Уз подстицај прикупља и представља податке о прошлости породице и краја; У довољној мери сарађује са другима на заједничким активностима;	У знатној мери користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости; Прикупља и представља податке о прошлости породице и краја уз мања одступања; У знатној мери сарађује са другима на заједничким активностима;	У потпуности користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости; -Самостално прикупља и представља податке о прошлости породице и краја; У потпуности сарађује са другима на заједничким активностима;
---	---	--	--

Тема: ЉУДСКА ДЕЛАТНОСТ

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:

повеже различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живи; сарађује са другима у групи на заједничким активностима;

Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
Повезује различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живе уз помоћ; У недовољној мери сарађује са другима у групи на заједничким активностима;	Повезује различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живе уз подстицај; У довољној мери сарађује са другима у групи на заједничким активностима;	Повезује различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живе уз мања одступања; У знатној мери сарађује са другима у групи на заједничким активностима;	Самостално повезује различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живе; У потпуности сарађује са другима у групи на заједничким активностима;

Тема: МАТЕРИЈАЛИ И ЊИХОВА УПОТРЕБА

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:

разликује повратне и неповратне промене материјала;
уочи сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика; провидност, боја,

густина;
одабере материјале који по топлотној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу;
објасни како рециклажа помаже очувању природе;
изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком;
сарађује са другима у групи на заједничким активностима;
представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др);
повеже резултате рада са уложеним трудом

Довољан (2)

Добар (3)

Врло добар (4)

Одличан (5)

Разликује повратне и неповратне промене материјала уз помоћ; У недовољној мери уочава сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика, провидност, боја, густина; Понекад делимично одабира материјале који по тоplotној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу; У недовољној мери објашњава како рециклажа помаже очувању природе; У недовољној мери сарађује са другима у групи на заједничким активностима;	Разликује повратне и неповратне промене материјала уз подстицај; У довољној мери уочава сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика, провидност, боја, густина; Делимично одабира материјале који по тоplotној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу; У довољној мери објашњава како рециклажа помаже очувању природе; У довољној мери сарађује са другима у групи на заједничким активностима;	Разликује повратне и неповратне промене материјала уз мања одступања; У знатној мери уочава сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика, провидност, боја, густина; Углавном самостално одабира материјале који по тоplotној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу; У знатној мери објашњава како рециклажа помаже очувању природе; У знатној мери сарађује са другима у групи на заједничким активностима; Самостално повезује резултате рада са уложеним трудом; Самостално представи резултате истраживања (писано, усмено); Самостално изведе	Разликује повратне и неповратне промене материјала у потпуности самостално; У потпуности уочава сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика, провидност, боја, густина; Самостално одабира материјале који по тоplotној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу; У потпуности објашњава како рециклажа помаже очувању природе; У потпуности сарађује са другима у групи на заједничким активностима; Самостално и тачно повезује резултате рада са уложеним трудом; Самостално представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point
---	---	--	---

		огледе/експерименте;	презентацијом, и/или цртежом); - Самостално изведе огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком);
--	--	----------------------	---

Критеријуми оцењивања у настави предмета Ликовна култура- 3. разред

Тема: ЛИКОВНЕ ПОРУКЕ КАО МОГУЋНОСТ СПОРАЗУМЕВАЊА

Исходи : На крају разреда ученик ће бити у стању да:
користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад;
протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота;
поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора;

Тема : КОМПОЗИЦИЈА И ПОКРЕТ У КОМПОЗИЦИЈИ

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:
распоређи облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције;
користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад;
- поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора;

-изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем;

Тема : ОРНАМЕНТИКА

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:

укаже на сличности и разлике које опажа у уметничким делима и традицији различитих народа;
распоређи облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције;
поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора;

Тема: ПРОСТОР – ПОВЕЗИВАЊЕ РАЗНИХ ОБЛИКА У ЦЕЛИНУ

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:

– преобликује, самостално или у сарадњи са другима, амбалажу и предмете за рециклажу мењајући им употребну функцију;

учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу;
разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.
разговара са вршњацима о доживљају простора, дизајна, уметничких и ученичких радова,
уважавајући различитости;

Тема: ПЛАКАТ, БИЛБОРД, РЕКЛАМА

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:

протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота;
поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора;
користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад;

Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
Тема: Ликовне поруке као могућност споразумевања -Редовно доноси прибор и заинтересован је за рад.	- Тумачи уз подстицај једноставне визуелне информације.	- Самостално користи једноставне визуелне информације као подстицај за стваралачки рад.	- Самостално користи једноставне визуелне информације као постицај за стваралачки рад, приказујући свој доживљај креативно и јединствено.
Тема: Композиција и покрет у композицији -Редовно доноси прибор и заинтересован је за рад.	– Уз подстицај распореди облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције; – Уз подстицај изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем;	– Самостално распореди облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције; – Самостално изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем;	– Креативно распоређује облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције; – Самостално и јединствено изражава одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем;

Тема: Орнаментика -Редовно доноси прибор и заинтересован је за рад.	– Уз подстицај распореди облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције;	– Самостално распореди облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције;	Креативно распоређује облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције; Указује на сличности и разлике које опажа у уметничким делима и традицији различитих народа;
Тема: Простор – повезивање разних облика у целину -Редовно доноси прибор и заинтересован је за рад.	-Ученик уз подстицај уочава и представља облике у простору.	Самостално уочава и представља облике у простору; Спретно повезује облике у простору.	-Самостално уочава и представља облике у простору; -Креативно и јединствено ликовно повезује облике у простору.
Тема: Плакат, билборд, реклама - Редовно доноси прибор и заинтересован је за рад.	– Уз подстицај тумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота;	– Самостално тумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота;	– Самостално и јединствено тумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота;

Критеријуми оцењивања у настави предмета Физичко и здравствено васпитање- 3. разред

Тема: ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:

примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања);
 правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;
 комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу;
 одржава равнотежу у различитим кретањима;
 коригује сопствено држања тела на основу савета наставника;
 правилно држи тело;
 правилно подиже, носи и спушта терет;

Довољан (2) - Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања уз помоћ; - Користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу уз помоћ;	Добар (3) Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања уз подстицај; Користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу уз подстицај;	Врло добар (4) Правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања уз мања одступања; - Користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу уз мања одступања; Одржава равнотежу у различитим кретањима;	Одличан (5) - Поседује позитивно искуство успешности кроз овладавање правила елементарних и штафетних игара - Вешто изводи сложеније форме природних облика кретања. -
---	---	---	---

Тема: МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:
 изведе дечји и народни плес;
 користи терминологију вежбања;
 поштује правила понашања на вежбалиштима;
 поштује мере безбедности током вежбања;
 одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;
 примени правила игре;
 навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа;
 прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;
 уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама;
 правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима;
 изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу;

Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања уз помоћ; -Користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу уз помоћ; Одржава равнотежу у различитим кретањима; Изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу уз помоћ; Изводи дечји и народни плес уз помоћ.	Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања уз подстицај; Користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу уз подстицај; Одржава равнотежу у различитим кретањима; Изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу уз подстицај; Изводи дечји и народни плес уз подстицај.	Правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања уз мања одступања; -Користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу уз мања одступања; Одржава равнотежу у различитим кретањима; Изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу уз мања одступања; Изводе дечји и народни плес уз мања одступања.	-Поседује позитивно искуство успешности кроз овладавање правила елементарних и штафетних игара -Спретно учествује у елементарним и штафетним играма -Покретом изражава своје емоције и искуства, покрет усклађује са музиком -Вешто изводи сложеније форме природних облика кретања.
Тема: ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА			

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:

прати промене у тежини и висини код себе и других;
 препозна здравствено стање када не треба да вежба;
 примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и другим животним ситуацијама;
 уредно одржава простор у коме живи и борави;
 користи здраве намирнице у исхрани;
 повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље;
 препозна лепоту покрета у вежбању;
 се придржава правила вежбања;
 - вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.

Довољан (2)	Добар (3)	врло добар (4)	Одличан (5)
- Користи основну терминологију вежбања уз помоћ; – Поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – Поштује мере безбедности током вежбања;	Користи основну терминологију вежбања уз подстицај; Уочава улогу делова тела у вежбању; Уочи промене у расту код себе и других.	Користи основну терминологију вежбања уз мања одступања; Препознаје везу вежбања и уноса воде; Наведе врсте намирница у исхрани.	Користи основну терминологију вежбања Повезује ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље; – Препознаје лепоту покрета у вежбању; Придржава се правила вежбања; Вреднује успех у
Одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; Поштује правила игре; Навија и бодри учеснике у игри на начин који никога не вређа; Уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања;			вежбању.

Критеријуми оцењивања у настави предмета Музичка култура- 3. разред

Тема: ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:

опише своја осећања у вези са слушањем музике;
 примењује правилан начин држања тела и дисања при певању;
 изговара бројалице у ритму, уз покрет;
 пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења;
 наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе;
 разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима;
 повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементима;
 повезује почетне тонове песама–модела и једноставних наменских песама са тонском висином;
 комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет;
 свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу;

Тема: СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:

поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;
 коментарише своје и туђе извођење музике;
 самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације;
 учествује у школским приредбама и манифестацијама.
 препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу;

Тема: СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:

поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;
 коментарише своје и туђе извођење музике;
 самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације;
 учествује у школским приредбама и манифестацијама.
 препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу;

	Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
ИЗВ ОЂЕ ЊЕ МУЗ ИКЕ	Пева песме по слуху, по сопственом избору и изводи бројалице.	Пева једноставне песме у складу са текстом.	Пева дечије, уметничке и народне песме различитог садржаја и расположења у складу са текстом. И изводи различите покрете на песме које пева и музику коју слуша. Свира пратњу за бројалице и песме на дечијим ритмичким инструментима.	Самостално пева дечије, уметничке и народне песме различитог садржаја и расположења у складу са текстом. Креира различите покрете на песме које пева и музику коју слуша. Свира и креира пратњу за бројалице и песме на дечијим ритмичким инструментима.
СЛУ ША ЊЕ МУЗ ИКЕ	Препознаје различите тонске боје, гласове и инструменте у одређеним композицијама Препознаје различита темпа (брзо, споро) и динамичке разлике (гласно, тихо)	Препознаје различита темпа и динамику.	Разликује тонске боје (гласове и инструменте). Препознаје слушане композиције.	Самостално изражава свој доживљај музике коју изводи или слуша. Препознаје слушане композиције на основу одломака.

Критеријуми оцењивања у настави предмета Дигитални свет- 3. разред

Тема: ДИГИТАЛНО ДРУШТВО

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:

- несе текст (речи и реченице) помоћу физичке и/или виртуелне тастатуре у програму за обраду текста;
- селекује и измени (обрише, дода) текст;
- именује, сачува и поново отвори текстуалну датотеку;
- допише текст на слику коришћењем едитора за текст у програму за обраду слике;
- именује, сачува и поново отвори графичку датотеку;
- објасни својим речима сврху коришћења прегледача и претраживача за приступ садржајима светске мреже;
- осмисли кључне речи на основу којих ће на интернету тражити потребне дигиталне садржаје;
- објасни својим речима на који начин се формирају резултати претраге интернета;
- објасни својим речима због чега треба критички прићи садржајима који се налазе на интернету;
- објасни својим речима због чега је неопходно да дигиталне садржаје пронађене на интернету користимо на етички начин;
- наведе примере дигитализације у свакодневном животу током којих се стиче утисак да се дигитални уређај понаша интелигентно

Тема: БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:

- објасни шта је дигитални углед и како се он изграђује;
- одабира дигиталне садржаје на основу PEGI ознаке у складу са својим узрастом;
- препозна дигитално насиље и реагује на одговарајући начин;
- направи лични план коришћења дигиталних уређаја уз помоћ наставника;
- означи начин комуникације путем интернета који највише одговара контексту у коме се комуникација дешава;

Тема: АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА

Исходи: На крају разреда ученик ће бити у стању да:
 решава алгоритамски једноставан проблем у визуелном програмском језику чије решавање може да захтева понављање (програмски циклус);
 утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма/програма који садржи

повнављање;
 уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму/програму који садржи понављање;
 решава алгоритамски једноставан проблем у визуелном програмском језику чије решавање може да захтева гранање;
 наведе неке од оператора поређења (мање, веће и једнако) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања (тачно, нетачно);
 наведе аритметичке операторе (+, -, * и /) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања;
 примени блокове оператора поређења при креирању програма у визуелном програмском језику, који садрже гранање;
 објасни потребу употребе гранања и понављања у програмима својим речима.

Критеријуми оцењивања се односе на сваки исход.

Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
-------------	-----------	----------------	-------------

Уз већу помоћ покушава: знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; да корити дигиталне уређаје, алате и материјале;	Уз мању помоћ: у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; у довољној мери критички расуђује; показује делимични степен активности и ангажовања; корити дигиталне уређаје, алате и материјале;	У већој мери самостално: у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; корити дигиталне уређаје, алате и материјале;	Самостално: у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; лако логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; корити дигиталне уређаје, алате и материјале;
--	--	---	--

АНГАЖОВАЊЕ

Критеријуми за оцењивање активно учешће на часовима (дискусије, практични радови и друго) сарадња са другима

- израда домаћих задатака			
Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
- показује мањи степен активности и ангажовања.	- показује делимични степен активности и ангажовања.	- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања	- показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Руски језик: разредна настава (1-4. разред)

Знање и напредовање ученика у разредној настави од другог до четвртог разреда вреднује се формативно, током стицања компетенција, и сумативно на крају наставних целина.

У првом разреду врши се описно оцењивање којим се процењује оствареност предвиђених исхода након одређених наставних целина. Такође се у виду формативних оцена бележе у педагошку документацију подаци о ангажовању ученика на часу, изради домаћих задатака, доношењу прибора за рад.

У другом разреду врши се усмена провера знања ученика и изводи сумативна оцена најмање два пута у класификационом периоду.

У трећем и четвртном разреду врше се усмене и писмене провере знања. Предвиђен је по један контролни задатак по класификационом периоду и најмање једна усмена провера која се вреднује сумативно. За писмене провере сумативна оцена се изводи на основу скале изражене у процентима (од 30% - довољан 2, од 50% - добар 3, од 70% - врло добар 4, од 85% - одличан 5).

За усмене провере сумативна оцена се изводи на основу следећих критеријума:

Ученик који је у потпуности усвојио предвиђени лексички и граматички садржај и функционално га примењује у говору, добија оцену одличан (5).

Ученик који је усвојио већину предвиђеног лексичког и граматичког садржаја и углавном га адекватно користи у говору, самостално и уз минималну помоћ наставника, добија оцену врло добар (4).

Ученик који је делимично усвојио предвиђени лексички и граматички садржај и користи га у говору по датом моделу, самостално и уз мању помоћ наставника, добија оцену добар (3).

Ученик који је у мањој мери усвојио предвиђени лексички и граматички садржај и уз већу помоћ наставника га препознаје, добија оцену довољан (2).

Ученик који ни уз помоћ наставника не препознаје предвиђене лексичке и граматичке садржаје у говору, добија оцену недовољан (1).

Елементи за проверу и оцењивање у првом и другом разреду су: разумевање говора, усмено изражавање, усвојеност лексичких садржаја, усвојеност граматичких структура, ангажовање на часу, израда домаћих задатака.

Елементи за проверу и оцењивање у трећем и четвртном разреду су: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, писмено изражавање, усвојеност лексичких садржаја, усвојеност граматичких структура, правопис, ангажовање на часу, израда домаћих задатака.

9.4. КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

ИСХОДИ УЧЕЊА

Исходи учења су функционална знања која показују шта ће ученик бити у стању да учини, предузме, изведе, обави захваљујући знањима, ставовима и вештинама које је градио и развијао током једне године учења конкретног предмета.

Исходи учења омогућавају:

бољу конкретизацију активности ученика и наставника током процеса учења и поучавања, боље праћење процеса учења и поучавања, објективније вредновање постигнућа ученика, лакши избор наставних стратегија, метода и поступака, чиме се олакшава дидактичко-методичко креирање процеса поучавања и учења, интердисциплинарни приступ планирању ради остваривања међупредметних компетенција и рационализације времена.

Исходи су комплексни и дељиви – могу да се развију у низ ситнијих исхода. ОДНОС

ИСХОДА, КОМПЕТЕНЦИЈА И СТАНДАРДА

Исходи: очекивани резултати учења, темељи развоја компетенција Компетенције: активна примена наученог

Стандарди: мера остварености исхода, развијености компетенција

Остварени исходи током процеса учења, ма колико дуго он трајао (час, дан, недеља, тема, разред, циклус, ниво), воде развијању компетенција.

Развијене компетенције омогућавају појединцу да активно и ефикасно делује у новим, непознатим ситуацијама, односно да решава проблеме.

У 4. разреду основног образовања и васпитања, у току школске године, ученик се оцењује бројчаном оценом на скали од 1 (недовољан) до 5 (одличан) из обавезних предмета и владања.

Успех ученика из изборних програма и то: верска настава и грађанско васпитање оцењује се описно и то:

- истиче се,
- добар,
- задовољава.

СРПСКИ ЈЕЗИК

Ученици 4.разреда из предмета **Српски језик** оцењују се на три начина:

- 1) писмено изражавање
- 2) усмено изражавање
- 3) Ангажовањем и односом према раду на настави (активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, рад у пару, тимски рад, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...)

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

1. **ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ**

Када су у питању **писмене провере знања** скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

ОЦЕНА		ОБРАЗОВНИ НИВО	
одличан(5)	од 86%-до 100%	Напредни ниво	примена
врло добар(4)	од 71%-до 85%	Средњи ниво	разумевање
добар (3)	од 56%-70%	Средњи ниво	репродукција
довољан (2)	од 41%-55%	Основни ниво	препознавање
недовољан (1)	испод 40%		

**Шта се оцењује на писменим и домаћим задацима
(састав, есеј, прича, песма и остали облици писаног изражавања)**

РУКОПИС:

- колико је читак и правилан
- да ли ученица/ученик меша писма (ћирилицу и латиницу)
- да ли ученица/ученик меша писана и штампана слова

УРЕДНОСТ (ЕСТЕТСКИ ИЗГЛЕД ЗАДАТКА):

- да ли ученица/ученик прецртава
- да ли ученица/ученик умеће речи
- да ли ученица/ученик премешта реченице

ФОРМА:

- да ли ученица/ученик уме да обликује нове мисаоне целине (пасусе)
- да ли су нове мисаоне целине међусобно складно повезане

САДРЖАЈ:

- у којој мери написано одговара тзв. тежишту теме
- колико је написани садржај богат/сиромашан
- да ли је композиција складна (увод, разрада, закључак)
- да ли у раду постоје материјалне грешке (књижевни род или врста, имена јунака, место радње, време радње и сл.)

ПРАВОПИС:

- писање великог и малог слова
- састављено и растављено писање (посебно речца НЕ и ЛИ)
- интерпункција
- глаголски облици (посебно глаголски прилог садашњи)

СТИЛИЗАЦИЈА:

- да ли у раду има понављања
- да ли у раду постоје жаргонизми
- богат/сиромашан речник
- да ли су реченице правилне (пре свега, ред речи у реченици)

2. УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

Оцена на усменом одговарању се формира на основу учениковог одговора.

Оцена одличан (5) – ученик савладава градиво из граматике, влада претходно пређеним градивом и примењује научено. Такође, познаје и примењује граматичка и правописна правила, активно учествује на часу током часова анализе текста, самостално изводи закључке. Ученик течно чита и негује читалачке навике. Показује иницијативу током наставе, понаша се другарски, помаже другим ученицима и пријатељски се односи према другарима, редовно израђује домаће задатке и показује иницијативу и креативност у решавању задатака. Може успешно да ради у различитим групама и врстама задатака.

Оцена врло добар (4) - ученик је способан да функционално усвоји појмове, анализира, класификује, повезује, примени те изведе закључак. Сналази се у различитим облицима рада.

Оцена добар (3) – ученик разуме појмове и чињенице, успоставља везе, може самостално да објасни и наведе књижевнотеоријске и граматичке појмове и термине. Задатке обавља делимично уз помоћ наставника.

Оцена довољан (2) – ученик влада основним појмовима може уз помоћ наставника да објасни њихове везе и значај, уз наставникову подршку је активан на часовима.

Оцена недовољан (1) – ученик нема основно познавање појмова, нити показује жељу да напредује. Домаће задатке не израђује на време и није активан на часу.

3. АНГАЖОВАЊЕ И ОДНОС ПРЕМА РАДУ

(активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, рад у пару, тимски рад, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...)

Ангажовање и однос према раду на настави (активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, рад у пару, тимски рад, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...)				
-Ученик је посебно мотивисан, креативан, одговоран у раду, поштује друге, редован у извршавању обавеза;	-мотивисан је и редовно извршава задатке; -решава проблеме	-у подели задатака групе потребна помоћ наставника; -за рад потребна помоћ, постицај и усмеравање;	-ради на нивоу присећања; -у групи почиње да ради на интервенцију наставника;	-незаинтересован за рад, омета друге; -потстицање и помоћ га не мотивишу на рада;
-даје креативне примедбе и предлоге; - поштује правила рада; -у презентовању је јасан, тачан и уме да искаже суштину; -уочава битно и разликује га од небитног; -зна добро да организује и води	користећи научне садржаје, -поштује правила рада -подржава рад групе и потстиче их на рад; -поуздан, марљив и одговоран; -презентује	-спор и непрецизан у презентацији; -теже исказује своје мишљење; -није самосталан, прати друге; -научено градиво примењује погрешно; -делимично поштије	-задатак не завршава и има грешака; -површан у раду и поштовању правила; -углавном је пасиван у групи.	-не поштује правила понашања у групи; -тражи пуну пажњу и индивидуалан приступ.

рад у групи; -има високо развијено критичко мишљење.	тачне податке.	правила рада.		
--	-------------------	---------------	--	--

Презентација/Презентовање рада

Презентација (електронска форма, плакат, паноа...)	Број бодова
Презентација је добро видљива и јасна	5
Количина текста у презентацији се уклапа у стандарде добре презентације	5
Одабир слика и графика је у складу са презентацијом	5
Дизајн	5
Мултимедијалност	5
Интерактивност	5

ПРЕЗЕНТОВАЊЕ		
САДРЖАЈ	НАЧИН ИЗЛАГАЊА	РЕАКЦИЈА СЛУШАЛАЦА
-Обухваћени су сви важни делови садржаја	Изражавање је	-Слушаоци са пажњом прате презентацију
-След излагања је логичан	а)довољно гласно	-Укључују се питањима и коментарима
	б)правилно	
	в)јасно	

НАЧИНИ ПРАЋЕЊА НАПРЕДОВАЊА УЧЕНИКА ТОКОМ ГОДИНЕ

Усне но изла гање	Акти в ност на часу	Прак т ичан рад	Дом аћи зада так	Те ст	Презен тација	Граф ички рад	Сара дња у тиму	Комуник ација у тиму	Покази вање инициј ативе	Заинтере сованост
+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -

(± - начини који се користе у раду)

Наставник у току целе школске године прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у својој педагошкој документацији.

Ученик у току часова добија плусеве и минусе у зависности од одговора на питања која су му постављена. Ово се евидентира у педагошку свеску.

Критеријум:

- +++++ = (5)
- ++++- = (4)
- +++-- = (3)
- ++--- = (2)
- + = (1)

МАТЕМАТИКА

Ученици 4. разреда се из предмета **Математика** оцењују на три начина:

- 1) **писмено**
- 2) **усмено**
- 3) **Ангажовањем и односом према раду на настави (активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, рад у пару, тимски рад, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...)**

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

1. **ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ**

Када су у питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

ОЦЕНА		ОБРАЗОВНИ НИВО	
одличан(5)	од 86%-до 100%	Напредни ниво	примена
врло добар(4)	од 71%-до 85%	Средњи ниво	разумевање
добар (3)	од 56%-70%	Средњи ниво	репродукција
довољан (2)	од 41%-55%	Основни ниво	препознавање
недовољан (1)	испод 40%		

2. **УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ**

Оцена на усменом одговарању се формира на основу учениковог одговора.

Оцена **одличан (5)** – ученик савладава градиво из математике, влада претходно пређеним градивом и примењује научено. Такође, познаје и примењује правила у математици, активно учествује на часу током обраде новог градива, самостално изводи закључке. Ученик уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака, зна својства

операција сабирања и одузимања и уме да их примени, уме да примени различите јединице мере. Показује иницијативу током наставе, понаша се другарски, помаже другим ученицима и пријатељски се односи према другарима, редовно израђује домаће задатке и показује иницијативу и креативност у решавању задатака. Може успешно да ради у различитим групама и врстама задатака.

Оцена **врло добар (4)** - ученик је способан да функционално усвоји појмове, анализира, класификује, повезује, примени те изведе закључак. Сналази се у различитим облицима рада.

Оцена **добар (3)** – ученик разуме појмове и чињенице, успоставља везе, може самостално да објасни и наведе математичке појмове и термине. Задатке обавља делимично уз помоћ наставника.

Оцена **довољан (2)** – ученик влада основним појмовима може уз помоћ наставника да објасни њихове везе и значај, уз наставникову подршку је активан на часовима.

Оцена **недовољан (1)** – ученик нема основно познавање појмова, нити показује жељу да напредује. Домаће задатке не израђује на време и није активан на часу.

3.

АНГАЖОВАЊЕ И ОДНОС ПРЕМА РАДУ

(активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, рад у пару, тимски рад, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...)

Ангажовање и однос према раду на настави (активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, рад у пару, тимски рад, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...)				
-Ученик је посебно мотивисан, креативан, одговоран у раду, поштује друге, редован у	-мотивисан је и редовно извршава задатке; - решава проблеме	-у подели задатака групе потребна помоћ наставника; -за рад потребна помоћ, постицај и усмеравање;	-ради на нивоу присећања; -у групи почиње да ради на интервенцију наставника;	- незаинтересован за рад, омета друге; -потстицање и помоћ га не мотивишу на рада;
извршавању обавеза; -даје креативне примедбе и предлоге; - поштује правила рада; -у презентовању је јасан, тачан и уме да исказе суштину; - уочава битно и разликује га од небитног; -зна добро да организује и	користећи научне садржаје, - поштује правила рада - подржава рад групе и потстиче их на рад; - поуздан, марљив и одговоран; - презентује тачне податке.	-спор и непрецизан у презентацији; -теже исказује своје мишљење; - није самосталан, прати друге; - научено градиво примењује погрешно; - делимично поштије правила рада.	-задатак не завршава и има грешака; -површан у раду и поштовању правила; - углавном је пасиван у групи.	-не поштује правила понашања у групи; -тражи пуну пажњу и индивидуалан приступ.

води рад у групи; -има високо развијено критичко мишљење.				
---	--	--	--	--

НАЧИНИ ПРАЋЕЊА НАПРЕДОВАЊА УЧЕНИКА ТОКОМ ГОДИНЕ

Усме но изла г ање	Акти в ност на часу	Прак т ичан рад	Дом аћи зад а так	Те ст	Презент ација	Граф и чки рад	Сара дња у тиму	Комуник ација у тиму	Покази вање инициј ативе	Заинтерес ованост
+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -

(+, - начини који се користе у раду)

Наставник у току целе школске године прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у својој педагошкој документацији. Ученик у току часова (часови утврђивања и провере новог градива) добија плусеве и минусе у зависности од одговора на питања која су му постављена. Ово се евидентира у педагошку свеску.

Критеријум:

- +++++ = (5)
- ++++- = (4)
- +++-- = (3)
- ++--- = (2)
- + = (1)

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Ученици 4. разреда се из предмета **Природа и друштво** оцењују на три начина:

- 1) писмено
- 2) усмено
- 3) Ангажовањем и односом према раду на настави (активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, рад у пару, тимски рад, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...)

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

1.

ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

Када су у питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

ОЦЕНА		ОБРАЗОВНИ НИВО	
одличан(5)	од 86%-до 100%	Напредни ниво	примена
врло добар(4)	од 71%-до 85%	Средњи ниво	разумевање
добар (3)	од 56%-70%	Средњи ниво	репродукција
довољан (2)	од 41%-55%	Основни ниво	препознавање
недовољан (1)	испод 40%		

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

Оцена на усменом одговарању се формира на основу учениковог одговора.

Оцена одличан (5) – ученик савладава градиво из природе и друштва, влада претходно пређеним градивом и примењује научено. Активно учествује на часу током обраде новог градива, износи своје мишљење, самостално изводи закључке. Ученик уме да примени научено градиво кроз разне активности, способан је да се сналази у простору и времену. Показује иницијативу током наставе, понаша се другарски, помаже другим ученицима и пријатељски се односи према другарима, редовно израђује домаће задатке и показује иницијативу и креативност у решавању задатака. Може успешно да ради у различитим групама и врстама задатака.

Оцена врло добар (4) - ученик је способан да функционално усвоји појмове, анализира, класификује, повезује, примени те изведе закључак. Сналази се у различитим облицима рада.

Оцена добар (3) – ученик разуме појмове и чињенице, успоставља везе, може самостално да објасни и наведе појмове и термине из предмета Природа и друштво. Задатке обавља делимично уз помоћ наставника.

Оцена довољан (2) – ученик влада основним појмовима може уз помоћ наставника да објасни њихове везе и значај, уз наставникову подршку је активан на часовима.

Оцена недовољан (1) – ученик нема основно познавање појмова, нити показује жељу да напредује. Домаће задатке не израђује на време и није активан на часу.

2.

АНГАЖОВАЊЕ И ОДНОС ПРЕМА РАДУ

(активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, рад у пару, тимски рад, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...)

Ангажовање и однос према раду на настави (активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, рад у пару, тимски рад, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...)				
-Ученик је посебно мотивисан, креативан, одговоран у	-мотивисан је и редовно извршава задатке; -решава проблеме	-у подели задатака групе потребна помоћ наставника; -за рад потребна	-ради на нивоу присећања; -у групи почиње да ради на	-незаинтересован за рад, омета друге; -потстицање и помоћ га не

раду, поштује друге, редован у извршавању обавеза; -даје креативне примедбе и предлоге; - поштује правила рада; -у презентовању је јасан, тачан и уме да исказе суштину; -уочава битно и разликује га од небитног; -зна добро да организује и води рад у групи; -има високо развијено критичко мишљење.	користећи научне садржаје, -поштује правила рада -подржава рад групе и потстиче их на рад; -поуздан, марљив и одговоран; -презентује тачне податке.	помоћ, постицај и усмеравање; -спор и непрецизан у презентацији; -теже исказује своје мишљење; -није самосталан, прати друге; -научено градиво примењује погрешно; -делимично поштије правила рада.	интервенцију наставника; -задатак не завршава и има грешака; -површан у раду и поштовању правила; -углавном је пасиван у групи.	мотивишу на рада; -не поштује правила понашања у групи; -тражи пуну пажњу и индивидуалан приступ.
---	---	---	---	---

Презентација (електронска форма, плакат, паноа...)	Број бодова
Презентација је добро видљива и јасна	5
Количина текста у презентацији се уклапа у стандарде добре презентације	5
Одабир слика и графикана је у складу са презентацијом	5
Дизајн	5
Мултимедијалност	5
Интерактивност	5

ПРЕЗЕНТОВАЊЕ		
САДРЖАЈ	НАЧИН ИЗЛАГАЊА	РЕАКЦИЈА СЛУШАЛАЦА
-Обухваћени су сви важни делови садржаја	Изражавање је	-Слушаоци са пажњом прате презентацију
-След излагања је логичан	а)довољно гласно	-Укључују се питањима и коментарима
	б)правилно	
	в)јасно	

НАЧИНИ ПРАЋЕЊА НАПРЕДОВАЊА УЧЕНИКА ТОКОМ ГОДИНЕ

Успе но изла г ање	Акти в ност на часу	Прак т ичан рад	Дом аћи зад а так	Те ст	Презент ација	Граф и чки рад	Сара дња у тиму	Комуник ација у тиму	Покази вање инициј ативе	Заинтерес ованост
+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -

(**±** начини који се користе у раду)

Наставник у току целе школске године прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у својој педагошкој документацији. Ученик у току часова (часови утврђивања и провере новог градива) добија плусеве и минусе у зависности од одговора на питања која су му постављена. Ово се евидентира у педагошку свеску.

Критеријум:

- +++++ = (5)
- ++++- = (4)
- +++-- = (3)
- ++--- = (2)
- + = (1)

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Да би се остварио процес праћења напредовања и степена постигнућа ученика у настави **музичке културе**, потребно је да наставник упозна музичке способности сваког ученика. Оцењивање ученика се спроводи организовано и прати посебан развој сваког ученика, његов рад, залагање, интересовање, креативност и предиспозиције. Наставник прати развој ученика и објективно одређује степен на којем је ученик савладао програмске захтеве.

Наставник током целе школске године води евиденцију о напретку, развоју, залагању и активности ученика на часовима и ту евиденцију бележи у своју педагошку свеску. **Свака оцена ученика је јавна и приликом саопштавања наставник је дужан да је објасни.**

Оцењивање ученика на часовима музичке културе спроводи **се усменим путем и практично кроз свирање по нотном запису и певање.**

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

За оцену **одличан (5)** – ученик поседује знања која зна да примењује у пракси, зна логички да закључује и повезује градиво са животом око нас, зна основе музичке писмености (у зависности од разреда у којем се налази), уме самостално или у пару да свира и/или самостално и у групи да пева тражене песмице поштујући елементе музике које зна, зна текстове тражених песмица, уме да свира **по нотном запису на мелодијском инструменту и** на Орфовим ритмичким инструментима, уме да изнесе своје мишљење о слушаном делу, уме да препозна звук и изглед инструмената који се обрађују у току одређеног разреда, активан је на часовима, има жељу да научи и напредује.

За оцену **врло добар (4)** – ученик поседује знања која зна да примењује у пракси, уз малу помоћ наставника може да повезује градиво са животом око нас, зна основе музичке писмености (у зависности од разреда у којем се налази) али не зна да их употреби правилно и повезано, уме самостално да свира и самостално или у групи да пева тражене песмице поштујући углавном све елементе музике које зна, зна текстове тражених песмица, уме да свира на одређеним Орфовим ритмичким инструментима, уз малу помоћ наставника уме да изнесе своје мишљење о слушаном делу, уме да препозна звук и изглед инструмената који се обрађују у току одређеног разреда, активан је на часовима, има жељу да научи и напредује.

За оцену **добар (3)** – уз наставникову помоћ може да повезује знања која има, зна минималне основе музичке писмености (у зависности од разреда у којем се налази), али не зна да их употреби правилно и повезано, уме да свира мелодију без ритма уз наставникову помоћ, делимично зна текст обрађених песмица, уме да свира само на појединим Орфовим ритмичким инструментима али уз наставникову помоћ, уз помоћ наставника уме да изнесе своје мишљење о слушаном делу, уз наставникову помоћ може да препозна звук и изглед инструмената који се обрађују у току одређеног разреда, често изостаје жеља за радом и напредком.

За оцену **довољан (2)** – има минимална знања из градива које се обрађује, делимично зна текст обрађених песмица, уме да свира само на појединим Орфовим ритмичким инструментима али уз наставникову помоћ, уз помоћ наставника уме да изнесе своје мишљење о слушаном делу, изостаје жеља за радом и напредком.

Оцена **недовољан (1)** – Нема основног знања градива, не уме да свира ни на ритмичким ни на мелодијским инструментима, не зна да отпева ниједну песму која је обрађена на часу, изостаје активности на часу, нема жељу за радом и напредком.

Оцењивање није искључиво везано за оцену музичких способности већ и у функцији награде за интересовање, активност и љубав према музици. Сваки ученик се приликом оцењивања извођења музике оцењује спрема својих могућности али и спрема личног залагања, труда, рада и активности на часу. На часу се индиректно оцењује и вреднује доношење прибора за рад, понашање и дисциплина ученика на часу, помоћ осталим ученицима приликом израде неког задатка, активност и труд. Такође се оцењује ангажовање у току извођења одређеног пројекта.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

У току школске године, ученик се оцењује описно и бројчано из предмета ликовна култура. Бројчана оцена из обавезног предмета ликовна култура је :

- одличан (5),
- врло добар (4),
- добар (3),
- довољан (2)
- недовољан (1).

Оцена недовољан (1) је непрелазна.

Оцењивање из обавезног предмета ликовна култура, обавља се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу.

Практичан рад представља ликовни рад у различитим техникама визуелних уметности. Сваки рад (цртеж, слика итд.) оцењује се једном оценом у коју улази:

- 1) оствареност циљева, општих и посебних, односно стандарда; да ли је урађен предвиђени задатак-50% оцене

Напредни ниво (натпросечно талентовани ученици) - боље повезивање елемената у композицији, адекватна примена визуелних принципа као и развијање сопствених принципа функционисања елемената композиције.

Средњи ниво - одабира адекватан садржај и размишља о начину на који ће представити своју идеју; другим речима треба што више да се уживи у задатак и пусте машти на вољу.

Основни ниво - ученици који нису склони визуелном изражавању имаће посебну помоћ, једноставније задатке у погледу стварања композиције и нижи критеријум оцењивања. Ипак, од њих се очекује да направе мали помак у односу на предходни рад, потруде се и испрате ритам школског програма, нарочито време реализације предвиђено за израду задатка

- 2) заинтересованост и посвећеност (труд и ангажованост на сваком часу) - 30% оцене
 3) маштовитост и оригиналност - 10% оцене: важно је да сваки ученик прикаже идеју на свој начин. Прецртавање од других, са табле и примера, на овом часу није пожељно.
 4) напредовање у односу на претходни период - 10% оцене

Оцена за ангажовање на часу може да се добије на сваком часу за учествовање у полемикама око уметничких питања, креативне идеје и добре одговоре. Процењују се разумевање суштине ликовне проблематике, вештине изражавања и саопштавања. Ове оцене могу значајно да поправе стање при закључивању оцене на полугодишту и крају школске године.

Закључна оцена из обавезног предмета ликовна култура за ученика 4. разреда је бројчана.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Оценом се изражава:

- 1) оствареност циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа, достизање исхода и степена развијености компетенција у току савладавања програма предмета;
- 2) ангажовање ученика у настави;
- 3) напредовање у односу на претходни период;
- 4) препорука за даље напредовање ученика.

Бројчане оцене су: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1).

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Критеријуми бројчаног оцењивања Правила понашања на

часу:

- Ученик носи опрему за час (бела мајица, таман шортс и чисте патике за салу)
- Не користи телефон на часу (односи се и на ученике који не раде физичко из здравствених разлога или су ослобођени практичног дела наставе али присуствују часу)
- Уколико ученик има потребу да изађе са часа мора добити дозволу наставника
- Поштује мере безбедности
- Поштује сва правила понашања ученика прописана од стране школе

Оцењивање ученика се састоји из три сегмента:

1. Однос према раду
2. Физичке способности и усвајање моторичких вештина и спортских дисциплина

(Индивидуални напредак моторичких способности сваког ученика процењује се у односу на претходно проверено стање. Приликом оцењивања неопходно је узети у обзир способности ученика, степен спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуални напредак његов

индивидуални напредак у односу на претходна достигнућа и могућности као и ангажовање ученика у наставном процесу.

3. Физичка и здравствена култура (Користи правила понашања на простору за вежбање како у школи тако и ван ње. Примењује правила игре у складу са етичким правилима. Примењује хигијенске мере пре и после часа).

У циљу сагледавања и анализирања ефеката наставе физичког и здравственог васпитања, наставник ће подједнако, континуирано да прати и вреднује:

- Активност и однос ученика према физичком и здравственом васпитању који обухвата:
 - вежбање у адекватној спортској опреми;
 - редовно присуствовање на часовима физичког и здравственог васпитања;
 - учествовање у ваннаставним и ваншколским активностима и др.
- Приказ једног од усвојених комплекса општеприпремних вежби (вежби обликовања),
- Достигнут ниво постигнућа моторичких знања, умења и навика (напредак у усавршавању технике)

Узимајући у обзир све критеријуме за оцењивање формира се оцена ученика.

Код ученика ослобођених од практичног дела наставе, наставник прати и вреднује:

- ниво остварености исхода из области Физичка и здравствена култура;
- учешће у организацији ваннаставних активности.

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Дигитални свет се реализује на два начина, један део подразумева индивидуално напредовање и праћење, док се други део реализује кроз рад у групи што подразумева тимски рад ученика. На крају четртог разреда ученик би требало по областима да буде у стању да:

1. и 2. ДИГИТАЛНО ДРУШТВО и БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА

- промени величину и боју текста, подебља га, искоси и подвуче у програму за обраду текста;
- исече, копира и налепи исечени/копирани текст на одговарајуће место у програму за обраду текста;
- уметне слику у текст, дода јој оквир и позиционира је на жељени начин у односу на текст у програму за обраду текста;
- активно учествује у наставном пројекту чији продукт представља граматички коректан текстуални документ намењен познатој публици који садржи слике са текстуалним објашњењима и информације које су пронађене на интернету;
- активно учествује у наставном пројекту којим се промовише безбедно и одговорно

понашање приликом коришћења интернета;

- сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка;
- вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности из свог задужења;
- утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање;
- уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму који садржи понављање и гранање;

3. **АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА**

- креира програм у визуелном програмском језику на основу датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање;
- примени блокове аритметичких оператора при креирању програма у визуелном програмском језику;
- предвиди садржај променљиве на основу интеракције корисника са програмом (нпр. блок *Питај и чекај* и блок *Одговор*) у датом једноставном програму;
- креира програм у коме остварује интеракцију са корисником, користећи променљиве, уз помоћ наставника.

напомена:

- **самопроцена:** неговање праксе исказивања рефлексивних коментара током представљања онога што су урадили прилика је за развој самоувида и саморегулације у учењу и основа за процену властитог постигнућа ученика;
- **вршњачка процена:** ова врста процене постигнућа ученика природно се надовезује на процес самопроцене – ученици раде у пару или групи на истом задатку и имају могућност да, делећи одговорност, стварају и исправљају решења, те пружају конструктивне повратне информације. (Ова метода широко је распрострањена у ИТ индустрији од стране професионалних програмера (програмирање у пару) и лако ју је превести у учионицу);
- **отворена питања:** знање ученика о концептима који су обухваћени програмом неће увек бити лако уочљиво. Постављање отворених питања један је од начина на који наставник може да процени постигнућа својих ученика, али и да допринесе продубљивању њиховог разумевања конкретног концепта.
- Већ знам – Желим да научим – Научио/ла сам: коришћење рубрика за идентификацију онога што већ знају, шта желе да науче и, накнадно, онога што су научили, корисна је техника коју ученици могу да користе за подршку самосталном учењу, а наставник за процену њихових постигнућа.

Дакле, (резиме):

- правилно рукује ИКТ уређајима;
- предложи редослед активности у односу на постављени пројектни задатак и могућности употребе ИКТ-а;
- користи одговарајуће алатке програма за цртање и сачува свој цртеж;
- уреди краћи текст и сачува га на рачунару;
- направи једноставну презентацију користећи мултимедијалне садржаје;
- користи интернет за учење и проналажење информација уз помоћ одраслог;
- критички бира садржаје са интернета и затражи помоћ уколико се суочи са непримерним садржајима;
- зна да наведе могуће последице на здравље услед неправилног коришћења дигиталних уређаја;
- безбедно користи интернет и по потреби пријави и/или затражи помоћ одраслог.

Групни рад Елементи процене са показатељима			
Ниво постигнућа	1. рад у групи	2. познавање тематике	3. размена, повезивање и примена идеја
Истиче се	Ученик сарађује са члановима групе, уважава њихове потребе како би се задатак што успешније обавио. ... сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом ... одабира технике и алате у складу са фазама реализације пројекта	Ученик поседује знања, активно подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје. ... сарађује са осталим члановима групе у представљању резултата и закључака ... наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка	Ученик размењује идеје са другима и примењује идеје за решавање задатка. ... примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта ... вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен
добар	Ученик уз мању помоћ наставника сарађује са члановима групе.	Ученик поседује извесна знања и уз мању помоћ наставника учествује у размени идеја.	Ученик уз мању помоћ наставника примењује идеје у решавању задатка.
задовољава	Ученик уз већу помоћ наставника показује низак степен заинтересованости за сарадњу у групи.	Ученик омаловажава мишљење осталих чланова у тиму. Ученик показује низак степен заинтересованости за учешће у активностима.	Ученик уз већу помоћ наставника показује низак степен усвојености знања и способности примене.

г) Презентација/Презентовање рада

Презентација (електронска форма, плакат, паноа...)	Број бодова
---	-------------

Презентација је добро видљива и јасна	5
Количина текста у презентацији се уклапа у стандарде добре презентације	5
Одабир слика и графикона је у складу са презентацијом	5
Дизајн	5
Мултимедијалност	5
Интерактивност	5

Презентовање		
САДРЖАЈ Обухваћени су сви важни делови садржаја след излагања је логичан	НАЧИН ИЗЛАГАЊА Изражавање је - а)довољно гласно - б)правилно в)јасно	РЕАКЦИЈА СЛУШАЛАЦА слушаоци са пажњом прате презентацију укључују се питањима и коментарима

Оцене се рангирају на следећи начин:

5- у потпуности испунио-ла задатак 4- делимично испунио-ла задатак

3- уз мању помоћ испунио-ла задатак 2- уз већу помоћ испунио-ла задатак 1- није испунио задатак

ИОП

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, (ИОП3) применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Руски језик: разредна настава (1-4. разред)

Знање и напредовање ученика у разредној настави од другог до четвртог разреда вреднује се формативно, током стицања компетенција, и сумативно на крају наставних целина.

У првом разреду врши се описно оцењивање којим се процењује оствареност предвиђених исхода након одређених наставних целина. Такође се у виду формативних оцена бележе у педагошку

документацију подаци о ангажовању ученика на часу, изради домаћих задатака, доношењу прибора за рад.

У другом разреду врши се усмена провера знања ученика и изводи сумативна оцена најмање два пута у класификационом периоду.

У трећем и четвртном разреду врше се усмене и писмене провере знања. Предвиђен је по један контролни задатак по класификационом периоду и најмање једна усмена провера која се вреднује сумативно. За писмене провере сумативна оцена се изводи на основу скале изражене у процентима (од 30% - довољан 2, од 50% - добар 3, од 70% - врло добар 4, од 85% - одличан 5).

За усмене провере сумативна оцена се изводи на основу следећих критеријума:

Ученик који је у потпуности усвојио предвиђени лексички и граматички садржај и функционално га примењује у говору, добија оцену одличан (5).

Ученик који је усвојио већину предвиђеног лексичког и граматичког садржаја и углавном га адекватно користи у говору, самостално и уз минималну помоћ наставника, добија оцену врло добар (4).

Ученик који је делимично усвојио предвиђени лексички и граматички садржај и користи га у говору по датом моделу, самостално и уз мању помоћ наставника, добија оцену добар (3).

Ученик који је у мањој мери усвојио предвиђени лексички и граматички садржај и уз већу помоћ наставника га препознаје, добија оцену довољан (2).

Ученик који ни уз помоћ наставника не препознаје предвиђене лексичке и граматичке садржаје у говору, добија оцену недовољан (1).

Елементи за проверу и оцењивање у првом и другом разреду су: разумевање говора, усмено изражавање, усвојеност лексичких садржаја, усвојеност граматичких структура, ангажовање на часу, израда домаћих задатака.

Елементи за проверу и оцењивање у трећем и четвртном разреду су: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, писмено изражавање, усвојеност лексичких садржаја, усвојеност граматичких структура, правопис, ангажовање на часу, израда домаћих задатака.

ПРЕДМЕТНА НАСТАВА

9.5.СРПСКИ ЈЕЗИК

Критеријуми оцењивања српски језик књижевност

Ученици од 5. до 8. разреда оцењују се формативно и сумативно оценом од 1 до 5 током целе школске године. Оцењивање обухвата све три области српског језика и књижевности, а то су: књижевност, језик (граматика, правопис, ортоепија) и језичка култура.

Оцењују се:

- писмени задаци
- контролни задаци
- диктати
- домаћи задаци
- говорне вежбе
- рецитовање
- рад на часу

-усмено одговарање

Документација која прати процес оцењивања је: е-дневник, педагошка свеска наставника, тестови, диктати, писмени и домаћи задаци.

На почетку школске године ради се иницијално тестирање ученика, које се не оцењује, већ служи наставнику за планирање рада и даље праћење напредовања ученика.

Формативно оцењивање подразумева: праћење напредовања, ангажовања и активности ученика, активност на часовима (укључујући све три области предмета), редовно доношење прибора за рад, израду домаћих задатака. Води се у педагошкој свесци наставника, а из овог оцењивања проистиче оцена за рад на часу на крају сваког класификационог периода или на крају полугодишта и године. Критеријум је следећи:

- Недовољан успех – ученик не прати наставу, не пише, нема прибор, не ради домаће задатке и уопште није активан на часу;
- Довољан успех – ученик повремено прати наставу, повремено доноси прибор за рад и домаће задатке и ретко кад је активан на часу;
- Дobar успех – Ученик прати наставу, доноси прибор за рад и домаће задатке и активан је на часу, али не у континуитету;
- Врло добар успех – редовно извршава своје обавезе, доноси прибор за рад и домаће задатке, активан је и мотивисан за рад;
- Одличан успех – редовно извршава своје школске обавезе, редовно доноси прибор за рад и домаће задатке, изузетно је активан и мотивисан, непрекидно показује заинтересованост и жељу за напредовањем и стицањем знања.

У сумативно оцењивање спадају: писмени задаци, контролни задаци из граматике и књижевности, полугодишњи и годишњи тестови, диктати, говорне вежбе, домаћи задаци (састави/есеји), рецитовање, усмено одговарање.

ЈЕЗИК

Грамматика – критеријум за оцењивање знања из области усаглашен је са образовним стандардима сва три нивоа постигнућа: основног, средњег и напредног нивоа:

- Одличан (5) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије; показује веома висок степен ангажовања; зна и примењује граматичка правила у сложенијим примерима;
- Врло добар (4) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије и примењује граматичка правила у сложенијим примерима уз малу помоћ наставника; показује висок степен ангажовања;
- Добар (3) – ученик самостално испуњава захтеве основног и делимично средњег нивоа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије; ангажован је повремено; препознаје и примењује граматичка правила у основним примерима;
- Довољан (2) – ученик минимално испуњава захтеве основног нивоа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије уз помоћ наставника; ангажован је веома ретко; препознаје граматичка правила у најједноставнијим примерима;
- Недовољан (1) – ученик не испуњава минималне захтеве основног нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије ни уз помоћ наставника; не зна да препозна граматичка

правила у најједноставнијим примерима

Скала за оцењивање контролних задатака и тестова из језика и књижевности је следећа:

Проценат тачних одговора:	Оцена:
Од 90% до 100%	одличан (5)
Од 70% до 89%	врло добар (4)
Од 50% до 69%	добар (3)
Од 31% до 49%	довољан (2)
Од 0% до 30%	недовољан (1)

Диктат (писмена провера знања из правописа) оцењује се бројчано 1-2 пута у току полугодишта на следећи начин:

- Одличан (5) – ученик зна сва слова ћирилице, зна и доследно примењује правописну норму у свим случајевима;
- Врло добар (4) – ученик зна сва слова ћирилице, зна правописну норму и примењује је у свим случајевима, уз поједине правописне грешке;
- Добар (3) – ученик зна сва слова ћирилице, познаје правописну норму и примењује је у већини основних правописних правила;
- Довољан (2) – ученик пише већину слова ћирилице, делимично примењује правописну норму у најосновнијим и једноставнијим примерима;
- Недовољан (1) – ученик не пише тачно сва слова ћирилице, не зна да примени правописну норму у најосновнијим примерима.

Број правописних грешака:	оцена:
Од 0 до 2	одличан (5)
Од 3 до 5	врло добар (4)
Од 6 до 8	добар (3)
Од 9 до 11	довољан (2)
Преко 11	недовољан (1)

КЊИЖЕВНОСТ

Критеријум за оцењивање градива из књижевности усаглашен је са образовним стандардима сва три нивоа постигнућа, основног, средњег и напредног нивоа:

- Одличан (5) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из ове области (наводи дела и писце, разликује књижевне родове и врсте, одређује врсту стиха и строфе, проналази стилске фигуре и различите облике приповедања; самостално анализира књижевно дело, аргументовано образлаже свој став о делу и повезује га са другим текстовима по тематици, структури, мотивима);
- Врло добар (4) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из књижевности, уз малу помоћ наставника (самостално анализира књижевна дела уз познавање основних одлика и функционалних појмова);
- Добар (3) – ученик самостално испуњава захтеве основног и делимично средњег нивоа из књижевности (познаје основне одлике књижевности и разликује типове уметничког стваралаштва—усмену и ауторску књижевност; познаје основне функционалне појмове;

- Довољан (2) – ученик минимално испуњава захтеве основног нивоа ове области уз помоћ наставника (повезује наслове књижевног дела и имена аутора, разликује књижевне родове и препознаје основне одлике књижевних текстова);
- Недовољан (1) – ученик не испуњава минималне захтеве основног нивоа постигнућа из књижевности ни уз помоћ наставника.

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА

Критеријум за оцењивање писмених и домаћих задатака (састава/есеја) обухвата неколико делова: композицију, садржај, стил, граматику, правопис и естетски изглед.

Одличан (5) – ученик је тачно одговорио на тему, испоштовао је захтеве композиције кроз увод, разраду и закључак, види се поступност у излагању, реченице су јасне и правилне, без граматичких и правописних грешака, стил писања богат је описима, емоцијама и појединим стилским изражајним средствима, рукопис ученика је леп, а рад уредан;

Врло добар (4) – ученик је тачно одговорио на тему, испоштовао захтеве композиције, реченице су јасне, са мањим граматичким и правописним грешкама, стилу недостаје више описа и емоција.

Добар (3) – ученик је тачно одговорио на тему, поједини делови композиције нису у потпуности испоштовани (нису повезани, недостаје увод и закључак), поједине реченице нису јасне, са честим граматичким и правописним грешкама, недостаје доста описа и емоција, рад је понегде нечитак и неуредан;

Довољан (2) – ученик је делимично одговорио на тему, увод, разрада и закључак нису уједначени, са значајним граматичким и правописним грешкама, стил је сиромашан, рад је веома нечитак и неуредан;

Недовољан (1) – ученик није ништа написао или ученик није одговорио на тему, нису испоштовани захтеви композиције, рад се не може прочитати, реченице су потпуно неповезане и нејасне, са превише граматичких, правописних и стилских грешака.

Оцењивање говорних вежби:

-Одличан (5) – ученик се правилно изражава, тачно излаже текст поштујући правила композиције, износи своје ставове, описе и емоције у складу са задатом темом, лепо формулише своје мишљење, има изграђену културу комуникације;

-Врло добар (4) – ученик успешно одговара на постављене захтеве, уз мања одступања;

-Добар (3) – ученик делимично одговара на постављене захтеве;

-Довољан (2) – ученик одговара на постављене захтеве само уз помоћ наставника и на врло једноставним примерима;

-Недовољан (1) – ученик се није припремио за усмено изражавање, не одговара на постављене захтеве ни уз помоћ наставника.

Рецитовање ученика:

-Одличан (5) – ученик изражајно, тачно и јасно рецитије текст уз одговарајућу дикцију;

-Врло добар (4) – ученик изражајно, тачно и јасно рецитије текст уз делимично одговарајућу дикцију;

-Добар (3) – ученик тачно рецитије текст, али без одговарајуће дикције и изражајности;

-Довољан (2) – ученик рецитије текст без одговарајуће дикције и изражајности правећи често грешке;

-Недовољан (1) – ученик није научио задати текст.

Наставник може наградити ученика оценом одличан (5) и за израду разних паноа, презентација, учешћа на такмичењима, конкурсима, у раду секција и другим активностима у школи и сл.

Писмене провере у трајању до 15 минута обављају се без најаве, а спроводе се ради утврђивања остварености циља једног или више часова и савладаности дела реализованих програмских садржаја. Оцена са овакве провере не уписује се у дневник, већ се евидентира у педагошкој свесци наставника. Она се може узети у обзир приликом утврђивања закључне оцене ученика на полугодишту или на крају године.

Ученици који раде по прилагођеном или измењеном програму (индивидуализација, ИОП) имају другачије критеријуме оцењивања. Он није исти за све ученике и зависи од потреба и постигнућа сваког појединачног ученика који ради по прилагођеном или измењеном програму.

Закључна оцена утврђује се ученику на крају првог полугодишта и на крају године у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Закључна оцена је бројчана и изводи се као аритметичка средина свих бројчаних оцена које је ученик добио у току првог полугодишта или школске године.

9.6. РУСКИ ЈЕЗИК – ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА

Према Правилнику о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ученик се оцењује најмање четири пута у полугодишту. Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем, односно оцена је описна и бројчана. Она је јавна и саопштава се ученику одмах по добијању, са образложењем. Образложење оцене садржи препоруку које активности ученик треба да предузме у даљем раду. Формативно оцењивање подразумева: редовно праћење и процену напредовања у остваривању прописаних исхода, стандарда постигнућа, односно ангажовања ученика на сваком часу, мотивисаности, редовно доношење прибора за рад, израду домаћих задатака, израду задатака на самом часу. Води се у педагошкој свесци наставника и у дневнику, а из овога проистиче и оцена за рад на часу. Формативно оцењивање садржи повратну информацију о остварености прописаних исхода и стандарда постигнућа ученика и ангажовања у оквиру предмета као и препоруке за даље напредовање.

Критеријум је следећи:

- Одличан успех - ученик редовно извршава своје обавезе, доноси прибор и домаће задатке, изузетно је активан и мотивисан за рад, показује заинтересованост и жељу за напредовањем и стицањем знања.
- Врло добар успех - ученик се труди да редовно извршава своје обавезе, доноси прибор и домаћи, активан је на часу.
- Добар успех - ученик прати наставу, скоро увек доноси прибор и домаћи, активан је на часу али не у континуитету;
- Довољан успех - ученик повремено прати наставу, повремено доноси прибор и домаћи и ретко кад је активан на часу, али записује оно што се од њега очекује.
- Недовољан успех - ученик не записује, нема прибор, не ради домаће задатке и уопште није активан на часу.

Сумативно оцењивање, у смислу овог правилника, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полугодишта. У сумативно оцењивање спадају: писмени и контролни задаци, активност на часу, усмено одговарање. Писмене провере постигнућа ученика у трајању дуже од 15 минута се најављују и планирају и оцена се уписује у дневник. Писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута обављају се без најаве, а спроводе се ради утврђивања остварености циља једног или више часова и савладаности дела реализованих програмских садржаја, односно остварености операционализованих исхода. Та оцена се не уписује у дневник, евидентира се у педагошкој документацији наставника ради праћења постигнућа ученика на крају програмске целине и узима се у обзир приликом утврђивања закључне оцене ученика. Усмена провера постигнућа ученика се обавља путем непосредног одговарања на часу, уз поштовање критеријума за оцењивање.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Руски језик: разредна настава (1-4. разред)

Знање и напредовање ученика у разредној настави од другог до четвртог разреда вреднује се формативно, током стицања компетенција, и сумативно на крају наставних целина.

У првом разреду врши се описно оцењивање којим се процењује оствареност предвиђених исхода након одређених наставних целина. Такође се у виду формативних оцена бележе у педагошку документацију подаци о ангажовању ученика на часу, изради домаћих задатака, доношењу прибора за рад.

У другом разреду врши се усмена провера знања ученика и изводи сумативна оцена најмање два пута у класификационом периоду.

У трећем и четвртном разреду врше се усмене и писмене провере знања. Предвиђен је по један контролни задатак по класификационом периоду и најмање једна усмена провера која се вреднује сумативно. За писмене провере сумативна оцена се изводи на основу скале изражене у процентима (од 30% - довољан 2, од 50% - добар 3, од 70% - врло добар 4, од 85% - одличан 5).

За усмене провере сумативна оцена се изводи на основу следећих критеријума:

Ученик који је у потпуности усвојио предвиђени лексички и граматички садржај и функционално га примењује у говору, добија оцену одличан (5).

Ученик који је усвојио већину предвиђеног лексичког и граматичког садржаја и углавном га адекватно користи у говору, самостално и уз минималну помоћ наставника, добија оцену врло добар (4).

Ученик који је делимично усвојио предвиђени лексички и граматички садржај и користи га у говору по датом моделу, самостално и уз мању помоћ наставника, добија оцену добар (3).

Ученик који је у мањој мери усвојио предвиђени лексички и граматички садржај и уз већу помоћ наставника га препознаје, добија оцену довољан (2).

Ученик који ни уз помоћ наставника не препознаје предвиђене лексичке и граматичке садржаје у говору, добија оцену недовољан (1).

Елементи за проверу и оцењивање у првом и другом разреду су: разумевање говора, усмено изражавање, усвојеност лексичких садржаја, усвојеност граматичких структура, ангажовање на часу, израда домаћих задатака.

Елементи за проверу и оцењивање у трећем и четвртном разреду су: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, писмено изражавање, усвојеност лексичких садржаја, усвојеност граматичких структура, правопис, ангажовање на часу, израда домаћих задатака.

Руски језик- први страни језик у предметној настави (5-8.разред)

У оквиру формативног оцењивања наставник прикупља информације о постигнућима ученика и бележи активности ученика током наставе. Резултати формативног вредновања на крају циклуса исказују се и сумативно, бројчаном оценом.

У сваком класификационом периоду присутне су и сумативне писмене и усмене провера знања. Предвиђена су два писмена задатка, по један у сваком полугодишту, и два контролна задатка који се раде по завршеним већим целинама градива. За писмене провере постигнућа бројчана оцена се изводи на основу скале изражене у процентима (од 85% - одличан 5; од 70% - врлодобар 4, од 50% - добар 3, од 30% -довољан 2).

Елементи за проверу и оцењивање су: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, писмено изражавање, усвојеност лексичких садржаја, усвојеност граматичких структура, правопис, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката (појединачних, у пару, у групи).

Закључна оцена за успех из програма први страни језик, не може да буде мања од:

- 1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;
- 2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;
- 3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;
- 4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине на крају другог полугодишта. Уколико ученик није задовољан предложеном закључном оценом на полугодишту или крају школске године, ради полугодишњи односно годишњи тест у зависности да ли је у питању крај првог полугодишта или крај школске године. Добијена оцена се уписује у дневник и поново се на основу аритметичке средине свих уписаних оцена утврђује закључна оцена.

9.7.ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК (други страни језик)

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК- Други страни језик у предметној настави (5-8.разред)

Према Правилнику о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ученик се оцењује најмање четири пута у полугодишту. Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем, односно оцена је описна и бројчана. Она је јавна и саопштава се ученику одмах по добијању, са образложењем. Образложење оцене садржи препоруку које активности ученик треба да предузме у даљем раду. Формативно оцењивање подразумева: редовно праћење и процену напредовања у остваривању прописаних исхода, стандарда постигнућа, односно ангажовања ученика на сваком часу, мотивисаности, редовно доношење прибора за рад, израду домаћих задатака, израду задатака на самом часу. Води се у педагошкој свесци наставника и у дневнику, а из овога проистиче и оцена за рад на часу. Формативно оцењивање садржи повратну информацију о остварености прописаних исхода и стандарда постигнућа ученика и ангажовања у оквиру предмета као и препоруке за даље напредовање.

Критеријум је следећи:

-Одличан успех - ученик редовно извршава своје обавезе, доноси прибор и домаће задатке, изузетно је активан и мотивисан за рад, показује заинтересованост и жељу за напредовањем и стицањем знања.

-Врло добар успех - ученик се труди да редовно извршава своје обавезе, доноси прибор и домаћи, активан је на часу.

-Добар успех - ученик прати наставу, скоро увек доноси прибор и домаћи, активан је на часу али не у континуитету;

-Довољан успех - ученик повремено прати наставу, повремено доноси прибор и домаћи и ретко кад је активан на часу, али записује оно што се од њега очекује.

-Недовољан успех - ученик не записује, нема прибор, не ради домаће задатке и уопште није активан на часу.

Сумативно оцењивање, у смислу овог правилника, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полугодишта. У сумативно оцењивање спадају: писмени и контролни задаци, активност на часу, усмено одговарање. Писмене провере постигнућа ученика у трајању дуже од 15 минута се најављују и планирају и оцена се уписује у дневник. Писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута обављају се без најаве, а спроводе се ради утврђивања остварености циља једног или више часова и савладаности дела реализованих програмских садржаја, односно остварености операционализованих исхода. Та оцена се не уписује у дневник, евидентира се у педагошкој документацији наставника ради праћења постигнућа ученика на крају програмске целине и узима се у обзир приликом утврђивања закључне оцене ученика.

Усмена провера постигнућа ученика се обавља путем непосредног одговарања на часу, уз поштовање критеријума за оцењивање.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученик се оцењује на основу усмене провере постигнућа, писмене провере постигнућа и практичног рада, а у складу са програмом изборног програма. У току полугодишта најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика.

Елементи за проверу и оцењивање су: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, писмено изражавање, усвојеност лексичких садржаја, усвојеност граматичких структура, правопис, залагање на часу, израда домаћих задатака и пројеката (појединачних, у пару, у групи).

Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада, а нарочито: излагања и представљања (презентација, постера, резултата истраживања, писања мејлова и др.), учешћа у дебати и дискусији, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада у складу са програмом наставе и учења, односно школским програмом.

У оквиру формативног оцењивања наставник прикупља информације о постигнућима ученика и бележи активности ученика током наставе. Резултати формативног вредновања на крају циклуса исказују се и сумативно, бројчаном оценом.

Из другог страног језика ученици имају по један писмени задатак по полугодишту, осим у петом разреду, када немају писмени задатак у 1. полугодишту. У петом разреду имају два контролна задатка по полугодишту. У шестом, седмом и осмом разреду ученици имају по један контролни задатак по полугодишту. По завршеним темама се редовно раде диктати (углавном у 5. и 6.разреду) и провере до 15минута.

Бројчана оцена из изборног програма други страни језик, у току школске године, утврђује се на основу следећих критеријума: оствареност исхода, самосталност у раду и ангажовање ученика. Оцену одличан (5) добија ученик који у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; лако логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Оцену врло добар (4) добија ученик који у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Оцену добар (3) добија ученик који у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; у довољној мери критички расуђује; показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену довољан (2) добија ученик чија су знања, која је остварио, су на нивоу репродукције, уз минималну примену; у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; показује мањи степен активности и ангажовања.

Оцену недовољан (1) добија ученик чија знања, која је остварио, нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; не изводи закључке који се заснивају на подацима; критички не расуђује; не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

За писмене провере постигнућа бројчана оцена изводи се на основу скале изражене у процентима - од 85% - одличан (5); од 65% - врло добар (4), од 45% - добар (3), од 25% - довољан (2). Скала се у зависности од постигнућа ученика на некој провери може кориговати, а у корист ученика.

Провера постигнућа ученика путем практичног рада се може урадити путем израде презентација, пројеката, паноя.

Оцењивање се примењује и ако ученик оствари пласман на такмичењима рачунајући од општинског и то оценом 5 (одличан).

Закључна оцена за успех из изборног програма други страни језик, не може да буде мања од:

- 1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;
- 2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;
- 3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;
- 4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине на крају другог полугодишта. Уколико ученик није задовољан предложеном закључном оценом на полугодишту или крају школске године, ради полугодишњи односно годишњи тест у зависности да ли је у питању крај првог полугодишта или крај школске године. Добијена оцена се уписује у дневник и поново се на основу аритметичке средине свих уписаних оцена утврђује закључна оцена.

9.8. МАТЕМАТИКА

Критеријуми оцењивања ученика из предмета математика

При вредновању квалитета знања, оценом се исказује трајност, коректност, свесност и употребљивост знања на разним нивоима (ниво препознавања, ниво репродукције, ниво разумевања, ниво примене и ниво креативног, стваралачког решавања проблема).

Писмена оцењивања се врше након пређене области, уз ранију најаву а по распореду писаних провера знања. Писане провере, које трају 15 минута, не најављују се, улазе у формирање коначне оцене, оцењују се описно и служе наставнику да прати и вреднује напредак ученика из одређених области.

У току једног полугодишта ученик добија оцене из 4 писане провере (2 контролна задатка + 2 писмена задатка), усменог одговарања и активности на часу.

Основни критеријуми оцењивања су:

☐ Разумевање градива:

- Разумевање основних појмова и принципа.
- Способност да се објасне решења и поступци.

☐ Примењивање знања:

- Способност решавања задатака различитих тежина.
- Примењивање математичких концепата на практичне проблеме.

☐ Тачност и прецизност:

- Тачност решења задатака.
- Правилно коришћење математичких симбола и израза.

☐ Систематичност и организација:

- Јасно и уредно приказивање решења.
- Логичан редослед у раду.

☐ Сарадња и комуникација:

- Учествовање у групним активностима.
- Способност да се деле идеје и решења са вршњацима.

☐ Самосталност:

- Самостално решавање задатака.
- Иницијатива у истраживању нових проблема.

☐ Креативност:

- Развој алтернативних решења и метода.
- Иновативност у приступу проблемима.

ОЦЕНА	Усмена провера (усвојеност образовних садржаја)	Писана провера (примена знања)	Домаћи рад	Однос према раду и рад

НЕДОВОЉА Н (1)	Основни математички појмови и дефиниције - не препознаје их - не уме да их искаже Тврђења, правила, формуле - не препознаје их Поступци - не уме да примени	Решавање задатака - не решава самостално једноставне задатке - не решава самостално једноставне проблемске ситуације Примена тврђења, правила, формула - не примењује	Писање - не ради домаће задатке	Интерес за предмет - не показује на подстицај Рад на часу - не труди се самостално решавати задатке - не учествује у расправи Сарадња - не тражи помоћ када му нешто није јасно Извршавање обавеза - не труди се писати све у свеску - на час не доноси потребан прибор
---------------------------	--	---	---	--

ДОВОЉАН (2)	Основни математички појмови и дефиниције - препознаје их - уме да их искаже Тврђења, правила, формуле - препознаје их Поступци - поступке које примењује образлаже уз помоћ наставника	Решавање задатака - самостално решава једноставне задатке - једноставне проблемске ситуације решава уз помоћ наставника Примена тврђења, правила, формула - примењује само у познатим и једноставним ситуацијама	Писање - углавном редовно Написано - непотпуно - делимично тачно - делимично уредно	Интерес за предмет - показује на подстицај Рад на часу - труди се самостално решавати задатке - повремено учествује у расправи Сарадња - тражи помоћ када му нешто није јасно Извршавање обавеза - труди се писати све у свеску - на час доноси потребан прибор
------------------------	---	--	--	--

ОЦЕНА	Усмена провера (усвојеност образовних садржаја)	Писана провера (примена знања)	Домаћи рад	Однос према раду и рад
--------------	--	---------------------------------------	-------------------	-------------------------------

ДОБАР (3)	Основни математички појмови и дефиниције - познаје их и разуме - зна их изрећи и објаснити Тврђења, правила, формуле - познаје их - зна их изрећи Поступци - поступке које примењује образлаже самостално - објашњења су углавном јасна, тачна и потпуна	Решавање задатака - самостално, брзо и тачно решава једноставне задатке - сложеније задатке решава спорије - решава једноставне проблемске ситуације Примена тврђења, правила, формула - самостално их примењује у познатим ситуацијама	Писање - редовно Написано - углавном потпуно и тачно - углавном уредно Провера - углавном зна образложити написано	Интерес за предмет - показује Рад на часу - вредно ради на часу и самостално решава задатке - радо учествује у расправи Сарадња - прихвата рад у пару и групи - ако не разуме тражи помоћ Извршавање обавеза - свеска је уредна и потпуна - на час доноси потребан прибор
------------------	---	--	---	---

ОЦЕНА	Усмена провера (усвојеност образовних садржаја)	Писана провера (примена знања)	Домаћи рад	Однос према раду и рад
--------------	--	---------------------------------------	-------------------	-------------------------------

ВРЛО ДОБАР (4)	Основни математички појмови и дефиниције - самостално излаже и објашњава - разуме их у потпуности - успоставља односе међу њима Тврђења, правила, формуле - зна их изрећи - зна их објаснити и правилно их тумачи - наводи сопствене примере који потврђују исказано Поступци - образлаже тачно, јасно, прецизно и потпуно - прихвата и разуме нове идеје и концепте	Решавање задатака - решава задатке брзо и тачно - самостално решава сложеније задатке - бира углавном најбоље стратегије за решавање проблема - решава сложеније проблемске ситуације Примена тврђења, правила, формула - примењује их самостално и тачно	Писање - редовно Написано - потпуно - тачно - детаљно - уредно Провера - зна образложити написано - образлаже јасно, тачно и потпуно	Интерес за предмет - показује стално Рад на часу - концентрисан о и вредно ради на часу - редовно и самостално извршава све постављене задатке - учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје Сарадња - радо учествује у заједничком раду (у пару или групи) - према потреби помаже другима Извршавње обавеза - свеска је уредна и потпуна - на час долази припремљен
-----------------------	---	---	--	--

ОЦЕНА	Усмена провера (усвојеност образовних садржаја)	Писана провера (примена знања)	Домаћи рад	Однос према раду и рад
-------	---	--------------------------------	------------	------------------------

ОДЛИЧАН (5)	Основни математички појмови и дефиниције - самостално излаже и објашњава - разуме их и према потреби обликује својим речима - успоставља односе међу њима Тврђења, правила, формуле - зна их изрећи - зна их објаснити и правилно их тумачи - наводи сопствене примере који потврђују исказано Поступци - своје идеје и поступке које примењује образлаже јасно, тачно и потпуно - користи се властитим идејама и концептима	Решавање задатака - решава задатке брзо и тачно и са лакоћом - самостално и успешно решава сложене задатке - при решавању сложених проблемских ситуација комбинује познате стратегије или креира сопствене - одабира математичке поступке који највише одговарају задатку и примењује их без грешке и примереном брзином Примена тврђења, правила, формула - знање примењује на нове, сложеније примере и реалне проблеме	Писање - редовно Написано - потпуно - тачно - детаљно - уредно - нове идеје при решавању Провера - зна образложити написано - образлаже јасно, тачно и потпуно	Интерес за предмет - изражен - служи се додатним изворима знања Рад на часу - концентрисан о и вредно ради на часу - редовно и самостално извршава све постављене задатке - учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје Сарадња - радо учествује и подстиче заједнички рад (у пару или групи) - помаже другима Извршавње обавеза - свеска је уредна и потпуна - на час долази припремљен
------------------------	---	---	---	---

Када су питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

0-25% недовољан (1)

26-45% довољан (2)

46-65% добар (3)

66-85% врло добар (4)

86-100% одличан (5)

У зависности од тежине теста дозвољена су одступања од $\pm 5\%$.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

ПЕТИ РАЗРЕД

НЕДОВОЉАН (1)	- Не испуњава захтеве за довољну оцену; - Не препознаје градиво ни уз помоћ наставника; - Не показује заинтересованост за учење, не сарађује
ДОВОЉАН (2)	Ученик уме да: - сабере, одузме, подели и помножи два броја у истом запису; - претвара из једног у други запис једноставније бројеве као што су $1/2$, $1/4$, $0,2\dots$; - напамет одреди 50% и 10% природног броја; - рачунски одреди 20%, 25% у једноставнијим примерима; - упореди разломке чији су имениоци једнаки и било која два децимална броја; - прошири и скрати разломак датим бројем; - представи број на бројевној полуправој; - правилно чита податке из табеле и са кружног дијаграма; - препозна осносиметричне фигуре и одреди им осу симетрије; - конструише симетралу дужи и симетралу угла; - угломером измери и нацрта дати угао; - сабере и одузме углове дате у основној јединици мере; - нацрта и издвоји туп, оштар и прав угао и зна у ком су опсегу њихове мере.

ДОБАР (3)	Ученик који испуњава све захтеве за довољну оцену и још уме да: - претвори децималан број у разломак и обрнуто; - претвори мешовити број у неправи разломак и обрнуто; - упореди два броја у различитим записима; - сабере, одузме, подели и помножи два броја у различитим записима у једноставнијим случајевима; - напамет одреди 50% и 10% дате природне величине; - рачунски одреди произвољан проценат; - скрати разломак до нескративог облика; - састави једноставнији бројевни израз и израчуна његову вредност; - реши једначину једноставнијег облика; - одреди аритметичку средину датих бројева; - подели величину на два дела у датој размери - правилно заокругли број; - представи бројеве на бројевној полуправој; - прикупљене податке прикаже табелом и правилно прочита кружни дијаграм; - издвоји осносиметричне фигуре и одреди им осе симетрије; - конструише половину, четвртину и осмину угла и дужи користистећи симетралу; - преслика тачку и дуж осном симетријом у односу на дату осу; - угломером црта и мери углове; - упореди, сабере и одузме два угла рачунски и конструктивно; - израчуна комплементан и суплементан угао датом углу; - уочи и нацрта суседне, упоредне и унакрсне углове као и углове са паралелним крацима и на трансверзали, као и да опише њихове основне особине.
-----------	---

ВРЛО ДОБАР (4)	Ученик који испуњава све захтеве за добру оцену и још уме да: - претвори децималан број у разломак и обрнуто; - претвори мешовити број у неправи разломак и обрнуто; - упореди два броја у различитим записима; - сабере, одузме, подели и помножи више бројева у различитим записима; - напамет одреди 50%, 10%, 5%, 20%, 25% од датог (једноставнијег) броја; - рачунски одреди произвољан проценат дате величине и примени у једноставнијим ситуацијама; - скрати разломак до нескративог облика у својству сређивања резултатам; - састави бројевни израз и израчуна његову вредност; - рачуна вредност израза за дату вредност променљиве; - реши једначину основног облика и облика $ax + b = c$ и $ax - b = c$; - реши дату неједначину; - реши једноставноставније примере из праксе помоћу израза и једначина; - одреди аритметичку средину датих бројева; - подели величину у датој размери и примени размеру у једноставним ситуацијама; - правилно заокругли број и процени грешку; - представи бројеве на бројевној полуправој; - прикупљене податке прикаже табелом и кружним дијаграмом; - издвоји осносиметричне фигуре и одреди им осе симетрије; - конструише половину, четвртину и осмину угла и дужи користистећи симетралу и користи их даље у конструкцији; - преслика фигуру осном симетријом у односу на дату осу у једноставнијим примерима; - конструише нормалу на дату праву; - угломером црта и мери углове; - упореди, сабере и одузме два угла рачунски и конструктивно; - израчуна комплементаран и суплементаран угао датом углу; - користи особине суседних, упоредних и унакрсних углова као и углове са паралелним крацима и на трансверзали у задацима.
-------------------	---

ОДЛИЧАН (5)	Ученик који испуњава све захтеве за врло добру оцену и још уме да: - претвори децималан број у разломак и обрнуто; - претвори мешовити број у неправи разломак и обрнуто; - упореди бројеве у различитим записима; - сабере, одузме, подели и помножи више бројева у различитим записима; - напамет одреди 50%, 10%, 5%, 20%, 25% од датог броја; - рачунски одреди произвољан проценат дате величине и примени у сложенијим ситуацијама; - скрати разломак до нескративог облика у својству сређивања резултата; - састави сложенији бројевни израз и израчуна његову вредност; - рачуна вредност сложенијег израза за дату вредност променљиве; - реши дату једначину; - реши дату неједначину; - реши примере из свакодневног живота помоћу израза и једначина; - примени аритметичку средину у пракси; - подели величину у датој размери и примени размеру у реалним ситуацијама; - правилно заокругли број и процени грешку; - представи бројеве на бројевној полуправој; - прикупљене податке прикаже табелом и кружним дијаграмом; - издвоји осносиметричне фигуре и одреди им осе симетрије; - конструише половину, четвртину и осмину угла и дужи користистећи симетралу и користи их даље у конструкцији; - конструише нормалу на дату праву; - преслика фигуру осном симетријом у односу на дату осу у сложенијим примерима; - угломером црта и мери углове; - упореди, сабере и одузме више углова рачунски и конструктивно; - израчуна комплементаран и суплементаран угао датом углу; - користи особине суседних, упоредних и унакрсних углова као и углове са паралелним крацима и на трансверзали у сложенијим задацима.
----------------	---

ШЕСТИ РАЗРЕД

НЕДОВОЉАН (1)	- Не испуњава захтеве за довољну оцену; - Не препознаје градиво ни уз помоћ наставника; - Не показује заинтересованост за учење, не сарађује
ДОВОЉАН (2)	Ученик уме да: - прочита, запише, упореди и представи на бројевној првој рационалне бројеве; - одреди супротан број, и реципрочну вредност рационалног броја; - сабере, одузме, подели и помножи два броја у истом запису; - упореди рационалне бројеве чији су имениоци једнаки и било која два децимална броја; - прошири и скрати рационални број датим бројем; - правилно чита податке из табеле и са дијаграма; - израчуна једноставан бројевни израз; - израчуна непознати члан из пропорције; - класификује троуглове и четвороуглове на основу њихових својстава и нацрта; - конструише углове од 60 и 90 степени; - препозна подударне троуглове; - конструише троугао на основу познатих ставова подударности; - израчуна површину троугла, квадрата и правоугаоника у најједноставнијим примерима; - уцрта тачку са датим координатама и прочита.

ДОБАР (3)	Ученик уме да: - прочита, запише, упореди и представи на бројевној првој рационалне бројеве; - одреди супротан број, и реципрочну вредност рационалног броја; - сабере, одузме, подели и помножи два броја у истом запису; - упореди рационалне бројеве чији су имениоци једнаки и било која два децимална броја; - прошири и скрати рационални број датим бројем; - правилно чита податке из табеле и са дијаграма; - израчуна једноставан бројевни израз; - израчуна непознати члан из пропорције; - класификује троуглове и четвороуглове на основу њихових својстава и нацрта; - конструише углове од 60 и 90 степени; - препозна подударне троуглове; - конструише троугао на основу познатих ставова подударности; - израчуна површину троугла, квадрата и правоугаоника у најједноставнијим примерима; - уцрта тачку са датим координатама и прочита.
-----------	---

ВРЛО ДОБАР (4)	Ученик који испуњава све захтеве за добру оцену и још уме да: - израчуна бројевни израз са променљивом; - упореди два броја у различитим записима; - сабере, одузме, подели и помножи више рационалних бројева у различитим записима; - примени својства рачунских операција у скупу рационалних бројева; - рачунски одреди произвољан проценат дате величине и примени у једноставнијим ситуацијама; - састави бројевни израз и израчуна његову вредност; - реши једначину основног облика и облика $ax + b = c$ и $ax - b = c$ у скупу рационалних бројева; - реши неједначину основног облика; - реши једноставноставније проблеме из праксе помоћу израза и једначина; - подели величину у датој размери и примени размеру у једноставним ситуацијама; - конструише углове и троугао на основу ставова подударности; - примени својства четвороуглова у једноставнијим проблемским задацима; - графички приказује зависност међу величинама; - примена пропорције у директној и обрнутој пропорционалности; - израчуна површину троугла и четвороугла у случајевима када неопходни елементи нису непосредно дати; - конструише четвороугао; - нацрта и прочита тачку и дуж симетричну датој у односу на координатни почетак и координатну осу; - сабира, одузима и множи бројем векторе.
-------------------	---

ОДЛИЧАН (5)	Ученик који испуњава све захтеве за врло добру оцену и још уме да: - рачунски одреди произвољан проценат дате величине и примени у сложенијим ситуацијама; - састави сложенији бројевни израз и израчуна његову вредност; - рачуна вредност сложенијег изрази за дату вредност променљиве; - реши једначину основног облика и облика $ax + b = c$ и $ax - b = c$; - реши неједначине са сабирањем, одузимањем, множењем и дељењем рационалних бројева - реши примере из свакодневног живота помоћу изрази и једначина; - примени пропорцију и проценат у пракси; - подели величину у датој размери и примени размеру у реалним ситуацијама; - прикупљене податке прикаже табелом и дијаграмом; - тумачи податке приказане табелом и дијаграмом; - примени својства троуглова и четвороуглова у сложеним примерима и израчуна површину; - сабира, одузима и множи више вектора бројем.
----------------	--

СЕДМИ РАЗРЕД

НЕДОВОЉ АН (1)	- Не испуњава захтеве за довољну оцену; - Не препознаје градиво ни уз помоћ наставника; - Не показује заинтересованост за учење, не сарађује
-------------------	--

ДОВОЉАН (2)	Ученик уме да: - израчуна степен датог броја, зна основне операције са степенима; - сабира, одузима и множи мономе, зна формуле за квадрат бинома и разлику квадрата; - нацрта произвиљан n-тоугао, нацрта све његове елементе, одређује многоугао и број дијагонала из једног темена у основним задацима, дефинише правилан многоугао и одреди збир унутрашњих углова истог; - влада појмовима круг и кружна линија (издваја њихове основне елементе, уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; уме да израчуна обим и површину круга датог полупречника); - израчуна аритметичку средину датих бројева и представи на бројевној правој дате бројеве и њихову аритметичку средину.
ДОБАР (3)	Ученик уме да у решавању једноставнијих задатака: - оперише са степенима и зна шта је квадратни корен; - сабира и одузима полиноме, уме да помножи два бинома и да квадрира бином, раставља разлику квадрата, раставља полиноме на чиниоце, сређује полиноме; - одреди укупан број дијагонала многоугла, одреди збир унутрашњих и спољашњих углова многоугла, одреди тежишне дужи, висине и значајне тачке троугла, израчуна обим и површину правилних многоуглова за $n=3,4,6$, искаже њихове особине и конструише исте; - користи формуле за обим и површину круга; - чита једноставне дијаграме и табеле и на основу њих обради податке по једном критеријуму (нпр. одреди аритметичку средину за дати скуп података; пореди вредности узорка са средњом вредношћу); - обради прикупљене податке и представи их табеларно или графички; представља средњу вредност медијаном.

ВРЛО ДОБАР (4)	Ученик уме да у задацима у којима се захтева разумевање: - оперише са степенима и квадратним коренима; - сабира и одузима полиноме, уме да помножи два бинома и да квадрира бином, раставља разлику квадрата, раставља полиноме на чиниоце, сређује полиноме; - одреди укупан број дијагонала многоугла, одреди збир унутрашњих и спољашњих углова многоугла, одреди тежишне дужи и значајне тачке троугла, израчуна обим и површину плавилних многоуглова за $n=3,4,6$, искаже њихове особине и конструише исте; - користи формуле за обим и површину круга и кружног прстена, дужину лука и кружног исечка и примењује их у задацима; - чита дијаграме и табеле и на основу њих обради податке по једном критеријуму (нпр. одреди аритметичку средину за дати скуп података; пореди вредности узорка са средњом вредношћу, одреди мод).
ОДЛИЧАН (5)	Ученик који испуњава све захтеве за врло добру оцену и још уме да: - да користи особине степена и квадратног корена у сложенијим задацима; - примењује формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; - увежбано трансформише алгебарске изразе и своди их на најједноставнији облик и решава једначине; - конструише ортоцентар и тежиште троугла; примени ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења и у конструктивним задацима; - примени својства централног и периферијског угла у кругу; - израчуна обим и површину круга и његових делова; - преслика дати геометријски објект ротацијом; - тумачи дијаграме и табеле - прикупи и обради податке и сам састави дијаграм или табелу; - црта график којим представља међузависност величина - одређује средњу вредност, медијану и мод.

ОСМИ РАЗРЕД

НЕДОВОЉ АН (1)	- Не испуњава захтеве за довољну оцену; - Не препознаје градиво ни уз помоћ наставника; - Не показује заинтересованост за учење, не сарађује
ДОВОЉАН (2)	Ученик уме да: - препозна моделе коцке и квадра, нацрта их, наведе њихове елементе и израчуна површину и запремину коцке и квадра у најједноставнијим задацима; - препозна моделе правилне четворостране призме, правилне тростране призме, правилне шестостране призме, нацрта их и израчуна површину и запремину правилне четворостране призме у најједноставнијим задацима; - препозна моделе правилне четворостране пирамиде, правилне тростране пирамиде, правилне шестостране пирамиде, нацрта их и израчуна површину и запремину правилне четворостране пирамиде у најједноставнијим задацима; - одреди вредност функције дате таблицом или формулом; - нацрта график линеарне функције у најједноставнијим примерима; - провери да ли дата тачка припада графику линеарне функције; - прочита податак са графикона, дијаграма или табеле и одреди минимум и максимум зависне величине; - податке из табеле прикаже графиконом и обрнуто; - реши систем две линеарне једначине са две непознате методом замене и методом супротних коефицијената у најједноставнијим примерима; - препозна моделе ваљка, купе, лопте, нацрта их и израчуна површину и запремину ових тела у најједноставнијим примерима.

ДОБАР (3)	Ученик који испуњава све захтеве за довољну оцену и још уме да: - нацрта правилну призму (четворострану, тространу, шестострану) и да израчуна њену површину и запремину у једноставнијим примерима; - нацрта правилну пирамиду (четворострану, тространу, шестострану) и да израчуна њену површину и запремину у једноставнијим примерима; - нацрта график линеарне функције; - анализира график линеарне функције на основу коефицијената k и n; - претвори експлицитни у имплицитни облик линеарне функције и обрнуто; - обради прикупљене податке и представи их табеларно или графички; - одреди средњу вредност и медијану у једноставнијим примерима; - реши систем две линеарне једначине са две непознате графичком методом, методом замене и методом супротних коефицијената; - провери да ли су системи са по две линеарне једначине са две непознате еквивалентни; - реши једноставнији реални проблем применом система две линеарне једначине са две непознате; - нацрта обртна тела (ваљак, купу, лопту) и да израчуна њихову површину и запремину.
-----------	---

ВРЛО ДОБАР (4)	Ученик који испуњава све захтеве за добру оцелу и још уме да: - нацрта праву призму (четворострану, тространу, шестострану) и да израчуна њену површину и запремину и у случајевима када неопходни елементи нису непосредно дати; - нацрта пирамиду (четворострану, тространу, шестострану) и да израчуна њену површину и запремину и у случајевима када неопходни елементи нису непосредно дати; - уочи правоугли троугао у простору и примени Питагорину теорему како би израчунао неопходне елементе, који нису задати у задатку; - нацрта пресеке призме и пресеке пирамиде и израчуна њихове површине; - реши реалан проблем примењујући површину и запремину призме и пирамиде; - нацрта график линеарне функције и анализира особине линеарне функције (ток, нуле, монотоност, знак); - реши једноставнији реалан проблем применом линеарне функције; - обради прикупљене податке и изабере пригодан приказ за представљање (графиконом или дијаграмом); - одреди средњу вредност и медијану; - одреди пресеке правих, ако су задате њихове једначине; - израчуна површину троугла који граде координатне осе и задата права; - реши једноставнији реални проблем применом система две линеарне једначине са две непознате; - нацрта обртна тела (ваљак, купу, лопту) и да израчуна њихову површину и запремину и у случајевима када неопходни елементи нису непосредно дати; - нацрта пресеке ваљка, пресеке купе и пресеке лопте и израчуна њихове површине; - израчуна масу геометријског тела.
---------------------------	---

ОДЛИЧАН (5)	Ученик који испуњава све захтеве за врло добру оцену и још уме да: - уочи у простору правоугли троугао са оштрим углом од 30° и једнакокрако-правоугли троугао и примени њихова својства; - применом особина линеарне функције одреди непознати коефицијент или параметар; - примени услов паралелности и чињеницу да тачка припада правој у задацима; - реши реалан проблем применом линеарне функције; - примени процентни рачун и пропорционалност за представљање кружног дијаграма; - реши реални проблем применом система две линеарне једначине са две непознате; - реши реалан проблем примењујући површину и запремину геометријских тела; - одреди односе површина и запремина различитих геометријских тела; - израчуна површину и запремину сложених геометријских тела.
----------------	--

9.9. ЛИКОВНА КУЛТУРА

КРИТЕРИЈУМИ И ЕЛЕМЕНТИ ЗА ПРОЦЕЊИВАЊЕ НАПРЕДОВАЊА И ОЦЕЊИВАЊЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ЗА ПРЕДМЕТ ЛИКОВНА КУЛТУРА

Сврха и принципи оцењивања

Наставник се руководи следећим принципима при оцењивању:

- 1) поузданост: означава усаглашеност оцене са утврђеним, јавним и прецизним критеријумима оцењивања;
- 2) ваљаност: оцена исказује ефекте учења (оствареност исхода, ангажовање и напредовање ученика);
- 3) разноврсност начина оцењивања: избор одговарајућих и примена различитих метода и техника оцењивања како би се осигурала ваљаност, поузданост и објективност оцена;
- 4) редовност и благовременост оцењивања, обезбеђује континуитет у информисању ученика о њиховој ефикасности у процесу учења и ефекат оцене на даљи процес учења;
- 5) оцењивање без дискриминације и издвајања по било ком основу;
- 6) уважавање индивидуалних разлика.

Предмет и врсте оцењивања

Оцена је описна и бројчана. Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Формативно оцењивање, у смислу ових критеријума, јесте редовно и планско прикупљање релевантних података о напредовању ученика, постизању прописаних исхода и циљева и постигнутом степену развоја компетенција ученика.

Сумативно оцењивање, у смислу ових критеријума, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине, модула или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у дневник рада, а могу бити унете и у педагошку документацију.

Оцена

Оценом се изражава:

- 1) оствареност циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа, достизање исхода и степена развијености компетенција у току савладавања програма предмета;
- 2) ангажовање ученика у настави;
- 3) напредовање у односу на претходни период;
- 4) препорука за даље напредовање ученика.

Бројчане оцене су: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1).

Ученику се не може умањити оцена из предмета због односа ученика према ваннаставним активностима или непримереног понашања у школи.

Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника, које наставник бира у складу с критеријумима оцењивања и прилагођава потребама и развојним специфичностима ученика. Закључна оцена је бројчана и утврђује се на основу свих оцена од почетка школске године и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника. Закључну оцену из предмета утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника.

Закључна оцена за успех из предмета може изузетно да буде и највећа појединачна оцена уписана у дневник, добијена било којом техником провере постигнућа.

Закључна оцена за успех из предмета не може да буде мања од:

- 1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50
- 2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49
- 3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49
- 4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49
- 5) недовољан (1), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена мања од 1,50

Обавештавање о оцењивању

На почетку школске године наставник је дужан да на примерен начин обавести ученика о прописаним циљевима, стандардима постигнућа и исходима учења.

На почетку школске године ученици, родитељи, односно старатељи се обавештавају о критеријумима, начину, поступку, динамици, распореду оцењивања и доприносу појединачних оцена закључној оцени.

Евиденција о успеху ученика

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у дневнику рада и својој педагошкој документацији. Под педагошком документацијом, у смислу овог правилника, сматра се писана или електронска документација наставника која садржи: личне податке о ученику и његовим индивидуалним својствима која су од значаја за постигнућа, податке о провери постигнућа, ангажовању ученика и напредовању, датим препорукама, понашању ученика и друге податке од значаја за рад са учеником и његово напредовање. Подаци унети у педагошку документацију могу бити коришћени за потребе информисања родитеља, приликом одлучивања по приговору или жалби на оцену и у процесу самовредновања и екстерног вредновања квалитета рада установе.

Владање ученика

- На часу се редовно прати понашање свих ученика;
- За мање ометање часа наставник опомиње ученика;
- Наставник уноси у еС дневник запажање о владању ученика само у случају непримереног понашања или нереаговања на опомене;
- Наставник редовно обавештава разредног старешину о владању ученика, а по потреби и стручну службу (педагог, психолог).

Информисање родитеља и ученика о учењу и понашању:

- Ученици на часовима усмено добијају повратну информацију о напредовању и учењу;
- Родитељи ће добити повратну информацију о активности ученика у виду коментара у еС дневнику.

Основне напомене

- Да би ученици успешно пратили час ликовне културе потребно је да свако од њих поседује уџбеник, блок, свеску, прибор за цртање, сликање, вајање

КРИТЕРИЈУМИ И ЕЛЕМЕНТИ ЗА ПРОЦЕЊИВАЊЕ НАПРЕДОВАЊА И ОЦЕЊИВАЊЕ ПОСТИГНУЋА СУ:

- Однос према раду, припремљен је за час; одговорно користи материјал, прибор и алатке; одржава прибор и радни простор, потписује радова, чува радове у мапи (блок)
- Однос према себи (истражује информације; поставља питања; предлаже; истрајан је у раду, труди се, преузима одговорност; поштује себе и своје радове; учи на грешкама, спреман је да испроба своје способности у новим активностима...)
- Однос према другима (довршава рад у договореном року, поштује договорена правила понашања; спреман је да помогне и да сарађује; уважава туђу културу, радове, начин размишљања, доживљавања, опажања, изражавања...)
- Разумевање (разуме задатак; разуме процес, разуме концепт, разуме визуелне информације...)

- Повезивање (повезује и пореди познате и нове информације, људе, места, догађаје, феномене, дела, идеје...)
- Оригиналност (оригиналан је у односу на туђе радове; оригиналан је у односу на своје претходне радове...)
- Организација композиције (у складу са својом идејом примењује одговарајуће принципе компоновања, знања о простору, перспективи, пропорцијама, смеру, правцу...)
- Вербално изражавање (учтиво комуницира; аргументовано, кратко и јасно образлаже свој рад, идеју, доживљај, опажање, емоције...)
- Употреба техника и средстава (бира одговарајућу технику у односу на идеју; примењује одговарајући процес, бира одговарајућу подлогу – материјал; истражује могућности технике и материјала; користи дигиталну технологију као помоћно средство у раду; обичује рад у одабраном апликативном програму)

Елементи могу и другачије да се формулишу. Бирају се према типу ликовног задатка и циљевима задатка

Елементи:

- припрема за час
- домаћи рад
- активност ученика
- напредовање
- ангажовање
- израда паноа, плаката, презентација
- групни рад, рад у пару

Време:

- у току школске године

СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

- усмена провера
- практичан рад (вајарски, сликарски, графички и радови примењене уметности)

Време:

- на крају наставне области
- на крају класификационог периода
- у току школске године

Описно праћење, вредновање и оцењивање

Провере знања ученика, односно оствареност исхода, врше се континуирано, током целе наставне године, најчешће кроз естетске анализе радова, након завршене једне или више наставних тема. Естетске анализе радова врши наставник, ученици уз помоћ наставника као и сами ученици. Ученици се оцењују и још: на основу излагања и представљања (изложбе радова, резултати истраживања, модели, цртежи, постери, дизајнерска решења, израда презентација и др.), учешћа у дискусији, рад домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада, рада на пројектима. Што се тиче праћења напредовања ученика, треба имати у виду да су се до сада као најефикаснији вид подршке напредовању ученика показали савети које наставник даје у току

практичног рада, као и питања која наводе ученике на промишљање и развијање идеја. Други вид ефикасне подршке је одељењска изложба (по завршетку задатка) на којој су заступљени сви радови ученика. Поређењем свих решења истог ликовног проблема ученици ефикасно уче на разликама и умеју да процене сопствени напредак. Такође, ученички портфолио (мапа радова) омогућава ученику да и ван наставе самостално процењује сопствени напредак.

Самопроцењивање радова се врши вербално и у писаној форми на листићима. Наставник осмишљава питања у зависности од задатка ученика (процена ликовних радова, разговор о уметнику, уметничком делу...)

Елементи за процењивање напредовања и оцењивање постигнућа су:

Праћење рада и активности	Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Однос према ликовном раду	- ученик је припремљен је час; - одговорно користи материја, прибор и алатке; - одржава прибор и радни простор	- свакодневно бележење на часу у свеску евиденције наставника - три узастопна минуса доносе ученику недовољну оцену у наставниковој свесци из овог сегмента. *Напомена: уколико ученик /ученица не донесе прибор радиће школским прибором који је доступан у мањим количинама у школи	чек листе, педагошка свеска наставника	свакодневно бележење током године
Однос према себи	- истражује информације - поставља питања, - предлаже, - истражан је у раду, - труди се, - преузима одговорност, - спреман је да испроба своје способности у новим активностима	Ове активности, наставник бележи у облику плусева у свесци /е-дневнику, више од три плуса или три смајлића доносе ученику петицу	чек листе, педагошка свеска наставника	свакодневно бележење током године

Однос према другима	- довршава рад у договореном року; - поштује договорена правила понашања; - спреман је да помогне и да сарађује; - уважава туђу културу, радове, начин размишљања	- групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	чек листе, педагошка свеска наставника	- свакодневно бележење током године, - након завршеног сваког рада, - по потреби у току године када се ради групни рад или рад у пару
---------------------	--	---	--	---

		- ученик који не поштује правила понашања на часу добија минус у наставникову свеску, а више од три минуса негативно утиче на целокупну оцenu ученика		
Разумевање	- разуме задатак, појмове, концепт, визуелне информације, раздваја битно од небитног	- приликом обраде новог градива или практичног задатка	- чек листе, педагошка свеска наставника, - дневник образовно - васпитног рада	- свакодневно бележење током године, - након завршеног сваког рада, и естетске анализе радова
Повезивање	- повезује и пореди познате и нове информације, идеје, ликовна дела	- приликом обраде новог градива или практичног задатка - приликом естетске анализе радова /уметничког дела	- чек листе, педагошка свеска наставника, - дневник образовно - васпитног рада	- свакодневно бележење током године, - након завршеног сваког рада, и естетске анализе радова
Оригинаалност	- оригиналан је у односу на туђе радове, као и на своје претходне радове	- практичан рад ученика, након завршеног ликовног рада, оцена из свеске се уноси у дневник	- чек листе, педагошка свеска наставника, - дневник образовно - васпитног рада	током године, минимум два до четири пута у току полугодишта
Организација композиције	- примењује одговарајуће принципе компоновања, знања о перспективи, облику, текстури	- израда практичних радова /вежби - након завршеног ликовног рада, оцена из свеске се уноси у дневник	- чек листе, педагошка свеска наставника, - дневник образовно - васпитног рада	током године

Вербално изражавањ е	- учтиво комуницира, - аргументовано образлаже свој рад и радове других ученика	- естетске анализе радова - самопроцењивање	- чек листе, педагошка свеска наставника, - дневник образовно - васпитног рада	током године
Употреба одговарајуће технике	- бира одговарајућу ликовну технику у односу на идеју, - истражује могућности техника и материјала	- израда практичних радова /вежби	- чек листе, педагошка свеска наставника, - дневник образовно - васпитног рада	током године

Вредновање ученика са тешкоћама у развоју

Елементи вредновања:

- 1) Однос прем раду
- 2) Праћење постављених задатака
- 3) Уважавање других ученика и наставника, праћење правила понашања на часу, доношење ликовног прибора за рад.

Оцењивање се врши према Правилнику о оцењивању. Оцењивање практичног рада

Оцењивање се врши бројчано и дели се према ликовним подручјима рада: цртање, сликање, тродимензионално обликовање, графичко обликовање и разумевање основних ликовних односа унутар ликовно - уметничких дела и ликовног рада ученика.

Оцењује се бројчано оценама: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2), недовољан (1).

Елементи вредновања ликовног рада:

- 1) Оригиналност
- 2) Праћење ликовног задатка
- 3) Техничка реализација задатка

Ученик ће за следећа постигнућа бити оцењен оценом:

ОДЛИЧАН (5)

- 1) Ученица/ученик је јединствено, непоновљиво и истражујући применила/о садржај рада.
- 2) Ученица/ученик је самостално пратила/о ликовни садржај рада и богатим се ликовним језиком изразила/о линијом, бојом, тоном, волуменом и испратила/о га је у целости.
- 3) Ученица/ученик је пратила/о и применила/о одређене технике рада (нпр. оловком, темпером, колаж-папиром, графичким техникама) високом спретношћу и доследношћу.

БРЛО ДОБАР (4)

- 1) Ученица/ученик је применила/о садржај рада с мање индивидуалног истраживања.
- 2) Ученица/ученик је уз делимичну самосталност пратила/о ликовни садржај рада и једноставним се ликовним језиком изразила/о линијом, бојом, тоном, волуменом или га није пратила у целости.
- 3) Ученица/ученик је пратила/о и применила/о одређене технике рада (нпр. оловком, темпером, колаж-папиром, графичким техникама) спретно и доследно.

ДОБАР (3)

- 1) Ученица/ученик је применила/о садржај рада без индивидуалног истраживања.
- 2) Ученица/ученик је уз подстицај пратила/о ликовни садржај рада и штурим се ликовним језиком изразила/о линијом, бојом, тоном, волуменом те није пратила/о ликовни садржај рада.
- 3) Ученица/ученик ни је пратила/о и применила/о одређене технике рада (нпр. оловком, темпером, колаж-папиром, графичким техникама) доследно него површно.

ДОВОЉАН (2)

- 1) Ученица/ученик уопште није истраживала унутар ликовног задатка и ликовне композиције.
- 2) Ученица/ученик ни уз подстицај није пратила/о ликовни садржај рада и веома

штурим се ликовним језиком изразила/о линијом, бојом, тоном, волуменом.

3) Ученица/ученик ни је пратила/о нити применила/о одређене технике рада (нпр. оловком, темпером, колаж-папиром, графичким техникама).

НЕДОВОЉАН (1)

1) Ученица/ученик није урадио рад, а био је присутан на настави.

2) Ученица/ученик одбија да изврши ликовни задатак упркос подстицају од стране наставника.

3) Ученица/ученик не жели радити ни са школским прибором.

9.10.МУЗИЧКА КУЛТУРА

МУЗИЧКА КУЛТУРА- критеријуми оцењивања

Ученици од петог до осмог разреда се оцењују кроз:

1) Теорија са слушањем музике

2) певање

3) свирање

4) активност на часу

5) групни рад

1. **Теорија са слушањем музике**

У току одговарања ученик најчешће одговара на 5 постављених питања на основу којих води разговор са наставником. У склопу усменог одговарања, ученици препознају слике инструмената, композитора, музичког састава ...

Кратке писмене провере знања у трајању од 15.минута са највише 5 питања дају се након сваке области и могу бити везане за теоријски део или погађање композиција и та оцена се увек сабира са оценом у оквиру друге активности нпр.прегледања свеске, активност на часу;

У односу на поменуте активности ученик на основу следећих критеријума може добити:

Оцена одличан (5) – ученик поседује функционално знање које му омогућава да анализира, класификује, логички повезује, примени и самостално изведе закључке, зна визуелно да препозна дате примере. Ученик може да повезује градиво из различитих области и даје примере њихове примене из живота. Препознаје све слушне примере и именује их у оквиру провере одговара тачно на сва питања.

Оцена врло добар (4) - ученик је у великој мери способан да функционално користи знања, повезује и сам доноси закључке, визуелно препознаје већину обрађених примера уз малу помоћ наставника повезује знања из живота. Препознаје већину слушних примера их у оквиру провере одговара тачно на већину питања.

Оцена добар (3) – у довољној мери показује способност употребе информација, у довољној мери зна да логички повезује и користи информације и знања, уз наставникову помоћ повезује знања из живота, делимично визуелно препознаје дате примере . Делимично даје тачне одговоре на проверама као и у оквиру погађања композиција;

Оцена довољан (2) – Ученик је остварио минимална знања која не уме да повезује и искључиво уз подршку наставника може да изводи закључке и примени знање. Визуелно препознаје мали број примера. Ученик даје минималан број одговора на проверама знања и на погађању композиција;

Оцена недовољан (1) - ученик нема основно познавање појмова, нити показује жељу да напредује. Нема одговора ни на једно дато питање на провери и погађању композиција;

2. и 3. Певање и свирање

Певање и свирање се оцењује у складу са стварним учениковим могућностима и залагањем. Овај сегмент се спроводи више са тежиштем на певању док је свирање секундарни елемент и оно

зависи од времена и околности као и области и разреда у ком се теме обрађују

Оцена одличан (5) - Ученик зна самостално да пева и свира одређене песме сам или у групи поштујући све елементе музике, зна текст тражене песме и способан је сам да анализира текст и/или мелодију, зна основе музичке писмености. Увек се труди, активан је и увек има жељу да тражено научи чиме надокнађује евентуални недостатак талента.

Оцена врло добар (4) - Ученик зна да пева и свира одређене песме самостално и у групи поштујући све елементе музике; зна текст тражене песме и уз малу помоћ наставника способан је да анализира текст и/или мелодију, има основна знања из музичке писмености али не зна увек да их употреби правилно и повезано. Труди се и има жељу да тражено научи али му је наопходна мала наставникова помоћ.

Оцена добар (3) - Ученик зна да пева и свира само делове тражених песама самостално без поштовања ритма и муз.елемената; текст тражене песме не зна у целости и нема основна знања из музичке писмености. Труди се повремено и изостаје жеља за напретком.

Оцена добар (2) - Ученик зна да пева или да свира поједине делове песама без поштовања муз.елемената али уз наставникову помоћ, има минимална знања текстова песама која уз помоћ наставника може да репродукује. Изостаје труд и рад и жеља за напретком.

Оцена недовољан (1) – Ученик не зна текстове одређених песама, не уме да свира или пева одређене песме ни уз помоћ наставника и не постоји ни минималан труд и жеља за радом и напретком.

4. Активност на часу

Ученикова активност се прати кроз цео ток часа. Прати се његово залагање, труд, постигнуће, напредак, активно учествовање и ангажовање на часу. Наставник своја запажања води у својој евиденцији (педагошка свеска). Ученик за све ове активности на часу може да добије плус или минус, који после одређеног броја постају бројчана оцена која у дневник може бити самостално уписана или сабрана са другим елементима предмета који су горе наведени (од 5. до 8. разреда након 3 плуса ученик добија 5). Оцењивање се спроводи организовано. Оно обухвата и прати посебан развој сваког ученика, његов рад, залагање, интересовање, став, умешност, креативност и

слично. Прати се развој личности у целини и објективно процењује колико је ученик савладао програмске захтеве. Оцењивање није искључиво везано за оцену музичких способности већ и у функцији награде за интересовање, активност и љубав према музици.

5. Групни рад

Уколико се спроводи наставник на следећи начин прати учеников рад:

Групни рад	Елементи процене задатка са показатељима		
Ниво постигнућа	1. рад у групи	2. познавање тематике	3. размена, повезивање и примена идеја
Истиче се	Ученик сарађује са члановима групе, уважава њихове потребе како би се задатак што успешније обавио.	Ученик поседује знања, активно подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје.	Ученик размењује идеје са другима и примењује идеје за решавање задатка.
Задовољава	Ученику је потребна помоћ како би сарађивао са члановима групе.	Ученик поседује извесна знања и мало суделује у размени идеја.	Ученику је потребна помоћ у примени идеја у решавању задатка
Не задовољава	Ученик не учествује у групном раду.	Ученик не поседује знања ни идеје за учествовање у групном раду	Ученик не доприноси заједничком раду.

9.11.ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

КРИТЕРИЈУМ ОЦЕЊИВАЊА СТРУЧНОГ ВЕЋА НАСТАВНИКА ФИЗИЧКОГ И ЗДРАВСТВЕНОГ ВАСПИТАЊА

Оцењивање је саставни део процеса наставе и учења којим се обезбеђује стално праћење остваривања прописаних циљева, исхода и стандарда постигнућа ученика у току савладавања школског програма. Оцењивање је континуирана педагошка активност којом се исказује однос према учењу и знању, подстиче мотивација за учење и ученик оспособљава за објективну процену сопствених постигнућа и постигнућа других ученика и развија систем вредности.

Оцењивањем се обезбеђује поштовање општих принципа система образовања и васпитања утврђених законом којим се уређују основе система образовања и васпитања.

ТРАДИЦИОНАЛНО ПРОВЕРАВАЊЕ

Усмено проверавање - односи на проверавање познавања правила у базичним спортовима и спортским играма, знања из области здравственог васпитања и физичке културе.

Практично проверавање - односи се на умења и навике и праћење ученика које обухвата системско бележење и запажање о развијању ученика, мотивацију, способност и постигнућа у усвајању образовно-васпитних садржаја.

АУТЕНТИЧНО ПРОВЕРАВАЊЕ

- напредак ученика процењује се у специфичним околностима у покрету или игри. Примена научених техничко-тактичких елемената у игри.

- узима у обзир контекст саме активности, и на тај начин се много боље може проценити способност ученика у извођењу или показивању знања у игри.

-прилагођено узрасту ученика укључује се процењивање ученикових способности, моторичких умења и навика и постигнућа у покрету или игри.

Оценом се изражава:

1. Оствареност циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа, достизање исхода и степена развијености компетенција у току савладавања програма предмета;

2. Ангажовање ученика у настави;

3. Напредовање у односу на претходни период;

Бројчане оцене су: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1).

Ученику се не може умањити оцена из предмета због односа ученика према ваннаставним активностима или непримереног понашања у школи.

МОТОРИЧКЕ СПОСОБНОСТИ

Ученици на почетку године раде тестове за процену моторичких способности.

Током године раде на њиховом побољшању у складу са планом активности који се прави уз помоћ наставника. Напредак ученика на завршном у односу на сопствене резултате на иницијалном тестирању треба да буде видљив и награђује се оценом 5.

За унапређење моторичких способности ученици током године раде комплексе вежби обликовања без и са реквизитима. Сваки ученик најмање једном у полугодишту припрема комплекс вежби и демонстрира га користећи адекватну терминологију.

БАЗИЧНИ СПОРТОВИ – ГИМНАСТИКА И АТЛЕТИКА

За сваки елемент технике или састав елемената (гимнастика) ученик добија посебну оцену у педагошку евиденцију.

Оцена 1 – ученик одбија да изводи елементе;

Оцена 2 - ученик покушава да изведе елемент али неуспешно, није га савладао;

Оцена 3 - ученик изводи елемент без потпуне контроле и са сувишним или непотпуним покретима;

Оцена 4 – ученик изводи елемент координисано али уз асистенцију;

Оцена 5 – ученик правилно и самостално изводи елемент.

*напомена: бележи се и број покушаја на часовима вежбања што такође може утицати на извођење завршне оцене из модула.

СПОРТСКЕ ИГРЕ – ФУДБАЛ,РУКОМЕТ, КОШАРКА, ОДБОЈКА

За сваки елемент технике или кроз игру тј.тактичке задатке ученик добија посебну оцену у педагошку евиденцију.

Елементи технике

Оцена 1 – ученик одбија да изводи елемент технике;

Оцена 2 – ученик покушава да изведе елемент али неуспешно, није га савладао;

Оцена 3 – ученик изводи елемент технике али нема контролу над лоптом и јављају се сувишни покрети који ометају извођење;

Оцена 4 – ученик изводи елемент правилно али недовољно прецизно;

Оцена 5 – ученик правилно и прецизно изводи елемент технике.

Игра

Оцена 1 – ученик одбија да учествује у игри и да изводи техничко тактичке задатке;

Оцена 2 – ученик учествује у игри и покушава али неуспешно да примени елементе технике и не сарађује са члановима екипе;

Оцена 3 – ученик игра спортску игру примењујући основну технику, неопходна правила и сарађује са члановима екипе;

Оцена 4 – ученик игра спортску игру примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације уз висок степен сарадње са члановима екипе;

Оцена 5 – ученик игра спортску игру примењујући сложене елементе технике, испуњавајући тактичке задатке уз висок степен сарадње са члановима екипе.

РИТМИКА И ПЛЕС

Оцену 1 – ученик одбија да изводи елементе и не показује жељу да научи. Не показује никакав напредак.

Оцену 2 – ученик покушава да изводи основне елементе уз ритмичност али неуспешно.

Оцену 3 – ученик изводи основне елементе без потпуне контроле и са сувишним или непотпуним покретима . Показује жељу за напретком и препоруке за напредовање делимично реализује.

Оцену 4 – ученик изводи елемент координисано, изводи задате елементе уз музику уз корекцију и минималну помоћ наставника. Показује жељу за напретком и углавном реализује препоруке за напредовање.

Оцену 5 – ученик који самостално изводи задате елементе уз музику.Континуирано показује жељу за напретком а препоруке за напредовање употпуности.

ОДНОС ПРЕМА НАСТАВИ

Сви ученици тромесечје почињу са оценом 5.

На свака три негативно означена часа оцена пада за једну нумеричку вредност.

Негативно се обележавају часови на којима:

- Ученик нема опрему за рад (једнобразна опрема - чисто бела мајица, шорц, бициклистичке, хеланке или тренерица у договору са наставником, беле спортске чарапе, чисте патике за салу које се прегледају при уласку у свлачионицу, свеска-када се не ради физичко, уредни и кратко исечени нокти, без шминке на лицу, дугачка коса везана у реп);

- не поштује наредбе наставника и непристојно се изражава.

- Ученик има опрему али не извршава задатке на часу;

- Ученик угрожава безбедност других ученика на часу.

- Ученик се неодговорно односи према справама и реквизитима и не поштује правила безбедног вежбања на часу

- Ученик самовољно напусти час.

ТЕОРИЈА - ФИЗИЧКА КУЛТУРА И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

За сваки модул ученик може користити теоријска излагања за поправљање оцене из практичног дела.

Ученици који су ослобођени практичног дела наставе на основу лекарске документације у обавези су да редовно присуствују часовима, учествују у активностима као асистенти у припреми часа, припремају уводни теоријски део за час, презентују теоријски припремљене теме из здравственог васпитања и физичке културе, правила спортова, историју настанка појединих спортова, учествују у реализацији спортских такмичења (припремају жреб, воде записник и слично).

Ученици који из здравствених или других разлога нису радили практично модул исти ће теоретски одговарати.

Ученици који покажу изузетно залагање, труд, резултат на општинским, окружним, међуокружним и републичким такмичењима, биће награђени оценом одличан (5).

Ученици/це који раде по ИОП-у оцењују се у складу са планом и програмом, очекиваним исходима, циљевима, напретку, труду, залагању, спортском понашању и спортском навијању.

9.12. ИСТОРИЈА

Критеријуми оцењивања за предмет Историја

Формативним оцењивањем пратимо рад ученика, напредовање, активност и залагање на часу, процену напредовања у остваривању прописаних исхода, оствареност постигнућа ученика, редовност писања домаћих задатака, дају се препоруке за даљи рад. Пратимо колико је ученик самосталан у учењу, да ли разуме шта се од њега тражи, али и да самостално прати, регулише, вреднује и унапређује процес свог учења и начин како учи. Такође прати се и начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима, комуникација, постављају се циљеви у учењу, врши се анализа реалних животних ситуација, прати степен развоја критичког мишљења и решавања проблема. Води се у педагошкој свесци наставника и у дневнику, а из овога проистиче и оцена за рад на часу. Формативно оцењивање садржи повратну информацију о остварености прописаних исхода и стандарда постигнућа ученика и ангажовања у оквиру предмета као и препоруке за даље напредовање.

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:

- усменог испитивања
- активности на часу и ангажовања,
- израде презентација, паноа, реферата, есеја, постера, портфолија ученика
- активности везане за припреме и учешће на такмичењима и школским манифестацијама
- писмених провера знања: квизова, тестова, контролних вежби

Према Правилнику о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ученик се оцењује најмање четири пута у полугодишту или два пута када је фонд један час недељно. Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем, односно оцена је описна и бројчана. Она је јавна и саопштава се ученику одмах по добијању са образложењем. Образложење оцене садржи препоруку које активности ученик треба да предузме у даљем раду.

Сумативно оцењивање, у смислу овог правилника, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полугодишта. У сумативно оцењивање спадају: активност на часу, усмено одговарање и писмене провере знања. Писмене провере постигнућа ученика у трајању дуже од 15 минута се најављују и планирају и оцена се уписује у дневник. Писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута обављају се без најаве, а спроводе се ради утврђивања остварености циља једног или више часова и савладаности дела реализованих програмских садржаја, односно остварености исхода. Та оцена се не уписују у дневник, евидентира се у педагошкој документацији наставника ради праћења постигнућа ученика на крају програмске целине и узима се у обзир приликом утврђивања закључне оцене ученика. Усмена провера постигнућа ученика се обавља путем непосредног одговарања на часу, уз поштовање критеријума за оцењивање.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

На почетку школске године врши се иницијално процењивање. Резултат иницијалног процењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика. Оцена из активности на часу изводи се на основу кратких тестова, усмених одговора који се односе на садржаје са истог или претходног часа, писања есеја, учествовања у дебати или дискус. Елементи оцењивања ученичких постигнућа су: усвојеност садржаја, примена знања, активност и рад ученика на часу, израда презентација, паноа, сарадња са другом ученицима, комуникацијске вештине, самосталност у раду.

Оцењивање се примењује и ако ученик оствари пласман на такмичењима рачунајући од општинског и то оценом 5 (одличан).

Ученик се оцењује бројчано на основу остварености исхода, самосталности и ангажовања ученика:

Оцену 5 добиће ученик који:

- ☑у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама
- ☑са лакоћом логички повезује чињенице и појмове
- ☑самостално изводи закључке који се заснивају на подацима
- ☑решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује
- ☑показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања

Оцену 4 добиће ученик који:

- ☑у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове
- ☑самостално изводи закључке који се заснивају на подацима
- ☑решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује
- ☑показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања

Оцену 3 добиће ученик који:

- ☑у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама
- ☑у знатној мери логички повезује чињенице и појмове
- ☑већим делом самостално изводе закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме
- ☑у довољној мери критички расуђује
- ☑показује делимични степен активности и ангажовања

Оцену 2 добиће ученик који:

- ☑знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену
- ☑у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима
- ☑понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује
- ☑показује мањи степен активности и ангажовања

Оцену 1 добиће ученик који:

- ☑знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције знања и примене
- ☑не изводи закључке који се заснивају на подацима
- ☑критички не расуђује

☑не показује интересовање за учешће у активностима, нити ангажовањима

Оцене на писменој провери знања се формирају по следећим критеријумима:

Ученик који на провери оствари бар 90% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 5.

Ученик који на провери оствари бар 70% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 4.

Ученик који на провери оствари бар 55% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 3.

Ученик који на провери оствари бар 40% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 2.

9.13. ГЕОГРАФИЈА

Критеријуми оцењивања за предмет географија (5-8. РАЗРЕД)

Елементи оцењивања из овог предмета су:

- ☐ усвојеност образовних садржаја;
- ☐ примена знања;
- ☐ активност ученика.

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:

- ☐ практичног рада на немим картама;
- ☐ писмених провера знања: квизова, тестова, контролних вежби;
- ☐ усменог испитивања;
- ☐ активности на часу;
- ☐ домаћих задатака;
- ☐ пројектних/семинарских задатака,
- ☐ вредновања успеха на различитим нивоима такмичења

Практичан рад је провера знања где се путем задатака на немим картама и сл., проверавају познавање и разумевање основних појмова, али и повезивање са раније усвојеним појмовима.

Писмене провере знања, осим петнаестоминутних провера, се најављују ученицима. Петнаестоминутне провере знања не морају бити унапред најављене. Резултате петнаестоминутне провере наставник уписује у педагошку свеску/ес дневник. Писмене провере знања су тематски засноване и користе се ради обезбеђивања континуитета у раду ученика како би непрекидно били способни да са разумевањем и активно прате наставне садржаје.

Оцене код практичног рада и на писменој провери знања се формирају по следећим критеријумима:

Ученик који на провери оствари бар 90% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 5.

Ученик који на провери оствари бар 70% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 4.

Ученик који на провери оствари бар 55% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 3.

Ученик који на провери оствари бар 40% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 2.

Приликом **усмене провере**:

Оцену 5 добиће ученик који:

- ☐ у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама
- ☐ са лакоћом логички повезује чињенице и појмове
- ☐ самостално изводи закључке који се заснивају на подацима
- ☐ решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује
- ☐ показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања

Оцену 4 добиће ученик који:

- ☑у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове
- ☑самостално изводи закључке који се заснивају на подацима
- ☑решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује
- ☑показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања

Оцену 3 добиће ученик који:

- ☑у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама
- ☑у знатној мери логички повезује чињенице и појмове
- ☑већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме
- ☑у довољној мери критички расуђује
- ☑показује делимични степен активности и ангажовања

Оцену 2 добиће ученик који:

- ☑знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену
- ☑у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима
- ☑понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује
- ☑показује мањи степен активности и ангажовања

Оцену 1 добиће ученик који:

- ☑знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције знања и примене
- ☑не изводи закључке који се заснивају на подацима
- ☑критички не расуђује
- ☑не показује интересовање за учешће у активностима, нити ангажовањима

Приликом оцењивања уважавају се индивидуалне разлике, образовне потребе, узраст, претходно постигнуће и ангажовање ученика, као и Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

9.14. БИОЛОГИЈА

Критеријуми оцењивања за предмет биологија (5-8 разреда)

Одличан (5) добија ученик који у потпуности показује способност примене знања из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље и примене у новим ситуацијама; лако логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Врло добар (4) добија ученик који у великој мери показује способност примене знања из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље, и логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Добар (3) добија ученик који у довољној мери показује способност употребе информација из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човеки здравље у новим ситуацијама; у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; у довољној мери критички расуђује; показује делимични степен активности и ангажовања.

Довољан (2) добија ученик чија знања, која је остварио из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље су на нивоу репродукције, уз минималну примену; у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који знања која је остварио из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; не изводи закључке који се заснивају на подацима; критички не расуђује; не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање. Закључна оцена утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године. Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Иницијални тест- обавља се на почетку школске године, у првој или другој недељи. Наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области, која су од значаја за предмет. Резултат иницијалног оцењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

5. РАЗРЕД

НАСТАВНА ТЕМА: Порекло и разноврсност живог света

ДОВОЉАН 2- зна дефиницију биологије као науке, уме да наведе карактеристике живих бића, разликује живу и неживу природу, препознаје основни лабораторијски прибор, зна да користи лупу, црта и пише- уме да наведе називе 5 царстава и типичне представнике истих, зна да су најситнија жива бића изграђена од једне ћелије, зна да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организама, зна основне делове ћелије.-зна основне карактеристике грађе биљака, животиња и човека, познаје основну организацiju органа у којима се одвијају животни процеси.

ДОБАР 3-разуме поделу биологије на биолошке дисциплине, примењује критеријуме за разликовање живог од неживог, разуме значај експеримента.-разуме да постоје одређене разлике у грађи ћелија у зависности од функције коју обављају у вишећелијском организму, зна улогу појединих делова ћелије, разуме разлику између биљне и животињске ћелије, разуме нивое организације јединке (зна да се ћелије групишу у ткива, да ткива изграђују органе ...).-разуме да је за живот потребна енергија коју организми обезбеђују исхраном, разуме да су поједини процеси заједнички за сва жива бића (дисање, растење, размножавање...), разуме да у процесу фотосинтезе биљке производе храну.

ВРЛО ДОБАР 4-разуме везу биологије и примењених биолошких наука (медицине, ветерине, фармације ...), уме самостално да одреди увећање лупе.-познаје критеријуме по којима се царства међусобно разликују на основу њихових својстава.-разуме да и у биљној и у животињској ћелији сложене материје могу да се разграђују при чему се ослобађа енергија и да се тај процес зове дисање.

ОДЛИЧАН 5-показује веће интересовање, поставља питања, наводи своје примере, уопштава, примењује методе за упознавање природе.-примењује критеријуме за разликовање живог од неживог у граничним случајевима (нпр. делови организма, плодови).

НАСТАВНА ТЕМА: Јединство грађе и функције као основа живота

ДОВОЉАН 2-зна да организми функционишу као независне целине у сталној интеракцији са околином, уме да разликује и користи једноставне процедуре, технике и инструменте за прикупљање података у биологији (посматрање, бројење, мерење)

ДОБАР 3–зна карактеристике и основне функције спољашње грађе биљака, животиња и човека, идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење

ВРЛО ДОБАР 4–познаје и користикритеријуме за разликовање биљака и животиња и примењује их у типичним случајевима, уме да објасни прилагођености организама који живе у обе средине – и у води и на копну.

ОДЛИЧАН 5–примењује критеријуме за разликовање живог од неживог у граничним случајевима (нпр. делови организма, плодови).-уме да осмисли једноставан протокол прикупљања података и формулар за упис резултата.

НАСТАВНА ТЕМА: Наслеђивање и еволуција

ДОВОЉАН 2–разуме да јединка једне врсте даје потомке исте врсте, зна основне појмове о процесима размножавања, зна да свака ћелија у организму садржи генетички материјал, зна како делују гени и да се стечене особине не наслеђују.

ДОБАР 3–разуме основне разлике између полног и бесполог размножавања, разуме механизам настанка зигота, разуме зашто потомци личе на родитеље и њихове претке, али нису идентични са њима.

ВРЛО ДОБАР 4–зна да на развиће организама поред генетичког материјала утиче и средина, прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке.

ОДЛИЧАН 5– разуме како настају нове врсте, уме да објасни и наводи примере за варијабилност, мутације, модификације, мимикрију

НАСТАВНА ТЕМА: Живот у екосистему

ДОВОЉАН 2–препознаје основне еколошке појмове (животна средина, станиште, животна заједница), препознаје утицаје појединих неживих и живих фактора на организме и популације, уочава разноликост екосистема на Земљи,

ДОБАР 3– зна да објасни основне прилагођености живих организама на живот у ваздушној, воденој и земљишној средини, разуме значај природних добара у заштити природе (националних паркова, природних резервата, ботаничких башта, зоо-вртова)

ВРЛО ДОБАР 4– разуме последице загађења воде, ваздуха и земљишта, као и значај очувања природних ресурса и уштеде енергије, разуме да су биљке значајне за исхрану и здравље људи због свог састава (шећера, уља, витамина ...)

ОДЛИЧАН 5– разуме утицај човека на биосферу, илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава.

НАСТАВНА ТЕМА: Човек и здравље

ДОВОЉАН 2–познаје основне хигијенске мере и разуме зашто су потребне, познаје основне принципе здраве исхране, зна да болести зависности (претерана употреба дувана, алкохола и дрога) неповољно утичу на укупан квалитет живота и зна коме може да се обрати за помоћ (институцијама и стручњацима).

ДОБАР 3–разуме значај и зна основне принципе правилног комбиновања животних намирница, зна и разуме какав значај за здравље имају умерена физичка активност и поштовање биолошких ритмова (сна, одмора).

ВРЛО ДОБАР 4–идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.

ОДЛИЧАН 5– познаје узроке и физиолошке последице заразних болести, познаје главне компоненте намирница и њихову хранљиву вредност.

6. РАЗРЕД

НАСТАВНА ТЕМА: Јединство грађе и функције као основа живота

ДОВОЉАН 2–зна да су организми изграђени од ћелија и основне делове ћелије,као и основне органе биљака, животиња и човека.

ДОБАР 3–зна карактеристике и основне функције спољашње грађе биљака, животиња и човека, идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и разлике између биљне и животињске ћелије.

ВРЛО ДОБАР 4–познаје основну грађу органа биљака , животиња и човека и објасни њихову улогу, као и улоге неких органела у ћелији.

ОДЛИЧАН 5–разуме положај органа биљака, животиња и човека и повезује их са њиховом улогом у организму.-уме да осмисли једноставан протокол прикупљања података и формулар за упис резултата.

НАСТАВНА ТЕМА: Живот у екосистему

ДОВОЉАН 2–препознаје основне еколошке појмове (животна средина, станиште, животна заједница), препознаје утицаје појединих неживих и живих фактора на организме и популације. **ДОБАР 3**– зна да објасни разлике између еколошких појмова: животна средина, станиште, популација, биоценоза и типове еколошких фактора

ВРЛО ДОБАР 4– разуме разноврсност односа организама у популацији и биоценози, као и утицаје еколошких фактора на њих.

ОДЛИЧАН 5– разуме утицај човека на биосферу, илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава, као и његов утицај на односе организама у популацији и биоценози.

НАСТАВНА ТЕМА: Наслеђивање и еволуција

ДОВОЉАН 2–разуме да јединка једне врсте даје потомке исте врсте, да објасни појам наслеђивања, зна основне појмове о процесима размножавања, зна да свака ћелија у организму садржи генетички материјал, зна како делују гени и да се стечене особине не наслеђују

ДОБАР 3–разуме основне разлике између полног и бесполог размножавања, разуме механизам настанка зигота, разуме зашто потомци личе на родитеље и њихове претке, али нису идентични са њима, као и разлике између полних и телесних ћелија.

ВРЛО ДОБАР 4–зна да на развиће организама поред генетичког материјала утиче и средина, прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке.

ОДЛИЧАН 5– разуме како настају нове врсте, уме да објасни и наводи примере за варијабилност, и објасни значај природне и вештачке селекције.

НАСТАВНА ТЕМА: Порекло и разноврсност живог света

ДОВОЉАН 2- уме да наведе карактеристике живих бића, разликује живу и неживу природу, препознаје основни лабораторијски прибор, зна да користи лупу, црта и пише- зна да су најситнија жива бића изграђена од једне ћелије, зна да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организама, зна основне делове ћелије.-зна основне карактеристике грађе биљака, животиња и човека, познаје основну организацују органа у којима се одвијају животни процеси и да објасни појам еволуције.

ДОБАР 3–примењује критеријуме за разликовање живог од неживог, разуме значај експеримента.-разуме да постоје одређене разлике у грађи ћелија у зависности од функције коју обављају у вишећелијском организму, зна улогу бпојединих делова ћелије, разуме разлику између биљне и животињске ћелије, разуме нивое организације јединке (зна да се ћелије групишу у ткива, да ткива изграђују органе ...), да објасни појам варијабилности у оквиру врсте.-разуме да је за живот потребна енергија коју организми обезбеђују исхраном, разуме да су поједини процеси заједнички за сва жива бића (дисање, растење, размножавање ...), разуме да у процесу фотосинтезе биљке производе храну.

ВРЛО ДОБАР 4–разуме везу биологије и примењених биолошких наука (медицине, ветерине, фармације ...).-Објасни појам еволуције и основне факторе који доводе до ње.-разуме да и у биљној и у животињској ћелији сложене материје могу да се разграђују при чему се ослобађа енергија и да се тај процес зове дисање.

ОДЛИЧАН 5–показује веће интересовање, поставља питања, наводи своје примере, уопштава, примењује методе за упознавање природе.-примењује критеријуме за разликовање живог од неживог у граничним случајевима (нпр. делови организма, плодови)

НАСТАВНА ТЕМА: Човек и здравље

ДОВОЉАН 2–познаје основне хигијенске мере и разуме зашто су потребне, познаје основне принципе здраве исхране, зна основне изазиваче болести и како неповољно утичу на укупан квалитет живота и зна коме може да се обрати за помоћ (институцијама и стручњацима).

ДОБАР 3–разуме значај и зна основне принципе правилног комбиновања животних намирница, зна и разуме какав значај за здравље имају умерена физичка активност и поштовање биолошких ритмова (сна, одмора).

ВРЛО ДОБАР 4–идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.

ОДЛИЧАН 5– познаје узроке и физиолошке последице заразних болести, познаје главне компоненте намирница и њихову хранљиву вредност.

7.РАЗРЕД

НАСТАВНА ТЕМА: Наслеђивање и еволуција

ДОВОЉАН 2-зна да свака ћелија у организму садржи генетички материјал-разликује ћелије прокарија и еукарија-уме да наброји и опише делове једра-зна за појам и основну улогу хромозома-зна за улогу Грегора Мендела у зачетку генетике-израчунава вероватноћу наслеђивања пола код људи

ДОБАР 3-уочава и наводи сличности и разлике између биљних и животињских ћелија-уме да одреди везу између гена и хромозома-разликује телесне хромозоме од полних хромозома-разуме механизам настанка зигота-разуме зашто потомци личе на родитеље и њихове претке, али нису идентични са њима-разуме начине настајања грешака у генетичком материјалу-зна да на развиће организама поред генетичког материјала утиче и средина

ВРЛО ДОБАР 4-уме да објасни појам кариотип и кариограм-уме да објасни промене на хромозомима током ћелијске деобе и да разликује појмове: хомологни хромозоми и хроматиде-уме да објасни грађу гена, као фактора наслеђивања-разуме да полне ћелије настају од посебних ћелија у организму-повезује фазе ћелијског циклуса са променама наследног материјала-графички приказује испољавање болести кроз рецесивне алеле-шематски приказује и објашњава наслеђивање пола код људи

ОДЛИЧАН 5-уме да објасни ћелијски метаболизам-упоређује хромозоме прокарија и еукарија-сагледава разлике између митозе и мејозе и њихову улогу у развићу и размножавању вишећелијских организама-уме да шематски прикаже и објасни три Менделова правила-аргументује везу између наследних болести и утицаја животне средине-графички приказује испољавање болести кроз рецесивне алеле

НАСТАВНА ТЕМА: Јединство грађе и функције као основа живота

ДОВОЉАН 2– разликује симетрију тела животиња-уме да разликује и објасни животне форме гљива-разликује типове стабала код васкуларних биљака-зна да је ћелија најмања јединица грађе и функције свих вишећелијских организама-разликује начине размножавања биљака (бесполно, полно, вегетативно)-уме да повеже раст биљке с клијањем семена и развојем биљних ткива-наводи врсте телесног покривача код животиња-уме да објасни разлике између спољашњег и унутрашњег скелета животиња-уме да наведе и објасни грађу нервног система код различитих група животиња-наводи начине пријема и реаговања животиња на дражи из спољашње средине-разуме значај процеса исхране у обезбеђивању енергије за све животне процесе-уме да објасни основне улоге крви-наводи органе за излучивање код човека и разуме њихову основну улогу, разликује бесполно и полно размножавање животиња.

ДОБАР 3- уочава везу између симетрије, цефализације и сегментације организама-разликује критеријуме за груписање једноћелијских протиста-разуме значај гљива за природу и човека-уме да објасни рад стоминог апарата-уочава сличности и разлике између биљних ткива-уме да нацрта и обележи попречни пресек листа-објашњава начине размножавања биљака без семена и биљака са

семеном-наводи примере покрета биљака-објашњава састав телесног покривача код животиња-упоређује типове скелета код бескичмењака и кичмењака-објашњава начине пријема и реаговања животиња на дражи из спољашње средине-упоређује грађу и функцију различитих чула животиња-објашњава грађу нервног система код различитих група животиња-уочава разлике у начину исхране и грађи система органа за варење код животиња-уме да објасни значај процеса дисања у обезбеђивању енергије за све животне процесе-уме да објасни и шематски прикаже отворен и затворен крвни систем-наводи грађу и функцију система органа за излучивање код бескичмењака и кичмењака-објашњава разлику између спољашњег и унутрашњег оплођења.

ВРЛО ДОБАР 4 -разликује бесполно и полно размножавање животиња-уочава везу између симетрије, цефализације и сегментације организама-разликује критеријуме за груписање једноћелијских протиста-разуме значај гљива за природу и човека-уме да објасни рад стоминог апарата-уочава сличности и разлике између биљних ткива,-уме да нацрта и обележи попречни пресек листа-објашњава начине размножавања биљака без семена и биљака са семеном-наводи примере покрета биљака-објашњава састав телесног покривача код животиња-упоређује типове скелета код бескичмењака и кичмењака-објашњава начине пријема и реаговања животиња на дражи из спољашње средине-упоређује грађу и функцију различитих чула животиња-објашњава грађу нервног система код различитих група животиња-уочава разлике у начину исхране и грађи система органа за варење код животиња-уме да објасни значај процеса дисања у обезбеђивању енергије за све животне процесе-уме да објасни и шематски прикаже отворен и затворен крвни систем-наводи грађу и функцију система органа за излучивање код бескичмењака и кичмењака-објашњава разлику између спољашњег и унутрашњег оплођења-разуме значај изгледа тела животиња у таксономији-објашњава сличности и разлике у грађи и начину живота једноћелијских протиста-уочава повезаност алге и гљиве у форми лишаја-уме да објасни повезаност грађе и функције биљних органа-описује прилагођености биљака за боље расејавање семена -разуме значај пупољака за развој биљке-уме да повеже грађу и улогу рожних творевина-објашњава састав костију кичмењака-наводи особине и типове мишића код одређених група животиња-упоређује грађу и функцију различитих чула животиња-уме да објасни грађу и функцију нервне ћелије и нервног ткива-уочава разлику у начину дисања и у грађи система органа за дисање код животиња-упоређује грађу и улогу крвних ћелија-разуме процес стварања мокраће-наводи начине размножавања код бескичмењака и кичмењака-препознаје и објашњава чланковитост у биљном царству-повезује знања из биологије и математике израдом адекватних задатака-припрема и поставља оглед за узгајање инфузорија-уме да одреди положај гљива и лишајева на дрвету живота

ОДЛИЧАН 5 шематски приказује и објашњава значај исхране, дисања и излучивања код биљака-упоређује животне циклусе различитих група биљака-упоређује грађу и функцију творних и трајних ткива-упоређује телесне омотаче и њихове улоге код различитих група животиња-уочава и објашњава повезаност грађе и функције локомоторног система-уме да објасни на примеру рефлексну реакцију код човека-разуме правила трансфузије крви у АБО и Rh- фактор систему-објашњава значај пречишћавања крви-разликује и упоређује начине размножавања код бескичмењака и кичмењака.

НАСТАВНА ТЕМА: Порекло и разноврсност живог света

ДОВОЉАН 2- Уме да наведе карактеристике живих бића, препознаје лабораторијски прибор, зна да користи лупу и микроскоп.-Зна да се жива бића састоје из ћелија и основну грађу ћелије, зна основне разлике између биљне и животињске ћелије.- Познаје основну грађу биљака, животиња и човека, основну организацију и улогу биљних и животињских органа.

ДОБАР 3– Разуме да постоје разлике у грађи ћелија у зависности од њихове функције, познаје најважније органеле и њихове улоге, зна разлике између биљне и животињске ћелије, познаје нивое организације вишећелијског организма, зна шта је наследни материјал и његову улогу.-Примењује основне лабораторијске методе, посматрање ћелија микроскопом.-Познаје животне процесе : исхрану, дисање, излучивање, транспорт материја, размножавање код биљака и животиња и најважније органе

који обављају те функције.-Разуме значај дисања, исхране и излучивања.-Разликује полно од бесполог размножавања.

ВРЛО ДОБАР 4- уме да објасни појам еволуције и основне факторе који доводе до ње.-Разуме да се у ћелијама разлажу сложене материје при чему настаје енергија.-Разуме везу између биологије и појединих биолошких дисциплина.

ОДЛИЧАН 5- Примењује критеријуме за разликовање живог од неживог у граничним случајевима.-Разуме повезаност појединих животних процеса: дисања, исхране, излучивања.-Разуме појам еволуције и како се организми прилагођавају на одређене услове живота.-Показује веће интересовање, поставља питања, наводи примере, примењује методе за упознавање природе.

НАСТАВНА ТЕМА: Живот у екосистему

ДОВОЉАН 2- дефинише основне еколошке појмове (животна средина, станиште, животна заједница, популација, еколошка ниша, екосистем, биодиверзитет, биосфера).-Препознаје представнике екосистема у непосредном окружењу и одговорно се односи према њима.-Дефинише биодиверзитет.-Препознаје утицаје људског деловања на животну средину, основне мере заштите животне средине

ДОБАР 3- разуме значење основних еколошких појмова (животна средина, станиште, животна заједница, популација, еколошка ниша, екосистем, биодиверзитет, биосфера).-Описује значај биодиверзитета и властите одговорности за његову заштиту.-Разуме значај мера заштите животне средине из аспекта одрживог развоја.-Зна основне односе међу члановима екосистема.-Зна типичне екосистеме у Србији.

ВРЛО ДОБАР 4 Описује основне односе међу члановима екосистема и објашњава како делови екосистема утичу једни на друге.-Увиђа значај циклуса кружења најважнијих елемената у екосистему.-Разликује типичне екосистеме и њихове најважније представнике у Србији (биодиверзитет Србије).-Успоставља везу између узрока и последица штетног дејства загађујућих супстанци на живи свет и животну средину.

ОДЛИЧАН 5- Уме да објасни преносе супстанце и енергије у екосистему, као и развој и еволуцију екосистема.-Процењује значај мера заштите, очувања и унапређивања животне средине и зна како може да их примени.-Повезује распоред биома на Земљи с чиниоцима који га одређују.-Разуме значај примене принципа одрживог развоја у свакодневном животу.

НАСТАВНА ТЕМА: Човек и здравље

ДОВОЉАН 2- Именује и одређује положај органа човека.-Зна шта је адолесценција. -Уме да идентификује елементе здравог начина живота и у Односу на њих уме да процени сопствене животне навике и да избегава ризична понашања.-Препознаје најчешће болести, стања, деформитете

ДОБАР 3-Описује улоге органа.-Познаје биолошки смисао адолесценције.-уме да примени мере превенције, а посебно схвата значај вакцинације у склопу тих мера.

ВРЛО ДОБАР 4- Уочава повезаност између грађе и функције органа и органских система човека.-Уме да објасни физиолошке процесе организма човека и њихову повезаност.-Уме да општа знања о променама у пубертету повеже са сопственим искуствима и да се одговорно понаша у вези с репродуктивним здрављем.-Процењује када може сâм себи да помогне и када је потребно потражити лекарску помоћ.

ОДЛИЧАН 5- Тумачи садејство нервног и ендокриног система у одржавању хомеостазе организма човека.-Зна улогу нервног и ендокриног система на настанак промене у адолесценцији.-Објашњава механизме и поремећаје функције органских система и истиче значај имунитета.-Зна животне стилове и утицај медија на понашање младих.-Повезује настанак болести (посебно болести зависности) с ризичним облицима понашања и са стресом (односно с поремећајима психичког стања и здравља личности).

8. РАЗРЕД НАСТАВНА ТЕМА: Јединство грађе и функције као основа живота

ДОВОЉАН 2- зна да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организма у чијим се одељцима одвијају разноврсни процеси, и зна основне карактеристике грађе тих ћелија- дефинише појам и значај матичних ћелија- зна да наведе које су ћелијске органеле пример великог односа између

површине и запремине- дефинише грађу и улогу ензима, њихов значај за жива бића- дефинише улогу ендокриног система и значај хомеостазе- зна улогу и значај чулних ћелија, као и поделу рецептора- препознаје и објашњава грађу нервног система и улогу делова нервног система- зна појам рефлекса и његов значај за организам- уме да наведе поремећаје ендокриног, нервног и чулног система;- дефинише појам и значај хомеостазе- разуме појам и значај процеса фотосинтезе- зна појам и значај процеса ћелијског дисања- схвата и објашњава појам и значај процеса транспирације- схвата и објашњава значај сталности телесне температуре.

ДОБАР 3-наводи и објашњава улогу ћелијских органела- објашњава поделу матичних ћелија и њихову употребу- објашњава однос запремине и површине, као један од основних принципа економичности живих бића- објашњава регулацију ензимске реакције и њен значај- препознаје и објашњава улоге различитих хормона- објашњава основне особине нервних ћелија и њихову грађу; значај синапси и неуротрансмitera и особине мишићних ћелија- зна начин функционисања чулног система (чуло вида, слуха, мириса, укуса) и грађу нервног система и улогу делова нервног система- објашњава начин деловања рефлексног лука- објашњава и разуме узроке настанка поремећаја нервног, ендокриног и чулног система- објашњава и разуме физичке и хемијске параметре који утичу на хомеостазу- објашњава факторе који утичу на интензитет фотосинтезе- разуме процес ћелијског дисања- схвата и објашњава како транспирација функционише- разуме, објашњава и на примерима препознаје поделу живих бића у зависности од начина одржавања температуре.

ВРЛО ДОБАР 4-на конкретном примеру препознаје органеле и истиче разлике између ћелија- анализира употребу матичних ћелија у лечењу болести- на конкретним примерима препознаје, објашњава и анализира однос запремине и површине, као и принципе економичности живих бића- препознаје, описује и анализира на конкретном примеру улогу одређених ензима-објашњава биљне хормоне и хормоне бескичмењака; анализира значај хормона на конкретним примерима-на конкретном примеру анализира значај чулних, нервних и мишићних ћелија као и грађу и улогу чулног и нервног система- на конкретном примеру описује и анализира рефлексни лук и типове рефлекса- објашњава и на конкретном примеру уочава и анализира поремећаје нервног, ендокриног и чулног система- на конкретном примеру објашњава механизам негативне и позитивне повратне спреге- објашњава начин вршења фотосинтезе, разликујући светлу и тамну фазу и њихове производе- објашњава и на примерима препознаје процес аеробног и анаеробног дисања- схвата, објашњава и на примерима препознаје типове транспирације- схвата и објашњава механизме регулације телесне температуре код различитих група живих бића.

ОДЛИЧАН 5-анализира значај ћелијских органела и метаболизма ћелије- коментарише, анализира и изводи закључке о моралним дилемама везаним за истраживање матичних ћелија- објашњава и анализира значај принципа економичности живих бића и повезује га са адаптацијама, схвата и објашњава примену ензима у производњи хране и лекова - зна и разуме главне морфолошке и функционалне карактеристике органа који информичу организам о стању у околини и њихову улогу у одржавању унутрашње равнотеже (улога нервног система) као и органа који реагују на промене у околини и карактеристике органа које враћају организам у равнотежу онда када је из ње избачен (стресно стање - улога ендокриног система)- анализира рефлексне, изводе закључке о њима и то објашњава на конкретном примеру-схвата важност и начине очувања здравља и примењује их у пракси- анализира значај негативне и позитивне повратне спреге- анализира на конкретном примеру процес фотосинтезе- анализира на конкретним примерима процес ћелијског дисања- анализира на конкретним примерима процес транспирације, адаптације биљака на транспирацију и факторе који утичу на овај процес- анализира на конкретним примерима ендотерме, ектотерме, пойкилотерме и хомеотерме .

НАСТАВНА ТЕМА: Човек и здравље

ДОВОЉАН 2- Именује и одређује положај органа човека, крв улоге -Зна ште је адолесценција, пубертет, контрацепција-Уме да идентификује елементе здравог начина живота и у

односу на њих уме да процени сопствене животне навике и да избегава ризична понашања.-Препознаје најчешће болести, стања, деформитете,утицаја нездравих стилова живота ;одговорно се односи према свом здрављу;

ДОБАР 3-Описује улоге органа,крви,-Познаје биолошки смисао адолесценције,пубертета,контрацепција,полно преносиве болести,-уме да примени мере превенције за очување здравља,личне хигијене Познаје утицај хормона на промене у пубертету Познаје здраве стилове живота,

ВРЛО ДОБАР 4- Уочава повезаност између грађе и функције нервног и ендокриног система,хормона пубертета-Уме да објасни физиолошке процесе организма човека и њихову повезаност.-Уме да општа знања о променама у пубертету повеже са сопственим искуствима и да се одговорно понаша у вези с репродуктивним здрављем.-Процењује када може сâм себи да помогне и када је потребно потражити лекарску помоћ. Уочава здраве стилове живота,утицај медисјких садржаја на понашање младих Истражује користи икт у истраживању обради података чита графиконе и табеларно приказује Описује поремећаје који настају нездравим стиливима живота

ОДЛИЧАН 5 Тумачи садејство нервног и ендокриног система у одржавању хомеостазе организма човека. Зна улогу нервног и ендокриног система на настанак промене у адолесценцији,пубертету,зна о полно преносивим болестима,заштиту од нежељене трудноће,зна састав крви и улоге крви Зна животне стилове и утицај медија на понашање младих.изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиливима живота; повеже промене настале у пубертету са деловањем хормона; идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазваних нездравим начином живота; користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке;

НАСТАВНА ТЕМА: Порекло и разноврсност живота

ДОВОЉАН 2- зна основне научне чињенице о еволуцији живота на Земљи и етапе Земљине историје-објашњава услове који су неопходни за живот

ДОБАР 3-зна да живот на Земљи има заједничко порекло са чијом се историјом можемо упознати на основу фосилних записа-разуме и објашњава процесе који су претходили настанку живота на Земљи - дефинише појам „строматилити“- разуме и објашњава значај цијанобактерија

ВРЛО ДОБАР 4-схвата и објашњава узроке изумирања врста-објашњава појаву геолошких доба, начин на који су се смењивала, њихове карактеристике и појаву живих бића карактеристичних за свако геолошко доба-објашњава и анализира улогу алги и биљака у настанку кисеоника - разуме и објасни шта је довело до „кисеоничне катастрофе“ и које су последице тога

ОДЛИЧАН 5-анализира на конкретним примерима време када се појавила дата врста и начине њеног опстанка- анализира на конкретним примерима настанак и значај озонског омотача као и ендосимбиозу и разуме њихов значај- објашњава и анализира адаптације које су биљкама биле неопходне да би опстале на копну.

НАСТАВНА ТЕМА: Наслеђивање и еволуција

ДОВОЉАН 2-зна да постоје природне промене у понашању које настају као последица физиолошких промена (пубертет)-препознаје фазе метаморфозе и зна начин њеног одвијања 15-зна фазе развоја биљке- зна теорију еволуције и значај еволуције; као и појмове- природна и вештачка селекција-препознаје карактеристичне представнике рода Ното и њихове одлике

ДОБАР 3-разликује и објашњава процес потпуне и непотпуне метаморфозе- објашњава значај пубертета и процесе који га прате, као и утицај хормона на њих- објашњава начин цветања биљака и услове који су неопходни за цветање- препознаје на конкретним примерима природну и вештачку селекцију-препознаје на конкретним примерима одређене представнике рода Ното

ВРЛО ДОБАР 4-анализира на конкретном примеру промене које се јављају у пубертету- објашњава начин формирања и сазревања плода, као и утицај биљних хормона на саме процесе- објашњава значај

мутација и адаптација у еволуцији- разуме и објашњава основне разлике по којима се човек разликује од осталих припадника рода Номо

ОДЛИЧАН 5-повезује промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена- препознаје и анализира на конкретним примерима спољашње и унутрашње утицаје који су неопходни за процес цветања, плодоношења и сазревања плода- разуме како различити еволуциони механизми, мењајући учесталост особина у популацијама, доводе до еволуције - анализира процес еволуције човека током времена и промене које су се јављале.

НАСТАВНА ТЕМА: Живот у екосистему

ДОВОЉАН 2- дефинише основне еколошке појмове (животна средина, станиште, животна заједница, популација, еколошка ниша, екосистем, биодиверзитет, биосфера).-Препознаје представнике екосистема у непосредном окружењу и одговорно се односи према њима.-Дефинише биодиверзитет.-Препознаје утицаје људског деловања на животну средину, основне мере заштите животне средине препознаје животне услове који владају у карактеристичним екосистемима Србије и најважније врсте које их насељавају;појмове ендемит,реликт,интродукција, препознаје основне последице развоја човечанства на природу (утицај киселих киша, озонских рупа, појачаног ефекта стаклене баште, глобалне климатске промене) и најважније врсте загађивања воде, ваздуха и земљишта препознаје основне процесе важне у заштити и очувању животне средине (рециклажу, компост) и у заштити биодиверзитета (национални паркови, природни резервати). Препознаје процесе кружења материје и протицања енергије,ланце исхране Препознаје обновљиве необновљиве природне ресурсе,

ДОБАР 3- разуме значење основних еколошких појмова (животна средина, станиште, животна заједница, популација, еколошка ниша, екосистем, биодиверзитет, биосфера).-Описује значај биодиверзитета и властите одговорности за његову заштиту.-Разуме значај мера заштите животне средине из аспекта одрживог развоја.-Зна основне односе међу члановима екосистема.-Зна типичне екосистеме у Србији. разуме и правилно именује одлике популације, биоценозе,екосистема, биома и биосфере; зна да у природи постоји кружење појединих супстанци (воде, угљеника, азота). препознаје различите биоме и зна њихов основни распоред на Земљи; уме да објасни појмове: макија, гарига, физичка суша, физиолошка суша; зна да наведе националне паркове Србије и зна шта су Црвене књиге. разуме утицај човека на биолошку разноврсност (нестанак врста, сеча шума, интензивна пољопривреда, отпад). разуме проблем демографске експанзије; уме да наведе обновљиве и необновљиве ресурсе.

ВРЛО ДОБАР 4 Описује основне односе међу члановима екосистема и објашњава како делови екосистема утичу једни на друге.-Увиђа значај циклуса кружења најважнијих елемената у екосистему.-Разликује типичне екосистеме и њихове најважније представнике у Србији (биодиверзитет Србије).-Успоставља везу између узрока и последица штетног дејства загађујућих супстанци на живи свет и животну средину. препознаје основне биоме и зна њихов основни распоред на Земљи; разуме и уме да објасни процес кружења материје и протицање енергије у екосистему. препознаје животне услове који владају у појединим екосистемима Европе и света и карактеристичне врсте које их насељавају; разуме значај природних добара у заштити природе (националних паркова, продних резервата, ботаничких башта, зоовртова)– разуме последице загађивања воде, ваздуха и замљишта, као и значај очувања природних ресурса и уштеде енергије разуме концепт одрживог развоја и енергетску ефикасност

ОДЛИЧАН 5- Уме да објасни преносе супстанце и енергије у екосистему, као и развој и еволуцију екосистема.-Процењује значај мера заштите, очувања и унапређивања животне средине и зна како може да их примени.-Повезује распоред биома на Земљи с чиниоцима који га одређују.-Разуме значај примене принципа одрживог развоја у свакодневном животу.- разуме да се уз материјалне токове увек преноси и енергија и уме да објасни односе исхране у екосистему (аутотрофне, хетеротрофне, сапротрофне, ланце исхране и трофичке пирамиде); разуме просторну и временску организацију животних заједница и популација, предвиђа , на основу задатих услова, тип екосистема који у тим условима настаје. познаје механизме којима развој човечанства изазива промене у природи (утицај киселих киша, озонских рупа, појачање ефекта стаклене баште, глобалне климатске промене); уопштава, изводи закључке, чита

графикон. разуме зашто се неограничен развиј човечанства не може одржати у ограниченим условима целе планете.

9.15.ФИЗИКА

Критеријуми оцењивања за предмет физика

Ученици од шестог до осмог разреда се из физике оцењују на три начина:

1. писмено,
2. усмено,
3. на основу активности на часу.

Усмено одговарање

Ученици увек треба да буду припремљени за усмени одговор. Могу бити испитивани сваког часа, с тим што имају право једном у току полугодишта на извињење и то пре почетка часа, уколико процене да нису спремни за одговарање. Извињење се не може искористити када наставник прозове ученика, већ искључиво пре. Оцена се уписује у дневник. Ученици могу поправљати своје усмене одговоре.

Контролне вежбе

Контролне вежбе изводиће се према унапред утврђеном плану који ће бити истакнут на сајту школе. Оцена се уписује у дневник.

У табели су истакнути критеријуми за оцењивање контролне вежбе:

оцен а	проценат	образовни ниво	образовни ниво
1	0-29%		
2	30%-49%	основни ниво	препознавање
3	50%-69%	средњи ниво	репродукција
4	70%-85%	средњи ниво	разумевање
5	86%-100%	напредни ниво	примена

Активност ученика

У активности ученика спадају кратки усмени одговори на часу приликом обнављања или обраде нове лекције, израда домаћих задатака, рад лабораторијских вежби, кратки пројекти, петнаестоминутне провере, израда цртежа и презентација. Наставник сваки час прати активности ученика и благовремено бележи у своју педагошку свеску. На тај начин наставник формативно оцењује ученика. Целокупна активност ученика може бити изражљива сумативном оценом у дневнику.

Петнаестоминутне провере

Овакав вид провере не мора бити унапред најављен. Служи као повратна информација ученику и наставнику о постигнућу ученика, утиче на оцену из активности и може се узети у обзир приликом утврђивања закључне оцене.

Школска свеска

Наставник може да оцени радну свеску ученика на крају полугодишта/школске године. Наставник оцењује: садржај свеске, уредност, цртеже, додатне текстове...

Критеријуми за вредновање групног рада

Групни рад	Елементи процене задатка са показатељима		
Ниво постигнућа	Рад у групи	Познавање тематике	Размена, повезивање и примена идеја
<i>комплетно</i>	Ученик сарађује са члановима групе,	Ученик поседује знања, активно	Ученик размењује идеје са другима и

	уважава њихове потребе како би се задатак што успешније обавио.	подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје.	примењује идеје за решавање задатка.
делимично	Ученику је потребна помоћ како би сарађивао са члановима групе.	Ученик поседује извесна знања и мало суделује у размени идеја.	Ученику је потребна помоћ у примени идеја у решавању задатка
ништа	Ученик је неуспешан кад ради у групи.	Ученик омаловажава мишљење осталих чланова у тиму.	Ученик не доприноси заједничком раду.

Према *Правилнику о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању* - „Службени гласник РС” број 34 од 17.маја 2019.

Врста, ниво и обим знања и ангажовање ученика оцењују се тако да оцелу:

Одличан (5) добија ученик који у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; лако логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Врло добар (4) добија ученик који у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Добар (3) добија ученик који у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; у довољној мери критички расуђује; показује делимични степен активности и ангажовања.

Довољан (2) добија ученик који знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; не изводи закључке који се заснивају на подацима; критички не расуђује; не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

• **Закључна оцена** утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена (*најмање четири оцене током полугодишта) које су унете у дневник од почетка школске године.

Закључна оцена не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник, добијене било којом техником провере знања.

Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине на крају другог полугодишта.

Опис потребних знања и вештина за добијање оцене из физике:

Оцена одличан (5)

- Ученик примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама;
- Самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова;
- Бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података
- Формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;
- Решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;
- Изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију и начин презентације различитим контекстима;
- Самостално извршава сложене радне задатке поштујући стандардизовану процедуру, захтеве безбедности и очувања околине, показује иницијативу и прилагођава извођење, начин рада и средства новим ситуацијама;
- Доприноси групном раду продукцијом идеја, иницира и организује поделу задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака, посебно у ситуацији „застоја“ у групном раду; фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију продукта у задатом временском оквиру;
- Утврђује приоритете и ризике и на основу тога планира и организује краткорочне и дугорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;
- Континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.
- Ученик репродукује градиво, разуме, надограђује стечена знања.
- Самостално образлаже садржај наводећи и своје примере, решава и сложене проблеме и задатке. Одлично познаје физичке појаве, изводи закључке на основу физичких појава које је видео или замислио, повезује податке са графика и других визуелизација, корелише стечена знања са садржајима других предмета.
- Може преносити своја знања другима и сигурно и јасно излаже сопствене ставове о проблематици.

Оцена врло добар (4)

- Логички организује и самостално тумачи сложене садржинске целине и информације;
- Повезује садржаје и концепте из различитих области са ситуацијама из живота;
- Пореди и разврстава различите врсте података према више критеријума истовремено;
- Заузима ставове на основу сопствених тумачења и аргумената;
- Уме да анализира проблем, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у решавању нових проблемских ситуација;
- Изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију задатим контекстима;
- Самостално извршава сложене радне задатке према стандардизованој процедури, бира прибор и алате у складу са задатком и захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- Планира динамику рада, организује активности у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране заједничке продукте групног рада;
- Планира и организује краткорочне и дугорочне активности, утврђује приоритете и одређује потребно време и ресурсе;

- Континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и углавном их реализује.
- У стању је да надогради стечена знања. Садржај образлаже самостално, користи задате примере и самостално решава проблеме и задатке. Познаје ознаке физичких величина, повезује задате податке, ретко не може да реши сложене проблеме и задатке, није самосталан у решавању најтежих задатака.
- Приликом израде рачунских задатака сналази се и решава и задатке који су сасвим нови, уз повезивање свих стечених знања из свих школских предмета., коришћењем већ виђених и решених задатака.

Оцена добар (3)

- Разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих;
- Разврстава различите врсте података у основне категорије према задатом критеријуму;
- Уме да формулише своје ставове, процене и одлуке и објасни начин како је дошао до њих;
- Бира и примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању проблемских ситуација у познатом контексту;
- Уме јасно да искаже одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, и др.), укључујући коришћење информационих технологија;
- Самостално извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- Извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком рада у групи; уважава чланове тима и различитост идеја;
- Планира и организује краткорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;
- Показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.
- Ученик репродукује и разуме основне физичке појмове, разуме садржај, али је површан у његовој примени.
- Садржај може образложити користећи задате примере, али уз интервенцију наставника.
- Познаје основне физичке формуле, самостално решава задатке средње тежине, и проблеме.
- Уме да реши рачунске задатке који су слични задацима рађеним на редовној настави.
- Понекад греша приликом самосталног решавања сложених проблема или задатака.
- Повезује податке приказане графицима, сликама или таблицама и интерпретира их самостално.
- Јасно излаже садржаје али је нејасан у аргументацији.

Оцена довољан (2)

- Познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума;
- Усвојио је одговарајућу терминологију;
- Закључује директно на основу поређења и аналогije са конкретним примером;
- Способан је да се определи и искаже став;
- Примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту;
- Уме јасно да искаже појединости у оквиру одређеног садржаја, држећи се основног захтева и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, и др.), укључујући и коришћење информационих технологија;
- Уз инструкције извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- Извршава додељене задатке искључиво на захтев и уз подршку осталих чланова групе; уважава чланове тима и различитост идеја;
- Планира и организује краткорочне активности на основу задатих услова и ресурса;
- Повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење.

- Ученик репродукује и препознаје основне појмове: разуме садржај, али не зна да га примени ни образложи на непознатим задацима.
- Познаје основне физичке формуле, али често греша приликом самосталног решавања чак и једноставних проблема и задатака.
- Препознаје податке приказане графицима, сликама или у табелама али их не може у потпуности самостално интерпретирати, већ му је потребна помоћ наставника.
- Аргументује површно и несигурно па је нејасан и у излагању градива.

Оцена недовољан (1)

- Ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.
- Ученик не препознаје основне физичке појмове, или их само може набројати.
- Не показује разумевање садржаја ни уз помоћ наставника и није у стању самостално да га репродукује.
- Не може самостално да решава најпростије рачунске задатке.

Образовни стандарди за крај обавезног образовања за наставни предмет

ИСКАЗИ СТАНДАРДА

1. МЕХАНИКА

Основни ниво

ФИ.1.1.1. Ученик/ученица зна појмове: мировање, кретање, правац и смер кретања, путања, пут, време, брзина, убрзање; разликује врсте кретања према облику путање и промени брзине; зна основне карактеристике равномерног и променљивог кретања; уме да израчуна средњу брзину, пређени пут и протекло време ако су му познате друге две величине.

ФИ.1.1.2. Ученик/ученица познаје смисао Њутнових закона механике и разуме да је сила узрок промене брзине и деформације тела; зна како на тело делују гравитациона сила и сила трења и препознаје појаву инерције у примерима из свакодневног живота; разликује појмове масе, тежине и силе Земљине теже.

ФИ.1.1.3. Ученик/ученица разуме појам притиска и зна од чега он зависи код чврстих тела, у течностима и гасовима; познаје принцип спојених судова; разликује појмове рада, енергије и снаге; разликује облике механичке енергије и познаје основни смисао Закона одржања енергије; зна основне услове равнотеже полуге и познаје њену примену код једноставних механизма, препознаје и описује врсте статичке равнотеже.

Средњи ниво

ФИ.2.1.1. Ученик/ученица зна физичке величине које су одређене само бројном вредношћу (пређени пут, време, маса, рад, енергија, снага) и оне које су дефинисане интензитетом, правцем и смером (брзина, убрзање, сила); разуме слагање колинеарних сила и уме да одреди њихову резултанту.

ФИ.2.1.2. Ученик/ученица зна основна својства силе трења, гравитационе силе, силе еластичности, силе потиска и разликује их у конкретним примерима у свакодневном животу; зна принцип рада простих машина (полуга, хидрауличне машине).

ФИ.2.1.3. Ученик/ученица разуме појам густине; уме да одреди хидростатички притисак; разуме порекло и карактеристике атмосферског притиска.

ФИ.2.1.4. Ученик/ученица решава једноставне проблеме и задатке који се односе на средњу и релативну брзину, равномерно и равномерно променљиво праволинијско кретање, Њутнове законе механике, примењује директну и обрнуту пропорционалност при решавању проблема; користи и интерпретира графички и табеларни запис зависности физичких величина.

ФИ.2.1.5. Ученик/ученица зна од којих величина и како зависе кинетичка енергија и гравитациона потенцијална енергија тела у близини Земље; описује трансформисање једног облика енергије у други у складу са Законом одржања механичке енергије.

Напредни ниво

ФИ.3.1.1. Ученик/ученица разуме момент силе, разуме и примењује услове равнотеже полуге; зна које силе делују на потопљено тело и уме да објасни понашање тела у течности (Архимедов закон и услов пливања); разуме разлику између преношења притиска у чврстим телима и у флуидима; разуме и примењује Паскалов закон.

ФИ.3.1.2. Ученик/ученица разуме везу између енергије и рада и зна основни облик Закона одржања механичке енергије.

ФИ.3.1.3. Ученик/ученица уме да решава проблеме и задатке (квалитативне, рачунске, графичке, експерименталне), анализира и презентује њихове резултате.

2. ТОПЛОТНА ФИЗИКА

Основни ниво

ФИ.1.2.1. Ученик/ученица разликује основна агрегатна стања супстанце; зна да агрегатно стање супстанце зависи од температуре и који се прелази дешавају загревањем, а који хлађењем.

ФИ.1.2.2. Ученик/ученица зна начине промене температуре тела; препознаје ситуације у којима долази до топлотне размене; зна да разне супстанце различито проводе топлоту и да се запремина тела мења са променом температуре.

Средњи ниво

ФИ.2.2.1. Ученик/ученица разликује појмове температуре, топлоте и унутрашње енергије и објашњава примере промене унутрашње енергије вршењем рада и топлотном разменом.

ФИ.2.2.2. Ученик/ученица познаје и описује топлотне појаве у свакодневном животу; уме да прикаже неке појаве једноставним огледима (топлотно ширење, проводљивост); зна да именује фазне прелазе; у конкретним ситуацијама уме да изабере топлотне проводнике или изолаторе (према табличним подацима).

Напредни ниво

ФИ.3.2.1. Ученик/ученица зна разлику између унутрашње енергије и количине топлоте; разуме карактеристичне процесе који описују промене агрегатних стања.

ФИ.3.2.2. Ученик/ученица разуме појам специфичне топлотне капацитивности и уме да решава проблеме и задатке који се односе на топлотну равнотежу.

*ФИ.3.2.3. Ученик/ученица разуме појам специфичне топлоте фазног прелаза и уме да решава проблеме топлотне равнотеже који укључује фазне прелазе.

3. ЕЛЕКТРОМАГНЕТИЗАМ

Основни ниво

ФИ.1.3.1. Ученик/ученица зна врсте наелектрисања, основне начине наелектрисавања тела и основна својства електростатичке силе; препознаје појаву статичког електрицитета у свакодневном животу; зна основна својства магнета и интеракције између магнета; познаје примену магнета у пракси; зна да Земља има магнетно поље и разуме принцип рада компаса.

ФИ.1.3.2. Ученик/ученица разликује електричне проводнике и изолаторе у свакодневном животу; зна основне елементе струјног кола и разуме улогу извора електричне струје; уме да нацрта једноставно електрично коло; зна везу између јачине струје, напона и отпорности проводника; разликује редну и паралелну везу отпорника (потрошача) у једноставном

електричном колу.

ФИ.1.3.3. Ученик/ученица наводи примере примене различитих деловања електричне струје (магнетно, топлотно, механичко, хемијско) у свакодневном животу.

Средњи ниво

ФИ.2.3.1. Ученик/ученица зна да јачина поља одређује силу којом поље делује на наелектрисање, односно магнет; уме да графички прикаже електрично поље тачкастог наелектрисања и магнетно поље праволинијског струјног проводника; разуме појам хомогеног поља и уме графички да прикаже хомогено електрично и магнетно поље.

ФИ.2.3.2. Ученик/ученица разуме како интензитет силе зависи од количине наелектрисања тела, њиховог међусобног растојања и средине у којој се налазе и решава једноставне задатке.

ФИ.2.3.3. Ученик/ученица разуме зашто метали проводе струју и како течности и гасови могу постати проводници; зна да електрична отпорност металног проводника зависи од његових димензија и врсте материјала од којег је направљен и на основу тога уме да упоређује отпорности различитих проводника; уме да повеже отпорнике редно и паралелно и израчуна еквивалентну отпорност везе.

ФИ.2.3.4. Ученик/ученица зна Омов закон за просто струјно коло; уме да повеже основне елементе и мерне инструменте у струјно коло; може мерењем да утврди зависност јачине струје од напона на крајевима отпорника, прикаже резултате табеларно и графички и одреди електричну отпорност.

ФИ.2.3.5. Ученик/ученица зна од чега зависи енергија и снага електричне струје, уме да израчуна потрошњу електричне енергије када зна снагу потрошача и економично користи електричне уређаје.

ФИ.2.3.6. Ученик/ученица зна да магнетно поље делује силом на струјни проводник и да се на томе заснива рад електромотора.

Напредни ниво

ФИ.3.3.1. Ученик/ученица зна када се у електричном пољу врши рад; зна везу између рада електричне силе и напона, као и између јачине хомогеног електричног поља и напона.

ФИ.3.3.2. Ученик/ученица графички представља магнетно поље соленоида и уочава сличност са пољем магнетне шипке; зна да одреди правац и смер силе којом магнетно поље делује на струјни проводник и израчуна њен интензитет; разуме магнетну интеракцију паралелних струјних проводника.

ФИ.3.3.3. Ученик/ученица примењује Омов закон на електрична кола са различитим везама отпорника; уме да процени како се мења јачина струје у колу при промени других параметара.

*ФИ.3.3.4. Ученик/ученица зна да се рад трансформатора, генератора и електромотора заснива на електромагнетној индукцији и познаје основна својства наизменичне струје.

4. ТАЛАСИ И ОПТИКА

Основни ниво

ФИ.1.4.1. Ученик/ученица разликује основне појмове и величине којима се описују периодично и осцилаторно кретање: осцилатор, клатно, осцилација, амплитуда, период, фреквенција.

Ф.И.1.4.2. Ученик/ученица зна основне карактеристике звука и праволинијског простирања светлости; упоређује брзину звука у чврстим, течним и гасовитим срединама и зна да је брзина светлости у вакууму највећа брзина у природи; упознат је са штетним последицама

буке и прекомерног излагања Сунчевој светлости; зна где се примењује ултразвук.
ФИ.1.4.3. Ученик/ученица зна основне законе геометријске оптике и познаје примере одбијања и преламања светлости у свакодневном животу; може да демонстрира нека својства звука и светлости једноставним огледима (резонанција звука, зависност висине тона од дужине ваздушног стуба, праволинијско простирање светлости, одбијање и преламање).

Средњи ниво

ФИ.2.4.1. Ученик/ученица разуме како настаје и како се преноси механички талас; зна везу између таласне дужине, фреквенције и брзине таласа и уме да је примени у решавању једноставних задатака; разуме графички приказ таласа и уме са њега да одреди таласну дужину.

ФИ.2.4.2. Ученик/ученица разуме и описује последице праволинијског простирања светлости; разуме одбијање и преламање светлости на равним и сферним граничним површима; зна да објасни формирање лика код огледала и сочива и разуме да димензије и карактер лика зависе од положаја предмета; зна да је бела светлост сложена; уме да решава једноставне квалитативне и квантитативне задатке из геометријске оптике.

ФИ.2.4.3. Ученик/ученица уме да објасни формирање лика код лупе.

Напредни ниво

ФИ.3.4.1. Ученик/ученица уме да повезује физичке величине које описују осцилаторно кретање (елонгација, амплитуда, период, фреквенција); разуме како се мењају положај и брзина при осцилаторном кретању и уме то да повеже са Законом одржања енергије.

ФИ.3.4.2. Ученик/ученица зна шта је индекс преламања светлости и уме да објасни његову улогу код преламања светлости; разуме преламање светлости кроз планпаралелну плочу, призму и сочива; разуме појаву тоталне рефлексије и њене примене у пракси.

ФИ.3.4.3. Ученик/ученица зна једначину сочива и уме да је примени; уме да објасни принцип функционисања ока као оптичког система и формирање лика код микроскопа.

5. СТРУКТУРА МАТЕРИЈЕ

Основни ниво

ФИ.1.5.1. Ученик/ученица зна да је супстанца изграђена од молекула, а молекули од атома; уме да скицира модел атома и јона (језгро, омотач) и означи протон, неутрон и електрон.

ФИ.1.5.2. Ученик/ученица зна да се нуклеарни процеси користе у енергетици; зна за могуће штетно деловање радиоактивног зрачења и за потребу за контролом и заштитом од радиоактивног и електромагнетног зрачења.

Средњи ниво

ФИ.2.5.1. Ученик/ученица може да објасни разлику између атома и молекула; зна да су својства тела последица међумолекулских интеракција и топлотног кретања молекула.

ФИ.2.5.2. Ученик/ученица зна да између нуклеона делују нуклеарне силе; зна шта је радиоактивност, може да наброји врсте зрачења и зна мере заштите.

Напредни ниво

ФИ.3.5.1. Ученик/ученица зна шта су изотопи и користи ознаке (A , Z) за масени и редни број; зна шта је јонизација.

ФИ.3.5.2. Ученик/ученица уме да објасни појмове фисија и фузија; зна да имају улогу у животу звезда, као и у нуклеарним реакторима, и познати су му примери мирнодопске и ратне употребе достигнућа нуклеарне физике.

ФИ.3.5.3. Ученик/ученица зна шта су алфа, бета и гама зраци и може да напише једначине радиоактивних распада (промене редног и масеног броја).

*ФИ.3.5.4. Ученику/ученици је познат значај физике за развој нових технологија (суперпроводност, нанотехнологија, ласери).

6. МЕРЕЊЕ

Основни ниво

ФИ.1.6.1. Ученик/ученица пореди и процењује вредности основних физичких величина и примењује процедуру мерења у физици.

ФИ.1.6.2. Ученик/ученица уме да подеси (припреми за мерење) и користи мерила и мерне инструменте (метарска трака, мензура, термометар, хронометар) и да одреди вредност најмањег подеока скале.

ФИ.1.6.3. Ученик/ученица зна основне мерне јединице SI и изведене мерне јединице за брзину, убрзање, силу, енергију, снагу, електрични напон, притисак и користи префиксе мили и кило; уме да табеларно прикаже мерене величине са одговарајућим мерним јединицама.

Средњи ниво

ФИ.2.6.1. Ученик/ученица уме да подеси (припреми за мерење) и користи мерила и мерне инструменте: вага, динамометар и унимер; уме да одреди вредност најмањег подеока скале и процени тачност.

ФИ.2.6.2. Ученик/ученица зна да израчуна средњу вредност мерених величина и да попуни табелу; зна да се за резултат мерења узима средња вредност мерења.

ФИ.2.6.3. Ученик/ученица зна дозвољене јединице мере изван SI система: литар, тона, светлосна година; користи префиксе микро и мега; претвара мерне јединице изведених физичких величина km/h, kWh, mbar; разликује Келвинову и Целзијусову скалу и уме да претвара јединице из једне у другу.

Напредни ниво

ФИ.3.6.1. Ученик/ученица зна везе изведених мерних јединица и основних мерних јединица (њутн, цул, паскал, ват, кулон, волт, тесла).

ФИ.3.6.2. Ученик/ученица уме да подеси (припреми за мерење) и користи мерила и мерне инструменте: амперметар и волтметар; уме да изабере опсег и процени тачност мерила, изврши мерења и анализира их.

ФИ.3.6.3. Ученик/ученица на основу описа поступка мерења утврђује његову исправност и предлаже евентуалне корекције.

ФИ.3.6.4. Ученик/ученица зна да табеларно и графички прикаже резултате мерења и да са графика одреди вредност мерене величине; уме да израчуна апсолутну и релативну грешку директно мерених физичких величина и да правилно запише резултат мерења; анализира и дискутује добијене резултате.

9.16.ХЕМИЈА

Критеријуми оцењивања из хемије (7. разред)

ХЕМИЈА И ЊЕН ЗНАЧАЈ

Оцена 2: да зна шта хемија проучава и њену примену у свакодневном животу

Оцена 3: измери масу, запремину и температуру супстанце

Оцена 4: једноставним огледима испита својства супстанци и повезује научне појмове

Оцена 5: повезује научне појмове и примењује их у свакодневном животу

ОСНОВНИ ХЕМИЈСКИ ПОЈМОВИ

Оцена 2: да зна на основу којих својства супстанце могу да се разликују, којим врстама промене подлажу, као и да се при променама укупна маса не мења

Оцена 3: да зна значење термина: материја, хомогена смеша, хетерогена смеша, чиста супстанца, елеменат, једињење

Оцена 4: да научне појмове повезује и разликује без грешке

Оцена 5: повезује научне појмове и примењује их у свакодневном животу

СТРУКТУРА СУПСТАНЦЕ

Оцена 2: да зна да су исте супстанце изграђене од атома, молекула и јона, и те честице се међусовно разликују по наелектрисању и сложености грађе

Оцена 3: тип хемијске везе у молекулима елемената, ковалентним и јонским једињењима, да све то прикаже на датом примеру

Оцена 4: да повезује научне појмове

Оцена 5: повезује научне појмове и примењује их у свакодневном животу

ХОМОГЕНЕ СМЕШЕ – РАСТВОРИ

Оцена 2: шта су раствори, како настају, примери раствора у свакодневном животу

Оцена 3: да зна шта је засићен, незасићен и презасићен раствор

Оцена 4: да повезује научне појмове, ради задатке из области раствора

Оцена 5: повезује научне појмове и примењује их у свакодневном животу

ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ИЗРАЧУНАВАЊА

Оцена 2: квантитативно значење симбола најважнијих хемијских елемената, хемијских формула најважнијих класа једињења

Оцена 3: да зна да саставља формуле најважнијих представника класа неорганских и органских једињења, и једначине хемијских реакција (одреди коефицијенте)

Оцена 4: да повезује научне појмове и решава задатке из ове области

Оцена 5: повезује научне појмове и примењује их у свакодневном животу и рачунски то покаже.

Критеријуми оцењивања из хемије (8.разред)

НЕМЕТАЛИ

Оцена 2: основна физичка и хемијска својства неметала (агрегатно стање, проводљивост топлоте и електрицитет, реакцију са кисеоником)

Оцена 3: везу између својства неметала и њихове практичне примене

Оцена 4: да на основу формуле именује основне класе неорганских једињења, примере оксида, киселина, соли у свакодневном животу, као и практичну примену ових једињења

Оцена 5: повезује научне појмове и примењује их у свакодневном животу и рачунски то покаже

МЕТАЛИ

Оцена 2: основна физичка и хемијска својства метала (агрегатно стање, проводљивост топлоте и електрицитет, реакцију са кисеоником)

Оцена 3: везу између својства метала и њихове практичне примене, да препозна метале (натријум, магнезијум, алуминијум, гвожђе, цинк, бакар, олово, сребро)

Оцена 4: да на основу формуле именује основне класе неорганских једињења, примере оксида, база, и соли у свакодневном животу, као и практичну примену ових једињења

Оцена 5: повезује научне појмове и примењује их у свакодневном животу и рачунски то покаже

СОЛИ

Оцена 2: основна физичка и хемијска својства соли (агрегатно стање, проводљивост топлоте и електрицитет, растворљивост, боја, мирис)

Оцена 3: да зна најважнија својства соли (реакција неутрализације, реакција са металима)

Оцена 4: да на основу формуле соли одреди њену примену у свакодневном животу, као и практичну примену ове групе једињења

Оцена 5: повезује научне појмове и примењује их у свакодневном животу и рачунски то покаже
ЕЛЕКТРОЛИТИЧКА ДИСОЦИЈАЦИЈА КИСЕЛИНА, БАЗА И СОЛИ

Оцена 2: да зна шта је електролитичка дисоцијација и њен значај

Оцена 3: да експерименталним путем покаже електролитичку дисоцијацију

Оцена 4: да зна како дисују киселине, базе и соли и да то покаже

Оцена 5: повезује научне појмове и примењује их у свакодневном животу

УВОД У ОРГАНСКУ ХЕМИЈУ

Оцена 2: да зна формуле, називе и функционалне групе најважнијих органских једињења

Оцена 3: да зна основна физичка и хемијска својства органских једињења

Оцена 4: да зна практичан значај органских једињења и примену у свакодневном животу

Оцена 5: повезује научне појмове и примењује их у свакодневном животу

УГЉОВОДОНИЦИ

Оцена 2: да зна опште формуле алкана, алкена и алкина и да их разликује по функционалним групама

Оцена 3: да зна карактеристичне реакције за алкане, алкене, и алкине, и да их прикаже

Оцена 4: пише реакције сагоревања угљоводоника и зна примену у свакодневном животу

Оцена 5: повезује научне појмове и примењује их у свакодневном животу и рачунски то покаже

ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ

Оцена 2: да зна опште формуле алкохола, органских киселина, алдехида, кетона и естера и да их разликује по функционалним групама

Оцена 3: да зна карактеристичне реакције органских једињења са кисеоником и да их прикаже

Оцена 4: да пише реакције сагоревања органских једињења са кисеоником и зна примену у свакодневном животу

Оцена 5: повезује научне појмове и примењује их у свакодневном животу и рачунски то покаже

БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА

Оцена 2: да наведе физичка својства (агрегатно стање и растворљивост), масти и уља, угљених хидрата, протеина и аминокиселина

Оцена 3: примере и заступљеност масти и уља, угљених хидрата и протеина у намирницама

Оцена 4: најважније улоге масти и уља, угљених хидрата и протеина у живим организмима

Оцена 5: да повезује научне појмове и примењује их у свакодневном животу

ХЕМИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Оцена 2: да зна значај очувања животне средине

Оцена 3: да зна како треба заштитити воду од загађења, земљиште

Оцена 4: да зна да објасни ефекат стаклене баште

Оцена 5: повезује научне појмове и примењује их у свакодневном животу и рачунски то покаже

9.17.ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Критеријуми оцењивања (5.разред)

Наставна тема	ОЦЕНА			
	2	3	4	5
	2	3	4	5

ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНА ТЕХНОЛОГИЈА	Ученик уме да : -наведе примену информатике и рачунарства у савременом животу - Правилно користи ИКТ уређаје - Прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса - Прилагоди радно окружење кроз основна подешавања -Сачува и организује податке	- Креира дигиталну слику - Креира текстуални документ и - Разликује основне типове датотека	- примени основне акције едитовања и форматирања дигиталне слике и текстуалног документа (самостално и сараднички)	- Примени алате за снимање и репродукцију аудио и видео записа -Креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички).
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	- реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја - доводи у везу значај правилног одлагања дигиталног отпада и заштиту животне средине - разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на интернету - реагује исправно када дође у контакт са непримереним садржајем или са непознатом особом путем интернета	- приступа интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај - препознаје ризик зависности од технологија и доводи га у везу са својим здрављем	- информацијама на интернету приступа критички - спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету	- објасни појам ауторских права и разликује основне лиценце за дељење садржаја
ИСТРАЖИВАЧКИ ПРОЈЕКАТ	-сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала, представљању пројектних резултата и закључака;	- користи могућности које пружају рачунарске мреже у сфери комуникације и сарадње	- креира, објављује и представља дигиталне садржаје користећи расположиве алате	-креира, објављује и представља дигиталне садржаје користећи расположиве алате - вреднује процес и резултате пројектних активности
РАЧУНАРСТВО	- наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема	- креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу	- сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби - користи математичке операторе за израчунавање	- објасни сценарио и алгоритам пројекта - анализира и дискутује програм - проналази и отклања грешке у програму

Све теме	Често пропусти да уради домаћи задатак;ретко учествује у раду на часу Ради на часу уз помоћ наставник	Труди се да прилично редовно ради домаће задатке;; често учествује у раду на часу; Ради на часу уз мању помоћ наставника	Редовно ради домаћи, активно учествује у раду на часу; Самостално ради задатке	Редовно ради домаћи, активно учествује у раду на часу Самостално ради на часу
----------	--	---	---	--

	а			
--	---	--	--	--

Елементи оцењивања из овог предмета су:

- усвојеност образовних садржаја;
- примена знања;
- активност ученика.

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:

- практичног рада на рачунару;
- писмених провера знања: квизова, тестова, контролних вежби;
- усменог испитивања;
- активности на часу;
- домаћих задатака;
- пројектних/семинарских задатака,
- вредновања успеха на различитим нивоима такмичења

Практичан рад на рачунару је провера знања где се путем задатака, који се могу урадити у одговарајућем временском интервалу, проверавају познавање и разумевање основних појмова, али и повезивање са раније усвојеним појмовима.

Писмене провере знања, осим петнаестоминутних провера, се најављују ученицима. Петнаестоминутне провере знања не морају бити унапред најављене. Резултате петнаестоминутне провере наставник уписује у педагошку свеску, а за извођење оцене су неопходне најмање три такве провере или комбинација једне или две такве оцене са нпр. оценом за активност на часу и/или оценом за домаћи задатак.

Писмене провере знања су тематски засноване и користе се ради обезбеђивања континуитета у раду ученика како би непрекидно били способни да са разумевањем и активно прате наставне садржаје.

Оцене код практичног рада на рачунару и на писменој провери знања се формирају по следећим критеријумима:

Ученик који на провери оствари бар 80% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 5.

Ученик који на провери оствари бар 60% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 4.

Ученик који на провери оствари бар 40% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 3.

Ученик који на провери оствари бар 20% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 2.

Приликом усмене провере:

Оцену 5 добиће ученик који:

- је у целини усвојио проширена, продубљена знања, умења и вештине, а према програму предмета;
- примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама;
- самостално и на креативан начин објашњава/примењује научено и критички разматра сложене садржинске целине и информације;
- процењује, бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
- формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;
- решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;

- континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.
- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
- са лакоћом логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;
- показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Оцену 4 добиће ученик који:

- је у целини освојио основна знања, умења и вештине и усвојио више од половине продубљених знања, умења и вештине, а према програму предмета;
- познавање и разумевање свих наставних садржаја скоро у потпуности
- поседује развијену способност анализе и синтезе садржаја
- делимични повезује усвојено градиво са другим сличним садржајима
- примењује садржај, углавном без грешке уз малу помоћ наставника
- заинтересованост за наставне садржаје уз активност на часу
- самостално уочавање и исправљање грешака
- примена усвојених знања и вештина у новим ситуацијама уз подстицај
- коришћење различитих извора знања уз подстицај
- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;
- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Оцену 3 добиће ученик који:

- је у целини освојио основна знања, умења и вештине и усвојио половину продубљених знања, умења и вештине, а према програму предмета;
- самостално репродукује научене садржаје уз помоћ наставника
- поседује способности анализе садржаја
- делимично повезује усвојено знање са сличним садржајем
- примењује садржаје са мањим грешкама преко примера које даје наставник
- исправља грешке уз помоћ наставника
- је слабије активан на часу
- користи један извор знања (уџбеник или запис у свесци)
- у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;
- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;
- у довољној мери критички расуђује;
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену 2 добиће ученик који:

- је усвојио основна знања, умења и вештине према програму предмета;

Наставната тема	ОЦЕНА			
	2	3	4	5

ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНА ТЕХНОЛОГИЈА	Ученик уме да : - правилно користи ИКТ уређаје; - креира, уређује и структурира дигиталне садржаје које садрже табеле у програму зарад сатекстом	- креира, уређује и структурира дигиталне садржаје које садрже табеле у програму зарад сатекстом и програму зарад са мултимедијалним презентацијама - креира и обрађује дигиталну слику;	- самостално врши основну обраду аудио и видео записа; -- уређује мултимедијалну презентацију које садржи видео и аудиосадржаје;	- уређује мултимедијалну презентацију које садржи видео и аудиосадржаје; - чува и организује податке локално и у облаку; - одговорно и правилно користи ИКТ уређаје у мрежном окружењу;
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	- одговорно и правилно користи ИКТ уређаје у мрежном окружењу; - разликује основне интернет сервисе; - примењује поступке и правила за безбедно понашање и представљање на мрежи;	- примењује поступке и правила за безбедно понашање и представљање на мрежи - приступа Интернету, самостално претражује, проналази и процењује информације и преузима их на свој уређај поштујући ауторска права;	- приступа Интернету, самостално претражује, проналази и процењује информације и преузима их на свој уређај поштујући ауторска права;	- објасни поступак заштите дигиталног производа/садржаја одговарајућом СС лиценцом;
ИСТРАЖИВАЧКИ ПРОЈЕКАТ	- сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала, представљању пројектних резултата и закључака;	- користи могућности које пружају рачунарске мреже у сфери комуникације и сарадње	- креира, објављује и представља дигиталне садржаје користећи расположиве алате	- креира, објављује и представља дигиталне садржаје користећи расположиве алате - вреднује процес и резултате пројектних активности
РАЧУНАРСТВО	- креира једноставан програм у текстуалном програмском језику; - користи математичке изразе за израчунавања у једноставним програмима;	- објасни и примени одговарајућу програмску структуру (наредбе, доделе, гранања, петље);	-- користи у оквиру програма нумеричке, текстуалне и једнодимензионе низовске вредности; - разложи сложени проблем на једноставније функционалне целине (потпрограме);	- разложи сложени проблем на једноставније функционалне целине (потпрограме); - проналази и отклања грешке у програму
Све теме	Често пропусти да уради домаћи задатак; ретко учествује у раду на часу Ради на часу уз помоћ наставника	Труди се да прилично редовно ради домаће задатке;; често учествује у раду на часу; Ради на часу уз мању помоћ наставника	Редовно ради домаћи, активно учествује у раду на часу; Самостално ради задатке	Редовно ради домаћи, активно учествује у раду на часу Самостално ради на часу

- се присећа делова садржаја или основних појмова уз помоћ наставника
- делимично памти и репродукује научене садржаје, али без примера
- је слабије активан на часу и у усвајању садржаја
- не повезује садржаје унутар предмета
- чини грешке и не уочава их
- није самосталан у раду,
- тражи и прихвата помоћ и савете
- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;

- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Оцену 1 добиће ученик који:

- није усвојио већину садржаја, често ни до нивоа препознавања
- није усвојио кључне појмове
- нема потребна предзнања за усвајање нових садржаја, вештина и навика
- је ретко спреман за исказивање знања, умења и вештина
- је пасиван и незаинтересован на часу
- нема интереса за стицањем нових знања, чак и уз велико залагање наставника
- знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;
- не изводи закључке који се заснивају на подацима;
- критички не расуђује;
- не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

Критеријуми оцењивања (6.разред)

Елементи оцењивања из овог предмета су:

- усвојеност образовних садржаја;
- примена знања;
- активност ученика.

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:

- практичног рада на рачунару;
- писмених провера знања: квизова, тестова, контролних вежби;
- усменог испитивања;
- активности на часу;
- домаћих задатака;
- пројектних/семинарских задатака,
- вредновања успеха на различитим нивоима такмичења

Практичан рад на рачунару је провера знања где се путем задатака, који се могу урадити у одговарајућем временском интервалу, проверавају познавање и разумевање основних појмова, али и повезивање са раније усвојеним појмовима.

Писмене провере знања, осим петнаестоминутних провера, се најављују ученицима. Петнаестоминутне провере знања не морају бити унапред најављене. Резултате петнаестоминутне провере наставник уписује у педагошку свеску, а за извођење оцене су неопходне најмање три такве провере или комбинација једне или две такве оцене са нпр. оценом за активност на часу и/или оценом за домаћи задатак.

Писмене провере знања су тематски засноване и користе се ради обезбеђивања континуитета у раду ученика како би непрекидно били способни да са разумевањем и активно прате наставне садржаје.

Оцене код практичног рада на рачунару и на писменој провери знања се формирају по следећим критеријумима:

Ученик који на провери оствари бар 80% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 5.

Ученик који на провери оствари бар 60% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 4.

Ученик који на провери оствари бар 40% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 3.

Ученик који на провери оствари бар 20% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 2.

Приликом усмене провере:

Оцену 5 добиће ученик који:

- је у целини усвојио проширена, продубљена знања, умења и вештине, а према програму предмета;
- примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама;
- самостално и на креативан начин објашњава/примењује научено и критички разматра сложене садржинске целине и информације;
- процењује, бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
- формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;
- решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;
- континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.
- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
- са лакоћом логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;
- показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Оцену 4 добиће ученик који:

- је у целини освојио основна знања, умења и вештине и усвојио више од половине продубљених знања, умења и вештине, а према програму предмета;
- познавање и разумевање свих наставних садржаја скоро у потпуности
- поседује развијену способност анализе и синтезе садржаја
- делимични повезује усвојено градиво са другим сличним садржајима
- примењује садржај, углавном без грешке уз малу помоћ наставника
- заинтересованост за наставне садржаје уз активност на часу
- самостално уочавање и исправљање грешака
- примена усвојених знања и вештина у новим ситуацијама уз подстицај
- коришћење различитих извора знања уз подстицај
- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;
- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Оцену 3 добиће ученик који:

- је у целини освојио основна знања, умења и вештине и усвојио половину продубљених знања, умења и вештине, а према програму предмета;
- самостално репродукује научене садржаје уз помоћ наставника
- поседује способности анализе садржаја
- делимично повезује усвојено знање са сличним садржајем

- примењује садржаје са мањим грешкама преко примера које даје наставник
- исправља грешке уз помоћ наставника
- је слабије активан на часу
- користи један извор знања (уџбеник или запис у свесци)
- у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;
- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;
- у довољној мери критички расуђује;
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену 2 добиће ученик који:

- је усвојио основна знања, умења и вештине према програму предмета;
- се присећа делова садржаја или основних појмова уз помоћ наставника
- делимично памти и репродукује научене садржаје, али без примера
- је слабије активан на часу и у усвајању садржаја
- не повезује садржаје унутар предмета
- чини грешке и не уочава их
- није самосталан у раду,
- тражи и прихвата помоћ и савете
- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Оцену 1 добиће ученик који:

- није усвојио већину садржаја, често ни до нивоа препознавања
- није усвојио кључне појмове
- нема потребна предзнања за усвајање нових садржаја, вештина и навика
- је ретко спреман за исказивање знања, умења и вештина
- је пасиван и незаинтересован на часу
- нема интереса за стицањем нових знања, чак и уз велико залагање наставника
- знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;
- не изводи закључке који се заснивају на подацима;
- критички не расуђује;
- не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

Критеријуми оцењивања (7.разред)

Наставна тема	ОЦЕНА			
	2	3	4	

ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНА ТЕХНОЛОГИЈА	- разликује визуелну презентацију у и логичку структуру текста; - користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста;	- разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста; - користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста; - објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја; - креира растерску слику у изабраном програму; - креира векторску слику у изабраном програму;	- разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста; - користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста; - објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја; - креира растерску слику у изабраном програму; - креира векторску слику у изабраном програму; - користи алате за уређивање и трансформацију слике;	- разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста; - користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста; - објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја; - креира растерску слику у изабраном програму; - креира векторску слику у изабраном програму; - користи алате за уређивање и трансформацију слике; - креира гиф анимацију; - креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана;
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	- разликује појмове URL, DNS, IP адреса; - објасни појмове хипер веза и хипер текст; - креира, форматира и шаље електронску пошту; - обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватност;	- разликује појмове URL, DNS, IP адреса; - објасни појмове хипер веза и хипер текст; - креира, форматира и шаље електронску пошту; - обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватност; - препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити;	- разликује појмове URL, DNS, IP адреса; - објасни појмове хипер веза и хипер текст; - креира, форматира и шаље електронску пошту; - обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватност; - препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити; - сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о одговарајућим нивоима приступа	- разликује појмове URL, DNS, IP адреса; - објасни појмове хипер веза и хипер текст; - креира, форматира и шаље електронску пошту; - обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватност; - препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити; - сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о одговарајућим нивоима приступа; - подешава хипер везе према делу садржаја, другом документу или веб локацији;

ИСТРАЖИВАЧКИ ПРОЈЕКАТ	- сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка;	- креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове, табеле и анимације;	- креира рачунарске програме који доприносе решавању - пројектног задатка; - поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; - вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен	- поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима самостално; - вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен
РАЧУНАРСТВО	- уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике уз помоћ наставника	- уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике; - употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика;	- уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике; - употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика; - планира, опише и имплементира решење једноставног проблема;	- уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике; - употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика; - планира, опише и имплементира решење једноставног проблема; - проналази и отклања грешке у програму
Свете	Често пропусти да уради домаћи задатак; ретко учествује у раду на часу Ради на часу уз помоћ наставника	Труди се да прилично редовно ради домаће задатке; често учествује у раду на часу; Ради на часу уз мању помоћ наставника	Редовно ради домаћи, активно учествује у раду на часу; Самостално ради задатке	Редовно ради домаћи, активно учествује у раду на часу; Самостално ради на часу

Елементи оцењивања из овог предмета су:

- усвојеност образовних садржаја;
- примена знања;
- активност ученика.

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:

- практичног рада на рачунару;

- писмених провера знања: квизова, тестова, контролних вежби;
- усменог испитивања;
- активности на часу;
- домаћих задатака;
- пројектних/семинарских задатака,
- вредновања успеха на различитим нивоима такмичења

Практичан рад на рачунару је провера знања где се путем задатака, који се могу урадити у одговарајућем временском интервалу, проверавају познавање и разумевање основних појмова, али и повезивање са раније усвојеним појмовима.

Писмене провере знања, осим петнаестоминутних провера, се најављују ученицима. Петнаестоминутне провере знања не морају бити унапред најављене. Резултате петнаестоминутне провере наставник уписује у педагошку свеску, а за извођење оцено су неопходне најмање три такве провере или комбинација једне или две такве оцено са нпр. оценом за активност на часу и/или оценом за домаћи задатак.

Писмене провере знања су тематски засноване и користе се ради обезбеђивања континуитета у раду ученика како би непрекидно били способни да са разумевањем и активно прате наставне садржаје.

Оцене код практичног рада на рачунару и на писменој провери знања се формирају по следећим критеријумима:

Ученик који на провери оствари бар 80% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 5.

Ученик који на провери оствари бар 60% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 4.

Ученик који на провери оствари бар 40% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 3.

Ученик који на провери оствари бар 20% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 2.

Приликом усмене провере:

Оцену 5 добиће ученик који:

- је у целини усвојио проширена, продубљена знања, умења и вештине, а према програму предмета;
- примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама;
- самостално и на креативан начин објашњава/примењује научено и критички разматра сложене садржинске целине и информације;
- процењује, бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
- формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;
- решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;
- континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.
- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
- са лакоћом логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;
- показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Оцену 4 добиће ученик који:

- је у целини освојио основна знања, умења и вештине и усвојио више од половине продубљених знања, умења и вештине, а према програму предмета;
- познавање и разумевање свих наставних садржаја скоро у потпуности
- поседује развијену способност анализе и синтезе садржаја
- делимични повезује усвојено градиво са другим сличним садржајима
- примењује садржај, углавном без грешке уз малу помоћ наставника
- заинтересованост за наставне садржаје уз активност на часу
- самостално уочавање и исправљање грешака
- примена усвојених знања и вештина у новим ситуацијама уз подстицај
- коришћење различитих извора знања уз подстицај
- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;
- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Оцену 3 добиће ученик који:

- је у целини освојио основна знања, умења и вештине и усвојио половину продубљених знања, умења и вештине, а према програму предмета;
- самостално репродукује научене садржаје уз помоћ наставника
- поседује способности анализе садржаја
- делимично повезује усвојено знање са сличним садржајем
- примењује садржаје са мањим грешкама преко примера које даје наставник
- исправља грешке уз помоћ наставника
- је слабије активан на часу
- користи један извор знања (уџбеник или запис у свесци)
- у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;
- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;
- у довољној мери критички расуђује;
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену 2 добиће ученик који:

- је усвојио основна знања, умења и вештине према програму предмета;
- се присећа делова садржаја или основних појмова уз помоћ наставника
- делимично памти и репродукује научене садржаје, али без примера
- је слабије активан на часу и у усвајању садржаја
- не повезује садржаје унутар предмета
- чини грешке и не уочава их
- није самосталан у раду,
- тражи и прихвата помоћ и савете
- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Оцену 1 добиће ученик који:

- није усвојио већину садржаја, често ни до нивоа препознавања
- није усвојио кључне појмове
- нема потребна предзнања за усвајање нових садржаја, вештина и навика
- је ретко спреман за исказивање знања, умења и вештина
- је пасиван и незаинтересован на часу
- нема интереса за стицањем нових знања, чак и уз велико залагање наставника
- знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;
- не изводи закључке који се заснивају на подацима;
- критички не расуђује;
- не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

Критеријуми оцењивања (8.разред)

Р бр теме	ТЕМА	Н И В О И				З Н А Њ А	
		Препознавање (2)	Репродукција (3)	Разумевање (4)		Примена (5)	
1	ИНФОРМАЦ. КОМ. ТЕХНОЛО.	Ученик ће бити у стању да: -отвори нови радни лист - изврши унос података уз помоћ наставника	Ученик ће бити у стању да: -отвори нови радни лист - изврши унос података - разликује типове података.	Ученик ће бити у стању да: -отвори нови радни лист - изврши унос података - разликује типове података. -сортира и филтрира податке по задатом критеријуму -форматира ћелије	Ученик ће бити у стању да: -отвори нови радни лист - изврши унос података. -сортира и филтрира податке по задатом критеријуму -форматира ћелије	Ученик ће бити у стању да: -отвори нови радни лист - изврши унос података. -сортира и филтрира податке по задатом критеријуму -разуме појам адресе ћелије -форматира ћелије,сачува је у пдф у и одштампа -користи формуле за израчунавање статистика -изради графикон	
	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	Ученик ће бити у стању да Препозна ризик на интернету Установи када не би требало да дели личне податке и разуме ризик од таквих поступака	- Препозна ризик на интернету -разуме на које све начине делимо личне податке приликом коришћења интернета -разуме потенцијалне ризике дељења личних података путем интернета,поготову личних података деце	Ученик ће бити у стању да -објасни појам отворени подаци -разуме на које све начине делимо личне податке приликом коришћења интернета -разуме потенцијалне ризике дељења личних података путем интернета,поготову личних података деце	Ученик ће бити у стању да -објасни појам отворени подаци -Разуме везу између ризика на интернету и кршења права -разуме на које све начине делимо личне податке приликом коришћења интернета -разуме потенцијалне ризике дељења личних података путем интернета,		

3	РАЧУНАРСТВО	Присећање и израда основних елемената задатка уз помоћ наставника	Ученик уз малу помоћ наставника (дозвољене 2 сугестије) -креира низове -креира табеле -пише код за одређену функцију/е -израђује једноставан график -изврши само један захтев сортирање или филтрирање	Исти критеријуми као за оцену пет, дозвољене две ситне грешке -креира низове -креира табеле -примењује библиотеке података -исправно пише код за примену функција сумирање, просечна вредност, минимум, максимум) -графички представља податке -сортира и филтрира податке у табели	Ученик самостално и без грешке -креира низове -креира табеле -примењује библиотеке података -исправно пише код за примену функција (сумирање, просечна вредност, минимум, максимум) -графички представља податке -сортира и филтрира податке у табели
---	-------------	---	---	---	---

4	ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК (рачунарство)	креиран онлајн упитник који у потпуности не одговара теми -сарадња у групи није адекватна -постоји покушај израде кода на основу изабране теме -приказан је део тока израде у програму за обраду текста - није креирана презентација	- непотпуно креиран упитник, прослеђен и анализиран -у току израде задатка постоји сарадња у групи -израђени су делови пројекта коришћењем техника рада у програмима за табеларне прорачуне -приказан је део кода који се односи на решење проблема датог у изабраној теми - приказана презентација са непотпуним резултатима рада	-креиран, прослеђен и анализиран онлајн упитник - приказано је коначно програмско решење без анализе тока израде пројекта и тока истраживања - резултати рада су скриншотовани и налазе се у презентацији	-креиран, прослеђен и анализиран онлајн упитник -приказано је коначно програмско решење са анализом тока израде пројекта, тешкоћама на које се наилазило и начинима њиховог отклањања -приказан је ток истраживања и начин долажења до решења датог проблема - резултати рада су скриншотовани и налазе се у презентацији
---	---	---	---	--	---

Елементи оцењивања из овог предмета су:

- усвојеност образовних садржаја;
- примена знања;
- активност ученика.

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:

- практичног рада на рачунару;
- писмених провера знања: квизова, тестова, контролних вежби;
- усменог испитивања;
- активности на часу;
- домаћих задатака;
- пројектних/семинарских задатака,
- вредновања успеха на различитим нивоима такмичења

Практичан рад на рачунару је провера знања где се путем задатака, који се могу урадити у одговарајућем временском интервалу, проверавају познавање и разумевање основних појмова, али и повезивање са раније усвојеним појмовима.

Писмене провере знања, осим петнаестоминутних провера, се најављују ученицима.

Петнаестоминутне провере знања не морају бити унапред најављене. Резултате петнаестоминутне провере наставник уписује у педагошку свеску, а за извођење оцено неопходне најмање три такве провере или комбинација једне или две такве оцене са нпр. оценом за активност на часу и/или оценом за домаћи задатак.

Писмене провере знања су тематски засноване и користе се ради обезбеђивања континуитета у раду ученика како би непрекидно били способни да са разумевањем и активно прате наставне садржаје.

Оцене код практичног рада на рачунару и на писменој провери знања се формирају по следећим критеријумима:

Ученик који на провери оствари бар 80% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 5.

Ученик који на провери оствари бар 60% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 4.

Ученик који на провери оствари бар 40% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 3.

Ученик који на провери оствари бар 20% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 2.

Приликом усмене провере:

Оцену 5 добиће ученик који:

- је у целини усвојио проширена, продубљена знања, умења и вештине, а према програму предмета;
- примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама;
- самостално и на креативан начин објашњава/примењује научено и критички разматра сложене садржинске целине и информације;
- процењује, бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
- формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;
- решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;
- континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.
- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
- са лакоћом логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;
- показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Оцену 4 добиће ученик који:

- је у целини освојио основна знања, умења и вештине и усвојио више од половине продубљених знања, умења и вештине, а према програму предмета;
- познавање и разумевање свих наставних садржаја скоро у потпуности
- поседује развијену способност анализе и синтезе садржаја
- делимични повезује усвојено градиво са другим сличним садржајима
- примењује садржај, углавном без грешке уз малу помоћ наставника
- заинтересованост за наставне садржаје уз активност на часу
- самостално уочавање и исправљање грешака

- примена усвојених знања и вештина у новим ситуацијама уз подстицај
- коришћење различитих извора знања уз подстицај
- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;
- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Оцену 3 добиће ученик који:

- је у целини освојио основна знања, умења и вештине и усвојио половину продубљених знања, умења и вештине, а према програму предмета;
- самостално репродукује научене садржаје уз помоћ наставника
- поседује способности анализе садржаја
- делимично повезује усвојено знање са сличним садржајем
- примењује садржаје са мањим грешкама преко примера које даје наставник
- исправља грешке уз помоћ наставника
- је слабије активан на часу
- користи један извор знања (уџбеник или запис у свесци)
- у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;
- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;
- у довољној мери критички расуђује;
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену 2 добиће ученик који:

- је усвојио основна знања, умења и вештине према програму предмета;
- се присећа делова садржаја или основних појмова уз помоћ наставника
- делимично памти и репродукује научене садржаје, али без примера
- је слабије активан на часу и у усвајању садржаја
- не повезује садржаје унутар предмета
- чини грешке и не уочава их
- није самосталан у раду,
- тражи и прихвата помоћ и савете
- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Оцену 1 добиће ученик који:

- није усвојио већину садржаја, често ни до нивоа препознавања
- није усвојио кључне појмове
- нема потребна предзнања за усвајање нових садржаја, вештина и навика
- је ретко спреман за исказивање знања, умења и вештина
- је пасиван и незаинтересован на часу
- нема интереса за стицањем нових знања, чак и уз велико залагање наставника
- знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;

- не изводи закључке који се заснивају на подацима;
- критички не расуђује;
- не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

9.18.ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Критеријуми оцењивања ученика за наставни предмет: Техника и технологија (5, 6, 7. и 8. разред основне школе)

Елементи оцењивања су:

- усвојеност образовних садржаја;
- примена знања;
- активност ученика.

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:

- усменог испитивања;
- активности на часу;
- домаћих задатака;
- израде презентација;
- израде графичких радова;
- практичног рада/рада у тиму
- пројектних задатака,
- вредновања успеха на различитим нивоима такмичења.

А: ОБЛИЦИ, МЕТОДЕ И НАСТАВНА СРЕДСТВА

Карактеристични облици рада	Фронтални, групни, рад у пару и индивидуални
Карактеристичне методе рада	Вербална, вербално-демонстрациона, графички радови, практичан рад, истраживачки рад ученика, мапе ума, олује идеја, текстуалне, комбиновани рад (истовремено коришћење различитих метода)...
Наставна средства и помоћна наставна средства	Уџбеник, рачунари и рачунарска опрема, интернет, мултимедијалне презентације, цртежи, модели и макете, збирке узорака материјала, комплети материјала за радне вежбе, одговарајући алати за ручну обраду материјала итд.

Б: АКТИВНОСТИ КОЈЕ ДОМИНИРАЈУ У РАДУ

Наставника (организатор и реализатор наставе, партнер у комуникацији, мотивише ученика, праћење практичног рада, праћење постигнућа ученика...)	Пажљиво планира и припрема наставу, проверава претходна знања и искуства ученика, реализује и води настави процес, помаже ученицима да поставе циљеве и задатке, помаже ученицима у процесу учења и решавања задатака, прати и пружа подршку, подстиче ученике на стваралачко истраживање, подстиче сарадњу и тимски рад, помаже ученицима да превазиђу неочекиване проблеме и ситуације током учења, самостално и заједно са ученицима вреднује процес и резултате наставе, вреднује резултате сопственог рада (рефлексивни практичар)...
Ученика (разговор, слушање, описивање, експериментисање, посматрање, уочавање, израда практичног рада, стварање стварање, живање, планирање, представљање, живање...)	Пажљиво прате излагање наставника и својих другова, аргументовано и са уважавањем се укључује у дискусије и износи своја мишљења, планира своје учење и напредак, процењује свој и рад својих другова, проналази начине за решавање проблема, истражује различите изворе знања, повезује нова са ранијим знањима и искуством, учествује у различитим наставним и ваннаставним активностима и про-јектима...

Метода оцењивања	Усмено одговарање				
	Одличан (5)	Врло добар (4)	Добар (3)	Довољан (2)	Недовољан (1)
Критеријум оцјене	- примењује знања, укључујући и методологију, у сложеним и непознатим ситуацијама; самостално и креативан	- познавање и разумевање свих наставних садржаја скоро у потпуности - поседује развијену способност анализе и синтезе	- самостална репродукција наставних садржаја уз мању помоћ наставника - поседовање специфичних особности анализе	- присећање дефиниција садржаја или основних појмова уз помоћ наставника - делимично памћење и	- неусвојена већина садржаја, често и до нивоа препознавања - неусвојеност кључних појмова - непосто

Њ ИВ а Њ а	начин објашњава и кри- тички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова; - бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података; - формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке; - решава проблеме који има-ју и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке; - континуирано показује заинтересованост напредовање и реализује их.	садржаја - делимични повезује усвојено градиво са другим сличним садржајима - примењује садржај, углавном без гршке уз давање наставних примера - заинтересованост за наставне садржаје уз активност на часу - самостално уочава- ње и исправљање грешака - примена усвојених знања и вештина у новим ситуацијама уз постицај -коришћење различитих извора знања уз постицај	садржаја - делимично повезивање усвоје- ног знања са сличним садржа- јем - примена садр- жаја са мањим грешкама уз да- вање наставних примера - исправљање грешака уз на- ставникову пом- оћ - слабија акти- вност на часу - коришћење је- дног извора зна- ња(уџбеника или записа у свесци)	репро- дукција науче- них садржаја, али без примера -слабија - изостаје пове- зивање садржаја унутар предме- та - чини грешке и неуочава их - несамосталност у раду, тражење и прихваћање помоћи и савета	јање потребних пре- дзнања за усва- јање нових са- држаја, вешти- на и навика - ретка спрем- ност за искази- вање знања, у- мења и вешти- на - пасивнос т и незаинтерес ова ност на часу - недос татак интереса залага ње наставн ика
------------------------	---	--	--	---	---

Методе оцењивања	Графички рад				
	Оцена 5	Оцена 4	Оцена 3	Оцена 2	Оцена 1
Критеријум оцењивања	- све мере на цртежу одговарају котним бројевима - сви делови цртежа нацртани су под одговарајућим углом - котни бројеви су исписани изнад котне линије - котне и помоћне котне линије су нацртане пуном танком линијом - котни број је исписан на средини главне котне линије - удаљеност котне линије од ивице предмета је у складу са правилима техничког цртања - правилно је примењена размера - правилно је примењено правило о уписању котних бројева на цртежима нацртаним у размери	- важи све наведено за оцену 5 осим уредности цртежа (виде се трагови коришћења гумице и обрисаних линија)	- у графичком раду су видљиве до 4 грешке пре-двиђене за оцену 5	- постоји рад на коме се не види ни један неуредан или непрегледа	- не постоји урађен

	-цртеж је уредан, прецизан и прегледан -на цртежу је јасно видљива разлика између типа линије који је примењен за цртање ивице предмета и помоћних односно главних котних линија -котна стрелица је нацртана пуном дебелим линијом уз ивицу главне котне линије				
--	---	--	--	--	--

Методe оцењивања	Практични рад / Раду тиму				
	Одличан (5)	Врло добар (4)	Добар (3)	Довољан (2)	Недовољан (1)

Критеријум оцењивања	- Ученик је посебно мотивисан, креативан, одговоран у раду, поштује друге, редован у извршавању обавеза; - даје креативне примедбе и предлоге; - поштује правила рада; - у презентовању је јасан, тачан и уме да искаже суштину; - уочава битно и разликује га од небитног; - зна добро да организује и води рад у групи; - има високо развијено критичко мишљење.	- мотивисан је и редовно извршава задатке; - решава проблеме користећи научне садржаје, - поштује правила рада - подржава рад групе и потстиче их на рад; - поуздан, марљив и одговоран; - презентује тачне податке	- у подели зада- така групе пот- ребна помоћ на- ставника; - за рад потребна помоћ, постицај и усмеравање; - спор и непре- цизан у презен- тацији; - теже исказује своје мишљење; - није самоста- лан, прати друге; - научено гради- во примењује погрешно; - делимучно по- штије правила рада.	- ради на ниво- у присећања; - у групи по- чиње да ради на интервен- цију наставни- ка; - задатак не за- вршава и има грешака; - површан у раду и пошто- вању правила; - углавном је пасиван у гру- пи.	- незаинте- ресован за рад, омета друге; - потстица- ње и помоћ га не моти- вишу у ра- ду; - не поштује правила по- нашања у групи; - тражи пу- ну пажњу и индивидуа- лан прис- туп.
----------------------	--	--	---	---	---

Петнаестоминутне провере знања не морају бити унапред најављене. Резултате петнаестоминутне провере наставник уписује у педагошку свеску, а за извођење оцене су неопходне најмање три такве провере.

примењује садржаје са мањим грешкама преко примера које даје наставник

- исправља грешке уз помоћ наставника

- је слабије активан на часу

- користи један извор знања (уџбеник или запис у свесци)

- у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;

- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;

- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;

- у довољној мери критички расуђује;

- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену 2 добиће ученик који:

- је усвојио основна знања, умења и вештине према програму предмета;

- се присећа делова садржаја или основних појмова уз помоћ наставника

- делимично памти и репродукује научене садржаје, али без примера

- је слабије активан на часу и у усвајању садржаја

- не повезује садржаје унутар предмета

- чини грешке и не уочава их

- није самосталан у раду,

- тражи и прихвата помоћ и савете

- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;

- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;

- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;

- показује мањи степен активности и ангажовања.

Оцену 1 добиће ученик који:

- није усвојио већину садржаја, често ни до нивоа препознавања

- није усвојио кључне појмове

- нема потребна предзнања за усвајање нових садржаја, вештина и навика

- је ретко спреман за исказивање знања, умења и вештина

- је пасиван и незаинтересован на часу

- нема интереса за стицањем нових знања, чак и уз велико залагање наставника

- знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;

- не изводи закључке који се заснивају на подацима;

- критички не расуђује;

- не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

Оцена	Опис оцене – проценат (бодови)
Одличан (5)	85-100 %
Врло добар (4)	71-84 %
Добар (3)	55-70 %
Довољан (2)	31-55 %
Недовољан (1)	0-30 %

9.19.ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Критеријуми оцењивања грађанског васпитања у основној школи

Праћење и вредновање ученика из обавезног изборног предмета Грађанско васпитање се остварује у складу са Правилником о оцењивању у основној школи. Постигнуће ученика се изражава описном оценом (истиче се, добар и задовољава), а закључна оцена не утиче на општи успех ученика. Недовољне оцене нема, али уколико ученик није редовно присуствовао настави може бити неоцењен.

У праћењу и вредновању могу се пратити следећи показатељи:

- начин на који ученик учествује у активностима;
- како прикупља податке;
- како образлаже и брани своје ставове;
- квалитет постављених питања;
- способност да се нађе веза међу појавама;
- навођење примера;
- промена мишљења у контакту са аргументима;
- разликовање чињеница од интерпретације;
- извођење закључака;
- прихватање другачијег мишљења;
- примена наученог;
- предвиђање последица;
- креативност решења;
- како ученици међусобно сарађују;
- како решавају сукобе мишљења;
- како једни другима помажу;
- испољавање иницијативе;
- начин превазилажења тешкоћа;
- критичко мишљење.

Како је највећи број активности ученика, у оквиру часова Грађанског васпитања, организован кроз групни рад, то значи да наставник треба да има јасне критеријуме праћења напредовања у групи који су и ученицима познати. Објективност праћења и вредновања може се постићи уколико се наставник не ослања на општи утисак, већ унапред одреди елементе праћења и пажљиво бележи понашање ученика и уколико су

ученици унапред упознати шта се прати и вреднује. За те потребе може се користити табела која следи:

Групни рад	Елементи процене са показатељима		
Ниво постигнућа	Рад у групи	Познавање тематике	Решавање задатака

Висок	Ученик сарађује са свим члановима групе, уважава њихове потребе, пажљиво слуша друге, поштује договоре групе, не касни, своје обавезе извршава на време и тачно.	Ученик поседује знања, показује спремност да прикупља нове информације, активно подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје, често поставља питања која се односе на тему.	Ученик је у потпуности посвећен решавању задатка групе. Даје предлоге како решавати задатак.
Средњи	Ученик сарађује са члановима групе уз мање тешкоће, повремено има проблема у комуникацији али их самостално решава, своје обавезе извршава уз подсећање и опомињање.	Ученик поседује извесна знања и повремено суделује у размени идеја, повремено поставља питања која се односе на тему.	Ученик уз помоћ наставника и/или осталих чланова групе учествује у решавању задатка. Ретко има предлоге како решавати задатак али кад га добије ради по њему. Повремено има активности које не доприносе решавању задатака.
Низак	Ученик повремено има сукобе у којима напада особе а не проблем, када му се на то укаже није склон да промени понашање, своје обавезе извршава ретко и делимично.	Ученик поседује мало знања и показује малу спремност да прикупља нове информације, ретко суделује у размени идеја, ретко поставља питања која се односе на тему.	Ученик минимално доприноси решавању задатака. Нема предлоге како решавати задатке и када добије предлоге слабо их реализује.

У наставку следи табеларни приказ оцена са исходима за сваки разред

Пети разред	
Истиче се	У потпуности образлаже везу људских права и одговорности, наводи примере за групу права и слобода, аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика. Идентификује показатеље вршења прекршаја права детета у свакодневном животу, користи појмове савременог демократског друштва, образлаже улогу грађана у друштвеном систему, објашњава аргументовано процесе у савременом друштву. Зна и разуме шта је грађански активизам и које су могућности појединца да делује путем њега. Недвосмислено препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује на њих. Самостално, без помоћи наставника и уз висок степен активности и ангажовања.
Добар	У великој мери образлаже везу људских права и одговорности, наводи примере за групу права и слобода, аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика. Идентификује показатеље вршења прекршаја права детета у свакодневном животу,

	користи појмове савременог демократског друштва, образлаже улогу грађана у друштвеном систему, пронлази и разуме процесе у савременом друштву. Идентификује појам грађанског активизма и његовог деловања. Препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује на њих. Ради уз минималну помоћ наставника у виду кратких потпитања и корекција и уз висок степен самосталности и ангажовања.
Задовољава	У довољној мери образлаже везу људских права и одговорности, наводи примере за групу права и слобода, аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика. Идентификује показатеље кршења права детета у свакодневном животу, користи појмове савременог демократског друштва и демократског друштва, образлаже улогу грађана у друштвеном систему, препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује на њих. Делимичан степен активности и ангажовања.

Шести разред	
Истиче се	У потпуности и врло активно учествује у избору теме, узрока и инструмената истраживања, учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради података. Уочава проблеме у заједници самостално сакупља податке о изабраном проблему. Презентује истраживање и добијене податке. Процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке. У дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став, заснован на аргументима. Учествоје у доношењу правила групе и поштује их. Проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора. Ради самостално, без помоћи наставника и уз висок степен активности и ангажовања.
Добар	У великој мери учествује у избору теме, узрока и инструмената истраживања, учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради података. Презентује истраживање и добијене податке. Процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке. У дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став, заснован на аргументима. Учествоје у доношењу правила групе и поштује их. Проналази, критички разматра и користи информације из различитих

	извора. Ради уз минималну помоћ наставника у виду кратких потпитања и корекција и уз висок степен самосталности и ангажовања.
Задовљава	У довољној мери учествује у избору теме, узрока и инструмената истраживања, учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради података. Презентује истраживање и добијене податке. Процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке. У дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став, заснован на аргументима. Учествоје у доношењу правила групе и поштује их. Проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора. Ради уз делимичан степен активности и ангажовања.

Седми разред	
---------------------	--

Истиче се	У потпуности образлаже везу права и одговорности, повезује претходно савладане области, наводи примере за групу права и слобода, аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика. Идентификује показатеље прекршаја права детета у свакодневном животу, користи појмове савременог демократског друштва, образлаже улогу грађана у друштвеном систему. Разуме значење појма грађанин и могућности његовог активизма у оквиру државе. Схвата механизме функционисања власти и државе. Зна улогу ђачког парламента и његове задатке, иницијативе које предузима. Ради самостално, без помоћи наставника и уз висок степен активности и ангажовања.
Добар	У великој мери образлаже везу права и одговорности, наводи примере за групу права и слобода, аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика. Идентификује показатеље вршења прекршаја права детета у свакодневном животу, користи појмове савременог демократског друштва, образлаже улогу грађана у друштвеном систему. Разуме значење појма грађанин и могућности његовог активизма у оквиру државе. Разуме механизме функционисања власти и државе. Схвата улогу ђачког парламента и његове задатке, иницијативе које предузима. Ради уз минималну помоћ наставника у виду кратких потпитања и корекција и уз висок степен самосталности и ангажовања.
Задовољава	У довољној мери образлаже везу права и одговорности, наводи примере за групу права и слобода, аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика. Идентификује показатеље вршења прекршаја права детета у свакодневном животу, користи појмове савременог демократског друштва, образлаже улогу грађана у друштвеном систему. Јасан му је појам грађанин и његова улога у друштву. Разуме однос државе, власти и грађанина. Разуме улогу ђачког парламента и њихове иницијативе.. Делимичан степен активности и ангажовања.

Осми разред	
-------------	--

Истиче се	У потпуности учествује у избору теме, узрока и инструмената истраживања, учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради података. Зна да процени положај деце у савременом друштву. Разуме утицај и улогу медија у савременом друштву. Презентује истраживање и добијене податке. Процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке. У дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став, заснован на аргументима. Учествоје у доношењу правила групе и поштује их. Проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора самостално, без помоћи наставника и уз висок степен активности и ангажовања.
Добар	У великој мери учествује у избору теме, узрока и инструмената истраживања, учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради података. Разуме положај деце у савременом свету. Уме да процени утицај медија у савременом друштву. Презентује истраживање и добијене податке. Процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке. У дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став, заснован на аргументима. Учествоје у доношењу правила групе и поштује их. Проналази, критички разматра и користи информације из

	различитих извора уз минималну помоћ наставника у виду кратких потпитања и корекција и уз висок степен самосталности и ангажовања.
Задовољава	У довољној мери учествује у избору теме,узрока и инструмената истраживања,учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради података. Идентификује положај деце у савременом друштву. Схвата улогу медија у савременом свету. Презентује истраживање и добијене податке. Процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке.У дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став, заснован на аргументима.Учествује у доношењу правила групе и поштује их. Проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора. Делимичан степен активности и ангажовања.

- примењује садржаје са мањим грешкама преко примера које даје наставник
- исправља грешке уз помоћ наставника
- је слабије активан на часу
- користи један извор знања (учбеник или запис у свесци)
- у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;
- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;
- у довољној мери критички расуђује;
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену 2 добиће ученик који:

- је усвојио основна знања, умења и вештине према програму предмета;
- се присећа делова садржаја или основних појмова уз помоћ наставника
- делимично памти и репродукује научене садржаје, али без примера
- је слабије активан на часу и у усвајању садржаја
- не повезује садржаје унутар предмета
- чини грешке и не уочава их
- није самосталан у раду,
- тражи и прихвата помоћ и савете
- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Оцену 1 добиће ученик који:

- није усвојио већину садржаја, често ни до нивоа препознавања
- није усвојио кључне појмове
- нема потребна предзнања за усвајање нових садржаја, вештина и навика
- је ретко спреман за исказивање знања, умења и вештина
- је пасиван и незаинтересован на часу
- нема интереса за стицањем нових знања, чак и уз велико залагање наставника
- знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;
- не изводи закључке који се заснивају на подацима;
- критички не расуђује;
- не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

9.20.СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Праћење, вредновање и оцењивање СНА

У складу са чланом 61. Закона о основном образовању и васпитању и Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању (члан 7), СНА се описно оцењују (истиче се, добар и задовољава), а оцена не улази у општи успех ученика. То подразумева да наставник континуирано прати активности ученика и њихов напредак у достизању исхода и развоју компетенција.

Имајући у виду концепт програма СНА, исходе и компетенције које треба остварити, односно развити, процес праћења и вредновања ученичких постигнућа остварује се на различите начине. Ученици треба унапред да буду упознати шта ће се и на који начин пратити и вредновати.

Током школске године наставник пратити и вреднује и друге показатеље напретка као што су нпр. начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како брани своје ставове. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.

9.21.РОМСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

Ромски језик са елементима националне културе се описно оцењују (истиче се, добар и задовољава), а оцена не улази у општи успех ученика. То подразумева да наставник континуирано прати активности ученика и њихов напредак у достизању исхода и развоју компетенција. Процес праћења и вредновања ученичких постигнућа остварује се на различите начине. Ученици треба унапред да буду упознати шта ће се и на који начин пратити и вредновати.

Током школске године наставник пратити и вреднује и друге показатеље напретка као што су нпр. начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како брани своје ставове. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и

вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.

10. ПОСЕБНИ ПРОГРАМИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

10.1. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА У ШКОЛИ

10.1.1. Програм заштите од дискриминације

Основна школа „Младост” Програмом превенције од дискриминаторног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности одређује мере и активности којима се охрабрује и подржава међусобно прихватање, уважавање и сарадња деце/ученика и свих запослених у школи.

Под **дискриминацијом** се подразумева поступање којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на појединца или групе особа, као и на чланове њихових породица или њима блиске особе на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Врсте дискриминације:

✓ **Непосредна дискриминација** постоји ако се појединац или група особа због његовог односно њиховог личног својства у истој или сличној ситуацији у процесу образовања и васпитања или у ситуацијама које су непосредно или посредно повезане са процесом образовања и васпитања било којим актом, радњом или пропуштањем, стављају или би могли бити стављени у неповољан положај.

✓ **Посредна дискриминација** постоји ако се појединац или група особа, у процесу образовања и васпитања или у вези са процесом образовања и васпитања, због његовог односно њиховог личног својства, ставља у неповољнији положај актом, радњом или пропуштањем које је привидно засновано на начелу једнакости и забране дискриминације, осим ако је то оправдано законитим циљем, а средства за постизање тог циља су примерена и нужна.

✓ **Повреда начела једнаких права и обавеза** постоји ако се појединцу или групи особа, у процесу образовања и васпитања, због његовог, односно њиховог личног својства неоправдано ускраћују права и слободе или намећу обавезе које се у истој или

сличној ситуацији не ускраћују или не намећу другом појединцу или групи особа, ако су циљ или последица предузетих мера неоправдани и ако не постоји сразмера између предузетих мера и циља који се тим мерама остварује.

✓ **Забрана позивања на одговорност** - Дискриминација постоји ако се у процесу образовања и васпитања, односно у вези са процесом образовања и васпитања према појединцу, или групи особа неоправдано поступа лошије него што се поступа или би се поступало према другима, искључиво или углавном због тога што су тражили, односно намеравају да траже заштиту од дискриминације или због тога што су понудили или намеравају да понуде доказе о дискриминаторском поступању.

✓ **Удруживање ради вршења дискриминације** постоји ако се у установи или у процесу образовања и васпитања односно у вези са њим, образују удружења или групе чије је деловање усмерено на кршење уставом, правилима међународног права и законом зајемчених слобода и права или на изазивање националне, расне, верске и друге мржње, раздора или нетрпељивости, као и у свим другим случајевима када удруживање има за циљ вршење дискриминације.

✓ **Говор мржње** је сваки облик изражавања идеја, информација и мишљења којима се подстиче дискриминација, мржња и насиље против појединца или групе особа учесника у процесу образовања и васпитања, односно ма које друге особе због његовог личног својства, а које је у вези са процесом образовања и васпитања или радом школе.

Општи циљ у превенцији:

Општи циљ Програма превенције дискриминаторног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности је унапређивање живота деце/ученика/одраслих (запослених у школи, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица) применом:

✓ мера превенције – стварање сигурне и подстицајне средине за живот и рад деце/ученика/одраслих;

✓ мера интервенције – у ситуацијама када се јавља дискриминација или понашање којим се вређа углед, част или достојанство личности деце/ученика/одраслих.

Превентивне активности које се остварују у школи:

✓ Оснаживање и унапређивање рада одељенских заједница.

✓ Примена Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности.

✓ Реализација радионица за ученике средње музичке школе намењене подстицању развоја вештина конструктивног решавања конфликта.

✓ Реализација радионица намењених новим члановима Вршњачког тима за заштиту од насиља које су посвећене стицању и увежбавању вештина вршњачког посредовања (обука).

✓ Упућивање чланове Тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања и других запослених у школи на вебинаре који су доступни на националној платформи „Чувам те”.

✓ Упућивање наставника на програме стручног усавршавања који су усмерени на стицање компетенција за подршку развоју личности детета и ученика, као и за комуникацију и сарадњу.

✓ Организација слободних активности ученика према предлозима Ученичког парламента и одлуци Педагошког колегијума и Савета родитеља.

Интервенција:

У школи се интервенише у случајевима сумње или утврђеног вређања угледа, части или достојанства личности и дискриминаторног понашања из расистичких, сексистичких, ксенофобичних, шовинистичких или других облика дискриминаторног понашања према , а нарочито млађем, слабијем, са сметњама у развоју и инвалидитетом, према родном идентитету, полу, сексуалној оријентацији, раси, боји коже, верској и националној припадности, језику, имовном стању, социјалном и културном пореклу и другим и претпостављеним или стварним личним својствима.

Интервенцију чине мере и активности којима се дискриминаторно понашање зауставља, осигурава безбедност учесника у образовном и васпитном процес (како дискриминисаних особа - оних који трпе, тако и извршилаца дискриминације - оних који сведоче или чине), смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и прате се ефекти предузетих мера.

У установи се интервенише у случају сумње и када је утврђено дискриминаторно понашање, и то, када се оно припрема, дешава или се догодило између: учесника у образовању; запосленог; родитеља; трећег лица.

Матрица за процену ризика од дискриминаторног понашања учесника у образовању

Дискриминација у области образовања и васпитања уређена је Законом, а ближи критеријуми за препознавање облика дискриминације прописани су Правилником и обавезују све учеснике у образовном и васпитном процесу на дужност поштовања те забране и уздржавања од свих аката чињења или нечињења који могу да доведу до кршења исте.

Ради предузимања одговарајућих мера и благовременог реаговања на ризике од дискриминаторног понашања учесника у образовању, сачињава се матрица за процену нивоа дискриминације, тако што се уочено дискриминаторно понашање сврстава се у један од три нивоа дискриминаторног понашања, у зависности од:

- 1) узраст учесника у образовању;
- 2) интензитет, трајање и учесталост дискриминаторног понашања;
- 3) облик и начин дискриминаторног понашања - узнемиравање и понижавајуће поступање;
- 4) последица дискриминаторног понашања.

Приликом сврставања у ниво дискриминаторног понашања учесника у образовању према наведеној матрици, место и време извршеног понашања утичу на избор врсте мере и активности које се предузимају у интервенцији.

Када се дискриминаторно понашање догоди ван простора установе, у било које време, а од стране учесника у образовању, установа предузима мере појачаног васпитног рада, без вођења васпитно-дисциплинског поступка. Уколико се дискриминаторно понашање догоди у простору установе у време образовно-васпитног рада и других активности, предузимају се мере појачаног васпитног рада, покреће, води и окончава васпитно-дисциплински поступак, у роковима и на начин утврђен Законом.

Елементи матрице јесу:

1) узраст учесника у образовању

Процену тежине облика дискриминације обавља тим за заштиту, полазећи од релација: лице у односу на друго лице истог или приближног узраста; узрасно старијег лица према млађем лицу и групе лица према лицу, односно групи лица, и то:

- Када је понашање учесника у образовању истог или приближног узраста (дете-дете, ученик-ученик, одрасли-одрасли), као и млађег према старијем, квалификује се као први ниво;
- Када се узрасно старији учесник у образовању понаша дискриминаторно према млађем лицу, квалификује се као други ниво;
- Када се група учесника у образовању дискриминаторно понаша према лицу или другој групи, квалификује се као трећи ниво.

2) интензитет, трајање и учесталост дискриминаторног понашања

- Када се дискриминаторно понашање понавља или продужено траје у односу на исто лице, односно лица са сличним или истим личним својствима (раси, боји коже, националној и верској припадности или етничком пореклу, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету) тим за заштиту га квалификује у следећи тежи облик дискриминације.

Поновљена дискриминација, у смислу овог акта, подразумева више пута поновљено понашање лица или групе лица, односно поступање установе, њених органа или тела које језасновано на повређивању личних својстава лица или групе лица, а продужена - која се чине у дужем временском периоду према истом лицу или групи лица.

3) облик и начин дискриминаторног понашања - узнемиравање и понижавајуће поступање

4) последица дискриминаторног понашања

Поступање установе у случају дискриминаторног понашања учесника у образовању

Школа поступа у складу са овим Програмом увек када је учесник у образовању дискриминисано лице, извршилац дискриминације, односно сведок.

Сазнање о дискриминаторном понашању у установи може да се добије: опажањем, на основу сумње или информације да се дискриминација припрема, догађа или се догодила. Информација може да се добије непосредно - усмено, у писаном облику, коришћењем дигиталних средстава, поверавањем од самог дискриминисаног учесника у образовању или посредно - од његовог родитеља, вршњака, запослених, трећих лица као сведока, као и на основу анонимне пријаве.

Редослед поступања у интервенцији зависи од тога да ли се дискриминаторно понашање припрема, догађа или се догодило.

Редослед поступања у интервенцији је следећи:

- 1) Проверавање добијене информације да се дискриминаторно понашање припрема или се догодило обавља се прикупљањем информација - директно или индиректно. Циљ проверавања информације јесте утврђивање одлучујућих чињеница на основу којих се потврђује или одбацује сумња на дискриминаторско поступање.

Школа проверава сваку информацију о дискриминаторном понашању прегледом видео записа, анонимном анкетом учесника у образовању и на други начин примерен облику и врсти дискриминаторног понашања.

Када родитељ пријави директору непримерено понашање запосленог према његовом детету, директор поступа у складу са Законом.

У случају непотврђене сумње дискриминаторног понашања, појачава се васпитни рад и прати понашање учесника у образовању. Када се потврди сумња, директор и тим за заштиту предузимају мере и активности за повреду законске забране дискриминације.

2) Заустављање дискриминаторног понашања и смиривање учесника је обавеза свих запослених у установи, а нарочито најближег присутног запосленог, дежурног наставника, односно васпитача или радника обезбеђења да одлучно прекине све активности, раздвоји и смири учеснике.

У случају да запослени процени да не може сам да заустави дискриминаторно понашање зато што је сукоб високо ризичан, као и због истовременог физичког насиља, одмах тражи помоћ.

После заустављања сукоба, ако се посумња у повређивање дискриминисане особе, пружа се прва помоћ, обезбеђује се лекарска помоћ, обавештавају се полиција и центар за социјални рад.

Смиривање учесника подразумева, најпре, одвојене разговоре са извршиоцем дискриминације и са дискриминисаним лицем, а ако се процени да је могућ, без опасности по наставак сукоба, и заједно са учесницима и родитељима.

3) Обавештавање и позивање родитеља је обавеза школе. Одмах по заустављању сукоба учесника - детета или ученика установа обавештава и позива родитеља на пријављени број контакт телефона. Уколико родитељ није доступан, школа одмах обавештава центар за социјални рад.

4) Прикупљање релевантних информација и консултације врше се у установи ради: разјашњавања околности, анализирања чињеница на што објективнији начин, процене нивоа дискриминације, ризика и предузимања одговарајућих мера и активности, избегавања конфузије и спречавања некоординисане акције. Процену нивоа увек врши тим за заштиту. Да би извршио правилну процену, тим за заштиту прикупља све релевантне податке, консултује, осим директора, одељењског старешину, дежурног наставника, другог запосленог као очевица, представника ученичког парламента. Тим за заштиту информише родитеље и укључује их у појачан васпитни рад и план заштите од дискриминације.

Уколико у току консултација у установи директор и тим за заштиту, услед сложених околности не могу са сигурношћу да процене ниво дискриминације, као и да одреде одговарајуће мере и активности, у консултације укључују надлежне органе и друге организације и службе: Министарство - школску управу, центар за социјални рад, полицију, здравствену службу, Повереника и др.

5) План заштите од дискриминације садржи: активности усмерене на промену понашања и ставова који су допринели дискриминаторном понашању - појачан васпитни рад и по интензитету примерен повреди законске забране, рад са родитељем, односно одељењском заједницом, укључивањем ученичког парламента и савета родитеља, а по потреби и Школског одбора; носиоце тих активности временску динамику; начине којима ће се обезбедити поновно укључивање свих учесника у заједницу. Мере и активности се предузимају укључивањем учесника у образовању, усклађене са његовим развојним могућностима. Када тим за заштиту процени да постоји потреба да се, осим појачаног васпитног рада или васпитног рада који у интензитету одговара потребама ученика,

прилагоди и образовно-васпитни рад, предложиће тиму за пружање додатне образовне подршке припрему индивидуалног образовног плана.

План заштите од дискриминације сачињава тим за заштиту заједно са одељењским старешином, психологом, педагогом (уколико нису чланови тима за заштиту), директором и родитељем, а по потреби и са другим надлежним организацијама и службама. У припрему плана заштите, када год је могуће, установа ће укључити представнике одељењске заједнице, односно групе, ученичког парламента, као и учеснике у дискриминацији.

План заштите укључује и информације о мерама и активностима које установа предузима самостално, у сарадњи са другим надлежним организацијама и службама и када друге надлежне организације и службе спроводе активности самостално. Када су у мере и активности укључене друге организације и службе, одређују се задаци, одговорна лица, динамика и начини међусобног извештавања.

6) Праћење ефеката предузетих мера и активности прати школа (одељењски старешина, тим за заштиту, психолог и педагог) ради провере успешности, даљег планирања заштите и других активности установе. Установа прати понашање учесника у образовању које је дискриминисано лице и које је извршилац дискриминације, али и оних који су индиректно били укључени.

Редослед поступања у интервенцији је:

1) Зауостављање дискриминаторног понашања је обавеза сваке особе која има сазнање о дискриминаторном понашању, да реагује прекидањем таквог поступања запосленог и позивањем помоћи.

2) Смиривање ситуације подразумева обезбеђивање сигурности и подршке за учесника у образовању.

3) Обавештавање и позивање родитеља и обавештавање одељењског старешине одвија се паралелно са зауостављањем поступања и смиривањем учесника, са најкраћим могућим временским размацима.

4) Подношење пријаве директору установе ради покретања поступка у коме се прикупљају информације о дискриминаторском поступању запосленог и на основу релевантних чињеница предузимају мере у складу са Законом. Тим за заштиту предузима мере и активности у односу на дискриминисану особу, односно особе – учеснике у образовању.

5) Консултације тима за заштиту које се одвијају ради прикупља свих релевантних чињеница за доношење плана заштите од дискриминације и праћењу ефеката мера. Тим за заштиту по потреби обавља консултације са одговарајућим стручњацима и установама и укључује надлежне службе. Одељењски старешина у сарадњи са тимом, информише родитеље и укључује их даље у васпитни рад или план заштите.

6) Обавештавање Министарства - надлежне школске управе, од стране директора установе у року од 24 сата од извршеног, односно од сазнања о дискриминаторном понашању запосленог према учеснику у образовању и на основу релевантних чињеница покреће и води дисциплински поступак, у складу са Законом.

7) Праћење ефеката предузетих мера врши се континуирано.

У случају када дискриминаторно понашање испољава особа која није запослена у школи, кораци су исти, уз обавезу установе да поднесе притужбу Поверенику. Тим за заштиту

може да предложи план заштите учесника у образовању и активности у вези са едукацијом родитеља, односног трећег лица које није запослено у установи.

Уколико се сумња у дискриминаторно поступање директора, та сумња се пријављује Министарству. Просветна инспекција самостално, а ако је потребно у сарадњи са просветним саветником, утврђује чињенице о поступању установе и њених органа о обезбеђивању заштите учесника у образовању и запослених од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, као и од понашања које вређа углед, част и достојанство, а у складу са Законом, посебним законом, Правилником, Правилником о Протоколу и овим актом. О утврђеним чињеницама, односно наложеним мерама и роковима за отклањање неправилности и недостатака, просветни инспектор обавештава орган управљања установе и министра. Уколико постоји сумња да је учињено кривично дело, привредни преступ или прекршај, односно да је повређена забрана дискриминације, насиља злостављања и занемаривања, просветни инспектор подноси пријаву, односно захтев надлежном органу.

Документација, анализа и извештавање

У спровођењу превентивних и интервентних мера и активности школа:

- 1) прати остваривање програма заштите установе;
- 2) евидентира све случајеве дискриминације;
- 3) прати остваривање конкретних планова заштите;
- 4) анализира стање и извештава

Програмом заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у школи (у даљем тексту ЗДНЗЗ) су дефинисане превентивне активности, кораци и процедуре у поступању у заштити од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у школи. Дефинисано је шта се сматра насиљем, као и које све врсте и облике обухвата.

Свако насиље може се спречити у атмосфери која:

- 1) учи, развија и негује културу понашања
- 2) не толерише насиље и не ћути о томе
- 3) обавезује на поступање све који имају сазнање о насиљу
- 4) развија одговорност свих

10.1.2. Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања

ПОДЕЛА НАЈЧЕШЋИХ ОБЛИКА НАСИЉА

Табеларно су приказани нивои реаговања и различити облици насиља. У зависности од интензитета, учесталости и последица које насиље оставља, поједини облици се појављују на више различитих нивоа. Постоје три нивоа насиља и сваки од њих подразумева одређене радње за извршење физичког, емоционалног – психолошког, социјалног, сексуалног и дигиталног насиља.

ПРВИ НИВО

У оквиру саветодавно-васпитног рада са децом-поједницима, групама и одељењем овај облик насиља решава самостално наставник/одељењски старешина или одељењски старешина уз помоћ другог наставника или стручног сарадника.

Физичко насиље	Емоционално/ психолошко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље и злоупотреба	Насиље злоупотребом информационих технологија
ударање чврга, гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање имовине, прибора...	исмејавање, омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, „прозивање“...	добацивање, подсмевање, игнорисање, искључивање из групе или фаворизовање на основу социјалног статуса, националности, верске припадности	добацивање, псовање, ласцивни комантари, ширење прича, етикетирање, гестикација...	узнемиравајуће „зивкање“, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом...

ДРУГИ НИВО

У решавању ових облика насиља наставник укључује Тим, тј. унутрашњу заштитну мрежу. У табели су приказани нивои реаговања и различити облици насиља. У зависности од интензитета, учесталости и последица које насиље оставља, поједини облици се понављају.

Физичко насиље	Емоционално/ психолошко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље и злоупотреба	Насиље злоупотребом информационих технологија
шамарање, ударање, гажење, цепање одела, „шутке“, затварање, пљување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за косу, уши и сл...	уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуникација, искључивање, одбацивање, манипулисање...	сплеткарење, игнорисање, неукључивање, неприхватање, манипулисање,	сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење	огласи, клипови, блогови, злоупотреба форума и четовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика

ТРЕЋИ НИВО

Ако ученици чине или трпе неки од следећих облика насиља обавезно је укључивање других институција, односно активирање спољашње мреже заштите.

Физичко насиље	Емоционално/ психолошко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље и злоупотреба	Насиље злоупотребом информационих технологија
туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем	заstraшивање, уцењивање уз озбиљну претњу, рекетирање, ограничавање кретања, навођење на коришћење психоактивних супстанци, укључивање деструктивне групе и организације	претње, изолација, одбацивање, терор групе над појединцем/групом, дискриминација, организовање затворених група (кланова),	завођење од стране одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест...	снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија...

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Принципи на којима се заснива овај Програм и поступање на основу њега, односи се на:

- 1) Право на живот, опстанак и развој
- 2) Најбољи интерес детета, уз обезбеђивање поверљивости података
- 3) Спречавање дискриминације, што значи обухватање свих ученика овим Програмом
- 4) Активно учешће ученика, које се обезбеђује правовременим информисањем и давањем могућности да искажу своје мишљење

Специфични циљеви Програма у превенцији су следећи:

1. подизање и развијање климе прихватања, толеранције и међусобног уважавања
2. идентификација безбедоносних ризика у школи увидом у документацију, непосредно окружење, евидентирањем критичних места у школи, анкетањем ученика, наставника и родитеља, односно других законских заступника
3. повећање осетљивости свих који су укључени у рад школе на препознавању насиља и злостављања
4. унапређење способности свих учесника у школском животу - наставног и ваннаставног особља, ученика, родитеља/других законских заступника, локалне заједнице - за уочавање, препознавање и решавање проблема насиља
5. оспособљавање свих запослених и родитеља за рано препознавање знакова у понашању деце који указују на потенцијално насилно понашање
6. пружање помоћи ученицима у савладавању личних проблема и проблема у учењу
7. изграђивање и примена норми понашања, информисање о правилима и кућним редом
8. дефинисање процедура поступака реаговања на насиље и информисање свих учесника у школском животу о томе
9. омогућавање свим ученицима који имају сазнања о могућем насилном понашању да без излагање опасности врше пријављивање насиља

10. спровођење програма превенције кроз обуку за ненасилну комуникацију, самоконтролу реаговања и понашања, превазилажење стреса, учење социјалних вештина
11. сарадња са родитељима путем Савета родитеља, родитељских састанака, индивидуалних и групних разговора
12. сарадња са службама ван школе које посредно и непосредно могу помоћи на превазилажењу проблема насиља у школи.

Специфични циљеви у интервенцији:

1. Спровођење процедура и поступака реаговања у ситуацијама насиља
2. Праћење и евидентирање врста и учесталости насиља и процењивање ефикасности спровођења Програма заштите
3. Рад на отклањању последица насиља и интеграција ученика у заједницу вршњака
4. Саветодавни рад са ученицима који трпе насиље, врше насиље или су посматрачи насиља

СПОЉАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА

Спољашњу заштитну мрежу чине следеће институције:

1. Центар за социјални рад
2. МУП
3. Дом здравља
4. Локална самоуправа
5. Јавно тужилаштво
6. Прекршајни суд

Циљ сарадње: стручна помоћ и сарадња у решавању проблема и задовољавања културних и спортских потреба ученика

УНУТРАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА

Унутрашњу заштитну мрежу чине запослени и ученици школе. Школа је прописала улоге и одговорности запослених и ученика у школи: (ко шта ради када постоји сумња на насиље или се насиље догоди)

ДЕЖУРНИ НАСТАВНИК

- дежура у складу са распоредом;
- уочава и пријављује случај;
- покреће процес заштите детета (реагује одмах у случају насиља, у циљу заустављања насиља и смиривања ситуације);
- обавештава одељењског старешину о случају;
- евидентира случај (у дневнику постоји лист за евиденцију)
- сарађује са Тимом за ЗДНЗЗ

ОДЕЉЕЊСКИ СТАРЕШИНА

- уочава случајеве насилног понашања и реагује одмах;
- учествује у процесу заштите деце;
- разговара са учесницима насиља;
- информисе родитеље и сарађује са њима;
- по потреби, сарађује са Тимом за ЗДНЗЗ
- прати ефекте предузетих мера;
- евидентира случај и води документацију;

- по потреби, комуницира са релевантним установама.

ПОМОЋНО-ТЕХНИЧКО ОСОБЉЕ

- дежура по распореду
- тражи помоћ дежурног наставника / члана школског Тима
- прекида насиље
- уочава и пријављује случајеве насилног понашања.

УЧЕНИЦИ/ДЕЦА, ПОЛАЗНИЦИ

- уочавају случајеве насилног понашања
- траже помоћ одраслих
- пријављују одељењском старешини
- за теже случајеве консултују чланове школског Тима
- учествују у мерама заштите

ТИМ ЗДНЗЗ

- уочава случајеве насилног понашања;
- покреће процес заштите детета, реагује одмах;
- обавештава одељењског старешину и сарађује са њим;
- по потреби, разговара са родитељима;
- пружа помоћ и подршку деци/ученицима, наставницима;
- разматра случај (2. и 3. ниво) и осмишљава мере заштите;
- обавља консултације, предлаже мере заштите, прати ефекте предузетих мера;
- по потреби сарађује са другим уставовама;
- евидентира случај

ЕВИДЕНЦИЈА И НАЧИН ПРАЋЕЊА

Запослени у школи - одељењски старешина, стручна служба и Тим ЗДНЗЗ у обавези су да воде евиденцију о појавама насиља у образац за евиденцију о случајевима насиља који садржи:

- Шта се догодило?
- Ко су учесници?
- Како је пријављено насиље?
- Врста интервенције?
- Какве су последице?
- На који начин су укључени родитељи, одељењски старешина, стручна служба?
- Праћење ефеката предузетих мера?

Уколико се увиди да се ситуација понавља, усложњава и постаје ризичнија и опаснија, предузимају се следеће заштитне мере:

- појачати опрез свих запослених и дежурних наставника
- укључити у рад родитеље – старатеље – васпитаче Завода
- наставити са индивидуалним радом – психолог школе
- укључити стручњаке из других установа (из спољашње мреже заштите)

Програм заштите ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања има као општи циљ унапређивање квалитета живота ученика у школи применом мера превенције, ради стварања безбедне средине, и мере интервенције у ситуацијама када се јавља дискриминација, насиље, злостављање и занемаривање.

ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Садржај/ активност	Начин остваривања садржаја	Носиоци активности	Време и место реализације	Начин праћења реализације
1. Конституисање Тима за заштиту деце/ученика од насиља (уколико је потребно изменити састав Тима)	-одлучивање -гласање	Директор и психолог школе	Почетак првог полугодишта, састанак Тима	записник са састанка Тима
2. Информисање и упознавање свих запослених у школи са посебним протоколом	информисање	Директор и психолог школе	Октобар, наставничко веће	записник са седнице НВ
3. Анализа Програма за заштиту деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања (уношење измена- по потреби)	-анализирање -дискусија -измена документа	Тим за заштиту деце/ученика од насиља	Октобар	Програм за заштиту деце/ученика од ДНЗЗ
4. Информисање и упознавање васпитача са Посебним протоколом и са Програмом заштите (указујући на велики значај њиховог укључивања и сарадње са школом)	излагање	Тим за заштиту деце/ученика од насиља, Одељењске старешине	Децембар, Савет родитеља	евиденција о реализованој активности
5. Информисање и упознавање ученика са Програмом заштите од насиља	излагање	Тим за заштиту деце/ученика од насиља, Одељењске старешине	На часовима одељењског старешине, по плану рада одељ.старешина	евиденција о раду на часу
6. Радионице са ученицима на часовима одељењског старешине („Школа без насиља“, „Говоримо језиком љубави и поштовања“, „Толеранција“ „ Безбедност деце на интернету“ и сл)	-радионице -израда васпитних порука	Тим за заштиту деце/ученика од насиља, Одељењске старешине	Током школске године, на часовима одељењског старешине	увид у припреме за час одељењског старешине, васпитне поруке
7. Кодекс понашања – анализа постојећег и уношење измена уколико је потребно	-анализирање -дискусија -измена документа	Тим за заштиту деце/ ученика од насиља, Одељењске старешине Ученички парл.	Март, састанак Ученичког парламента	Кодекс понашања, записник са састанка Ученичког парламента
8. Обучити наставнике и чланове Тима (семинари) за препознавање насиља и адекватно реаговање на исто	-похађање семинара (предавања, радионица)	Организатори семинара, МУП, Министарство просвете....	Током школске године, семинар	евиденција о реализованим семинарима, уверења са програма обуке

9. Изложба ликовних радова ученика, на тему –ненасиља	Израда ликовних радова	Наставник ликовне културе	Током школске године, час ликовне културе	истакнути ликовни радови ученика
10. Писмени задатак из српског језика и књижевности, на тему конструктивног решавања сукоба у случају вршњачког насиља	Израда литерарних радова	Наставник српског језика	Током школске године, час српског језика	писмени радови ученика, евиденција о реализованим активностима
12. Школска спортска такмичења / спортске недеље посвећене фер-плај игри и безбедном и сигурном навијању	Спортска такмичења	Наставник физичког васпитања	Према распореду предвиђеним ГПР	Годишњи план рада физичког васпитања

ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ

1. Насиље међу децом/ученицима

Кораци	Активности	Носиоци активности
1. Сазнање о насиљу/ сумња на насиље	Разговор са ученицима, наставницима а по потреби и са трећим лицем; Посматрање понашања ученика и евидентирање истог	Тим ЗДНЗЗ, Одељењске старешине
2. Заустављање насиља	Хитна интервенција дежурних наставника, наставника на часу а по потреби и помоћног радника	Дежурни наставници, наставници, помоћни радници
3. Смиривање ситуације	Збрињавање ученика (који трпи насиље, који врши насиље, који посматрају насиље) Смањење напетости кроз разговор са актерима. Разговор треба да буде умирујући, без спомињања могућих последица и застаривања.	дежурни наставници, наставници, помоћни радници
4. Прикупљање информација	Разговор са актерима и другим учесницима у догађају уз вођење записника. Разговор треба да води неко чланова Тима. (Напомена: У образовно-васпитном систему нема места за истрагу или доказивање злостављања, о постојању сумње се обавештавају надлежне службе) Посебна пажња треба да буде обраћана на жртву насиља тако што ће јој се омогућити да се осећа безбедно и да нема страх од освете ученика којима ће бити изречене мере.	дежурни наставници, наставници, помоћни радници
5. Консултације Тима за заштиту од дискриминације,	Консултације у оквиру установе- са колегом, са Тимом, са ППслужбом, директором, дежурним наставником, при чему се анализирају чињенице, процењује ниво ризика и прави план	Тим ЗДНЗЗ

насиља, злостављања и занемаривања	заштите, водећи рачуна о принципу поверљивости и најбољем интересу за учениака. Уколико је потребно, обављају се консултације са службама ван установе (Центар за социјални рад, здравствена служба, МУП). На основу консултација треба донети одлуку о начину реаговања и праћења и одредити улоге, задатке и одговорности у самом поступању. Доношење одлуке о мерама које се предузети; решавање случаја у школи, теже случајеве прослеђујемо надлежним органима Састављање плана заштите	
6. Предузимање конкретних акција	Саветодавни разговор са ученицима (учесницима у насиљу); Изрицање васпитних (први и други ниво), односно васпитно – дисциплинских мера (трећи ниво) у зависности од нивоа насиља . Позивање законских заступника и укључивање у решавање проблема Укључивање надлежних органа уколико могу озбиљно бити угрожени ученици Подношење пријаве уколико је потребно, МУП-у, Центру за социјални рад, треба да буде у усменој и писаној форми, након што је са родитељима обављен разговор (осим ако се нису одазвали позиву или је у најбољем интересу дечије безбедности да родитељи не буду укључени).	Тим ЗДНЗЗ, одељењске старешине, стручни сарадници
7. Праћење ефеката предузетих мера	Праћење ефекта предузетих мера врши Тим Разговори са ученицима Анкетирање ученика, Посматрање понашања ученика Евидентирање запажања о понашању ученика	Тим ЗДНЗЗ, одељењске старешине, стручни сарадници

2. Насиље од стране запослених у установи

Кораци	Активности	Носиоци активности
1. Сазнање о насиљу/ сумња на насиље	Разговор са ученицима, наставницима, по потреби и са трећим лицем Пријава случаја директору школе Посматрање понашања ученика, наставника и осталих запослених Вођење евиденције о ономе што се запази	Тим ЗДНЗЗ, одељењске старешине
2. Заустављање насиља	Хитна интервенција дежурних наставника, помоћног радника а по потреби и надлежних органа (МУП, здравствене или социјалне службе)	дежурни наставници, помоћни радници
3. Смиривање ситуације	Збрињавање ученика (који трпи насиље, који посматрају насиље)	дежурни наставници
4. Консултације Тима за заштиту деце/ ученика од насиља	Доношење одлуке о мерама које ће бити предузете; решавање случаја у школи, теже случајеве прослеђујемо надлежним органима	директор, Тим ЗДНЗЗ

5. Предузимање конкретних акција	Саветодавни разговор са учеником; Предузимање конкретних мера према запосленом који врши насиље над учеником; Информисање и укључивање родитеља у решавање проблема; Предузимање заштитних мера према ученицима ; Укључивање надлежних органа у зависности од озбиљности случаја	Тим ЗДНЗЗ, одељењске старешине, стручни сарадници
6. Праћење ефеката предузетих мера	Разговори са ученицима, Анкетирање ученика, Посматрање понашања наставника, ученика, родитеља и осталих запослених у школи Евидентирање запажања	Тим ЗДНЗЗ, одељењске старешине, стручни сарадници

3. Насиље од стране треће особе која није запослена у школи

Кораци	Активности	Носиоци активности
1. Сазнање о насиљу/ сумња на насиље	Разговор са ученицима, наставницима, родитељима а по потреби и са трећим лицем; Пријава случаја директору школе Вођење евиденције о ономе што се запази током разговора	Тим ЗДНЗЗ, одељењске старешине
2. Заустављање насиља	Хитна интервенција дежурних наставника, помоћног радника а по потреби и надлежних органа(МУП, здравствене / социјалне службе)	дежурни наставници, помоћни радници
3. Смиривање ситуације	Збрињавање ученика (који трпи насиље, који посматрају насиље)	дежурни наставници, наставници
4. Консултације Тима ЗДНЗЗ	Доношење одлуке о мерама које ће бити предузете; Прослеђивање случаја надлежним органима	директор, Тим ЗДНЗЗ
5. Предузимање конкретних акција	Саветодавни разговор са учеником; Предузимање конкретних мера; Информисање и укључивање родитеља у решавање проблема; Предузимање заштитних мера према ученицима; Укључивање надлежних органа у зависности од озбиљности случаја	Тим ЗДНЗЗ, одељењске старешине, стручни сарадници
6. Праћење ефеката предузетих мера	- разговори са ученицима, - анкетирање ученика, - посматрање понашања ученика, - евидентирање запажања	Тим ЗДНЗЗ, одељењске старешине, стручни сарадници

4. Насиље од стране ученика према запосленом

Кораци	Активности	Носиоци активности
1. Сазнање о насиљу/ сумња на насиље	Разговор са ученицима, наставницима, родитељима/ другим законским заступницима а по потреби и са трећим лицем; Пријава случаја директору школе Вођење евиденције о ономе што се запази током разговора	Тим ЗДНЗЗ, одељењске старешине
2. Заустављање насиља	Хитна интервенција дежурних наставника, помоћног радника а по потреби и надлежних органа(МУП, здравствене / социјалне службе)	дежурни наставници, помоћни радници
3. Смиривање ситуације	Збрињавање угрожених актера (који трпе насиље, који посматрају насиље)	дежурни наставници, наставници
4. Консултације Тима ЗДНЗЗ	Доношење одлуке о мерама које ће бити предузете; Прослеђивање случаја надлежним органима	директор, Тим ЗДНЗЗ
5. Предузимање конкретних акција	Саветодавни разговор са учеником; Покретање васпитно – дисциплинског поступка (уколико постоје елементи кривичног дела или прекршаја подношење кривичне пријаве јавном тужилаштву односно прекршајном суду) Информисање и укључивање родитеља у решавање проблема; Предузимање заштитних мера према запосленом; Укључивање надлежних органа у зависности од озбиљности случаја	Тим ЗДНЗЗ, одељењске старешине, стручни сарадници
6. Праћење ефеката предузетих мера	- разговори са ученицима, - посматрање понашања ученика, - евидентирање запажања - праћење да ли је конкретни циљ (позитивна промена у понашању) предвиђен планом активности остварен	Тим ЗДНЗЗ, одељењске старешине, стручни сарадници

Како програм заштите ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања има за циљ унапређивање квалитета живота ученика у школи применом мера превенције, ради стварања безбедне средине, и мера интервенције у ситуацијама када се јавља сумња на дискриминацију, насиље, злостављање и занемаривање, то се посебна пажња поклања дежурству наставника. Правовременом и адекватном интервенцијом дежурних наставника могу се спречити многе нежељене појаве. Будући да се у школи ради са посебно осетљивом категоријом ученика са поремећајима у понашању, од наставника се тражи да поштују време и место дежурства и да овој обавези приступе строго професионално. Пракса је показала да се само на тај начин могу избећи нежељене ситуације насиља, злостављања и дискриминације.

10.2. ПРОГРАМ АКТИВНОСТИ НА ПРЕВЕНЦИЈИ МАЛОЛЕТНИЧКЕ ДЕЛИКВЕНЦИЈЕ

Активности из овог програма истичу се својом актуелношћу и долазе у први план. Већина су и до сада налазиле места у различитим програмима васпитно-образовног рада у школи. Међутим, због наглог пораста опасности од даље и веће криминализације у друштву (и свету уопште), превенција малолетничке деликвенције у школи мора да се појача, нарочито узимајући у обзир карактеристике ученика школе.

Садржај/ тема	Начин остваривања садржаја	Време и место реализације	Носиоци активности	Начин праћења реализације
Заједничка игра у школи и дружење деце	-заједничке игре	Септембар - октобар	Ученици првог разреда, учитељ	Евиденција о реализованим активностима
Како се проводимо у школи и са ким се дружимо	-разговор	Новембар – децембар, ЧОС	Ученици млађих разреда, учитељ	Евиденција о реализованим активностима
Моја породица	-разговор	Јануар – фебруар, ЧОС	Ученици млађих разреда, учитељ	Евиденција о реализованим активностима
Разговори о успеху, владању, добром и лошем понашању (својем и својих другова)	-анализа -разговор	Мај – јун, ЧОС	Ученици, учитељ, одељењске старешине	Евиденција о разговору са ученицима
Шта смо прочитали, гледали на телевизији и са чиме смо учествовали на прославама и приредбама	-разговор -анализа	Септембар - октобар	Ученици млађих разреда, учитељ	Евиденција о разговору са ученицима
Зашто се тучемо, тужакамо и називамо погрдним именима	-дискусија -разговор	Новембар – децембар, ЧОС	Ученици млађих, учитељ	Евиденција о реализованим активностима
Пишем писмо другу, другарици	-писање рада -излагање	Септембар – октобар, ЧОС	Ученици млађих разреда, учитељ	Евиденција о раду на часу
Лепо понашање, култура понашања	-разговор -анализа	Новембар – децембар, ЧОС	Ученици млађих разреда, учитељ	Евиденција о раду на часу
Подстицање емоционалних веза деце и родитеља	-разговор	Јануар - фебруар	Ученици млађих разреда, учитељ	Евиденција о раду на часу
Ми смо најстарији у млађим разредима	-разговор	Септембар – октобар, ЧОС	Ученици четвртог разреда, учитељ	Евиденција о раду на часу
Како да помогнемо другу у невољи	-излагање -разговор	Новембар – децембар, ЧОС	Ученици четвртог разреда, учитељ	Евиденција о раду на часу
Кућни ред школе и потреба редовног долажења у школу	-разговор	Септембар – октобар, ЧОС	Ученици, стручни сарадници, ОС	Евиденција о разговору са ученицима
Мале лажи и ситна крађа прерастају у велике пороке!	-излагање -дискусија	Новембар – децембар, ЧОС	Ученици петог разреда, стручни сарадници, ОС	Евиденција о раду на часу

16. новембар – Светски дан толеранције- Шта значи бити толерантан?	-радионица	Новембар, ЧОС	Ученици од петог до осмог, ОС, стручни сарадници	Евиденција о раду на часу, израда васпитних порука
Сви смо различити а ипак сви исти	-радионица	Новембар, децембар, ЧОС	Ученици од петог до осмог, ОС, стручни сарадници	Евиденција о раду на часу, израда васпитних порука
Добре и лоше стране дружења у пубертету (у друштву се најбоље расте и васпитава, али у „лошем“ друштву се учи нереду, нераду, непослушности, скитњи, дувану, алкохолу, дроги и сл.); Како да избегнемо свађе и сукобе? Говоримо језиком љубави и поштовања; Како помоћи другу који трпи насиље	-радионица -радионица	Новембар, децембар, јануар, фебруар, ЧОС	Ученици од петог до осмог, одељењске старешине, стручни сарадници	Увид у припреме за реализацију часа, материјал за рад ученика, евиденција о раду психолога
Вежбање у супростављању негативним утицајима „лошег“ друштва - Е, баш хоћу лепо да се понашам! - Научи да цениш и поштујеш себе	-радионица	Март – април, ЧОС	Ученици од петог до осмог разреда, стручни сарадници, одељењске старешине	Увид у припреме за реализацију часа
Договарам се о дружењу за време летњег распуста	-разговор	Јун, ЧОС	Ученици од првог до седмог разреда, стручни сарадници, учитељ, одељењске старешине	Евиденција о раду на часу одељењског старешине
Ангажовање што већег броја ученика у раду секција слободних активности; интензивнији рад секција	-подстицање -разговор	Током школске године: часови секција	Руководиоци слободних активности	Евиденција о раду ваннаставних активности
Спортска такмичења у оквиру школе, подстицање фер-плеј игре; сузбијање расне дискриминације, поштовање различитости	-спортска такмичења	Током школске године: час физичког васп, секције, спортска такмичења	Наставник физичког васпитања, одељењске старешине, стручни сарадници	Евиденција о реализованим активностима

Како да безбедно користим интернет? 5. фебруар- Дан безбедног интернета	-излагање	Фебруар, ЧОС	Ученици од петог до осмог разреда, стручни сарадници, ОС	Евиденција о раду на часу одељењског старешине
Физички и емоционални развој у пубертету	-предавање -разговор	Октобар, ЧОС	Ученици шестог р, ОС, стручни сарадници	Евиденција о раду на часу ОС
Ризично понашање у дечјем узрасту; Адолесценција и малолетничка делинквенција	-предавање -разговор	Мај, ЧОС	Наставник биологије, одељењске старешине, стручни сарадници	Евиденција о раду на часу биологије, психолога
Породица, значај и односи у породици- 15.05. Међународни дан породице	-излагање	Мај, ЧОС	Ученици од петог до осмог разреда, педагог, одељењске старешине	Евиденција о раду на часу одељењског старешине
Рано ступање у брак; брак у сродству- последице , контрацепција и полно преносиве болести	-предавање -разговор	Мај, час биологије	Наставник биологије, стручни сарадници / лекар, патронажна служба	Евиденција о раду на часу биологије, психолога
Пушење, алкохол и дрога – последице по здравље 31. јануар - Светски дан борбе против пушења	-излагање - израда васпитних порука	новембар, јануар, мај, час биологије, ЧОС	Наставник биологије, одељ. старешине, стручни сарадници, лекар, патронажна служба	Евиденција о раду на часу биологије, часу одељењског старешине
1. децембар - Светски дан борбе против Сиде	-радионица	Децембар, ЧОС	стручни сарадници, одељ.старешина, наст. биологије, патронажна служба	Евиденција о раду на часу одељењског старешине

10.3. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА У ШКОЛИ

Школа, у сарадњи са надлежним установама (Центри за социјални рад који упућују ученике у Завод за васпитање и ЦСР Књажевац, МУП РС – Полицијска управа у Зајечару, Национална служба за запошљавање), брине о социјалној заштити, посебно ученика из осетљивих друштвених група, на основу програма заштите.

Програм социјалне заштите ученика односи се на побољшање положаја ученика из осетљивих друштвених група, интензивнијој сарадњи са ЦСР у градовима одакле су упућени ученици на смештај у Завод за васпитање, односно на активно учешће школе и подршци деци из осетљивих група и на развијање код ученика вредности пријатељства, солидарности, узајамног уважавања и поштовања разичитости.

Циљ је да ученицима омогући да што лакше преброде постојеће проблеме, да се навикну на живот и рад у школи, да поштују правила понашања школе, да се адаптирају на колектив и друштво из непосредног окружења, да уважавају друге учеснике у васпитно-образовном процесу и да се, на тај начин, омогући њихово равноправно укључивање у образовно-васпитни процес.

Остали циљеви социјалне заштите односе се на достизање материјалне сигурности и независности породице у задовољавању животних потреба; обезбеђивање доступности услуга и остваривање права у социјалној заштити; подстицање на социјалну укљученост; очување и унапређење породичних односа; предупређење злостављања, занемаривања.

Ученицима који су у тешкој материјалној ситуацији, школа ће обезбедити бесплатне ужине – уз помоћ Општине Књажевац, као и неопходан ђачки прибор и уџбенике, као и, уколико школа организује, бесплатну екскурзију, посету позоришту, биоскопу... Уколико је потребно школа организује прикупљање различитих врста симболичне помоћи за ове сврхе кроз различите добротворне акције.

Програм социјалне заштите ученика у школи по подручјима рада, са садржајима, начином, временом и местом реализације, носиоцима и начином праћења дат је у табели:

Подручје рада	Садржај рада/активност	Начин остваривања садржаја	Носиоци активности	Време и место реализације	Начин праћења реализације
Побољшање положаја ученика у школи из осетљивих друштвених група	Праћење породичних и социјалних прилика ученика	-праћење -разговор -процена	Одељењске старешине, стручни сарадници, директор	Током школске године, школа	-евиденција о раду одељ.стар, психолога -списак ученика
	Процена ситуације: потреба за бесплатном ужином, уџбеницима и наставним средствима	-увид у материјалн о стање -процена	Одељењске старешине	Септембар, школа	-евиденција о реализованим активностима -списак ученика
	Организовање хуманитарних акција за помоћ деци: израда поклона	-спортска такмичења - хуманитарн е представе	Одељењске старешине, Ученички парламент	Током ШГ, поводом: Нове године, дана Светог Саве, Ускрса	-записници са састанака УП -евиденција о прикупљеној помоћи
Активно учешће и подршка деци из осетљивих група	Развијање сарадње са другим институција-ма: са Центрима за социјални рад; Здравственим центром Књажевац; Општинском управом - надлежна Интерресорна комисија:	-састанци -разговори	Одељењске старешине, стручни сарадници, директор	Током школске године/ по посебном договору, ЦСР, Здравствени центар, Општинска управа Књажевац и других	-евиденција о сарадњи одељењског старешине, психолога

	редовни контакти, размене информација, консултације и састанци у циљу обезбеђивања најбоље подршке ученицима из угрожених група: васпитно запуштена деца и деца ромске националности			општина	
Подршка кроз израду ИОП и ИП	- Припрема и предаја захтева за процену потребе за пружање додатне подршке -Учешће школе у раду Комисије на процени потребе за додатном подршком - Спровођење у живот мера које је Комисија прописала	-израда захтева -попуњавање образаца	Чланови Тима за ИОП, родитељи ученика за којима је потребна додатна подршка	Током ШГ: састанци Тима за ИОП, часови редовне наставе	-записници са састанка тима за ИОП - документација потребна за процену подршке
Развијање код ученика вредности пријатељства, солидарности; популарисање узајамног уважавања и поштовања разичитости	Организовање предавања и радионице и других активности за ученике: -Дан толеранције -Дечија недеља -Дани посвећени активностима против насиља -Радионице на часовима грађанског васпитања и ЧОС-а -Спортска такмичења и фер-плеј турнири -Изложбе ликовних и литерарних радова -Акције Ученичког парламента -Активан рад тима за инклузију -Активан рад тима за заштиту деце од насиља	-радионице -излагања -дискусија -спортска такмичења -израда ликовних и литерарних радова - спровођење акција	Одељењске старешине, наставник грађанског васпитања, наставник физичког васпитања, стручни сарадници, Тим ИОП-а, Тим за заштиту ученика од насиља	Током године према плану: ЧОС, грађанског васпитања, Ученичког парламента, Тима за ИОП, Тима за заштиту ученика од насиља	-припреме за предавања, радионице -израда васпитних порука -припреме за реализацију часова -план одржавања спортских такмичења -ученички продукти -записници тимова за ИОП, заштите ученика од насиља, Ученичког парламента

10.4. ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА ОБРАЗОВНО–ВАСПИТНОГ РАДА У ШКОЛИ

Програм унапређења образовно-васпитног рада у школи је, због карактеристика самих ученика, један од приоритетних програма који се реализују у школи током целе школске године и кроз различите активности са ученицима. Програм је, са садржајима рада, временом и носиоцима реализације садржаја и утврђеним начинима праћења његовог остваривања, дат табеларно:

Ред · бр.	Садржај – тема	Време реализације	Носиоци активности	Начин праћења реализације
1.	Адекватна примена прописаних наставних планова и програма	Током школске године	Наставници, ученици, стручни сарадници	Увид у глобалне и оперативне планове, посете часовима
2.	Примена савремених метода и облика рада у настави	Током школске године	Наставници, ученици, стручни сарадници	Увид у глобалне и оперативне планове, посете часовима
3.	Што уредније и веће коришћење савремених наставних средстава у свим фазама наставног процеса	Током школске године	Наставници, ученици, стручни сарадници	Увид у глобалне и оперативне планове, посете часовима, разговор са ученицима
4.	Веће уважавање индивидуализације у настави и у оцењивању ученика	Током школске године	Наставници, одељењске старешине	Посете часовима, разговор са ученицима
5.	Даље осавремењивање оцењивања, такмичења ученика у учењу и подизање креативности и ученика и наставника у томе	Током школске године	Ученици, стручни сарадници, наставници, одељењске старешине	Посете часовима, разговор са ученицима
6.	Даље повећање захтева за усавршавањем наставника у програмирању наставног рада, у припремању за наставни рад	На седницама наставничких већа	Директор, стручни сарадници	Увид у глобалне и оперативне планове, посете часовима, разговор са наставницима
7.	Оспособљавање ученика за учење	На часовима одељењског старешине	Стручни сарадници, одељењске старешине	Посете часовима одељењског старешине, разговор са ученицима
8.	Хуманизација односа међу ученицима и половима	На часовима одељењског старешине	Стручни сарадници, одељењске старешине	Посете часовима одељењског старешине, разговор са ученицима
9.	Рад на професионалној оријентацији ученика	На часовима редовне наставе	Ученици, психолог,	Посете часовима одељењског

		и одељењског старешине	одељењске старешине	старешине, разговор са ученицима
10.	Примена Програма заштите деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања	Током школске године	Тим за заштиту ученика од насиља	Евиденције о раду тима

10.5. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНО-ВАСПИТНОГ РАДА

Контрола и заштита здравља, као и облик превенције обезбедиће се у континуираној сарадњи са Домом здравља Књажевац. Посебна пажња се посвећује очувању здравља и избегавању неповољног утицаја на здравље услед пушења, наркоманије, прераног ступања у полне односе, нередовног одржавања хигијене и сл.

План здравствено-васпитног рада за школску 2024/2025. год. реализује се у договору и сарадњи са Поливалентном патронажном службом Здравственог центра Књажевац. По потреби, биће укључени и лекари одређене специјалности како би се материја што боље приближила ученицима. Преглед тема, од којих ће неке бити обрађиване дат је у следећој табели и није обавезујућ, односно не морају се све теме планиране за одређене месеце и реализовати:

Тема	Реализатор	Време
- Полно преносиве болести - Борба против злоупотребе дрога - Светски дан срца (24. септембар)	ППС-3Ц Књажевац, одељењске старешине	Септембар
- Превенција хепатитиса (1. октобар) - Вршњачко злостављање - Исхрана и њен значај за психофизички развој	ППС-3Ц Књажевац, стручни сарадник - психолог	Октобар
- Месец борбе против болести зависности - Превенција шећерне болести (14. новембар) - Превенција и рано откривање злостављања, занемаривања и злоупотребе деце	ППС-3Ц Књажевац, наставник биологије, одељењске старешине	Новембар
- Светски дан борбе против сиде (1. децембар) - Штетност дувана и дуванског дима - Штетност алкохола и превенција алкохолизма	ППС-3Ц Књажевац, наставник биологије	Децембар
- Унапређење здравља уста и зуба - Хигијена и њен значај за здравље људи - Национални дан борбе против пушења (31. јануар)	ППС-3Ц Књажевац, наставник биологије	Јануар
- Пубертет и сексуалност - Мотивација за здравље - Исхрана и физичка активност деце школског	ППС-3Ц Књажевац, стручни сарадник - психолог	Фебруар

узраста		
- Светски дан борбе против туберкулозе (24. март) - Хигијена косе и коже главе - Превенција вашљивости у колективу	ППС-ЗЦ Књажевац, одељењске старешине	Март
- Светски дан здравља (7. април) - Превенција хроничних болести исхраном - Енергетски напизи и нус појаве	ППС-ЗЦ Књажевац, наставник биологије	Април
- Светски дан борбе против пушења (31. мај) - Пубертет и хигијена у најранијем периоду - Превенција и откривање заразних болести	ППС-ЗЦ Књажевац, наставник биологије, одељењске старешине	Мај
- Светски дан заштите животне средине (5. јун) - Пирамида исхране - Лична хигијена	ППС-ЗЦ Књажевац, наставник биологије, одељењске старешине	Јун

10.6. ПРОГРАМ ЗА ЕСТЕТСКО, ЕКОЛОШКО И ХИГИЈЕНСКО УРЕЂЕЊЕ ШКОЛЕ

Програм естетског, еколошког и хигијенског васпитања и уређења школе је интердисциплинарног карактера. Реализоваће се са ученицима школе уз помоћ :

- наставника (у оквиру њиховог образовно-васпитно рада)
- одељењских старешина
- наставника биологије
- наставника физичког васпитања, техничког образовања и ликовне културе (у оквиру њихове редовне наставе)
- саме школе као целине (која ће акције водити, афирмисати и обезбеђивати материјална средства за њихово спровођење)

У оквиру реализације програма одељењских заједница и друштвено-корисног рада ученици ће један део програма реализовати као ваннаставне активности, а највећи део програма биће реализован кроз редовну наставу у оквиру предметних дисциплина.

Садржаји који ће испунити предвиђене активности односе се на:

- естетско уређење учионице и простора испред и око школе (школске фасаде, постављање скулптура и других декоративних елемената)
- подизање, нега и одржавање зелених површина – стабала, цвећа, шибља и травњака
- уређивање и одржавање улаза и ходника и других просторија у школи
- уређење и одржавање унутрашњости школе као естетске целине
- уређење простора за излагање ученичких ликовних и других радова
- уређење и одржавање заједничких просторија уметничким и другим вредним делима, репродукцијама, графикама, делима примењене уметности, аранжманима од цвећа и др.

Опште је познат значај заштите и унапређења животне средине. Заштита школског простора доприноси васпитно-наставној функцији јер ће кроз ботаничко упознавање врста дрвећа, жбуња и цвећа и њихових корисних функција развијати код

деце љубав према биљкама и природи уопште. Естетско уређено двориште и атрактивно обликовано зеленило допуњују васпитни ефекат буђењем и развијањем племенитих осећања код младих да воле, цене и уживају у окружењу лепо обликованог природног амбијента.

Циљ је да се код ученика развија свест о угрожености животне средине, декорисање унутрашњег простора школске зграде и сећање на значајне дане и годишњице. Садржаји овог програма биће угарђени у теме програма редовне наставе, додатног рада, слободних активности, друштвено – корисног рада, одељењских заједница ученика.

Код млађег узраста ови садржаји ће се остварити објашњавањем везе човека и животне средине кроз разговор о животу и раду у дому, школи, месту и сл. У предметној настави кроз конкретне наставне јединице реализоваће се садржаји из програма заштите и унапређивања животне средине. На овим пословима ангажоваће се наставници, чланови секција са посебним за дужењима и стручњаци изван школе

Програм рада на естетском, еколошком и хигијенском раду у школи дат је табеларно:

Месец/Теме	Време реализације	Место реализације	Начин остваривања садржаја	Носиоци активности
Септембар – Јесен је, почиње нова школска година	16.09. – Светски дан озона 20.09. – Светски дан чишћења околине 23.09. – Светски дан уређивања околине	Час биологије, географије, секције	-акција чишћења околине	ученици са одељењским старешинама
Октобар	21.10. - Светски дан за нашу планету Земљу	Час биологије, географије, секције	-чишћење дворишта	чланови секције са наставником биологије и географије
Новембар – Болести зависности	17.11. – Дан без дуванског дима	Час биологије, ЧОС	-радионица- - презентација на тему	наставник биологије
Децембар	01.12. – Светски дан борбе против AIDS-а 31.12. – Дочек Нове године	Час биологије, ЧОС	радионица- - презентација на тему	патронажна служба, наставник биологије, психолог одељењске старешине
Фебруар	02.02. – Светски дан водених станишта	Час биологије	значај водених станишта	наставник биологије
Март	22.03. – Светски дан воде	Час биологије	- Природни ресурси, одрживо коришћење-	наставник биологије

Април – Наша планета Земља	22.04. – Дан Земље	Час биологије, географије	-право на здраву животну средину	наставник биологије, географије
Мај	10.05. – Дан птица и дрвећа 31.05. – Светски дан без цигарета	Просторије школе	-предавање	патронажна служба одељењске старешине
Јун – Крај школске године	05.06. – Светски дан заштите животне средине 21.06. – Светски дан Сунца	Час биологије, географије, секције	квиз из екологије-8.разред-предавање	одељењске старешине остали наставници

10.7. ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ УЧЕНИКА

Професионална оријентација ученика је организован систем пружања континуиране помоћи ученику у слободном и самосталном избору занимања. Циљ професионалне оријентације јесте развијање спремности ученика да стиче искуство и знања о себи у свету рада, да доноси реалне одлуке у погледу свог даљег образовања и опредељивања, свестан шта она значе за каснији успех у животу.

Општи задаци професионалне оријентације:

- Упознавање, праћење и подстицање развоја и подстицање професионалног развоја,
- Упознавање ученика са светом рада и занимања и системом средњег образовања,
- Формирање правилних ставова према раду,
- Доношење реалних одлука у вези са избором занимања и правцима стручног оспособљавања,
- Успостављање сарадње са установама и институцијама које могу допринети успешнијем професионалном развоју ученика.
- План рада професионалне оријентације оставрује се кроз:
- Редовну наставу,
- Ваннаставне активности,
- Рад одељенских заједница.

Носиоци активности професионалне оријентације су директор, педагог, разредне старешине и предметни наставници.

Циљеви и задаци професионалне оријентације остварују се у сарадњи са локалном заједницом, Националном службом за запошљавање.

1-6. разред:

I Стицање основних знања и појмова о раду и занимањима:

- У току редовне, допунске наставе и слободних активности информисати ученике о занимањима која су повезана са садржајима појединих предмета /током године / *учитељ/ наставници* Увид у планове и припреме за час
- Упознавање ученика са занимањима у школи (учитељ, наставник, директор, стручни сарадници, секретар, помоћни радник...) /током године// Увид у планове и припреме за час

- Упознавање ученика за занимања у услужним делатностима (продавац, електричар, обућар, пекар, фризер...) /током године/ *учитељ*/ Увид у планове и припреме за час

II Формирање општих радних навика:

- Упознавање ученика са обавезама у школи, формирање особина личности као што су: истрајност, уредност, тачност, радозналост... /током године/ *учитељ*/ Увид у планове и припреме наставника, посете часовима, разговор са ученицима
- Упознавање ученика са обавезама у школи /током године/ *учитељ, наставник*/ Увид у планове и припреме наставника, посете часовима, разговор са ученицима

7-8. разред:

I Реализација конкретних садржаја везаних за упознавање различитих занимања и професионално усмеравање ученика:

- Припремаће се изложбе ликовних радова о будућем занимању и о занимању људи /током године/ *наставници ликовне културе*/ евиденције о раду на часовима
- На часовима одељењског старешине ученици ће се упознавати са условима уписа за одређене струке и истицаће се значај усклађености способности и интересовања и потреба друштва /током године/ *одељењски старешина*/ евиденције о раду на часовима
- Индивидуални информативни и саветодавни рад са ученицима из области професионалне оријентације /током године/ *стручни сарадници* / евиденције о разговорима са ученицима
- Са ученицима 8. разреда организоваће се и разговор на тему „Услови уписа у средње школе – стручни сарадник“ /април/ *стручни сарадници* /евиденција о обављеним активностима
- Са ученицима осмог разреда ће се обавити тестовно истраживање професионалних интересовања и информисаности о могућностима уписа у средње школе
- „Куда после основне школе?“ /мај/ *стручни сарадници* /евиденције о обављеним активностима
- Обилазак средњих школа у граду (Техничке школе и Књажевачке гимназије) од стране ученика осмог разреда, са циљем упознавања са условима школовања, профилима кадрова који се образују у појединим школама и потребним условима за упис и праћење наставе /мај/ *одељењски старешина, стручни сарадници* / евиденције о обављеним активностима

ПРОГРАМ – ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА – АКТИВНОСТИ ЗА 7. РАЗРЕД

Р. БР.	АКТИВНОСТИ	ПРЕДМЕТ / ЧАС	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОРИ
1.	Прикупљање и сређивање података о ученицима и договарање о начину рада	ЧОС	Септембар	одељењске старешине, стручни сарадници
2.	Самоспознаја – аутопортрет	Ликовна култура	Новембар	наставник ликовне културе
3.	У очима других	ЧОС	Децембар	одељењске старешине

4.	Технике учења	ЧОС	Јануар	стручни сарадници
5.	Ја за десет година	Српски језик	Фебруар	наставник српског језика
6.	Повезивање области рада са занимањима	Информатика и рачунарство	Март	наставник информатике
7.	Осврт на информисање о делатностима	ЧОС	Мај	одељењске старешине
8.	Евалуација програма Професионалне оријентације за 7. разред	ЧОС	Јун	одељењске старешине

ПРОГРАМ – ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА – АКТИВНОСТИ ЗА 8. РАЗРЕД

Р. БР.	АКТИВНОСТИ	ПРЕДМЕТ / ЧАС	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОРИ
1.	У свету интересовања	ЧОС	Септембар	одељењске старешине, стручни сарадници
2.	Какав сам на први поглед	Српски језик	Новембар	наставник српског језика
3.	Моја очекивања	Ликовна култура	Децембар	наставник ликовне културе
4.	Слика савременог света рада и кључне компетенције за занимање	ЧОС	Јануар	одељењске старешине, стручни сарадници
5.	Образовни профили у средњим школама	ЧОС	Фебруар	одељењске старешине, стручни сарадници
6.	Мрежа средњих школа	Информатика и рачунарство	Март	наставник информатике
7.	Захтеви занимања – способности и контраиндикације	ЧОС	Мај	одељењске старешине, стручни сарадници
8.	Критеријум за избор школе	ЧОС	Јун	одељењске старешине
9.	Моја одлука о школи и занимању - саветодавни рад	ЧОС	Мај/јун	одељењске старешине, стручни сарадници

10.8. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Програм културних активности школе обухвата активности које доприносе проширењу утицаја школе на васпитање ученика и културни развој школског окружења, као и заједничке културне активности са установама и организацијама ради обogaћивања културног живота ученика.

Кроз културне активности подстиче се боља информисаност ученика, развија спремност за прихватање различитости, упознаје се са различитим културама, негује се слобода говора ученика, поспешује се лични развој ученика, развија самопуздање и лична одговорност.

Реализујући разнолике активности у оквиру културне и јавне делатности, школа испуњава и културне услове за развој ученика и њихову афирмацију у том смислу. Културне активности обухватају: прославу Дана школе, почетка и краја школске године и завршетка основношколског образовања и васпитања, прославе школских и државних празника, приредбе, представе, изложбе, концерте, такмичења и смотре, посете установама културе, заједничке активности школе и јединице локалне самоуправе и друге активности које доприносе проширењу утицаја школе на васпитање ученика и културном развоју окружења школе.

Културне активности школе омогућавају:

- ученицима културни и стваралачки развој личности, схватање важности чувања културних вредности и значаја културних догађаја
- развијање мотивације за стицањем нових сазнања, вештина и развијање специфичних способности и интересовања
- развијање додатних компетенција и способности да квалитетно проводе своје слободно време
- схватање своје улоге као равноправног члана у широј друштвеној заједници

Школа обележава значне празнике, најзначајније догађаје како из националне тако и из светске историје стручним излагањем појединих наставника, реализовањем радионица, изградом паноа за поједине теме. Циљ обележавања значајних датума доприноси развоју свести о значају догађаја, појава назначених одређеним датумом, чува од заборавља важност појединих датума.

Укључивање ученика у такмичења и смотре може бити значајна подршка у раду на постизању следећих циљева:

- стварању позитивног става ученика према школи и знању које стичу у њој
- доприносе социјализацији и бољем постигнућу ученика
- доприноси продуктивном коришћењу слободног времена и схватању код ученика да су активности у оквиру слободног времена саставни део образовања

Циљ посете културним центрима је развијање потребе за културним садржајима. Упознавање свог културног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему. Подстицање радозналости и упућивање на самообразовање, оспособљавање ученика да упознају, доживе и тумаче позоришна, филмска и друга уметничка оstarења и развијање љубави према истим, оспособљавање ученика да комуницирају у свакодневним ситуацијама, оспособљавање за изражајно препричавање, као и давање критичког мишљења о гледаним представама и филмовима.

Задаци посете културним центрима су :

- Стварање културних навика одлазака у позориште и биоскоп
- Увођење ученика у познавање седме уметности
- Формирање критичког става, мишљења о представи

- Коришћење медије масовне комуникације
- Развијање основних појмова о културном окружењу
- Развијање интересовања и способности за активно упознавање културних манифестација
- Развијање одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу.

10.8.1. Програм обележавања Дечје недеље

Дечја недеља обележава се прве недеље октобра месеца, са посебним мотом који се предвиђа за ту недељу. У оквиру ње се посебно истичу дечја права, обавезе и одговорности ученика у школи

Садржај/активност	Начин остваривања садржаја	Носиоци активности	Време и место реализације	Начин праћења реализације
Дан дечјих права – Дан посвећен дечјим правима из Конвенције о правима детета и Буквара дечјих права и промоцији дечјих права	прављење паноа, предавање, упознавање са дечјим правима, важност поштовања права	предметни наставници, одељењске старешине, стручни сарадници	Понедељак: октобар, часови секције, час редовне наставе, ЧОС	Увид у евиденцију о реализованим активностима
Спортски дан – дан дружења кроз игру и спортске активности по избору ученика и промовисања значаја физичких активности за правилан развој ученика	спортске игре у дворишту/сали школе	наставник физичког и здравственог васпитања, стручни сарадници, остали наставници	Уторак: октобар, филкултурна сала и школско двориште	Увид у евиденцију о реализованим часовима
Музички дан – дан дружења кроз музику и игру уз избор музичких композиција по жељи ученика	извођење музичких композиција, караоке	наставник музичке културе, остали наставници, одељењске старешине	Среда: октобар, часови редовне наставе	Увид у евиденцију о реализованим часовима
Дан језика и културе – дан посвећен новим сазнањима кроз квиз, занимљивости и предавања	такмичење, ППТ презентације, филмови, игре	чланови тима - предметни наставници према раније дефинисаним задужењима, стручни сарадници	Четвртак: октобар, часови редовне наставе и секција	Увид у евиденцију о реализованом квизу и предавању
Ликовни дан – дан посвећен ликовном стваралаштву и ликовним активностима ученика и промовисању уметности и њеног значаја за развој	цртање сликање излагање ликовних радова ученика	наставници ликовне културе, одељењске старешине, стручни сарадници	Петак: октобар, хол школе, школско двориште	Увид у евиденцију о реализованим активностима, радови ученика, панои у школи

личности ученика				
------------------	--	--	--	--

Све активности у оквиру Дечје недеље биће усмерене на реализацију теме **Упознајмо свет кроз игре, културу, књижевност, историју, гастрономију и др.** а све активности у оквиру ове теме биће посвећене Италији.

У проучавању садржаја Конвенције о правима деце биће довољно да се ученицима истакну и протумаче, као и да се са њима продискутују и проанализирају базична права деце, стање тих права у свету и код са посебним освртом на ситуацију у нашој средини. Из проучавања тих права треба да проистекну разне иницијативе и конкретне практичне акције за остваривање недовољно остварених или уопште неостварених неких од ових права. Током Дечије недеље ученици ће имати прилике да кроз разне активности схвате која су то дечија права и како их остварити.

Сва дечија права прописана Конвенцијом могу да се сврстају у пет основних група права:

1. право на преживљавање, право на кров над главом, на адекватну исхрану, на медицинску негу и заштиту, право на одговарајући животни стандард;
2. право на заштиту, заштита од тортуре, од злоупотребе деце, посебна брига о деци – избеглицама, право на судску заштиту, право на заштиту у ратним сукобима, право на заштиту од експлоатације дечјег рада, од манипулације, од насиља, од дроге и сексуалног искоришћавања, права хендикепиране деце и деце са ризиком на посебну заштиту, посебна заштита деце без породице, право на социјалну заштиту, посебно деце мањина, право на рехабилитацију;
3. право на развој, право на игру, право на образовање и културне активности, право на одмор и рекреацију, право на информисање, право на породицу, право на матерњи језик и националну културу, право на развој личности и пуни развој индивидуалних потенцијала, право на живот у слободном друштву у миру и толеранцији;
4. права на учешће у животу заједнице, право на слободу мишљења и јавног изражавања свог мишљења, право на удруживање и мирно окупљање у циљу борбе за сопствена права, право на религијско опредељење, учешће у шивоту заједнице сагласно узрасту;
5. лична права, право на лично име, право на развијање националног и културног идентитета, право на лично мишљење, право на приватност и индивидуалност.

10.8.2. Програм обележавања Дана школе

Дан школе се обележава 15. маја. Обележава се пригодним активностима са ученицима и полазницима функционалног основног образовања одраслих. Предвиђено је реализовање следећих активности: организација приредбе на сам дан школе, изложба ликовних радова ученика пре прославе Дана школе, припрема и издавање школског билтена којим се

промовишу успеси и позитивни примери и активности школе, и посебно спортске активности и игре ученика и музичке активности и игре.

Смерницама за организацију и реализацију образовно-васпитног рада у основној школи у школској 2024/25. години предвиђена је реализација тематских дана. У вези са реализацијом тематских дана предвиђено је у оквиру обележавања Дана школе реализације тема Богатство различитости, која ће се реализовати кроз све активности током целе седмице у којој се обележава Дан школе.

Приредба

Садржај/активност	Начин остваривања садржаја	Носиоци активности	Време и место реализације	Начин праћења реализације
Одређивање теме	предлагање договор	наставник ликовне и музичке културе, српског језика, одељ. старешине, учитељи, психолог	Фебруар, март часови редовне наставе/секције	план приредбе,
Избор драмских текстова и рецитација	предлагање договор консултације	наставник српског језика, координатор драмске секције одељ. старешине	Јануар, мај часови редовне наставе/секције	план приредбе
Избор музичких композиција	предлагање договор консултације	наставник музичке културе	Фебруар часови редовне наставе/секције	план приредбе
Подела задужења ученицима	информисање	чланови тима	фебруар-март школа	изабрани текстови
Израда костима и сценографије	цртање сликање шивење	наставник ликовне културе, наставник српског језика	Април часови редовне наставе/секције	костим, сценографија, фотографије
Увежбавање-пробе	вежбање драмског дела, рецитације, музичких композиција	чланови тима, ученици	март-април часови секција	пробе
Премијера-извођење приредбе	извођење	чланови тима, ученици	Мај школа	обавештавање медија фотографије прославе

Изложба радова

Садржај/активност	Начин остваривања садржаја	Носиоци активности	Време и место реализације	Начин праћења реализације
Организовање ликовног конкурса	одлучивање, објављивање	наставник ликовне културе	март-април	план изложбе
Избор најуспешнијих радова	селекција	наставник ликовне културе, одељењске старешине разредне наставе	Април часови секција	списак ученика, школски лист
Изложба радова у холу школе	постављање излагање	наставник ликовне културе, одељењске старешине разредне наставе, психолог	Мај часови секција	фотографије
Додељивање награда	уручивање награђивање	директор	Мај	фотографије

Школски билтен "Звонце"

Садржај/активност	Начин остваривања садржаја	Носиоци активности	Време и место реализације	Начин праћења реализације
Формирање групе за секцију Одређивање теме броја Договор о концепцији листа Организовање литерарног и ликовног конкурса Припрема интервјуа Сакупљање чланака Одабир фотографија Израда илустрација Писање литерарних радова Израда репортаже са дешавања у школи Преглед и избор материјала за часопис Графичко обликовање Коректура Лектура	-конципирање -договор -прикупљање -селекција текстова -селекција фотографија -фотошоп -корекција -штампање -преглед -презентација -излагање -дискусија	директор школе, наставници српског језика, наставник ликовне културе, наставник информатике, одељењске старешине разредне и предметне наставе, чланови секција у школи, стручни сарадници, остали предметни наставници	Током школске године на часовима секција Мај	-план израде школског листа -илустрације -текстови -школски лист -евиденција о реализованој активности -фотографије

Штампање часописа Исправка евентуалних штампарских грешака Израда зидних новина Промоција часописа у школи Евалуација-шта се може побољшати у часопису?				
--	--	--	--	--

10.8.3. Програм обележавања Ускрса

Садржај/активност	Начин остваривања садржаја	Носиоци активности	Време реализације	Начин праћења реализације
Ускршња изложба	-излагање ликовних радова ученика, украшених јаја и израђених предмета ученика -наш поклон за – наш поклон од...	наставник ликовне културе, одељењске старешине	април, хол школе	радови ученика, фотографије

10.8.4. Програм прославе Нове године

Садржај/активност	Начин остваривања садржаја	Носиоци активности	Време реализације	Начин праћења реализације
Избор драмских текстова и рецитација	предлагање договор консултације	наставници српског језика, наставници страних језика, координатори секција	новембар, часови секције	план приредбе

Избор музичких композиција	предлагање договор	наставник музичке културе – координатор музичке секције	новембар, часови секције	план приредбе
Подела задужења ученицима	информисање	чланови тима - предметни наставници према раније дефинисаним задужењима	новембар	изабрани текстови
Израда костима и сценографије	цртање сликање	наставник ликовне културе и српског језика	децембар, часови секција	костим, сценографија,
Увежбавање - пробе	вежбање драмског дела, рецитације, музичких композиција	чланови тима - предметни наставници према раније дефинисаним задужењима ученици	новембар-децембар, часови секција	пробе
Новогодишња и божићна изложба	излагање ликовних радова ученика поводом Бадњег дана и Божића	наставник ликовне културе, одељењске старешине, стручни сарадници	децембар, хол школе	радови ученика, фотографије
Премијера - извођење приредбе	извођење	чланови тима, ученици	децембар	фотографије, припрема програма поводом прославе, обавештавање медија о датом догађају, организовање прославе, обавештавање званица поводом прославе

10.8.5. Програм обележавања Светог Саве

Садржај/активност	Начин остваривања	Носиоци активности	Време и место реализације	Начин праћења реализације
Избор драмских текстова и рецитација	предлагање договор консултације	наставник српског језика, одељењске старешине разредне наставе	новембар, часови секције	план приредбе
Избор музичких композиција	предлагање договор консултације	наставник музичке културе	децембар, часови секције	план приредбе
Подела задужења ученицима	информисање	чланови тима - предметни наставници према раније дефинисаним задужењима	децембар, часови секције	изабрани текстови
Израда костима и сценографије	цртање сликање шивење	наставник ликовне културе, наставник музичке културе, наставник српског језика	јануар, часови секција	костим, сценографија, фотографије
Увежбавање-пробе	вежбање драмског дела, рецитације, музичких композиција	чланови тима - предметни наставници према раније дефинисаним задужењима, ученици	децембар-јануар, часови секције	пробе
Светосавска изложба	излагање ликовних радова ученика	наставник ликовне културе, одељењске старешине разредне наставе	јануар, хол школе	радови ученика, фотографије

Премијера - извођење приредбе, резање славског колача	извођење	чланови тима, ученици, гости	јануар	фотографије, припрема програма поводом прославе, обавештавање медија о датом догађају, организовање прославе, обавештавање званица поводом прославе
---	----------	------------------------------	--------	---

10.8.6. Програм такмичења и смотри

Садржај/активност	Начин остваривања садржаја	Носиоци активности	Време и место реализације	Начин праћења реализације
Крос РТС-а	Такмичење	наставник физичког васпитања	октобар, двориште школе	Увид у евиденције о реализованом такмичењу
Конкурси ликовних и литерарних радова поводом Дана школе	-израда радова	наставник српског језика, ликовне културе, психолог	током школске године	Увид у евиденције о реализованим такмичењима
Конкурси из разних области стваралаштва за ученике основних школа	-израда радова -конкурисање	предметни наставници, одељењске старешине разредне наставе	током школске године	Увид у евиденције о реализованим такмичењима
Квиз за ученике од 5. до 8. разреда „Путовање кроз знање“ поводом Дана школе	Такмичење	предметни наставници, психолог	мај, информатички кабинет	Увид у евиденцију о реализованом квизу

10.8.7. Програм обележавања државних и међународних празника

Значајни датуми	Начин остваривања садржаја	Носиоци активности	Начин реализације	Начин праћења реализације
15. септембар – Пробој Солунског фронта у Првом светском рату 1918.	излагање	наставник историје	први час на дан јубилеја, час историје	Евиденција о активностима
14. октобар – Годишњица стрељања и страдања цивила у Драгинцу код Лознице 1941.	излагање	наставник историје	први час на дан јубилеја, час историје	Евиденција о активностима
20. октобар – Ослобођење Београда у Другом светском рату 1944.	излагање	наставник историје	први час на дан јубилеја, час историје	Евиденција о активностима
21. октобар – Дан сећања на српске жртве Другог светског рата 1941.	излагање	наставник историје	први час на дан јубилеја, час историје	Евиденција о активностима
23-24. октобар – Кумановска битка у Првом балканском рату 1912.	излагање	наставник историје	први час на дан јубилеја, час историје	Евиденција о активностима
11. новембар - Дан примирја у Првом светском рату 1918.	излагање	наставник историје	први час уочи празника, час историје	Евиденција о активностима
1. новембар – Дан толеранције	излагање радионица	одељ. старешине, стручни сарадници	ЧОС	Евиденција о раду на часу
29. новембар – Битка на Кадиначи 1941.	излагање	наставник историје	први час на дан јубилеја, час историје	Евиденција о активностима
1. децембар- Светски дан борбе против СИДЕ	излагање радионица израда паноа	одељ. старешине, стручни сарадници	ЧОС	Евиденција о раду на часу, израда васпитних порука
15. децембар – Колубарска битка у Првом светском рату 1914.	излагање	наставник историје	први час на дан јубилеја, час историје	Евиденција о активностима

27. јануар – Дан духовности - Свети Сава	приредба	наставник српског језика, наставник историје	приредба	Увид у припреме за прославу Светог Саве
31. јануар- Светски дан борбе против пушења	излагање радионица израда панoa	одељењске старешине, стручни сарадници	ЧОС	Евиденција о раду на часу, израда васпитних порука
15. фебруар - Дан државности - Срећење	излагање	наставник историје	први час уочи празника	Евиденција о активностима
8. март - Дан жена	- радионица -израда честитки	одељ. старешине, стручни сарадници	март, ЧОС	Евиденција о раду на часу, израда васпитних порука
17. март – Дан сећања на погром на Косову и Метохији 2004.	излагање	наставник историје	први час на дан јубилеја, час историје	Евиденција о активностима
24. март – Дан сећања на страдале у НАТО бомбардовању	излагање	наставник историје	први час на дан јубилеја, час историје	Евиденција о активностима
6. април – Дан сећања на почетак Другог светског рата у Србији 1941.	излагање	наставник историје	први час на дан јубилеја, час историје	Евиденција о активностима
7. април - Дан здравља	излагање радионица израда панoa	одељ. старешине, наставник биологије стручни сарадници	ЧОС	Евиденција о раду на часу, васпитне поруке
12. април – Пробој Сремског фронта у Другом светском рату 1945.	излагање	наставник историје	први час на дан јубилеја, час историје	Евиденција о активностима
22. април – Дан сећања на жртве Другог светског рата (холокауст)	излагање	наставник историје	први час на дан јубилеја, час историје	Евиденција о активностима
23. април – Други Српски устанак 1815.	излагање	наставник историје	први час на дан јубилеја, час историје	Евиденција о активностима
9. мај - Дан победе у Другом светском рату 1945.	излагање	наставник историје	први час на дан јубилеја, час историје	Евиденција о активностима

- Дан Европе				
28. јун - Видовдан – Косовски бој 1389. и Сарајевски атентат 1914.	подела књижица излагање	одељ. старешине, наставник историје	на дан јубилеја,	Евиденција о активностима

10.8.8. Програм посете представама, изложбама, концертима и установама културе

Садржај/активност	Начин остваривања садржаја	Носиоци активности	Време и место реализације	Начин праћења реализације
Одлазак ученика на представе, концерте, изложбе у организацији културних институција на општинском нивоу	посета	наставник музичке културе, наставник ликовне културе, наставник српског језика, одељењске старешине разредне наставе, стручни сарадници	мај, јун, септембар, Општина Књажевац	Увид о евиденцији о реализованим активностима -програм поменутих манифестација
Посета Завичајном музеју у Књажевцу	-посета -разговор	наставник историје, наставник географије, наставник ликовног, стручни сарадници	септембар-октобар, Завичајни музеј	Увид о евиденцији о реализованим активностима -списак ученика
Посета Старој планини, „Снежни четвртак“- акција бесплатног скијања	-посета -скијање	наставник физичког и здравственог васпитања, наставник географије	децембар - април	Увид о евиденцији о реализованим активностима -списак ученика

10.9. ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ЗЛОУПОТРЕБЕ ДРОГЕ

Полазне основе Програма превенције злоупотребе дроге чине:

1. Закон о основама система образовања и васпитања, члан 8 („Сл гласник РС“ бр. 88/17, 27/18, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/2023)
2. Стручно упутство за планирање превенције употребе дрога код ученика, број 601-061/2018-01/105
3. Међународни стандарди за превенцију употребе дрога у раду са ученицима, МПНТР, 2018

Садржај/активности	Време реализације	Носиоци реализације	Начин праћења реализације
Предавање за ученике старијих разреда: „Штетност употребе дрога, алкохола и цигарета“	Фебруар	стручни сарадници	Дневници образовно-васпитног рада, анкета за ученике

Упознати ученике са јасним правилима школе у вези коришћења дроге у школским просторијама и доследно примењивање тих правила и интервенција/поступака у случају њиховог кршења (поштовање Протокола о поступању у случају присуства и коришћења психоактивних супстанци у образовно-васпитним установама);	Септембар	одељењске старешине	Дневници образовно-васпитног рада
Разговори на часу ОС на тему „Поштовање кућног реда – понашање ученика на часу, одморима и ван школе“	Септембар, током године	одељењске старешине, предметни наставници	Дневници образовно-васпитног рада
Разговори на тему „Обавезе ученика у школи и дому“	Окобар, током године	одељењске старешине, психолог школе, васпитачи Завода	Дневници образовно-васпитног рада евиденција о раду
Организовање радионица по програму ненасилне комуникације и конструктивног решавања проблема	Октобар, Март	стручни сарадници, одељењске старешине	Дневници образовно-васпитног рада, евалуациони листови
Разговори на часу ОС на тему „Проблеми у одељењу и решавање истих“	Децембар	одељењске старешине	Дневници образовно-васпитног рада
Разговори на часу ОС на тему „Како успоставити бољу комуникацију за решавање проблема“	Фебруар	одељењске старешине	Дневници образовно-васпитног рада
Борба против болести зависности и заштита од заразних болести – предавање	Април	одељењске старешине, стручни сарадници	Дневници образовно-васпитног рада евалуациони листови
Разговори на часу ОС на тему „брига о здравственом стању ученика“	Април	одељењске старешине	Дневници образовно-васпитног рада

11. ПЛАНОВИ РАДА ОД ПОСЕБНОГ ИНТЕРЕСА

11.1. ПЛАН ПРИОРИТЕТНИХ АКТИВНОСТИ ИЗ ШКОЛСКОГ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА

Годишњи план рада школе конкретизује све активности које су предвиђене за реализацију током школске године а дефинисане су развојним планом школе. Табеларно је дат преглед кључних области промена планираних за реализацију током школске 2026/27. године, активности из сваке области, носиоци тих активности, начин праћења њихове реализације и време реализације.

Приоритетне области:

Подручја рада за самовредовање за школску 2026/27. год. су **Образовна постигнућа, Организација рада школе и управљање људским и материјалним ресурсима и Подршка ученицима**. У складу са Школским развојним планом за школску 2026/27.год. исте су приоритетне области, а евалуација оствареног ће се обављати полугодишње или тромесечно, у зависности од динамике реализације самих активности предвиђених за свако од подручја рада.

Очекивања у области **Образовна постигнућа** су: Проверава се у којој мери ученици усвајају наставне садржаје и примењују стечено знање у пракси. Образовни стандарди представљају очекиване нивое постигнута за крај појединачних образовних циклуса у основном и средњем образовању. Успех ученика на завршним испитима и националним тестирањем служе као кључни показатељ квалитета наставе. Проверава се у којој мери ученици усвајају наставне садржаје и примењују стечено знање у пракси.

Очекивања у области **Организација рада школе и управљање људским и материјалним ресурсима** су: Постоји јасна подела задужења са тачно дефинисаним процедурама и одговорностима запослених. Тимови, активни и стручна већа ормирају се у складу са реалним потребама школе и стручним компетенцијама наставника. Директор обезбеђује услове да запослени, ученички парламент и савет родитеља активно учествују у доношењу одлука.

ставници и стручни сарадници унапређују материјалне ресурсе школе путем реализације пројеката.

Очекивања у области **Подршка ученицима** су: очување безбедности; повећана мотивација ученика и полазника ООО за стицањем знања, вештина и навика; повећана подршка ученицима/полазницима на основу њихових индивидуалних карактеристика и ученицима/ полазницима из осетљивих група; адекватно доношење одлука ученика/полазника завршних разреда о даљем школовању; повећање броја ученика укључених у ваннаставне активности.

Табеларно су у наставку дати циљеви, показатељи, активности и носиоци активности, начин праћења и време реализације за сваку од области.

Приоритетна област Настава и учење			
Активности	Носиоци	Начин праћења	Време

--	--	--	--

Приоритетна област: **Подршка ученицима**

Показатељи:

- 100 % извештаја о проблемима у понашању ученика за време боравка у школи
- 75% ученика/полазника који редовно и активно похађају наставу
- 50% ученика/полазника завршних разреда који аргументовано доноси одлуке о професионалној оријентацији

Циљ:

Обезбеђивање безбедног окружења за унапређивање интелектуалног, емоционалног, социјалног, физичког и моралног развоја ученика и одраслих

Активности	Носиоци	Начин праћења	Време
- Дежурство наставника и помоћних радника у школи и школском дворишту за време одмора, пре почетка наставе и у току наставе - Контрола присутности и извештавање родитеља/других законских заступника и Завода за васпитање о одсутним ученицима, односно Националне службе за запошљавање о одсутним полазницима - Праћење и извештавање о евентуалним случајевима насиља у школи и према потреби попуњавање Обрасца пријаве насилне ситуације и електронске пријаве насиља - Планирање рада Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и редовно извештавање тима о активностима и безбедносној ситуацији у школи - Прилагођавање метода, облика рада и наставних стилова интересовањима и потребама ученика и одраслих (индивидуализација, ИОП, прилагођавање наставе са 4. на 5. разред)	председници стручних већа, руководиоци секција одељењске старешине, наставници, ученици, директор, стручни сарадници, Тим за самовре- дновање	припреме часова, извештаји тима за ИОП-а, израђени ИОП образци, документација наставника записници са одељењског и наставничког већа, Летопис, фотографије, видео записи, план рада секција, извештаји о активностима, записници са одељењског и	на крају сваког класифи- кационог периода

- Организовање приредби и других ванаставних активности за важне датуме (Св. Сава, Нова година, Дан изазова, Дан школе, Дечија недеља, итд) - Организовање интерних такмичења и конкурса са наградама и похвалама (јесењи и пролећни крос, Дан школе, Еко јелка...) - Спровођење система награђивања за редовно похађање и активно учешће у настави - Организовање спортских, културних и друштвених манифестација (маскембал, Снежни четвртак, посете Завичајном музеју и Дому културе, заједнички излети, екскурзије)		наставничког већа, извештаји ОС и СС евалуација ИОП-а, анализа успеха на седницама одељенског и наставничког већа записници са родитељских састанака и Савета родитеља извештаји СС, извештаји ОС, план подршке ученицима, план рада ЧОС-а, извештаји СС	
--	--	--	--

11.2. ПЛАН САРАДЊЕ СА ДРУШТВЕНОМ СРЕДИНОМ

Сарадња са друштвеном средином одвијаће се кроз:

- сарадњу са родитељима/другим законским заступницима
- сарадњу са установама, стручним институцијама, организацијама

Сарадња са родитељима ће се одвијати кроз индивидуалне контакте и родитељске састанке и преко Савета родитеља. Одељењске старешине посебно и предметни наставници имају планирано време када се родитељи/други законски заступници могу информисати о раду и проблемима своје деце. Одељењске старешине имају посебно планиране термине за сусрете са родитељима/другим законским заступницима – термини отворених врата. Директор школе ће кроз рад Савета родитеља и Школског одбора сарађивати са родитељима ученика. Стручни сарадници ће саветодавним радом помоћи родитељима/другим законским заступницима у савлађивању развојних тешкоћа ученика. Планирано је и укључивање родитеља/других законских заступника у организовање слободних активности ученика, у раду Школског развојног тима, и у виду помоћи у опремању и уређењу школе и спортских терена.

Сарадња са другим установама се огледа у: сарадњи са Домом здравља, где се планира даља сарадња преко систематских прегледа ученика, предавања лекара у оквиру здравствене заштите ученика и акција превенција болести зависности; успостављању још боље сарадње са Центрима за социјални рад ученика чији су они старатељи; успостављању још боље сарадње са Националном службом за запошљавање и Центром за социјални рад Књажевац, где иста мора бити отворена и јака, да би се пројекат „Друга шанса“ реализовао у потпуности. Школа ће кроз различите облике такмичења из појединих предмета и спортске турнире организовати сусрете ученика са суседним школама. Планира се укључивање сарадника средњих школа (посебно Техничке школе у Књажевцу) у професионално информисање ученика и праћење адаптације наших ђака у даљем школовању.

11.3. ПЛАН САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА/ДРУГИМ ЗАКОНСКИМ ЗАСТУПНИЦИМА

Сарадња са родитељима/другим законским заступницима ученика остварује се преко рада Савета родитеља (васпитачи Завода за васпитање деце и омладине), одржавањем одељењских родитељских састанака, ангажовањем родитеља/ других законских заступника (појединачно или групно или Завода као институције) у акцијама школе, одржавањем општих родитељских састанака, разговорима родитеља и наставника и кроз саветодавни рад стручне службе. Сарадња се односи и на побољшање општег образовно-васпитног рада школе, на информисање о психофизичком и социјалном развоју ученика и резултатима њиховог рада и понашања и подношење извештаја о присутности ученика настави.

Школа своје образовно-васпитне задатке не може ефикасно реализовати без пуне сарадње са родитељима/другим законским заступницима ученика и друштвеном средином уопште. У том смислу Савет родитеља и Ученички парламент представљају кључну спону између наставника и ученика. Могуће је организовано укључивати родитеље/друге законске заступнике у директну реализацију појединих образовно-васпитног предавања за ученике из различитих области (наркоманија, животна средина, хигијена...), организовање културног живота у школи (забаве, приредбе) и сл. Родитељи/други законски заступници својим предлозима или учешћем у акцијама умногоме могу допринети потпунијој реализацији програма рада школе у целини.

План сарадње са родитељима/другим законским заступницима, све активности у оквиру овог плана, време њихове реализације и носиоци планираних активности дати су табеларно у наставку.

Планиране активности	Време реализације	Носиоци активности
Усвајање извештаја из претходне школске године	Почетак школске године	Савет родитеља, директор школе, стручни сарадници
Усвајање плана рада и предлагање и усвајање активности за текућу годину	Почетак школске године	Савет родитеља, директор школе, стручни сарадници
Упознавање са одељењским старешином и начинима и видовима сарадње; Избор родитеља за СР	Почетак школске године	Одељењски, родитељски састанци, одељ. старешина
Индивидуални контакти родитеља/других законских заступника са одељењским старешином – термин отворених врата	Током године према плану Отворених врата и у другим терминима	Одељењске старешине, родитељи/други законски заступници
Усвајање извештаја о успеху и владању; Предлагање мера за побољшање успеха и владања	После сваког класиф. периода и на крају шк. год.	Одељењски родитељски састанци, одељ. старешина, стручни сарадници
Разматрање питања од значаја за рад школе и давање предлога за унапређивање образовно-васпитног рада	Током године на родитељским састанцима	Одељењски старешина, родитељи/други законски заступници, стручни сарадници
Пријем нових ученика у школу, пружање информација о ученику и помоћ у адаптацији на нову средину	Током године, након смештаја у Завод или уписа у школу, након упута из друге школе	Одељески старешина, стручни сарадници, стручни тим Завода, групни васпитач, родитељи/други законски заступници, ученици
Активности у вези са професионалном	Током године	стручни сарадници,

оријентацијом ученика		родитељи/други законски заступници, одељењске старешине, ученици
Припрема за упис у средње школе ученика осмог разреда	Друго полугодиште	стручни сарадници, родитељи/други законски заступници, ученици
Разматрање питања од значаја за рад школе и давање предлога за унапређивање васпитно-образовног рада	Током године на састанцима Савета родитеља	Савет родитеља, директор школе, стручни сарадници
Присуство родитеља/других законских заступника различитим активностима у школи – програмима обележавања Дечије недеље, Нове године, Светог Саве, Дана школе	Према динамици реализације планираних активности	Родитељи/други законски заступници, ученици, директор школе
Извештавање о присуству ученика настави и ваннаставним активностима у школи – извештај о присутности и запажања о ученицима смештеним у Завод за васпитање	Свакодневно током године	Дежурни наставници, одељењске старешине

11.4. ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА, СТРУЧНИХ САРАДНИКА И ДИРЕКТОРА

У складу са Правилником о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Сл. гласник РС“, бр. 109/2021) стручно усавршавање је обавезни део професионалног развоја наставника, стручних сарадника и директора као сложеног процеса који подразумева стални развој компетенција наставника, стручног сарадника и директора ради квалитетнијег обављања посла и унапређивања развоја ученика и полазника, односно нивоа њихових постигнућа.

Саставни и обавезни део професионалног развоја запослених на пословима образовања и васпитања је стручно усавршавање које подразумева стицање нових и усавршавање постојећих компетенција неопходних за унапређивање образовно-васпитног рада. Стручно усавршавање је обавезна активност наставника и стручног сарадника утврђена педагошком нормом у оквиру 40-часовне радне недеље. Стручно усавршавање се изводи облицима усавршавања ван установе и облицима усавршавања у установи.

Наставник, стручни сарадник и директор школе током школске године треба да у оквиру стручног усавршавања ван установе похађа најмање један програм стручног усавршавања и учествује на најмање једном одобреном стручном скупу. Програм стручног усавршавања који запослени треба да похађа доноси министар просвете или је на листи одобрених програма из Каталога програма стручног усавршавања.

Наставник, стручни сарадник и директор школе током школске године треба да у оквиру стручног усавршавања ван установе похађа најмање један програм стручног усавршавања

и учествује на најмање једном одобреном стручном скупу. Програм стручног усавршавања који запослени треба да похађа доноси министар просвете или је на листи одобрених програма из Каталога програма стручног усавршавања.

Наставник, стручни сарадник и директор треба да има 44 сати стручног усавршавања у установи годишње, односно процентуалан број сати у зависности од времена и обима радног ангажовања у установи. Овај број сати стручног усавршавања у установи адекватан је броју радних недеља наставника и стручних сарадника у школи јер се запосленом у оквиру 40-часовне радне недеље рачуна по један сат за стручно усавршавање недељно.

План стручног усавршавања и индивидуални планови стручног усавршавања израђени су на основу приоритетних области из Школског развојног плана за ову школску годину – **Образовна постигнућа, Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима и Подршка ученицима**, која је Школским Развојним планом заступљена сваке године.

11.4.1. План реализације стручног усавршавања ван установе

Реализацијом стручног усавршава ван установе наставници и стручни сарадници могу развити следеће компетенције:

K1 – компетенције за наставну област, предмет и методiku наставе;

K2 – компетенције за поучавање и учење;

K3 – компетенције за подршку развоју личности ученика;

K4 – компетенције за комуникацију и сарадњу.

Истовремено, реализацијом стручног усавршава ван установе наставници, стручни сарадници и директор могу остварити следеће приоритетне области:

P1 - Примена инклузивног и демократског приступа у васпитању и образовању у циљу обезбеђивања квалитетног образовања за све (индивидуализација и диференцијација, превенција осипања из образовања, пружање додатне образовне подршке ученицима из осетљивих група укључујући и подршку преласку ученика на следећи ниво образовања и васпитања, рад са даровитим ученицима);

P2 - Јачање компетенција за процењивање остварености образовног-васпитног рада и постигнућа ученика (праћење напредовања ученика, самовредновање, формативно оцењивање, вршњачко оцењивање);

P3 - Методика рада са ученицима којом се подстиче развој функционалних знања, вештина и ставова (учење и настава оријентисани на компетенције и исходе, активно учење, истраживачке методе, тематска настава, пројектно учење);

P4 - Унапређивање стручних - предметно методичких, педагошких и психолошких знања запослених у образовању;

P5 - Јачање васпитне улоге установе/школе у правцу развоја интеркултуралног образовања, формирања вредносних ставова неопходних за живот и рад у савременом друштву;

P6 - Унапређивање дигиталних компетенција и употреба информационо-комуникационих технологија у реализацији образовно-васпитног процеса;

P7 - Јачање компетенција за организацију и управљање радом установе.

У складу са Правилником о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника неопходно је да запослени у току школске

године похађају један акредитован семинар и један стручни скуп, који ће бити реализован у сарадњи са РЦСУ Књажевац у току школске године.

11.4.2. План реализације стручног усавршавања у установи

Наставници разредне наставе и предметне наставе свих наставних предмета, стручни сарадници и директор испланирали су личним плановима стручног усавршавања своје стручно усавршавање у установи током школске 2026/27. године у оквиру 44 сата на годишњем нивоу за оне који у школи раде са пуним радним временом, односно процентуално према њиховом обиму ангажовања у школи.

Индивидуални планови стручног усавршавања у установи су урађени на јединственом обрасцу, прегледни су и пружају целовиту слику о активностима наставника и стручних сарадника. У плановима су конкретизовани нивои остваривања и начин учествовања и трајање сваке од планираних активности. Сви планови имају прописан број сати стручног усавршавања у установи, а већина планова и већи број од предвиђеног, а све у складу са процентом ангажовања наставника или стручног сарадника, односно директора у установи.

Планови су урађени у складу са Правилником о вредновању стручног усавршавања у школи (Дел. бр. 493-02 од 21.05.2024. год) и њима су предвиђене следеће активности:

- излагање садржаја са стручног усавршавања, са акредитованих обука од стране наставника/стручних сарадника који су их похађали, на нивоу стручних и Наставничког већа и присуство овим излагањима са дискусијом и анализом.
- реализација активности образовно-васпитног карактера у школи - организација предавања, трибине, смотре, књижевних сусрета, академије, изложбе радова, приредбе, квиза, хуманитарне или еколошке акције, радионице у школи;
- извођење угледних часова, односно наставних активности са ученицима/полазницима током школске године и присуство овим часовима са дискусијом и анализом – 15 наставника;
- организовање посета ученика различитим манифестацијама у граду/ван града и/или организовање рада Ученичког парламента ;
- присуство неакредитованим обукама, скуповима и презентацијама;
- рубликовање стручних радова, ауторство и коауторство књиге, приручника и наставних средстава
- рад на маркетингу и промоцији рада школе и то: ажурирањем сајта школе, израдом и уређивањем школског листа и летописа школе и израдом саопштења и промотивног материјала о раду школе за сајт, школски лист или за средства јавног информисања;
- рад у радним телима, програмима и пројектима (завршни испит – обука за спровођење и само спровођење истог);
- приказ резултата примене наученог на стручном усавршавању са дискусијом и анализом;
- приказ стручне књиге, приручника, стручног чланка, часописа и дидактичког материјала са дискусијом и анализом;

- рад у стручном удружењу на нивоу општине;;
- публикавање стручног рада и његова презентација на стручном или наставничком већу и присуство презентацији са дискусијом и анализом;.

У току школске 2026/2027. год. реализоваће се програми стручног усавршавања наставника и стручних сарадника у установи кроз рад: Наставничког већа, Педагошког колегијума, стручних већа, организацију и рад са ученицима и Ученичким парламентом, кроз индивидуално и стручно усавршавање наставника, кроз педагошко - инструктивни рад директора школе и стручних сарадника као и кроз спровођење пројеката.

Сви индивидуални планови стручног усавршавања наставника, стручних сарадника и директора школе чувају се у електронској форми и представљају саставни део овог Плана.

11.5. ПРОЈЕКАТ „ЗАЈЕДНО И БЕЗБЕДНО КРОЗ ДЕТИЊСТВО“

Пројекат „Заједно и безбедно кроз детињство“ има за циљ подизање свести код ученика основних школа о последицама насилног понашања у стварном и виртуелном окружењу, препознавање различитих видова насиља и дискриминације, као и усвајање стратегија за помоћ другима у невољи и вештина ненасилног решавања конфликта. Такође, овај пројекат подстиче развијање саосећања и информисање о начинима помоћи, подршке и заштите, као и усвајање знања и вештина о безбедном учешћу у саобраћају и понашању у ванредним ситуацијама.

Реализација пројекта ће допринети и јачању улоге Тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у школи.

Садржај/активности	Време реализације	Носиоци реализације	Начин праћења реализације
Радионица за ученике петог и седмог разреда: „Превенција вршњачког насиља у стварном и виртуелном окружењу“	Прво полугодиште	Полицијски службеници, директор школе	Дневници образовно-васпитног рада
Радионица за ученике осмог разреда: „Превенција вршњачког насиља у стварном и виртуелном свету-БЕЗБЕДНА ПРОСЛАВА МАТУРЕ“	Друго полугодиште	Полицијски службеници, директор школе	Дневници образовног-васпитног рада
Радионица за ученике шестог и седмог разреда: „Превенција вршњачког насиља у стварном и виртуелном свету-ОНЛАЈН ИГРИЦЕ“	Друго полугодиште	Полицијски службеници, директор школе	Дневници образовног-васпитног рада
Радионице за ученике првог и другог разреда: „Безбедност деце у саобраћају“ „Безбедност деце у ванредним ситуацијама“	Прво полугодиште	Полицијски службеници, ватрогасци-спасиоци, директор школе	Дневници образовног-васпитног рада
Радионице за ученике трећег и четвртог разреда: „Безбедност деце у саобраћају“ „Безбедност деце у ванредним околностима“	Друго полугодиште	Полицијски службеници, ватрогасци-спасиоци,	Дневници образовно-васпитног рада

		директор школе	
--	--	----------------	--

11.6. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТ ДЕЦЕ У САОБРАЋАЈУ

Основна школа „Младост“ ће Програм безбедност деце у саобраћају реализовати у току школске 2024-2025. године низом активности које су усмерене ка повећању безбедности деце у саобраћају. Циљ овог програма је превенција кроз унапређење саобраћајног образовања и васпитања деце у раном основношколском узрасту, тј. у узрасту када почињу самостално да учествују у саобраћају.

Садржај/активности	Време реализације	Носиоци реализације	Начин праћења реализације
Уређење зона школе (обнављање постојеће и постављање нове саобраћајне сигнализације: заштитна ограда, пешачки прелази...)	У току школске године	Савет за безбедност саобраћаја, руководство школе	Реализоване активности
Састанак руководства школе, савета родитеља и савета за координацију послова безбедности саобраћаја	У току школске године	Савет за безбедност саобраћаја, руководство школе, Савет родитеља	Записник са састанка
Унапређење безбедног превозења деце у путничким возилима, као и приликом организованог превоза деце (екскурзије, излети...)	У току школске године	Локална самоуправа, руководство школе	Реализоване активности
Подела бесплатне књиге „Пажљивкова правила у саобраћају“ ђацима првацима	Прво полугодиште	Локална самоуправа, наставник разредне наставе	Дневници образовно-васпитног рада
Разговор на тему безбедности деце у саобраћају на часовима одељењског старешине	У току школске године	Одељењске старешине	Дневници образовно-васпитног рада

11.7. ПЛАН ШКОЛСКОГ МАРКЕТИНГА

Маркетинг школе за школску 2025/2026. годину, обухватиће информације о раду школе и приказивање свих активности које ће се током године реализовати на нивоу школе.

Табеларно су, у наставку документа, дати садржаји свих активности које су планиране у оквиру школског маркетинга, носиоци ових активности и медији и средства којима ће активности бити приказане.

Р.БР.	САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ	ПРИКАЗ РАДА	НОСИОЦИ ПОСЛОВА
1.	Свечани пријем полазника ФООО	Пригодан програм, Локални медији.	андрагошки асистенти, директор, стручни сарадници
2.	Обележавање Дечје недеље и Дана детета	Изложбе и смотре, Излет, Квиз, Култура, језик и простор појединих држава – сви смо деца иако смо различити	одељењске старешине, предметни наставници, ученици
3.	Приказ успеха резултата рада за прошлу школску годину и резултати на крају класификационог периода	Изложба, статистички графикони (огласна табла, сајт)	Стручни сарадници, наставник ликовне културе
4.	Обележавање Дана Светог Саве	Приредба Сајт школе Пано	задужени наставници, ученици
5.	Представимо школски билтен „Звоно“	Школски билтен Сајт школе Локални медији	чланови тима
6.	Обележавање јубилеја школе	Приредба Радионице Сајт школе Позвати медије	задужени наставници, директор, ученици
7.	Свечаности поводом завршетка школске године	Изложба ученичких радова , пригодан програм, локални медији	одељењске старешине, наставник ликовне култ, чланови тима
8.	Спортски дан	Утакмица наставици-ученици	наставник физичког васпитања, ученици
9.	Израда промотивног материјала	Кућни ред за сваког ученика Беџеви, Мајице, календари	наставник ликовне културе, стручни сарадници, директор
10.	Организација семинара, такмичења, сусрета, смотри	Сајт школе Пано Презентација	администратор сајта, директор, наставници
11.	Сарадња са другим школама и институцијама	Директна сарадња Различите активности	чланови тима
12.	Активности које промовишу школу	Презентација	родитељи,

	(ненасиље у школи, толеранција, бољи успех)	Сајт школе Радионице	ученици
13.	Ажурирање и допуна сајта школе Ажурирање и допуна летописа школе	Сајт школе Летопис рада школе	администратор сајта, летописац, директор, стручни сарадници, наставници

У оквиру реализације школског маркетинга приказиваће се делатности рада Одељенских већа, Наставничког већа, одељенских заједница, Ученичког парламента, свих тимова и стручних актива, стручних већа, рада Савета родитеља, Школског одбора као органа управљања школом, рада директора школе као органа руковођења школом, као и приказ резултата рада секција тј. слободних активности ученика и резултата у раду програма функционалног основног образовања одраслих.

Такође, планом школског маркетинга је обухваћено и извештавање о активностима попут обележавања значајних датума и празника који се обележавају у школи, о активностима које се спроводе на пољу стручног усавршавања и професионалног развоја запослених у школи, о активностима које школа спроводи у циљу сарадње са другим установама ради унапређивања образовно-васпитног рада школе, о активностима школе на плану техничког, хигијенског и естетског уређења и о свим другим питањима од значаја за живот и рад школског колектива.

Активности које се спроводе у оквиру школског маркетинга биће у облику: постављања зидних новина, редовног информисања на огласној табли у холу школе за ученике/полазнике и у наставничкој канцеларији за запослене, информативног билтена о раду основног образовања одраслих, школског билтена „Звоно“ као информатора о активностима у школи од једног до другог дана школе, ажурирања сајта школе на адреси www.osmladost.edu.rs, вођење летописа школе, објављивање информација у јавним гласилима и сл.

11.8. ПЛАН РАДА НА ПРАЋЕЊУ И ЕВАЛУАЦИЈИ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА

Током године пратиће се остваривање свих задатака предвиђених годишњим планом рада школе. Праћење ће вршити: Директор школе, Школски одбор, Савет родитеља, координатори одељенских већа, председници стручних већа, стручни сарадници, сарадници, Стручни актив за развојно планирање, Стручни актив за развој школског програма и Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе.

Процена извршених задатака у квантитативном и квалитативном смислу вршиће се полугодишње. На крају школске године, уз помоћ стручних и руководећих органа, сачиниће се извештај и евалуација годишњег програма рада. Тај извештај биће саставни део (анекс) годишњег програма рада за наредну школску годину.

План рада стручних сарадника за праћење и евалуацију Годишњег плана рада

Планиране активности	Време реализације	Носиоци активности
Анализа планова и програма рада Анализа реализације наставних садржаја Анализа постигнутих резултата Анализа сарадње са родитељима и друштвеном средином Анализа постигнутих резултата на такмичењима Анализа рада допунске наставе Анализа реализације стручног усавршавања и унапређивања васпитно-образ. делатности Анализа маркетинга школе	Током године	директор, стручна већа за област предмета и координатори рада секција, одељењске старешине, предметни наставници

План рада директора за праћење и евалуацију Годишњег плана рада школе:

Планиране активности	Време реализације	Носиоци активности
Прикупљање података и попуњавање упитника за информативни преглед на почетку школске године Израда показатеља за финансирање школе у 2026/2027. години	IX	директор школе стручна већа стручни сарадници секретар служба рачуноводства
Утврђивање обавеза директора школе на основу усвојених планова рада, стручних и управних органа	X	директор школе стручни сарадници
Обилазак предметне наставе Праћење реализације радних дана Анализа успеха и владања на тромесечју Анализа часова допунске и додатне наставе и сл. активности	XI	директор школе предметни наставници
Обилазак часова разредне наставе од првог до четвртог разреда Рад стручних актива и тимова Анализа успеха и дисциплине на крају првог полугодишта Анализа завршног рачуна и извештаја пописних комисија	XII	директор школе учитељи предметни наставници
Преглед педагошке документације Обилазак часова предметне наставе Анализа успеха и владања на тромесечју Обилазак наставе	II - VI	директор школе стручни сарадници секретар предметни наставници

Рад слободних активности и секција Реализација излета и екскурзија Реализација другарске вечери Анализа успеха и дисциплине на крају другог полугодишта Извештај директора о реализацији плана и процена извршених послова	V – VI	учитељи предметни наставници директор школе
--	---------------	---

План рада тима за обезбеђивање квалитета и развој установе за праћење и евалуацију Годишњег плана рада школе

Планиране активности	Време реализације	Носиоци активности
Праћење реализације приоритетних задатака дефинисаних Годишњим планом рада школе и Школским развојним планом Анализа остварења приоритетних задатака и давање предлога за допуну и корекцију ради унапређивања рада школе	Јануар, Јун	чланови тима, стручни актив за развојно планирање, директор, стручни сарадници

12. ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ СТУДИЈСКЕ ПОСЕТЕ EXPO 2027 БЕОГРАД

Садржај и детаљи реализације активности

Назив активности	Студијска посета и стручни излет: Међународна специјализована изложба EXPO 2027 Београд
Место реализације	Комплекс EXPO 2027, Сурчин, Београд
Учесници	Ученици [од 1. до 8. разреда], одељењске старешине и предметни наставници
Носиоци активности	Директор школе, Стручна већа разредне и предметне наставе, Савет родитеља
Време реализације	Мај/јун 2027. године, у складу са Школским календаром и распоредом изложбе
Циљ активности	Проширивање општег образовања кроз непосредно упознавање са глобалним научним, технолошким, еколошким и културним

	достигнућима земаља учесница, уз подстицање креативности и критичког мишљења код ученика.
Очекивани исходи	Ученик ће бити у стању да: • Препозна значај иновација и одрживог развоја за очување животне средине. • Уочи географске и културне специфичности различитих народа кроз посету павиљонима. • Повеже теоријско градиво (географија, биологија, техника, историја) са примерима из праксе. • Примењује правила безбедног понашања на масовним манифестацијама.
Корелација са предметима	• Географија / Свет око нас: Државе света, њихове културе и географска обележја. • Биологија / Чувари природе: Одрживи развој, екологија и очување ресурса планете. • Техника и технологија / Информатика: Роботика, дигиталне технологије и модерни изуми. • Уметности: Архитектура павиљона, дизајн и мултимедијални садржаји.
Начин реализације	Организован једнодневни излет аутобуским превозом. Групни обилазак селектованих павиљона прилагођених узрасту основаца и учешће у интерактивним дечјим радионицама.
Евалуација и извештавање	• Ученици: Израда зидних новина, дигиталних презентација или изложбе радова на часовима одељењске заједнице и предметне наставе. • Наставници: Руководилац пута подноси званичан Извештај о реализацији излета Наставничком већу и Школском одбору.

Годишњи план рада школе за школску 2026/27. годину разматран је:

- на седници Наставничког већа дана 14.09.2026. год.
- на седници Савета родитеља дана 15.09.2026. год.
- на седници Школског одбора дана 15.09.2026. год.

Годишњи план рада школе за школску 2026/27. годину усвојен је на седници Школског одбора дана 15.09.2026. год.

Директор школе
Бојан Ристић

Заменик председника ШО
Иван Богдановић